روزنامه اقتصادی صبح ایران

جهان صنعت

ISSN 2252-0767

www.jahanesanat.ir

سال نوزدهم ■ شماره ۵۱۹۱ ■ ۱۶ صفحه ■ قیمت ۵۰۰۰ تومان

یکشنبه ۲۳ بهمن ۱۴۰۱ ■ ۲۱ رجب ۱۴۴۴ ■ ۱۲ فوریه ۲۰۲۳

رییس دولت سیزدهم در مراسم چهل‌وچهارمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی:

این صدای ملت ایران است

۲

وزیر میراث فرهنگی:

بناهای تاریخی در طرح مولدسازی فروخته نمی‌شوند

۱۵

«جهان صنعت» از تغییر سرنوشت بزرگ‌ترین بنگاه خودروسازی ایران گزارش می‌دهد

اعتماد دولت به بخش خصوصی

خصوصی‌سازی رمز موفقیت شرکت‌های بزرگ خودروسازی

۸

«جهان صنعت» تاثیر نرخ بهره بین‌بانکی بر بازار سرمایه را بررسی کرد

بانک مرکزی علیه سهامداران

۵

سرمقاله

کارنامه انقلاب در اقتصاد

محمدصادق جنان‌صفت

نوشته حاضر نمی‌خواهد داوری کرده و چیزی را اثبات یا نفی کند و تنها یک پیشنهاد است. این پیشنهاد اما بسیار بااهمیت است و پاسخ کارشناسانه و علمی به آن می‌تواند در داوری‌ها و روشنگری شهروندان ایرانی و نیز کسانی که در بیرون از مرزها هستند موثر باشد.

ادامه در همین صفحه

یادداشت

از زلزله خوی تا زلزله ترکیه

دکتر نعمت احمدی*

زلزله از بلاهای طبیعی است که هر چند مدت یک بار در منطقه‌ای رخ می‌دهد و خرابی به بار می‌آورد. با پیشرفت تکنولوژی خصوصا در صنعت خانه‌سازی، کشورهای مختلف برای جلوگیری از خسارات بیشتر تغییراتی در فرمول ساخت‌وساز بناها به وجود آورده‌اند. مثلا کشوری مانند ژاپن که بر روی خط زلزله و گسل‌های فعال قرار داشته و سابقه زلزله‌های مهیب را در کارنامه خود دارد مقررات ساخت‌وسازش به‌گونه‌ای است که زلزله‌هایی با قدرت بالا را تحمل می‌کند.

ادامه در همین صفحه

نقد روز

انتخابات رقابتی بخش خصوصی

«جهان صنعت»- در حالی که برخی از اعضای دوره‌های پیشین با بداخلاقی شرایط را برای انتخابات دوره جدید تیره‌وتار کرده و تمایل داشتند این دوره از انتخابات بی‌رونق و کم‌جان باشد، اما به نظر می‌رسد کارنامه خوب اتاق‌های بازرگانی با وجود همه تنگناها میل به مشارکت در انتخابات را افزایش داده است. این رخداد خجسته‌ای برای بخش خصوصی ایران است تا به دولت مستقر و گروه‌های ضدبخش خصوصی نشان داده شود این سرچشمه، دیگر خشک نخواهد شد و فعالان خصوصی با فعالیت بیشتر به منتقدان پاسخ می‌دهند. انجمن هیات نظارت بر انتخابات اتاق بازرگانی با بیان اینکه تعداد متقاضیان امسال برای شرکت در انتخابات دهمین دوره اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران با رشد ۵۰ درصدی مواجه شده است، گفت: سه راهبرد برای برگزاری سالم و به دور از حواشی این رویداد در نظر گرفته شده است.

واقعیت این است که اقتصاد هیچ سرزمینی بدون نیرومندی و مشارکت واقعی بخش خصوصی امکان رشد پایدار، نوآوری و نوزایی را به دست نیاورده است. تجربه تاریخی نیز نشان می‌دهد کشورهایی که زودتر از چنگ دولت رها شده و بخش خصوصی و نهادهای مدنی در قدرت سهیم شدند، رشدهای بالاتر و توسعه پایدارتری را تجربه کرده‌اند. متاسفانه در ایران این اتفاق دیر افتاد و بورژوازی ایران در اوایل انقلاب بهمن ۱۳۵۷ نابود شد و سرمایه‌داران بزرگی که اساس صنعتی شدن ایران را پایه‌ریزی کردند، از ایران رفتند. حالا و در حالی که نهاد دولت در ایران هنوز بنای سازگاری با بخش خصوصی ندارد، انتخابات اسفند ماه می‌تواند معیاری برای سنجش نیرومندی بخش خصوصی باشد. یکی از مسائلی که این روزها درباره آن مجادله وجود دارد این است که برخی ائتلاف‌ها به دلیل انسجام ذهنی و روانی و نیز مدیریت کارآمد شاید برای سومین بار بتوانند انتخابات را ببرند و باید در این‌باره شفاف‌سازی صورت بگیرد.

تجربه نشان می‌دهد ائتلاف‌هایی که به هنر مدرن تبلیغات باور دارند و برای این کار وقت و انرژی می‌گذارند در انتخابات بیشتر به چشم می‌آیند. علاوه بر این، برخی ائتلاف‌هایی که در گذشته برنده انتخابات نبوده‌اند با درس گرفتن از تجربه‌های پیشین باید راه را هموار کنند. تجربه نشان می‌دهد اثبات توانمندی‌های یک ائتلاف به جای تخریب رقبا بیشتر جواب می‌دهد و این باید چراغ راهنمای مبارزان انتخابات باشد. رقابت سالم و ساده و بر پایه مراعات الزامی است و قاعده‌های دموکراسی می‌تواند بخش خصوصی را در پله‌های بالاتر بنشاند.

ادامه سرمقاله

کارنامه انقلاب در اقتصاد

پیشنهاد این است که ارزیابی دقیق و بدون لکنت‌زبان و هراس از پیامدهای نتایج به‌دست‌آمده از کارنامه انقلاب در اقتصاد به معنای عام آن صورت پذیرد. بدیهی است این ارزیابی نمی‌تواند از سوی گروه‌ها، افراد و نهادهایی باشد که هرگز تصور نمی‌کنند احتمال ناکامی انقلاب در برخی حوزه‌ها وجود دارد و باور دارند انقلاب اسلامی در همه حوزه‌ها و در هر بخشی از فعالیت‌ها یکسره پیروز و کامیاب بوده و هست. از سوی دیگر نمی‌توان کار ارزیابی و بررسی نتایج و پیامدهای انقلاب بهمن ۱۳۵۷ در اقتصاد را به دست گروه‌هایی از کارشناسان و اقتصاددانانی داد که نگاه مثبتی به کارنامه انقلاب در این حوزه ندارند و باور دارند نتایج یکسره شکست است که در اقتصاد دیده می‌شود.

بنابراین پیشنهاد می‌شود یک گروه بزرگ از اقتصاددانان و کارشناسان وفادار ایدئولوژیک به انقلاب که دارای دانش و بینش علمی اقتصاد هستند و نیز اقتصاددانانی که آنها نیز در این ۴ دهه در نهادهای دولتی شاغل بوده‌اند و نیز اقتصاددانان ایرانی که خارج از ایران بوده‌اند، اما همیشه تحولات اقتصاد ایران پس از پیروزی انقلاب ۱۳۵۷ را دنبال کرده‌اند، تشکیل شود و همه اطلاعات در اختیار آنها قرار گیرد. این گروه می‌توانند در یک دوره زمانی تعیین‌شده و با استفاده از دانش روز اقتصاد جهان و نیز تحولات این سال‌ها بررسی را انجام داده و نتایج آن را در اختیار افکار عمومی و نیز اداره‌کنندگان جامعه و نیز هر جریان و گروه سیاسی قرار دهند. اگر این اتفاق یک بار رخ ندهد، داوری‌های شهروندان با استفاده از اطلاعات منتشرشده از سوی رسانه‌های برون‌مرزی شکل خواهد گرفت، یا اینکه از زبان شهروندانی روایت خواهد شد که اکثریت آنها از کارنامه انقلاب در اقتصاد رضایت ندارند.

پایه ارزیابی‌های کارشناسانه از کارنامه انقلاب اسلامی بهمن ۱۳۵۷ می‌تواند نخست با مطابقت دادن وعده‌های رهبری انقلاب و انقلابیون به قدرت‌رسیده با واقعیت‌های شرایط شهروندان انجام شود. پرونده وعده‌های داده‌شده رهبری انقلاب اسلامی باز است و می‌توان با مراجعه به آنها داوری کرد. یک راه دیگر برای بررسی کامیابی یا ناکامی انقلاب اسلامی در حوزه اقتصاد مقایسه روندهای شاخص‌های کلان اقتصاد در سال‌های ۱۳۳۰ تا ۱۳۵۷ با ۴۳ سال سپری شده است. راه دیگر می‌تواند مقایسه تحولات اقتصادی در دیگر کشورها با رخدادها و اطلاعات پایه‌ای نظام جمهوری اسلامی با آنها باشد.

ادامه یادداشت

از زلزله خوی تا زلزله ترکیه

زلزله ۷ ریشتری و بیشتر در این کشور طبیعی است و خسارتی به بار نمی‌آورد. در ایران هم در مناطقی که پس از زلزله به کمک دولت و با فرمول تعریف‌شده ساخت‌وساز صورت گرفته، مقاومت ساختمان‌ها در مناطق زلزله‌زده مثال‌زدنی است.

در دهه هشتاد در زرند کرمان شهر محل تولد من چندین زلزله به وقوع پیوست و به‌جای ساختمان‌هایی که از مصالح کم‌دوام مانند خشت و آجر استفاده شده بود، با نقشه‌ای ساده ساختمان‌های جدید با ضریب مقاومت خوبی در مقابل زلزله احداث شد. در یکی از سفرهایی که به زرند کرمان داشتم و اتفاقا همان شب زلزله‌ای با قدرت بالاتر از ۵ ریشتر به وقوع پیوست و لوستر و تخت را به صدا در آورد، من وحشت‌زده قصد خروج از خانه را داشتم که مرحوم مادرم گفت: بخواب چیزی نیست، زلزله شده. پیرزن به این اطمینان رسیده بود که سرپناهی که بعد از زلزله ساخته شده است آنچنان مقاوم است که نیازی به خروج از منزل نیست. اما در همان شب بناهای کهنه‌ای که از زلزله‌های گذشته باقی مانده بودند فرو ریختند. تخصصی در این موضوع ندارم و نمی‌دانم آیا در مقررات احداث بنا در کشور در شرایط موجود برای مقاومت ساختمان‌ها در مقابل زلزله دستورالعمل‌هایی وجود دارد یا نه و آیا این دستورات به درستی رعایت می‌شوند؟ واقعیت تلخ این است که ایران در منطقه‌ای زلزله‌خیز قرار دارد. در همین سال‌ها از زلزله قیر و کارزین تا زلزله بوئین زهرا و زلزله طبس و زلزله‌های دیگر تا زلزله ویرانگر بم که داغ همه زلزله‌ها خصوصا بم، که ارگ تاریخی چند هزار ساله را فرو ریخت تا همیشه باقی خواهد ماند و درد اینکه پس از این واقعه برای زلزله‌زدگان چه کردیم یا چه باید کرد؟ کافی است به همین شهر بم سر بزنید. آیا توانسته‌ایم زخم‌های بعد از زلزله را ولو در ساخت‌وسازهای این شهر درمان کنیم؟ از زلزله‌های کوچک مانند زلزله ورزقان و کرمانشاه می‌گذرم که متاسفانه علی‌رغم ویرانی‌هایی که به بار آمده آیا توانسته‌ایم در راه بازسازی اقدام کنیم؟ آقای دکتر زیباکلام یا آقای علی دایی خواستند کمک‌های مردمی را به سوی مناطق زلزله‌زده گسیل دارند. زیباکلام یا علی دایی شناخته‌تر از آن هستند که خدای ناکرده دخل و تصرفی در پول‌هایی که به اعتبار آنها به حساب معرفی‌شده واریز می‌شود دخل و تصرفی انجام دهند. بگذارید از زلزله ترکیه درس عبرت بگیریم. رجب طیب اردوغان زلزله اخیر را فاجعه قرن نامید و اتفاقا درست هم گفت، زلزله‌ای با قدرت بالای ۷/۵ ریشتر و پس‌لرزه‌هایی که همانند زلزله اول با قدرت بالا به وقوع پیوستند. کشته‌ها و مجروحان جای خود دارد اما زیر آوارمانده‌ها را نگاه کنید. بخش اعظم افراد زیر آوارمانده با موبایل خود امدادگران را مطلع کردند. اگر در خوی اینترنت فعال بود، آیا به نفع امدادگران نبود؟ البته جای خوشحالی است زلزله خوی را نمی‌توان در ردیف زلزله ترکیه دانست. بعد از زلزله خوی اجازه ندادیم که نیروهای مردمی به منطقه اعزام شوند یا اجازه ندادیم که افراد شناخته‌شده با معرفی حساب خود کمک‌های مردمی را جمع کنند. به جای انسداد حساب‌ها آیا بهتر نبود اجازه دهیم کسانی که به هر علتی می‌خواهند از طریق واسطه‌ای مثلا دکتر زیباکلام یا آقای پرویز پرستویی و یا ورزشکاران شناخته‌شده کمک‌های خود را به افراد زلزله‌زده برسانند؟ چرا این بدسلیقگی را با بستن حساب افراد شناخته‌شده نشان می‌دهیم. آیا بهتر نبود به کسانی که پول مردم را می‌توانند جمع کنند گفته شود باید یک ناظر خرج داشته باشید یا اصلا بخواهید حسابی که مثلا علی دایی یا کریم باقری معرفی کرده‌اند، امضای شخص مورد اعتماد شما هم به این حساب معرفی شود. کنترل شماره حساب و موجودی آن ساده است. در هزینه‌کرد آن راهکار معرفی کنید. هستند افرادی که به هر صورت اعتماد آنان به افراد شناخته‌شده بیشتر است. وقتی حساب معرفی‌شده مسدود می‌شود انگیزه کسانی که می‌خواهند کمک کنند و راه واریز پول به حساب افراد خاص را در نظر دارند، از آنها گرفته می‌شود. در این سرمای طاقت‌فرسا اگر اجازه می‌دادیم پول جمع‌شده در این حساب‌ها تا آخر جمع‌آوری شود و تکلیف می‌کردیم که کلا پول‌ها برای خرید کانکس هزینه شود، چندین کانکس تا به حال خریداری و حمل شده بود و عده‌ای از سرما نمی‌لرزیدند، یا مانند آن مادر و پسر گرفتار گازهای کشنده نمی‌شدند. زلزله خشم طبیعت است. آیا می‌توان با خشم طبیعت مبارزه کرد؟ بشر از ابتدای زندگی اجتماعی و بیرون آمدن از غارها با حوادث طبیعی از قبیل زلزله دست به گریبان بوده و در طول تاریخ کوشش کرده است که با حوادث طبیعی که امکان کنترل و مهار آنها را ندارد، به نوعی کنار بیاید. با ظهور زندگی شهرنشینی و تجمع افراد در جغرافیای معین و توسعه شهرها، خصوصا بلندمرتبه‌سازی‌ها که در پناه رشد علوم و فنون صورت گرفت، برای مقابله با حوادث غیرقابل پیش‌بینی و کنترل طبیعی به مبارزه با آنها پرداخت تا بتواند خود را در مقابل خسارات به اصطلاح بیمه کند. علم به کمک ساختمان‌سازی آمد و امروزه در کشوری مانند ژاپن که منطقه‌ای زلزله‌خیز آن هم با قدرت بالاست مانع از بروز خسارت بشود. پدران ما هم در گذشته با توجه به دانش زمان خود از ابزاری استفاده می‌کردند که مانع ریزش ساختمان‌ها در پی زلزله‌هایی با قدرت بالا بود اما تکنولوژی جدید از میزان مقاومت‌سازی ساختمان‌ها توانسته تا اندازه‌ای قدرت تخریب را از زلزله‌هایی با درجه بالا بگیرد. گسترش سریع شهرها و رشد طولی ساختمان‌ها در کشورهایی مانند ایران خصوصا در بخش‌هایی که انبوه‌سازی به وسیله دولت یا سازمان‌های دولتی و عمومی صورت می‌گیرد با تاسف، از اهداف کلی تقابل با زلزله کاسته شده یا اعمال و اجرا نمی‌شود. در سالیان گذشته زلزله‌هایی با قدرت کم هم دیدیم که در انبوه‌سازی‌های عمومی مثل مسکن مهر چه بر سر بناهایی آورد که هنوز تحویل مردم نشده بود. در اکثر کشورها آیین‌نامه‌هایی مربوط به مقاوم‌سازی بناهای تازه‌تاسیس به شدت رعایت می‌شود اما در انبوه‌سازی‌های ایران در پرونده‌های متعدد، نگارنده به عینه دیدم که کارفرمای اصلی به پیمانکارانی که با توجه به افزایش قیمت حاضر به ادامه کار با فهرست‌های زمان انعقاد قرارداد نبودند، طرح سبک‌سازی را پیشنهاد داده بود. یعنی پیمانکار زیر نظر کارفرما نسبت به تغییر مصالح به کار گرفته شده و تبدیل آنها اقدام کند. مثلا اگر تیرآهن ۱۶ باید مورد استفاده قرار می‌گرفت با بازی با اعداد تیرآهن با نمره پایین‌تر استفاده شده بود. نیز کاستن از تعداد آنها با این توجیه که با سبک‌سازی باعث خواهیم شد سنگینی بنا با تکیه بر فرمول جدید به نفع مقاومت بنا در مقابل حوادث باشد. اینها راه گریزی برای دور زدن آیین‌نامه و مقررات مربوط به استحکام بنا است، امید است زلزله‌های پی‌درپی این چند روز در ایران و کشورهای همسایه مسوولان را به جای سبک‌سازی به فکر مقاوم‌سازی بیشتر بیندازد. زلزله واقعیتی است که نمی‌توان از آن فرار کرد، زیرا خبر نمی‌کند و مردم در مناطقی مثل ایران که زلزله‌خیز است چشم‌انتظار همیشگی زلزله هستند، اما این دولت‌ها هستند که باید به فکر اقدامات بعد از زلزله هم باشند. ساعات اولیه بعد از زلزله و اقداماتی که باید صورت گیرد، مدیریت بحران دولت‌ها را می‌رساند. در همین زلزله اخیر ترکیه با آن وسعت و خرابی‌هایی که به بار آورد و یکی از بالاترین آمارها را در ابعاد مختلف از کشتار و ویرانی به همراه دارد، دیدیم که در همان ساعت‌های اولیه علی‌رغم باران و برف کوشش شد از همه توان موجود در مناطق گسترده‌ای که با ویرانی روبه‌رو بودند استفاده شود و در کمتر از ۲۴ ساعت بیش از ۲۵۰ هزار کانکس در اختیار مردم قرار گرفت و آسمان ترکیه بر روی کمک‌های خارجی باز شد و با اینکه اکثر فرودگاه‌های منطقه آسیب دیده بودند باز هم ترابری هوایی را سروسامان دادند. مهم‌تر از همه کمک‌های مردمی که به وسیله افراد شناخته‌شده و مرجع جمع‌آوری می‌شود در مناطق زلزله‌زده توسط همین افراد بدون اینکه دولت مانعی پیش پای آنان بگذارد توزیع می‌شود. اینترنت توانسته در شرایط بحرانی به کمک مردمی بیاید که زیر آوار هنوز زنده هستند. تلفن همراه افرادی که زیر انبوهی از آوار مصالح گرفتار آمده‌اند نیروهای کمکی را باخبر می‌کند. پرسش این است: چرا ما در منطقه زلزله‌زده خوی اجازه ندادیم افراد شناخته‌شده و نیروهای مردمی به کمک نیروهای امدادی برآیند. در صدر مطلب آوردم که کنترل پول‌هایی که مردم به حساب افراد شناخته‌شده واریز می‌کنند ساده است، اما در مقابل این امر ساده چه کرده‌ایم؟ مانع سرازیر شدن کمک‌های مردمی به منطقه زلزله‌زده خوی شدیم، چند صباحی دیگر مناطق زلزله‌زده ترکیه را که بازسازی می‌شوند خواهیم دید. انشاءالله که خوی هم با همان ترتیب ساخته شود.

*** وکیل پایه یک دادگستری و مشاور حقوقی**

زنگ خطر مهاجرت نیروهای متخصص از کشور

فرار کارآفرین‌ها

گروه جامعه- طی روزهای گذشته در حالی افزایش مهاجرت پزشکان و کادر درمان نقل محافل شده است که چند روز پیش «بهرام صلواتی» رییس رصدخانه ملی مهاجرت ایران از میل به مهاجرت در جامعه ایران در میان دانشجویان و جامعه آکادمیک بالای ۶۵ درصد خبر داد ...

۱۴

رییس اتحادیه صادرکنندگان صنایع سرب و روی در گفت‌وگو با «جهان صنعت» مطرح کرد

الزامات از سرگیری واردات ماشین‌آلات معدنی

منیر حضوری- چندی پیش بود که معاون معادن و فرآوری مواد وزارت صمت خبر داد قرار است واردات ماشین‌آلات معدنی دوباره از سرگرفته شود. رضا محتشمی‌پور با اذعان به اینکه محدودیت‌هایی در این زمینه ...

۹

بازوی پژوهشی مجلس نسبت به پیامدهای سیاست‌های مالیاتی کشور هشدار داد

در مسیر نابرابری

گروه اقتصادی- بازوی پژوهشی مجلس در تازه‌ترین بررسی‌های خود تصویری کلان از نظام مالیات بر درآمد اشخاص ترسیم کرده است. این گزارش نشان می‌دهد که در کشورهای پیشرفته بیش از ۳۴ درصد از درآمدهای مالیاتی به مالیات بر درآمد ...

۳

جوابیه

جوابیه وزارت اقتصاد به مطلب «جنبش شگفت‌انگیز دستاوردسازی»

آمارها واقعی شده نه تحریف

«جهان صنعت»- اخیرا مطلبی با عنوان «جنبش شگفت‌انگیز دستاوردسازی» در روزنامه «جهان صنعت» منتشر شده است. وزارت اقتصاد در واکنش به این مطلب جوابیه‌ای ارسال کرده که متن آن در ادامه می‌آید:

۳

انالله و انا الیه راجعون

سرکار خانم سارا غفاری

همکار گرامی

با نهایت تأسف و تأثر درگذشت مادر گرامی‌تان را به شما و خانواده محترم تسلیت عرض نموده، از درگاه ایزد منان برای آن مرحومه مغفرت و برای بازماندگان صبر جزیل مسئلت داریم.

روزنامه «جهان صنعت»

بازگشت همه به سوی اوست

جناب آقای ایمان شمسایی

مدیرکل محترم مطبوعات و خبرگزاری‌های داخلی

با نهایت تأسف و تأثر مصیبت وارده را به جنابعالی و خانواده محترم تسلیت عرض نموده، از درگاه خداوند متعال برای شما صبر مسئلت می‌نمائیم.

روزنامه «جهان صنعت»

سازمان آگهی شهرستان ها

از سراسر کشور

نماینده فعال می پذیرد

۰۹۱۲۲۹۷۶۶۰۴

۰۲۱-۸۸۰۵۰۶۸۴

۰۲۱-۸۸۰۵۰۲۸۶

www.jahanesanat.ir

خبر

رییس سازمان صداوسیما:

سهم دولت به رسانه ملی پرداخت شود

رییس سازمان صداوسیما در مورد ویژه‌برنامه تحویل سال نو و تدارکات رسانه ملی برای تقارن سال نو و عید نوروز با ماه مبارک رمضان گفت: برنامه‌سازان در شبکه‌های اصلی و تخصصی در حال آماده‌سازی تولید برنامه‌های جذاب، فاخر و مناسب برای تقارن ماه مبارک رمضان، عید نوروز و ویژه‌برنامه تحویل سال نو هستند. همچنین با تهیه‌کنندگان برنامه‌های نوروزی قرارداد بسته شده است. به گزارش خبرگزاری خانه ملت، پیمان جبلی در ادامه یادآور شد: با توجه به نظرسنجی سازمان از برنامه‌های شب یلدا، مخاطبان امسال برنامه‌های شب یلدا نسبت به سه سال گذشته بیشتر بود، با تجربه خوبی که در شب یلدا رقم خورد همکاران در تلاش هستند تا بهترین، جذاب‌ترین و مناسب‌ترین برنامه‌ها را برای شب عید و ایام نوروز تهیه کنند. رییس سازمان صداوسیما با تاکید بر آماده‌سازی سریال طنز «نون.خ۳» برای نوروز ۱۴۰۲ یادآور شد: مجموعه تلویزیونی «نون.خ۳» در حال نهایی شدن است. غیر از مجموعه‌های نمایشی، برنامه‌های ویژه تلویزیونی برای تقارن ماه مبارک رمضان و عید نوروز با سبک و سیاق طنز در حال آماده‌سازی است که رونمایی خواهد شد. او در ادامه در مورد بازگشت برنامه پرمخاطب عصرجدید به رسانه ملی گفت: برنامه‌های متفاوتی در قالب‌های مختلف از مجموعه نمایشی گرفته تا مسابقات و استعدادیابی در دست طراحی و برنامه‌ریزی داریم که به محض آماده‌سازی اطلاع‌رسانی خواهم کرد. جبلی در مورد میزان افزایش اعتبارات بودجه سازمان صداوسیما، تاکید کرد: طی جلسه مشترکی که با اعضای کمیسیون فرهنگی برگزار شد، نسبت به ضرورت و تقویت اعتبارات بودجه رسانه ملی تاکید ویژه‌ای شد، اعتبارات رسانه ملی در لایحه بودجه سال آینده زیر ۱۰ درصد افزایش داشته است. به بیانی این رشد به حدود ۵/۹ درصد می‌رسد؛ امیدواریم براساس الزامی که دولت در برنامه ششم توسعه دارد یعنی اختصاص ۷دهم درصد از بودجه عمومی کشور به سازمان صداوسیما به عنوان سهم دولت تخصیص یابد. رییس سازمان صداوسیما در پایان خاطرنشان کرد: با توجه به رشد حقوق و دستمزد کارمندان و افزایش تولید و تورمی که وجود دارد اگر بخواهیم به صورت عادی ادامه فعالیت دهیم و برنامه‌های فاخر تولید کنیم با چنین افزایش‌هایی دچار بحران خواهیم شد، امیدواریم با همکاری دولت و مجلس اعتبارات در نظر گرفته شده اصلاح شود.

فرمانده انتظامی شهرستان کرمانشاه دستور داد

رسیدگی فوری به اظهارات مامور انتظامی به آمر به معروف

از صبح دیروز فیلمی در برخی گروه‌های مجازی استان کرمانشاه منتشر شده که حاکی از برخورد خبرساز یک مامور فراجای کرمانشاه با یک خانم آمر به معروف در خصوص موضوع حجاب شده است. به گزارش ایرنا، در این کلیپ، این مامور در واکنش به اعتراض بانوی آمر به معروف، مدعی می‌شود مقابله با بی‌حجابی مبنای قانونی نداشته و پلیس هم وظیفه‌ای در قبال این موضوع ندارد. این فیلم هنوز در رسانه‌های رسمی کرمانشاه منتشر نشده اما برخی از کانال‌های کشوری آن را منتشر کرده‌اند. پلیس کرمانشاه گفت که در حال بررسی این موضوع و جزئیات آن است. فرمانده انتظامی شهرستان کرمانشاه برای رسیدگی به اظهارات یکی از ماموران انتظامی در مرکز استان دستور ویژه و فوری صادر کرد. در پی درخواست امدادخواهی یکی از هموطنان در یکی از مراکز درمانی و حضور یکی از ماموران انتظامی در محل و بیان مطالبی، توسط فرمانده انتظامی شهرستان کرمانشاه دستور رسیدگی فوری به این موضوع صادر شده است.

رییس جمهوری بلاروس اعلام کرد

سفر لوکاشنکو به تهران در آینده نزدیک

رییس‌جمهوری بلاروس ضمن تبریک چهل‌وچهارمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی، تاکید کرد که در آینده نزدیک قصد سفر به ایران دارد. به گزارش ایسنا به نقل از اسپوتنیک، الکساندر لوکاشنکو، رییس‌جمهوری بلاروس در گفت‌وگو با سیدابراهیم رییسی، رییس‌جمهوری کشورمان چهل‌وچهارمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی ایران را تبریک گفت. او همچنین تاکید کرد که قصد دارد در آینده نزدیک سفری به ایران داشته باشد.

سفارت جمهوری اسلامی در دمشق اعلام کرد

اعزام ۷ هواپیما حامل امدادگران و تیم‌های پزشکی به سوریه

سفارت جمهوری اسلامی ایران در آنکارا در بیانیه‌ای با ابراز همدردی مجدد با دولت و مردم ترکیه به‌خاطر وقوع زلزله اخیر در این کشور گفت: امسال جشن روز ملی جمهوری اسلامی ایران را برای همبستگی با مردم ترکیه برگزار نمی‌کنیم و به‌جای آن از روز دوشنبه ششم فوریه تمام تلاش خود را معطوف به هماهنگی جهت اعزام تیم‌های امداد و نجات و کمک‌های انسان‌دوستانه از ایران به ترکیه کردیم. به گزارش ایسنا، در این بیانیه آمده است: تا امروز هفت هواپیما حامل امدادگران، تیم‌های پزشکی و دو بیمارستان صحرایی به مناطق زلزله‌زده اعزام کرده‌ایم و در روزهای آینده نیز از طریق مرزهای زمینی و هوایی، امدادرسانی در حجم وسیع‌تری ادامه خواهد یافت. سفارت جمهوری اسلامی ایران در بیانیه خود تاکید کرده است: دو ملت بزرگ ایران و ترکیه در طول تاریخ در غم و شادی در کنار هم بودند و این دوستی هزار ساله برای همیشه تداوم خواهد داشت. برای درگذشتگان این حادثه طبیعی غم‌انگیز طلب مغفرت، برای زخمی‌ها آرزوی شفای عاجل و برای ملت و دولت ترکیه آرزوی سلامتی و استقامت داریم.

شبکه خبری سی‌ان‌ان ادعا کرد

پهپادهای ایرانی برای کمک به روسیه طراحی می‌شوند

سی‌ان‌ان در جدیدترین گزارش تحقیقی خود ادعا کرد که به نظر می‌رسد ایران در طراحی پهپادهایی که در اختیار روسیه قرار می‌دهد در حال ایجاد اصلاحاتی است، به‌طوری که این کلاهک‌های انفجاری بتوانند بیشترین آسیب را به اهداف زیرساختی اوکراین وارد کنند. به گزارش پایگاه خبری-تحلیلی اعتمادآنلاین، این شبکه خبری ضمن اشاره به اینکه تاکنون صدها هواپیمای بدون سرنشین ایرانی جهت استفاده در جنگ علیه اوکراین به روسیه تحویل داده شده است، در سرمقاله خود می‌نویسد که حملات این پهپادها در کنار آتش موشک‌های روسی موجب شده تا غیرنظامیان اوکراینی در سراسر این کشور بدون گرمایش، برق و آب لوله‌کشی شب‌های سرد زمستانی را با مشکل پشت‌سر بگذارند.

وزارت اطلاعات و سازمان اطلاعات سپاه اعلام کردند:

بازداشت عوامل خرابکاری در مرکز صنعتی وزارت دفاع

وزارت اطلاعات و سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی با صدور اطلاعیه‌ای از بازداشت عوامل اصلی تلاش ناکام برای خرابکاری در یکی از مراکز صنعتی وزارت دفاع در اصفهان خبر دادند. به گزارش خبرگزاری فارس، متن اطلاعیه مشترک وزارت اطلاعات و سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی بدین شرح است: با عرض تبریک و تهنیت صمیمانه به مناسبت فرارسیدن چهل‌وچهارمین سالگرد پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی، به استحضار ملت شریف ایران می‌رساند که با همکاری تنگاتنگ سربازان گمنام امام زمان(عج) در وزارت اطلاعات و سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و مساعدت حفاظت اطلاعات وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، عوامل اصلی تلاش ناکام برای خرابکاری در یکی از مراکز صنعتی وزارت دفاع در هشتم ماه جاری در اصفهان، شناسایی و بازداشت شدند. با توجه به ادامه‌دار بودن جریان تحقیقات از متهمین بازداشت‌شده، لذا اطلاعات تکمیلی در زمان مقتضی منتشر خواهد شد. اجمالا تاکنون دخالت مزدوران رژیم موقت صهیونیستی در آن اقدام اثبات شده است. اگر چه عملیات ناکام رژیم غاصب درپی استیصال از ضربات کوبنده‌ای است که در درون سرزمین‌های اشغالی دریافت کرده است، با این‌حال جان برکفان گمنام در دو نهاد اطلاعاتی کشور اعلام می‌نمایند به رغم ناکامی آن رژیم در اقدام سخیف پیش‌گفته، با این‌حال نفس تعدی به حریم مقدس جمهوری اسلامی ایران، مجازات مضاعف داشته و با واکنش عبرت‌آموز حافظان امنیت ایران مقتدر مواجه خواهد شد.

رییس دولت سیزدهم در مراسم چهل‌وچهارمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی:

این صدای ملت ایران است

حسن روحانی رییس‌جمهوری پیشین: بزرگ‌ترین سرمایه انقلاب، پایگاه مردمی آن است

چهل‌وچهارمین جشن انقلاب صبح روز گذشته در سراسر کشور با حضور مردم و مقامات لشکری و کشوری برگزار شد. این مراسم در حالی برگزار شد که در چند سال گذشته در پی همه‌گیری ویروس کرونا، این راهپیمایی به صورت خودرویی و موتوری برگزار می‌شد و این اولین حضور مردم پس از همه‌گیری کرونا بود؛ راهپیمایانی که با در دست داشتن پرچم جمهوری اسلامی و پرچم‌های رنگارنگ مزین به شعارهای انقلابی، تصاویر بنیانگذار و رهبر کنونی انقلاب در راهپیمایی حضور پیدا کردند. حضور تسلیحات نظامی و دستاوردهای دفاعی جمهوری اسلامی از دیگر نکاتی بود که در راهپیمایی ۲۲ بهمن امسال در تهران، همچون سال‌های گذشته توجه راهپیمایان را به خود جلب کرد؛ موشک بالستیک عماد و پهپادهای شاهد ۱۳۶ از جمله این تسلیحات بودند که در میدان انقلاب به نمایش درآمد. رییس دولت سیزدهم نیز در این مراسم به‌عنوان سخنران اصلی در چهل‌وچهارمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی با تاکید بر اینکه کسانی که در جریان ناآرامی‌های اخیر، «فریب خوردند»، باید بدانند که آغوش ملت برای پذیرش آنان با عفو پدرانه رهبری باز است، یادآور شد: ما هم امتداد این نگاه را در دولت پی می‌گیریم.

ابراهیم رییسی طی سخنانی در پایان راهپیمایی بزرگداشت چهل‌وچهارمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی در میدان آزادی با تبریک روز ۲۲ بهمن گفت: این روز پایان استبداد و وابستگی و آغاز استقلال، آزادی و جمهوری اسلامی است. این روز تحقق خواست و اراده ملت بزرگ ایران است. امروز جلوه انسجام ملی، وحدت، یکپارچگی و حضور حماسی مردم است. او تاکید کرد: حکومت ستمشاهی پهلوی فقط عقب‌ماندگی کشور و ذلت آن برابر قدرت‌های سلطه‌گر را داشت و فقط آنچه برای این کشور آوردند، کودتایی برای تشکیل و کودتایی برای بقا بود که برخلاف مشروطه و خواست ملت بود. آنان جنایت و خیانت کردند و به کشور و داشته‌های آن بی‌توجه بودند و فقط می‌خواستند کاری کنند که آمریکا و نظام سلطه خشنود شود. برخی به‌دنبال آن هستند که چهره رژیم پهلوی را تطهیر کنند اما فرمان رهبری انقلاب در عرصه تبیین باید پلیدی و زشتی این رژیم برای ملت ایران را نشان دهد که انقلاب شکوهمند اسلامی پایان این ذلت و آغاز عزت مردم ما بود. رییسی ادامه داد: ما امروز در منطقه در حوزه‌های بسیار حرف اول را می‌زنیم و در جهان در بسیاری عرصه‌ها مقام اول تا ششم را داریم. امروز ملت عظیم ما قله‌های بسیاری را فتح کرده است و دشمن آن را برنمی‌تابد. او گفت وقتی دشمنان سخن از زندگی می‌کنند، مردم می‌بینند که آیا حضور آنان در فلسطین، افغانستان، لبنان، عراق، یمن زندگی‌بخش بود؟ شما کجا و به کدام مردم زندگی بخشیدید؟! او خطاب به دشمنان انقلاب گفت: شما می‌خواهید انسجام ملی ما را هدف قرار دهید. من به دشمنان می‌گویم اگر دنبال حرف ملت ایران و شنیدن صدای آنان هستید، این‌ها ملت ایران هستند. شما از حقوق زن سخن می‌گویید اما به برکت انقلاب اسلامی زنان آزادند و حضور آنان در دانشگاه‌ها و عرصه‌های اجتماعی، سیاسی و اقتصادی و همه عرصه‌ها حضور پررنگی است. ما در عرصه حقوق زن مدعی هستیم و شما در جایگاه متهم هستید، شما از زن استفاده ابزاری می‌کنید. شما امروز می‌خواهید برای تمدن بشری معیار مشخص کنید اما ضدخانواده و نهاد آن عمل و همجنس‌بازی را ترویج می‌کنید. رییسی گفت: اگر بحث حقوق بشر باشد ما مدعی هستیم و شما متهم، چقدر حقوق انسان را در جای جای این منطقه ضایع کردید؟

این مراسم البته حاشیه‌هایی هم داشت که یکی از عجیب‌ترین و شاید مهم‌ترین‌شان، هک شبکه خبر در میانه صحبت‌های ابراهیم رییسی بود. در حالی که ابراهیم رییسی در مراسم چهل‌وچهارمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی سخنرانی می‌کرد و این مراسم از شبکه خبر پخش می‌شد، پخش اینترنتی این شبکه از تلوبیون، برای لحظاتی هک شد. هرچند ساعتی بعد این رسانه وابسته به صداوسیما در اطلاعیه‌ای اعلام کرد: «پخش زنده سخنرانی رییس‌جمهور محترم در مراسم ۲۲ بهمن و آرشیو آن بدون اختلال در دسترس بوده است. در حال بررسی فنی تصاویر منتشرشده در فضای مجازی هستیم و نتایج بررسی‌ها، اطلاع‌رسانی خواهد شد.»

■ نگذاریم اقلیتی قدرت‌طلب اکثریت را کنار بزنند!

اما به‌جز سخنرانی رییسی، بسیاری از چهره‌های سیاسی و مسوولان نیز در این مراسم حضور داشتند و از جمله حسن روحانی، رییس‌جمهوری پیشین که در این راهپیمایی شرکت کرده بود، در گفت‌وگو با خبرنگاران حاضر در مسیر میدان آزادی، «انقلاب اسلامی» را «خواست مردم ایران» و «متعلق به همه آنها» دانست و اظهار کرد: مردم خود صاحب و حافظ انقلابی هستند که استقلال و آزادی را در جمهوری اسلامی می‌بینند.

بزرگ‌ترین سرمایه انقلاب اسلامی، پایگاه مردمی آن و بزرگ‌ترین ثمره جمهوری اسلامی، حضور و مشارکت آحاد ملت در صحنه تصمیم‌گیری و تعیین سرنوشت خود است. او با اشاره به اینکه بنیانگذار انقلاب اسلامی، این انقلاب را با انتخابات تکمیل کرد، گفت: استواری امروز نظام اسلامی نتیجه راهبری مقام معظم رهبری با تقویت جمهوریت و اسلامیت است که پشتیبان رای و نظر مردم است. روحانی تاکید کرد: انقلاب به هیچ گروه و جناحی تعلق ندارد، متعلق به آحاد مردم است و با اتحاد و انسجام و احترام به افکار گوناگون و شنیدن صدای مردم بقای انقلاب تضمین می‌شود. نگذاریم اقلیتی قدرت‌طلب اکثریت را کنار بزنند که آن روز پایان انقلاب خواهد بود.

همچنین دستیار و مشاور عالی فرمانده معظم کل قوا در امور نیروهای مسلح، با حضور در میدان انقلاب گفت: ایران قدرتمند و اسلامی با هدایت رهبر معظم انقلاب و رشادت بزرگ‌مردانی چون حاج قاسم سلیمانی، بزرگترین مانع آمریکا و صهیونیست‌ها برای ایجاد خاورمیانه بزرگ است. سردار سرلشکر سید یحیی رحیم صفوی همچنین گفت: آمریکا خیال تبدیل به تنها ابرقدرت جهان را داشت و می‌خواست همه دنیا در فرهنگ، اقتصاد و امنیت تابع این کشور باشند و هر چه آنها می‌گویند را گوش داده و مجبور به انجام آن باشند. او بیان کرد: مثلا آنها می‌گفتند چون ما اقتصاد لیبرال را اجرا می‌کنیم پس همه دنیا باید تابع این دیدگاه اقتصادی باشند اما در عمل به این خیال خود شکست خوردند.

رییس قوه قضاییه نیز با حضور در صفوف و طی مسیر در کنار راهپیمایان و شهروندان تهرانی از اقشار و طبقات مختلف، با تعدادی از آنها به شکل مستقیم و بلاواسطه به گفت‌وگو پرداخت و سخنان و مسائل آنان را استماع کرد. غلامحسین محسنی‌اژه‌ای با تاکید بر اینکه ۲۲ بهمن یوم‌الله است و در زمره روزهای ماندگار محسوب می‌شود، گفت: مردم ایران اسلامی در طول بیش از چهل سال ثابت کرده‌اند که نسبت به تعظیم و زنده نگه داشتن شعائر الهی اهتمام و حساسیت دارند، لذا هر ساله پرشکوه‌تر و منسجم‌تر از قبل، در راهپیمایی یوم‌الله ۲۲ بهمن شرکت می‌کنند. محسنی‌اژه‌ای با اشاره به «تلاش‌های دشمنان و معاندان برای ایجاد جدایی میان مردم و انقلاب اسلامی» گفت: دشمنان و معاندان در سال جاری نهایت تلاش خود را مصروف کردند که بگویند مردم در صحنه حمایت و دفاع از انقلاب اسلامی حضور ندارند، اما ملاحظه می‌کنید که امروز در سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی آحاد مردم از زن و مرد و کوچک و بزرگ با شور و ایمانی خاص به مسیرهای راهپیمایی آمده‌اند تا بار دیگر با انقلاب و امام و رهبر عزیزمان تجدید میثاق و اعلام کنند که نسبت به انقلاب اسلامی و ارزش‌های دینی خود حساس هستند. او گفت: بدون تردید حضور پرشکوه مردم در راهپیمایی یوم‌الله ۲۲ بهمن حاوی پیام خاصی هم در داخل و هم به خارج است؛ این شکوه حضور، پیام وحدت و انسجام در داخل را دارد و به دشمنان نیز این پیام را مخابره می‌کند که با اقدامات مذبوحانه خود برای جداسازی مردم از انقلاب اسلامی، ره به جایی نمی‌برند. محسنی‌اژه‌ای با اشاره به «عنایت ویژه رهبر معظم انقلاب اسلامی به طیف وسیعی از محکومان و زندانیان واجد شرایط برای مورد عفو قرار گرفتن» گفت: امسال با عنایت مقام معظم رهبری و عفوهای انجام‌شده، علاوه بر اینکه موجبات مسرت و شادی خانواده زندانیان فراهم شد، وحدت و همبستگی مردم نیز مضاعف می‌شود.

او در همین راستا گفت: افرادی که احیانا القائات دشمن آنها را به اشتباه انداخته بود، متوجه شدند و می‌خواهند به دشمن بفهمانند که اگر هم معترض باشند به اسلام و انقلاب و ارزش‌های دینی و ملی پشت نخواهند کرد.

حسین امیرعبداللهیان وزیر امور خارجه، امین حسین رحیمی وزیر دادگستری، محمد مخبر معاون اول رییس‌جمهوری، روح‌الله دهقانی فیروزآبادی معاون علمی و فناوری رییسی، سیداحسان خاندوزی وزیر امور اقتصادی و دارایی، وزیر فرهنگ و ارشاد و علی سلاجقه رییس سازمان محیط‌زیست از جمله مقاماتی بودند که در این مراسم حضور داشتند. همچنین فرماندهان و مقامات بلندپایه نظامی دیگر شرکت‌کنندگان در مراسم دیروز بودند که از جمله می‌توان به حضور سردار سلامی فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، دریادار سیاری معاون ارتش، سردار حاجی زاده فرمانده هوافضای سپاه و نیز فرماندهان انتظامی همچون سردار رادان فرمانده کل نیروی انتظامی و سردار عباسعلی محمدیان رییس پلیس پایتخت اشاره کرد.

چهره

در شاخص‌های سلامت برتریم، جز شاخص سیگار

فارس- بهرام عین‌اللهی وزیر بهداشت: «جمهوری اسلامی در تمامی شاخص‌های سلامت با فاصله از کشورهای منطقه قرار دارد اما در شاخص سیگار وضع خوبی نداریم که به‌دلیل عدم‌وضع مالیات بر سیگار و ارزان بودن آن است. ۱۳ درصد مرگ‌ومیر کشور به‌دلیل سیگار اتفاق می‌افتد؛ امیدواریم امسال مالیات بر سیگار را وضع کنند.»

صف‌آرایی علیه مولدسازی؛ از پهلوی تا سازمان تبلیغات

توئیتر- حسین قربانزاده رییس سازمان خصوصی‌سازی: «می‌گویند چرا در توئیتر جواب می‌دهی. من نه باند توئیتری دارم و نه یک ریال برای حمایت رسانه‌ها هزینه کرده‌ام؛ خودم هستم و خودم! از ربع پهلوی تا سازمان تبلیغات اسلامی هم در یک جبهه صف‌آرایی کردند برای زمین زدن بزرگ‌ترین طرح تحولی اقتصاد ایران. حاضرم هزینه شوم تا نگذارم این اتفاق بیفتد.»

شیعه سربلند است؛ ملی‌گرایان دروغ می‌گویند

ایسنا- سردار محمدرضا فلاح‌زاده جانشین فرمانده نیروی قدس سپاه: «شیعیان افغانستان، سوریه، لبنان، عربستان و دیگر کشورها تا پیش از انقلاب اسلامی، کجای تاریخ و جغرافیای جهان بودند اما با خدمتی که امام به شیعه کرد، امروز شیعه جای‌جای جهان سربلند است. کسانی که دم از ایران و ملی و ملی‌گرایی می‌زنند، به دورغ وطن‌وطن می‌کنند.»

گزارش

مدیران مسوول دو روزنامه اصلاح‌طلب و رییس اسکودا خواستار آزادی روزنامه‌نگاران و وکلا شدند

کدام کنشگران سیاسی و مدنی آزاد شدند؟

درست یک هفته پیش بود که با نزدیک شدن به نیمروز یکشنبه ۱۶ بهمن‌ماه، منابع رسانه‌ای از خبری مهم نوشته و تاکید کردند که تا دقایقی دیگر این خبر مهم از طریق بخش خبری ساعت ۱۴ شبکه یک سیمای جمهوری اسلامی اعلام خواهدشد. خبری که دقایقی بعد آن‌طور که پیشاپیش اطلاع‌رسانی شده بود، اعلام و روشن شد که موضوع «عفو معیاری رهبری» است. خبری که در ساعات بعد، جزئیات تکمیلی آن، از طریق رییس و معاون قضایی قوه قضاییه به اطلاع عموم رسید و عنوان شد که قرار است در روزهای آینده ده‌ها هزار نفر از محکومان و متهمان مشمول عفو یا تخفیف مجازات شوند. خبری که به‌ویژه از آنجا حائز اهمیت بود که این عفو به‌اصطلاح معیاری، علاوه بر زندانیان عادی، شامل حال شماری از زندانیان سیاسی نیز می‌شد.

انتشار این خبر که مطابق انتظار با واکنش گسترده افکار عمومی نیز مواجه شد، در ادامه در حالی منجر به آزادی یا کاهش مجازات حبس شماری از محکومان یا متهمان شد که بنابر آنچه حجت‌الاسلام پورخاقان رییس سازمان قضایی نیروهای مسلح در روزهای پایانی هفته‌ای که گذشت، اعلام کرد، «تا پایان روز پنجشنبه ۲۰ بهمن‌ماه، کلیه مشمولان عفو معیاری مقام معظم رهبری از زندان آزاد شدند یا تقلیل قانونی مدت مجازات در خصوص آنها اعمال شد.» اما اینکه این عفو گسترده، در نهایت شامل حال کدام یک از چهره‌های سیاسی، کنشگران مدنی و اهالی رسانه دربند شد، پرسشی بود که افکار عمومی درپی یافتن پاسخ آن بود. هرچند اخبار جسته و گریخته و موردی درباره آزادی برخی از این زندانیان و به‌ویژه آنانی که به‌نسبت دیگران سرشناس‌تر بودند یا بیش از باقی عفوشدگان، موردتوجه افکارعمومی و رسانه‌ها قرار داشتند، می‌توانست پاسخگوی افکارعمومی باشد اما از آنجا که هنوز جزئیات کامل از این مهم اعلام نشده، احتمالا در روزهای آینده نیز خبرهایی در خصوص آزادی یا تخفیف مجازات این محکومان یا متهمان سیاسی مخابره خواهد شد.

با این همه اما تا اینجا می‌توان گفت که حسین یزدی کنشگر سیاسی که همچنین از چهره‌های رسانه‌ای نزدیک به جریان اصلاحات است، حوالی عصر روز جمعه از زندان دستگردِ اصفهان آزاد شده است. این در حالی است که مهدی مقدری که از جمله اعضای شورای شهر اصفهان در دوره پیشین بود و پیش از دوران محکومیت، در قامت دبیرکل سازمان عدالت و آزادی به‌عنوان یکی از اعضای حقوقی جبهه اصلاحات ایران شناخته می‌شد، از زندان مرکزی اصفهان آزاد شده است. این نویسنده و کنشگر سیاسی که در سال‌های گذشته آثاری را در حوزه علوم سیاسی تالیف کرده، در حالی راهی زندان شد که هنوز نماینده مردم اصفهان در شورای این کلاشهر بود و حالا آن‌طور که پایگاه خبری- تحلیلی امتداد در خبری اعلام کرده، از زندان آزاد شده است. همچنین فرهاد میثمی، پزشک و مترجمی که در هفته‌های گذشته اخباری درخصوص اعتصاب غذایش در زندان، بسیار مورد توجه افکار عمومی قرار گرفت، از زندان آزاد شده است. نکته حائز اهمیت اینکه این چهره سیاسی نزدیک به جریان اصلاحات که مردادماه ۹۷ بازداشت شده بود، با گذراندن دوران محکومیتش از زندان آزاد شد و ظاهرا آزادی او، ارتباطی به عفو اخیر رهبری نداشته است.

هرچند در اخبار آزادی برخی از دیگر کنشگران سیاسی از جمله حسین یزدی و مهدی مقدری و حتی فریبا عادلخواه نیز اشاره‌ای به دلیل آزادی آنان و اینکه آیا مشمول عفو اخیر شده‌اند یا نه، نشده است. با این همه، به نظر می‌رسد در مورد فرهاد میثمی می‌توان با قطعیت از این نوشت که آزادی او، به دلیل اتمام دوران محکومیتش بوده و مشمول عفو اخیر نبوده است. این در حالی بود که فریبا عادلخواه استاد دانشگاه ایرانی- فرانسوی نیز در روزهای گذشته از زندان آزاد شده است. آن‌طور که خبرگزاری فرانسه در خبری اعلام کرد این زندانی دوتابعیتی که خردادماه ۹۸، پس از بازگشت به ایران بازداشت شد و در ادامه در دادگاهی به اتهام اجتماع و تبانی علیه امنیت ملی و تبلیغ علیه نظام به ۵ سال زندان محکوم شده بود، از زندان آزاد شده است. همچنین وزارت خارجه فرانسه با استقبال از آزادی فریبا عادلخواه و تاکید بر لزوم آزادی دیگر شهروندان فرانسوی زندانی در ایران، اعلام کرد که لازم است عادلخواه، تمامی آزادی‌های خود از جمله در صورت تمایل، بازگشت به فرانسه را داشته باشد.

همزمان با انتشار اخبار آزادی این زندانیان سیاسی، برخی کنشگران مدنی، سیاسی و رسانه‌ای با اشاره به عدم آزادی شماری از وکلا و روزنامه‌نگاران از قوه قضاییه خواستند که این افراد نیز مشمول عفو اخیر شوند. در این میان، رییس اتحادیه سراسری کانون‌های وکلای دادگستری ایران (اسکودا) در نامه‌ای خطاب به رییس قوه قضاییه، با استقبال از سیاست ترمیمی در اعمال عفو و بخشودگی زندانیان وقایع اعتراضی اخیر، خواستار آزادی وکلای زندانی و بخشودگی آنان در آستانه سالروز پیروزی انقلاب اسلامی شد. آن‌طور که جعفر کوشا در این نامه خطاب به غلامحسین محسنی‌اژه‌ای نوشته، هم‌اکنون شماری وکلای زن و مرد از جمله بهزاد حکیمی‌زاده، گیتی شفیعی، سعید عطایی‌کچویی، آرش کیخسروی، محمد نجفی، امیرسالار داودی و مصطفی نیلی که همگی از وکلای باسابقه هستند، در حبس به‌سر می‌برند و عفو اخیر نیز ظاهرا شامل حال‌شان نشده است. همچنین غلامحسین کرباسچی مدیرمسوول روزنامه هم‌میهن و مهدی رحمانیان مدیرمسوول روزنامه شرق در اظهاراتی جداگانه به بازداشت النا و الهه محمدی، خبرنگاران روزنامه هم‌میهن و نیلوفر حامدی، خبرنگار روزنامه شرق اشاره کرده و خواستار آزادی این روزنامه‌نگاران شده‌اند. در این میان غلامحسین کرباسچی تاکید کرده «خبرنگاران بازداشت‌شده نه شعاری داده‌اند و نه تخریبی کرده‌اند و فقط آنچه را که دیده بودند، روایت کرده‌اند؛ پس به طریق اولی باید مورد عفو قرار گیرند.» مهدی رحمانیان نیز در گفت‌وگویی با روزنامه هم‌میهن در رابطه با حبس نیلوفر حامدی خبرنگار روزنامه شرق اظهارنظر کرد و گفت: «برای پیگیری وضعیت نیلوفر حامدی تلاش‌های زیادی شد، اما هیچکدام نتیجه نداد.» مدیرمسوول روزنامه شرق همچنین تاکید کرد: «در ارتباط با الهه محمدی و نیلوفر حامدی باید رویه‌ای که برای سایر خبرنگاران در پیش گرفته شده، انجام شود. به‌طور کلی بازداشت خبرنگار و مدیرمسوول را متوجه نمی‌شویم. خبرنگاران و مسوولان رسانه‌ای، در دسترس هستند، آنها حرف‌هایشان را در قالب مطالبی منتشر می‌کنند، بنابراین چرا باید آنها را بازداشت کرد.»

بازوی پژوهشی مجلس نسبت به پیامدهای سیاست‌های مالیاتی کشور هشدار داد

در مسیر نابرابری

گروه اقتصادی- بازوی پژوهشی مجلس در تازه‌ترین بررسی‌های خود تصویری کلان از نظام مالیات بر درآمد اشخاص ترسیم کرده است. این گزارش نشان می‌دهد که در کشورهای پیشرفته بیش از ۳۴ درصد از درآمدهای مالیاتی به مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی اختصاص یافته حال آنکه سهم این نوع مالیات در ایران طی یک روند ثابت در حدود ۱۳ درصد باقی مانده است. کمبود آمار و اطلاعات مشاغل، عدم پیاده‌سازی نظام مالیات بر درآمد اشخاص و وجود معافیت‌های گسترده پایه‌های مالیاتی دلایل اصلی پایین بودن سهم مالیات بر درآمد اشخاص در ایران اعلام شده است. از نگاه بازوی پژوهشی مجلس، تداوم این روند می‌تواند به تضعیف ادراک عدالت مالیاتی و تعمیق نابرابری بینجامد.

درآمدهای مالیاتی در حقیقت درآمدهای پایداری هستند که در نظام اقتصادی کشورهای پیشرفته و توسعه‌یافته سهم پررنگی دارد. در ایران نیز طی چند سال گذشته عمده نگاه سیاستگذاران به درآمدزایی از محل مالیات‌ها معطوف شده است. دلیل اصلی این مساله اما نه تغییر رویکرد سیاستگذاری دولتمردان، بلکه به حداقل رسیدن درآمدهای حاصل از فروش نفت بوده است. از همین‌رو است که کارشناسان از ضعف‌های آشکار نظام مالیاتی کشور سخن می‌گویند؛ موضوعی که به گفته آنها زمینه‌ساز افزایش فشار بیشتر به تولید و معیشت مردم شده است. بازوی پژوهشی مجلس در گزارشی تازه و با تمرکز بر نظام مالیات بر درآمد اشخاص، انواع مختلف این نظام مالیاتی را زیر ذره‌بین برده و مزایا و معایب هر یک برای اقتصاد را تشریح کرده است. براساس بررسی‌های مرکز پژوهش‌های اتاق ایران، سه نوع نظام مالیات بر درآمد اشخاص در اکثر کشورها در حال پیاده‌سازی است: نظام مالیات بر جمع درآمد، نظام مالیات بر درآمد دوگانه و نظام مالیات بر درآمد یکنواخت. بدیهی است انتخاب هر یک از این سه نوع مختلف، اثرات متفاوتی بر عدالت و کارایی نظام مالیاتی دارد.

■ **نظام مالیات بر جمع درآمد**

از نگاه کارشناسان، سادگی لازمه موفقیت هر ساختار مالیاتی است. این مساله در حقیقت دو منفعت عمده دارد؛ تمکین و اجرا. مزیت تمکین را می‌توان در کاهش هزینه‌ها و تلاشی دانست که هر مودی برای درک قانون و تمکین از آن صرف می‌کند. منفعت اجرا و پیاده‌سازی نیز از کاهش هزینه‌ها یا بهبود کارایی در تفسیر و اجرای قوانین قابل استخراج است. سادگی در نظام مالیات بر جمع درآمد با عدم تبعیض بین درآمدهای کار و سرمایه همراه است. در واقع، پیاده‌سازی این نظام مانع از پیچیدگی‌های اجرایی اضافی می‌شود زیرا تمامی درآمدها صرف‌نظر از آنکه از محل کار باشد یا سرمایه، با رویه واحدی مشمول مالیات خواهد شد. یکی از مزیت‌های حرکت به سمت مالیات بر جمع درآمد آن است که به دلیل گسترده‌تر شدن پایه مالیاتی، امکان اعمال نرخ‌های مالیاتی پایین‌تر وجود خواهد داشت و در نتیجه، اثرات اختلال‌زای مالیات بر تصمیمات اقتصادی کاهش می‌یابد. دستیابی به چنین مزیتی نیز نیازمند وسیع‌تر کردن پایه مالیاتی از یک سو و کاهش نرخ‌های مالیاتی از سوی دیگر است.

افزایش پایه مالیاتی به موازات کاهش نرخ‌های مالیاتی موجب کاهش ناکارآمدی‌ها، کاهش انگیزه استفاده از روش‌های اجتناب مالیاتی و کاهش حجم اقتصاد زیرزمینی می‌شود. اما ارزشمندترین دستاورد هر اصلاح مالیاتی، احیای مجدد اعتماد عمومی به ساختار مالیاتی و تقویت ادراک عمومی از مالیات بر درآمد به عنوان یک مالیات عادلانه است. لازم به ذکر است که شرط دستیابی به چنین نتیجه‌ای این است که نرخ‌های مالیاتی با مفهوم توانایی پرداخت منطبق باشد به طوری که کاهش نرخ‌های مالیاتی نهایی، نابرابری‌های موجود بین مودیان ثروتمند و بقیه مردم را تشدید نکند. اما یکی از مهم‌ترین مزایای نظام مالیات بر جمع درآمد، بهبود عدالت افقی در ساختار مالیاتی است. عدالت افقی، حاوی این نکته است که مودیان با موقعیت مشابه، باید مالیات یکسانی پرداخت کنند. مهم‌ترین مولفه این مزیت، تغییر ادراک مردم از ساختار مالیاتی است به طوری که مردم نظام مالیاتی را عادلانه و مبتنی بر توانایی پرداخت می‌پندارند نه نظام مالیاتی که مبتنی بر ترجیحات و تبعیض مالیاتی است. بدیهی است چنین بینش و ادراکی موجب کاهش اجتناب مالیاتی و مشارکت در اقتصاد زیرزمینی خواهد شد و تمکین مالیاتی را نیز افزایش خواهد داد.

یکی از هزینه‌های مستقیم در اصلاح نظام مالیاتی و حرکت به سمت یک نظام مالیات بر جمع درآمد، وجود احتمال کاهش نرخ‌های مالیاتی است که منجر به بازتوزیع بار مالیاتی خواهد شد. درست است که برخی اختلالات، جزء جدایی‌ناپذیر هر اصلاحات مالیاتی است اما یک تغییر قابل‌ملاحظه در بار مالیاتی و انتقال آن به سمت طبقه متوسط می‌تواند منافع ناشی از بهبود ادراک عمومی از عادلانه بودن نظام مالیاتی را کاملا خنثی سازد.

■ **مالیات بر درآمد دوگانه**

در اوایل دهه ۹۰، کشورهای اسکاندیناوی در مسیر اصلاح نظام مالیاتی حرکت کردند. این کشورها پایه‌های مالیات بر درآمد اشخاص و شرکت‌ها را گسترش دادند و با محدود کردن و با درآمدهای اضافی به دست آمده از طریق حذف بسیاری از کسورات خاص، به کاهش نرخ‌های نهایی مالیات بر درآمد شرکت‌ها و اشخاص اقدام کردند. ویژگی اصلی سیستم‌های مالیاتی جدید کشورهای اسکاندیناوی، حرکت آنها از سیستم مالیات بر جمع درآمد به سمت سیستم مالیات بر درآمد دوگانه بود. در حقیقت ویژگی خاص سیستم مالیات بر درآمد دوگانه کشورهای اسکاندیناوی آن است که تمامی اشکال درآمد سرمایه‌ای را با نرخ‌های تناسبی مشمول مالیات می‌کند در حالی که باقیمانده درآمدهای مودیان از منابع دیگر را با نرخ‌های تصاعدی مشمول مالیات می‌کند. در نسخه محض سیستم مالیات بر درآمد دوگانه، درآمد نیروی کار در قالب یک جدول با نرخ‌های نهایی تصاعدی مالیاتی مشمول مالیات می‌شوند و نرخ مالیات بر درآمدهای سرمایه‌ای که با نرخ مالیات بر درآمد شرکت‌ها برابر است، معادل با نرخ نهایی مالیات بر درآمد کار در اولین محدوده درآمدی است.

یکی از نکات مهم این است که نظریه‌پردازانی که مالیات بر مصرف اشخاص را بر مالیات بر درآمد مرسوم ارجح می‌دانند، معتقدند که مالیات بر درآمد سرمایه تحت نظام مالیات بر درآمد موجب تبعیض علیه اشخاصی می‌شود که مصرف خود را به مراحل بعدی چرخه زندگی‌شان انتقال می‌دهند. از سوی دیگر باید بدانیم که مالیات بر جمع درآمد واقعی صرفا بازدهی واقعی سرمایه را مشمول مالیات می‌کند و بخشی از درآمد اسمی سرمایه را از شمول مالیات مستثنی می‌کند، زیرا مودی باید کاهش ارزش واقعی موجودی‌های اسمی دارایی‌اش را جبران کند. در اصل، درآمد اسمی مشمول مالیات باید قبل از مالیات‌ستانی نسبت به تورم تعدیل شود. با این حال، مقامات اجرایی مالیاتی به ندرت در تلاش برای تعدیل سیستماتیک تورم روی درآمد مشمول مالیات هستند مگر در شرایط ابرتورم. دلیل اصلی این است که مشکلات اجرایی و اداری قابل ملاحظه‌ای در تعدیل سیستماتیک تورم وجود دارد. نکته مهم اما این است که بحث تورم در سیستم مالیات بر درآمد دوگانه، اهمیت پیشین خود را تا حد زیادی از دست داده است، زیرا وضعیت تورم در کشورهای اسکاندیناوی شدیدا تغییر کرده و از تورم‌های بالا به تورم‌های پایین رسیده است. اما این مساله در خصوص کشورهایی با نرخ‌های تورم بسیار بالا مانند ایران همچنان موضوعیت دارد.

■ **مالیات بر درآمد یکنواخت**

در نسخه مرسوم سیستم مالیات با نرخ یکنواخت، تمامی درآمدها صرف نظر از منبع‌شان به شیوه مشابهی مشمول مالیات می‌شوند و نرخ مالیات بر درآمد اشخاص و نرخ مالیات بر درآمد شرکت‌ها یکسان است. برای مثال اگر نرخ مالیات یکنواخت ۱۰ درصد باشد شخصی با ۱۰۰ میلیون تومان درآمد مشمول مالیات باید ۱۰ میلیون تومان مالیات بپردازد و شخصی با درآمد ۵۰۰ میلیون تومان، مشمول مالیات ۵۰ میلیون تومانی خواهد بود. در محض‌ترین نسخه مالیات بر درآمد یکنواخت، هیچ حد آستانه یا معافیت پایه‌ای در نظر گرفته نمی‌شود و بدین ترتیب، نرخ نهایی و نرخ متوسط با یکدیگر برابر بوده و سیستم مالیاتی اکیدا تناسبی خواهد بود. اصول استاندارد مالیاتی که برای ارزیابی اثربخشی بالقوه هر سیستم مالیاتی استفاده می‌شود مشتمل بر برابری، کارایی و ساده‌سازی است اما در عمل، هیچ نظام مالیاتی قادر به تامین هر سه شاخص فوق نیست و در برخی مواقع، هر یک از این معیارها در تضاد با سایر اصول قرار می‌گیرند.

در ارتباط با مباحث مربوط به عدالت نیز دو مفهوم عدالت افقی و عمومی وجود دارد. طبق عدالت افقی، مودیانی که شرایط اقتصادی یکسانی دارند باید به نحو مشابه مشمول مالیات شوند در حالی که طبق مفهوم عدالت عمودی، اشخاص با پتانسیل و ظرفیت بالاتر پرداخت که بر حسب درآمد، ثروت یا مخارج اندازه‌گیری می‌شود باید مالیات بیشتری بپردازند. در یک سیستم مالیات بر درآمد یکنواخت محض، اصل عدالت افقی به خوبی تامین می‌شود، زیرا تمامی انواع درآمدها با نرخ یکسانی مشمول مالیات می‌شوند. اما این سیستم از تامین اصل عدالت عمودی ناتوان است، زیرا هم اشخاص با درآمد بالا و هم افراد با درآمد اندک با نرخ مالیاتی یکسانی مشمول مالیات می‌شوند. به طور کلی مزایای متعددی در ارتباط با مالیات با نرخ یکنواخت وجود دارد که عبارتند از ساده‌سازی سیستم مالیاتی، بهبود عملکرد نظام مالیاتی، کاهش اجتناب مالیاتی، افزایش اشتغال، امکان افزایش درآمدهای مالیاتی، کاهش بوروکراسی، بهبود رشد اقتصادی، افزایش پس‌انداز و سرمایه‌گذاری و افزایش رقابت‌پذیری. اما مهم‌ترین کاستی این نوع مالیات مغایرت با اصل عدالت عمودی است. این مولفه به ویژه در مقایسه با سیستم مالیات تصاعدی، از آن جهت دارای اهمیت است که بار مالیاتی مضاعفی به گروه‌های با دستمزد اندک وارد می‌کند در حالی که منجر به کاهش بار مالیاتی در گروه‌های درآمدی بالاتر می‌شود.

بنگاه‌های صنعتی ایران زیر تیغ مالیات

بررسی نظام مالیات بر درآمد حاکی از آن است که در سال ۲۰۲۰-۲۰۱۹ از میان ۱۲۶ کشور، ۱۳ کشور نظام مالیات بر درآمد یکنواخت را انتخاب کرده‌اند. نظام مالیات بر جمع درآمد در ۳۷ کشور در حال پیاده‌سازی است و در نهایت، ۷۶ کشور مجری نظام مالیات بر درآمد دوگانه هستند. حقایق آماری در خصوص عملکرد شاخص‌های سه‌گانه مالیاتی یعنی نسبت مالیات به تولید ناخالص داخلی، نسبت مالیات به منابع عمومی دولت و نسبت مالیات به اعتبارات هزینه‌ای از یک سو و تحمیل بار مالیاتی به پایه‌های مختلف مالیاتی از سوی دیگر نشان‌دهنده نامطلوب بودن وضعیت کشور در مقایسه با سایر کشورهای پیشرفته و در حال توسعه است که اصلاحات مالیاتی به ویژه حرکت به سمت اصلاح نظام مالیات بر درآمد در ایران را ضروری می‌کند. این حقایق آماری عبارتند از: اولا نسبت مالیات به GDP از مهم‌ترین شاخص‌های ارزیابی عملکرد و کارایی نظام مالیاتی است. این نسبت در کشورهای OECD و متوسط کل کشورها به ترتیب ۳/۳ و ۲/۵ برابر ایران است. در کشور ترکیه نیز بیش از ۲/۱۵ برابر ایران است. دوم، نسبت مالیات‌ها به هزینه‌های جاری دولت که از دیگر شاخص‌های ارزیابی عملکرد نظام مالیاتی است نیز عملکرد نامناسبی در ایران نسبت به کشورهای دیگر دارد و کمتر از نیمی از هزینه‌های جاری دولت از طریق درآمدهای مالیاتی تامین می‌شود. این در حالی است که متوسط این شاخص در کشورهای جهان به حدود ۷۰ درصد یعنی ۱/۵ برابر ایران می‌رسد. سوم، نسبت مالیات‌ها به منابع عمومی دولت به‌عنوان یکی از شاخص‌های پایداری نظام مالی دولت می‌تواند بر حجم سرمایه‌گذاری‌های زیربنایی و تامین مالی برنامه‌های رفاهی دولت اثرگذار باشد. عملکرد کشور در این شاخص نیز نامطلوب است به‌طوری که متوسط این شاخص در کشورهای جهان به حدود ۱/۹ برابر ایران می‌رسد.

دیدگاه

چهارم، نه تنها عملکرد نظام مالیاتی در شاخص‌های سه‌گانه کلان مطلوب نیست بلکه ترکیب مالیات‌ستانی در ایران نیز تفاوت‌های قابل ملاحظه‌ای با کشورهای پیشرفته و حتی متوسط جهان دارد به طوری که ترکیب مالیات‌ستانی در ایران، اختلال‌زا، ناکارا و ناعادلانه است. نظام مالیاتی در ایران روی مالیات‌ستانی از شرکت‌ها و کالاها و تجارت تمرکز دارد و سهم مالیات بر درآمد اشخاص (PIT) و مالیات بر دارایی از کل درآمدهای مالیاتی در ایران بسیار محدود است. در واقع، فشار مالیاتی در ایران عمدتا روی بنگاه‌های صنعتی است. مالیات بر شرکت‌ها در ایران بیش از ۳۰ درصد درآمد مالیاتی را تشکیل می‌دهد که بیش از ۲/۲۵ برابر همین نسبت در کشورهای پیشرفته OECD و حدود ۲ برابر متوسط جهان است. همچنین مقایسه سهم مالیات بر سود شرکت‌ها از درآمدهای مالیاتی با ترکیه و کره جنوبی نیز حاکی از اختلاف قابل ملاحظه‌ای است که به ترتیب حدود ۲/۵ و ۱/۶ برابر این کشورهاست.

از منظر دستیابی به اهداف عدالت و بازتوزیع درآمدی، مالیات بر درآمد اشخاص مهم‌ترین پایه مالیاتی در هر نظام مالیاتی است. به رغم آنکه در کشورهای پیشرفته حدود ۳۴/۶ درصد از درآمدهای مالیاتی به مالیات بر درآمد اشخاص اختصاص یافته است اما در ایران، یک روند ثابت حدود ۱۳ درصدی دارد و حدود یک سوم کشورهای OECD است. مقایسه عملکرد ترکیه و کره جنوبی در این پایه مالیاتی به‌ترتیب با سهم ۲۰/۶ و ۲۷/۵ درصدی از کل درآمدهای مالیاتی نیز حاکی از نامطلوب بودن عملکرد نظام مالیاتی در ایران است. اندک بودن سهم مالیات بر درآمد اشخاص در ایران عمدتا به دلیل کمبود آمار و اطلاعات مشاغل، عدم پیاده‌سازی نظام مالیات بر درآمد اشخاص و وجود معافیت‌های گسترده پایه‌های مالیاتی به ویژه درآمدهای بهره‌ای است. بدیهی است تداوم این روند، به تضعیف ادراک عدالت مالیاتی، تعمیق نابرابری، گسترش اقتصاد غیررسمی و زیرزمینی و ترویج فساد و رشوه در میان مودیان و ماموران مالیاتی دامن خواهد زد.

جوابیه

جوابیه وزارت اقتصاد به مطلب «جنبش شگفت‌انگیز دستاوردسازی»

آمارها واقعی شده نه تحریف

«جهان‌صنعت»- اخیرا مطلبی با عنوان «جنبش شگفت‌انگیز دستاوردسازی» در روزنامه «جهان‌صنعت» منتشر شده است. وزارت اقتصاد در واکنش به این مطلب جوابیه‌ای ارسال کرده که متن آن در ادامه می‌آید:«تحلیل آمارهای سرمایه‌گذاری نیازمند مطالعه قانون تشویق و حمایت از سرمایه‌گذاری خارجی است. از یک‌سو سرمایه‌گذاران خارجی موظف نیستند برای سرمایه‌گذاری در ایران از طریق اخذ مجوز سرمایه‌گذاری خارجی؛ از مزایای قانون تشویق و حمایت از سرمایه‌گذاری خارجی استفاده کنند اما در عین حال هر سرمایه‌گذار خارجی که بخواهد از مزایای قانون مذکور استفاده کند حتما باید مجوز سرمایه‌گذاری خارجی را از هیات سرمایه‌گذاری خارجی که وزیر امور اقتصادی و دارایی رییس آن است و دبیرخانه آن در سازمان سرمایه‌گذاری قرار دارد، اخذ کند. مجوز سرمایه‌گذاری خارجی هر فرد حقیقی یا حقوقی که توسط وزیر امور اقتصادی و دارایی پس از تصویب هیات سرمایه‌گذاری خارجی صادر می‌شود، در صورتی معتبر است که در طول شش ماه پس از زمان صدور حداقل بخشی از سرمایه را وارد کشور کرده و سرمایه‌گذاری خود را آغاز کند. اگر سرمایه‌گذار خارجی در طول شش ماه موفق به ورود قطعی بخشی از سرمایه خود به ایران نشود می‌تواند با ذکر دلایل درخواست نماید که فرصتی دیگر برای او جهت ورود به کشور داده شود. در صورت پذیرش دلایل سرمایه‌گذار توسط هیات سرمایه‌گذاری و امضای وزیر امور اقتصادی و دارایی، در موارد استثنایی فوق امکان تمدید مجوز برای مدتی محدود وجود دارد و در صورت عدم وصول درخواست از جانب سرمایه‌گذار، مجوز صادره باطل خواهد شد.در نظام آماری سابق که تا پیش از دولت سیزدهم استفاده می‌شد مبالغ تمامی مجوزهای صادره توسط هیات سرمایه‌گذاری خارجی کشور، به عنوان آمار جلب سرمایه خارجی معرفی می‌شد. چنین آماری هم باعث ایجاد انحراف در حوزه سیاستگذاری و هم موجب ایجاد انحراف در شناخت شرکای واقعی اقتصادی جمهوری اسلامی ایران و هم ایجاد انحراف در تنظیم برنامه‌های اقتصادی فعالان اقتصادی می‌شد. در واقع یکی از مهم‌ترین اقدامات دولت در طول بیش از یک سال گذشته، اصلاح نظام آماری بوده به نحوی که فقط آمار سرمایه‌های جذب‌شده که منجر به اجرای پروژه شده وارد نظام آماری می‌شود و قرار نیست جذب سرمایه‌ای که روی کاغذ بوده و وارد فاز عملیاتی نشده است، در آمار گنجانده شود.ورود نافرجام و بعضا سیاسی برخی سرمایه‌گذاران خارجی که نمونه بارز آن شرکت توتال در گذشته و محاسبه آن در آمار سرمایه‌گذاری در واقع یک انحراف آماری مستلزم اصلاح بود و حالا زمانی یک سرمایه‌گذاری خارجی وارد آمار می‌شود که طرف خارجی برای سرمایه‌گذاری بخشی از سرمایه‌ها را به صورت نقد یا تجهیزات و دانش فنی وارد کشور کرده باشد. بر این اساس است که رییس کل سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران میزان سرمایه‌گذاری را ۱۰/۲ میلیارد دلار دانسته که از این میزان ۵/۹۵ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری مصوب بوده و مابقی آن یعنی ۴ میلیارد دلار وارد کشور نشده و آنچه حالا در نظام آماری درج می‌شود همان ۵/۹۵ میلیارد دلار است. زیر سوال بردن آماری که حالا شکل واقعی به خود گرفته و خرده گرفتن به اصلاح رویه‌های اشتباهی که انحراف در آمار و سیاستگذاری را به دنبال داشت از دایره تحلیل و نقد منصفانه به دور است.»در پاسخ به جوابیه ارسالی وزارت اقتصاد، به نظر می‌رسد که حرف «جهان‌صنعت» اثبات شده، به این معنی که رقم اعلام شده از سوی مدیریت جذب سرمایه‌گذاری خارجی همان میزانی است که مصوب شده و رقم سرمایه‌گذاری خارجی که شروع به فعالیت کرده باشند جایش خالی است!

خبر

داوود منظور:

۷۰۰۰ شرکت صوری دارای فرار مالیاتی شناسایی شدند

ایسنا- رییس سازمان امور مالیاتی کشور گفت: تاکنون بیش از ۷۰۰۰ شرکت صوری شناسایی شده است.داوود منظور درباره میزان فرار مالیاتی در کشور خاطرنشان کرد: چون عمدتا فرارهای مالیاتی از نظر سازمان پنهان است به همین دلیل نمی‌توانیم عدد مشخصی را درباره میزان فرار مالیاتی اعلام کنیم.وی با اشاره به اینکه فرارها معمولا دور از چشم سازمان امور مالیاتی است، تصریح کرد: هرچند برخی فعالان اقتصادی به شیوه‌های گوناگونی فرار مالیاتی دارند اما تلاش داریم شیوه‌ها را شناسایی کرده و راه را برای فرار مالیاتی ببندیم.رییس سازمان امور مالیاتی کشور بیان کرد: یکی از راه‌های فرار مالیاتی مهم، شرکت‌های کاغذی و صوری است و این عمدتا توسط کسانی که ذی‌نفع اصلی هستند و می‌خواهند فعالیت خود را پنهان کنند بنا می‌شود و به نام این اشخاص کسب‌وکار صورت می‌گیرد.وی گفت: تلاش کردیم با شیوه‌های مختلف شرکت‌های صوری و ذی‌نفعان اصلی را شناسایی کنیم، در مجموع طی سال‌های مختلف تاکنون ۷۰۰۰ شرکت صوری و در ماه‌های اخیر نیز ۱۰۰ شرکت دیگر شناسایی شده است. یک شرکت صوری و کد فروش را در آذربایجان شرقی شناسایی کردیم که میزان فاکتورهای صوری صادره این شرکت بالغ‌بر ۵ هزار میلیارد تومان بود، یک شرکت مشابه در یزد هم که اقدام به تولید اعتبار مالیاتی کاذب می‌کرد با ۳ هزار میلیارد تومان اعتبار شناسایی و برخورد شده است.منظور با اشاره به اینکه امیدواریم با اشراف اطلاعاتی نظام مالیاتی کشور به تدریج گریزگاه‌های فرار مالیاتی بسته شود، اذعان کرد: یکی دیگر از راه‌های جلوگیری از فرار مالیاتی شناسایی مودیان جدید است. پارسال ۲ میلیون مودی جدید و از ابتدای امسال تاکنون یک میلیون نفر مودی جدید شناسایی شده است، در مجموع با هر شیوه‌ای فرار مالیاتی صورت گیرد شناسایی می‌شوند.

شرایط دریافت ارز برای دانشجویان خارج از کشور اعلام شد

ایبنا- ارز دانشجویی یکی دیگر از مصارف ارزی پیش‌بینی شده در مصوبه اخیر بانک مرکزی است و دانشجویان در صورت تایید وزارتخانه‌های مربوطه علوم و بهداشت می‌توانند تا سقف ۱۳ هزار یورو در سال ارز بگیرند.بر اساس مقررات به روز شده بانک مرکزی در حوزه ارزی مردم می‌توانند ارز غیربازرگانی یا خدماتی مورد نیاز خود را از طریق سامانه ناخدا یا همان سامانه نظام مدیریت خدمات ارز ایران دریافت کنند که البته باید با یکی از ۳۸ مورد ذکر شده منطبق باشد.ارز دانشجویی یکی دیگر از مقررات بانک مرکزی است که در این زمینه تعریف شده و بر اساس آن تامین و انتقال یا پرداخت ارز به صورت اسکناس دانشجویان بورسیه با ارائه درخواست وزارتخانه‌های علوم و بهداشت و با امضای ذی‌حساب یا مدیر مالی و معاونت مربوطه هر یک از این وزارتخانه‌ها بلامانع است. البته در بند دیگر این مقررات آمده است که تامین و انتقال برای شهریه دانشجویان آزاد خارج از کشور از مقطع لیسانس به بالا با ارائه درخواست متقاضی در مقابل تایید وزارتخانه ذی‌ربط (علوم و بهداشت) مبنی بر شاغل به تحصیل بودن دانشجو در خارج از کشور و ارائه صورتحساب دانشگاه مربوطه که اصالت و اعتبار آن توسط نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در کشور محل تحصیل تایید شده باشد، با تایید به میزان مبلغ مندرج در آن و حداکثر در سقف ۱۳ هزار یورو یا معادل آن به سایر ارزها سالانه در وجه موسسه یا دانشگاه ذی‌ربط از طریق بانک‌های منتخب تجارت و سامان بلامانع است.البته این مصرف ارزی تعریف شده بانک مرکزی تبصره‌هایی هم دارد از جمله اینکه اگر دانشجویان مقطع لیسانس در صورتی که قبل از ۳۱ اردیبهشت سال ۱۳۹۷ دانشجو بوده و در حال تحصیل هستند تامین و انتقال شهریه و انتقال یا پرداخت هزینه‌های اقامت برای آنها برای ترم تحصیلی جاری و آتی بلامانع است. همچنین اگر دانشجو یا خانواده او درخواست انجام حواله به حساب دانشجو یا شخص ثالث دیگر در خارج از کشور داشته باشند انجام این تقاضا مشروط به ارائه صورتحساب دانشگاه محل تحصیل دانشجو حاکی از اعلام میزان ارز دریافت شده از دانشجو است که اصالت و اعتبارش توسط نمایندگی ایران در کشور محل تحصیل شده تایید شده باشد با تایید وزارتخانه مربوطه مانعی ندارد.همچنین همین فرآیند برای پرداخت ارز به صورت اسکناس به دانشجو یا خانواده وی با همین مراحل مشکلی ندارد. در تبصره ۴ ارز دانشجویی آمده است که تامین و انتقال شهریه و انتقال یا پرداخت ارز به صورت اسکناس برای هزینه‌های اقامت دانشجویان فوق‌لیسانس به بالا که در مرحله ورود به اولین ترم تحصیلی خود هستند، در صورت تایید دانشگاه محل تحصیل از سوی وزارتخانه‌های ذی‌ربط و با اخذ وثیقه از دانشجو یا خانواده وی به میزان ۲۰ درصد هم‌ارز ریالی ارز پرداخت‌شده بلامانع بوده و آزادسازی وثیقه مذکور موکول به تایید وزارتخانه ذی‌ربط مبنی بر شاغل به تحصیل بودن دانشجو و تایید صورتحساب دانشگاه محل تحصیل دانشجو حاکی از اعلام میزان ارز دریافت شده از دانشجو که اصالت و اعتبار آن توسط نمایندگی ایران در کشور محل تحصیل تایید شده باشد در مهلت شش ماه از تاریخ پرداخت وجه خواهد بود. یکی دیگر از بندهای این مصوبه درباره ارز دانشجویی این است که تامین و انتقال یا پرداخت ارز به صورت اسکناس برای هزینه اقامت دانشجویان آزاد خارج از کشور از مقطع لیسانس به بالا حداکثر به میزان ماهانه ۱۰۰۰ یورو یا معادل آن به سایر ارزها برای هر نفر و برای هر عضو خانواده (همسر و فرزند) ماهانه حداکثر ۵۰۰ یورو یا معادل آن به سایر ارزها بلامانع است. البته برای پرداخت‌های ذکر شده تایید وزارتخانه ذی‌ربط باید در هر سال تمدید شود.

یادداشت

رویکرد پدیدارگرایانه کل‌گرای کوآنتومی

بخش پنجم؛ تفسیر کوآنتومی از دولت مدرن

ابوذر مرادی*- قبل از ورود به بحث اصلی لازم به ذکر است که چون واژه دولت در نظام سیاسی کشور دربرگیرنده فقط بخشی از حاکمیت است منظور نویسنده از دولت کل حاکمیت است. برخلاف راه‌حل دو علمی علم اقتصاد کلاسیک که یکی دولت را مظهر خیر و دخالت‌های او را مشروع و دیگری که دولت را مظهر شر و دخالت‌های او در بازار را نامشروع می‌پندارد، رویکرد پدیدارگرایانه کل‌گرای کوآنتومی اما هیچ پیش‌فرض انتزاعی را در مورد کارکرد دولت در نظر نمی‌گیرد. بنابراین تمرکز اولیه ما بر چیستی و ماهیت دولت است. اگر بتوان به درستی چیستی دولت را تشریح کرد در مورد حوزه اختیارات و کارکردهای آن در اقتصاد نیز بهتر می‌توان قضاوت کرد. در رویکرد کوآنتومی، دولت مدرن چیزی نیست جز یک ساختار اجتماعی متمرکز. این به آن معنی است که دولت تمام ویژگی‌های اشاره‌شده در مورد ساختارهای اجتماعی را که در بخش چهارم بدان اشاره شد دارد؛ حالات ذهنی بالقوه به اشتراک گذاشته‌شده جمعی که نادیدنی است و در نهایت این کنش ارادی فرد است که با فروپاشی ابرحالت کوآنتومی دولت به آن نمود واقعی می‌دهد. با این وجود یک تفاوت بنیادین بین دولت به عنوان یک ساختار اجتماعی متمرکز با ساختارهای اجتماعی غیرمتمرکز دیگر وجود دارد و آن این است که نقش همه افراد در به فعلیت آوردن حالت بالقوه دولت یکسان نیست.

به طور کلی می‌توان سه دلیل برای تفاوت در نقش افراد در شکل‌دهی حالت واقعی دولت اشاره کرد؛ اول آنکه از آنجایی که یک فرد به طور همزمان در زیست خود با توابع موج‌های زیادی مواجه است که باید آنها را به واقعیت تبدیل کند (شغل، همسر بودن، پدر یا مادر بودن و...) ممکن است نسبت به وضعیت دولت بی‌تفاوت باشد یا به تعبیری دیگر در حالت غیرفعال قرار داشته باشد. بنابراین تنها افرادی درگیر شکل‌دهی حالت واقعی دولت هستند که در وضعیت فعال باشند و بخواهند از کنش ارادی خود در این امر استفاده کنند. به عنوان مثال میزان تمایل در شرکت در انتخابات برای رای دادن و یا ندادن می‌تواند معیار مناسبی برای تشخیص فعال و یا غیرفعال بودن فرد باشد. دوم آنکه افراد با توجه به میزان آگاهی‌شان و تصوری که از یک کلیت اجتماعی به نام دولت دارند در شکل‌دهی حالت واقعی آن نقش دارند. این بدان معناست که اگر فردی نسبت به دولت و آنچه در آن انجام می‌شود آگاهی نداشته باشد اساسا در شکل‌دهی حالت واقعی نقش و عاملیتی نخواهد داشت و عملا به عاملی مفعول بدل می‌شود. لازم به ذکر است که غیرفعال بودن با مفعول بودن متفاوت است، اولی می‌تواند با اختیار خودش تصمیم بگیرد که نقش فعالی داشته باشد یا خیر، در حالی که دومی حتی توانایی لازم برای فعال شدن را ندارد. اگر مثال انتخابات را در نظر بگیریم اساسا چنین فردی حتی حق رای دادن را نیز ندارد. تمایز آخر اما میان افراد فعال و رهبران سیاسی است. رهبران سیاسی به لطف موقعیت‌شان در تابع موج دولت‌های مدرن به دلیل اظهارنظرشان به نمایندگی از دیگران دارای قدرت ساختاری هستند و بنابراین فرد چیره محسوب می‌شوند. این به آن معنی است که افراد دیگر پس از اعمال کنش خود در شکل‌دهی دولت در مرحله نخست، به عنوان مثال انتخابات، رفته‌رفته تسلیم نیروی چیره می‌شوند و حق خود را نسبت به مخالفت با مسیرهای تصمیم‌گیری‌شده در مورد شکل دادن دولت از دست می‌دهند. چنین تصوری از دولت را می‌توان مشابه یک سیستم سرشار از ذرات کوآنتومی در نظر گرفت که به لطف ساختار درونی آن در هنگام اعمال سنجش بر روی آن توسط یک محرک بیرونی، انتخاب راه مناسب برای واکنش به آن محرک به صورت آنی توسط همه ذرات در هر نقطه صورت نمی‌پذیرد، بلکه به صورت مرکزی به وسیله رهبر (فرد چیره) مدیریت می‌شود.لازم به ذکر است وجود فرد چیره در ساختار دولت‌های مدرن دو پیامد بسیار مهم را برای جامعه به همراه دارد؛ یکی آنکه از آنجایی که تابع موج دولت دارای تعداد زیادی حالت بالقوه است که در نهایت قصدمندی رهبران سیاسی است که تعیین می کند کدام حالت بالقوه دولت به حالت واقعی درآید، مقاصد، نگرش‌ها، چشم‌انداز از آینده و به طور کلی ویژگی شخصیتی رهبران سیاسی در تعیین شکل دولت در دنیای واقعی نقش بسیار تعیین کننده‌ای را ایفا می کند. دیگر آنکه وقتی که رهبران سیاسی به عنوان افراد چیره از طریق فرآیند فروپاشی یکی از حالت‌های بالقوه دولت را به واقعیت تبدیل می کند منجر به پیامدهای آنی برای دیگر افراد حاضر در آن جامعه و حتی فراتر از آن جامعه می‌شود. حال پس از مشخص شدن ماهیت و چیستی دولت می‌توان به سراغ قضاوت در مورد پیامد دخالت‌های دولت در اقتصاد رفت. اگر جامعه را به مثابه یک سیستم اقتصادی- اجتماعی واقع شده (حالت واقعی قابل مشاهده) در نظر بگیریم که برون‌داد یک رابطه دوطرفه سازنده بین افراد و ساختارهای اجتماعی است، در آن صورت نقش دولت‌های مدرن به عنوان یک ساختار اجتماعی متمرکز در شکل‌دهی سمت و سوی برون‌داده‌ها به عنوان حالت‌های واقعی بسیار پررنگ خواهد بود. برای درک بهتر تفاوت بنیادین کنش کارگزاران دولتی به عنوان هویت‌دهنده به ساختار اجتماعی متمرکزی به نام دولت با کنش بازیگران دیگر درون جامعه، به مثال دزدی بخش چهارم این نوشتار برمی‌گردیم.

همان‌طور که در آنجا اشاره شد، اینکه چه کسی دزد است و چرا عمل او دزدی محسوب می‌شود با کنش ارادی فرد دزد در درون حالات ذهنی مشترک به‌جا مانده از پیشینه عمل دزدی در ذهن افراد دیگر جامعه معنی پیدا می‌کند. با این همه خسارت عمل دزدی اگر دزد در جایگاه کارگزار دولتی قرار نداشته باشد بسیار محدودتر است. به بیان دیگر به واسطه چیستی و ماهیت دولت‌های مدرن به عنوان یک ساختار اجتماعی متمرکز فراگیر و چیرگی کارگزاران دولتی، هر کنش ناهنجار دولتمردان منجر به پیامدهای خسارت‌بار برای همه افراد جامعه می‌شود. از سوی دیگر به واسطه همین فراگیر بودن ساختار اجتماعی دولت کنش دولتمردان اگر از کیفیت لازم برخوردار باشد پیامدهای مثبت آن نیز بسیار گسترده خواهد بود.

از آنجایی که در دنیای واقعی بسیاری از بازارها خود از جنس ساختارهای اجتماعی غیرمتمرکز فراگیرند (در بخش ششم به آن خواهیم پرداخت)، به کنش بازیگران بازاری صرفا نمی‌توان با عینک اقتصادنگریست و پیامدهای کنش آنها عموما چندبعدی است و تبعات سیاسی و اجتماعی نیز با خود به همراه دارند. از این رو این کلیدواژه عام و کلی که دولت در بازار دخالت نکند در عمل طنزی بیش نیست. بنابراین در پاسخ به این پرسش که آیا دولت مظهر خیر است یا شر، جواب این سوال را کیفیت دخالت دولتمردان مشخص می‌کند نه عدم دخالت آنها.

* کارشناس اقتصادی

دور دنیا

انتقاد شدید نخست‌وزیر ایتالیا از ماکرون

ایرنا- جورجیا ملونی نخست‌وزیر ایتالیا اقدامات فرانسه پیرامون مساله اوکراین به ویژه نشست اخیر بدون حضور دیگر سران کشورهای عضو اتحادیه اروپا با رییس‌جمهور اوکراین که تنها در آن آلمان حضور داشت را تهدید و خطری برای وحدت رویه اتحادیه اروپا در قبال کی‌یف دانست.

به گزارش خبرگزاری رویترز، نخست‌وزیر ایتالیا، امانوئل ماکرون رییس‌جمهوری فرانسه را به علت میزبانی از ولودیمیر زلنسکی رییس‌جمهوری اوکراین در پاریس که بدون حضور دیگر سران اتحادیه اروپا و تنها صدراعظم آلمان در آن شرکت داشت را متهم کرد که با این اقدام وحدت در میان کشورهای عضو اتحادیه اروپا را به مخاطره انداخته است. ماکرون به همراه اولاف شولتس صدراعظم آلمان در یک شام فرانسوی-آلمانی چهارشنبه گذشته در پاریس و در آستانه نشست اتحادیه اروپا که اوکراین در آن خواستار تسلیحات بیشتری برای جنگ با اوکراین شده بود، با زلنسکی ملاقات کردند. نخست‌وزیر ایتالیا این اقدام فرانسه را مردود دانسته و تاکید کرد برای تمامی ۲۷ عضو اتحادیه اروپا در مواجهه با بحران‌ها نشان دادن وحدت امری حیاتی است.

نخست‌وزیر ایتالیا در انتقاد از اقدام فرانسه گفت: درست این بود که عکس زلنسکی با سران ۲۷ کشور عضو اتحادیه اروپا گرفته شود، انتظار چنین وحدتی در ملاقات پاریس از منظر سیاسی یک اشتباه بود.

دختر جانشین پدر می‌شود؟

ایسنا- شب پنجشنبه صف درازی از موشک‌های غول‌پیکر در پیونگ‌یانگ پایتخت کره‌شمالی به نمایش گذاشته شدند ولی کیم جونگ- اون فقط سلاح‌هایش را نمایش نمی‌داد؛ دخترش نیز بخشی از این نمایش بود.

بی.بی.سی در گزارشی نوشته است: ضمن اینکه رهبر کره‌شمالی در مکان معمولش در جایگاه رژه قرار می‌گرفت، در مرکز بالکن به طرز نامتعارفی دختر جوانی با لباسی سیاه به او پیوست. گمان می‌رود که او دومین فرزندش به نام کیم جو- ئه باشد که نزدیک به ۱۰ سال دارد. این پنجمین بار در کمتر از سه ماه است که او در انظار عمومی حاضر می‌شود. در این مدت کوتاه، او دستخوش دگرگونی قابل‌توجهی شده است و این انتخاب او به عنوان رهبر آینده کره‌شمالی را بسیار محتمل‌تر می‌کند. یکی دیگر از تحولات جالب، زبانی است که برای توصیف خانم کیم جوان استفاده می‌شود. او ابتدا در رسانه‌های دولتی به عنوان دختر «محبوب» کیم جونگ اون معرفی شد. در ضیافت نظامی روز سه‌شنبه به مقام دختر «محترم» ارتقا یافت. این صفتی است که فقط برای محترم‌ترین افراد در نظر گرفته شده است. تنها پس از قطعی شدن مقام کیم جونگ اون به عنوان رهبر آینده، از او به عنوان «رفیق محترم» یاد شد.

چین، بزرگ‌ترین واردکننده مواد غذایی روسیه شد

فارس- آمارهای وزارت کشاورزی روسیه نشان داد، صادرات محصولات کشاورزی این کشور به چین در سال گذشته میلادی ۳۶ درصد افزایش یافته و همچنان رو افزایش است. بر اساس این آمار، چین جایگاه بزرگ‌ترین خریدار محصولات کشاورزی و محصولات غذایی روسیه را که در سال ۲۰۲۱ از دست داده بود، دوباره به دست آورده است. دو سال پیش، اتحادیه اروپا به نخستین واردکننده محصولات کشاورزی روسیه تبدیل شده بود.

به گزارش راشاتودی، چین همچنان بزرگ‌ترین واردکننده روغن کلزا، گوشت طیور، گوشت گاو، سویا، جو دوسر و بذر کتان است. پکن همچنین بزرگ‌ترین خریدار عسل و روغن بذر کتان روسیه بوده است.

آمارهای اولیه گمرک روسیه نشان داد، صادرات روغن کلزای روسیه به چین در سال گذشته دو برابر شده است. چین تقریبا ۷۰ درصد صادرات روغن کلزای روسیه را به خود اختصاص داده است. محموله‌های ماهی و غذاهای دریایی نیز به میزان چشمگیری افزایش یافته و حجم آن از ۵۰۰ هزار تن بیشتر شده است. بر اساس این آمار، تقریبا ۱۴۰ هزار تن گوشت طیور در سال گذشته به چین تحویل داده شده که ۱۱ درصد بیشتر از سال ۲۰۲۱ است. بنا بر اعلام وزارت کشاورزی روسیه، چین رتبه نخست خرید گوشت طیور روسیه را به خود اختصاص داده و حدود ۴۰ درصد حجم صادرات گوشت طیور روسیه در سال گذشته برای چین بوده است.

افزایش شگفت‌انگیز سود تویوتا

«جهان‌صنعت»- شرکت تویوتاموتور ژاپن افزایش شگفت‌انگیز ۲۲ درصدی در سود عملیاتی سه‌ماهه سوم را ثبت کرد، زیرا ضعیف‌تر شدن ین و حجم فروش بالاتر به این خودروساز برتر جهان کمک کرد تا بر شوک ناشی از افزایش هزینه‌های مواد خام غلبه کند.

خودروسازان جهانی به دلیل کمبود نیمه‌هادی‌ها و به دلیل افزایش هزینه‌ها تحت فشار قرار گرفته‌اند و این امر بر پیچیدگی شرکت‌هایی که تلاش می‌کنند تغییر مسیر دشوار به سمت خودروهای الکتریکی و رقابت شدید تازه‌واردان را انجام دهند، اضافه کرده است. تویوتا اعلام کرد که برای تامین پایدار تراشه‌ها تلاش می‌کند و با وجود مشکلات، فروش خودرو افزایش یافت.

کوجی اندو تحلیلگر ارشد در SBI Securities گفت: فروش خودرو بسیار قوی اما هزینه‌ها در حال افزایش است. تویوتا از نیمه دوم سال گذشته به تدریج قیمت‌ها را در ایالات‌متحده افزایش داده است تا آن را جبران کند.

سود عملیاتی برای سه ماه منتهی به ۳۱ دسامبر ۹۵۶/۷ میلیارد ین (۷/۲۸ میلیارد دلار) بود.

در حالی که هدف تولید سالانه خود را حدود یک درصد کاهش داد و به حدود ۹/۱ میلیون دستگاه رسید اما به پیش‌بینی خود برای سود سالانه ۲/۴ تریلیون ین برای سال منتهی به مارس پایبند بود.

به گفته اندو، با توجه به اینکه اکنون ۲/۱ تریلیون ین در ۹ ماه اول سال تحویل داده است، احتمالا این خودروساز به راحتی از پیش‌بینی کل سال خود فراتر خواهد رفت. بر اساس گزارش رویترز، تویوتا از سقوط ارزش ین در اکتبر سال گذشته سود کرد. واحد پول ژاپن در ۲۱ اکتبر به کمترین میزان در ۳۲ سال گذشته یعنی ۱۵۱/۹۴ در برابر دلار رسید که مقامات را بر آن داشت تا مداخله کنند. نیسان، رقیب تویوتا نیز در نتایج سه ماهه سوم خود از ین سود برد و سود آن بیش از دو برابر شد.

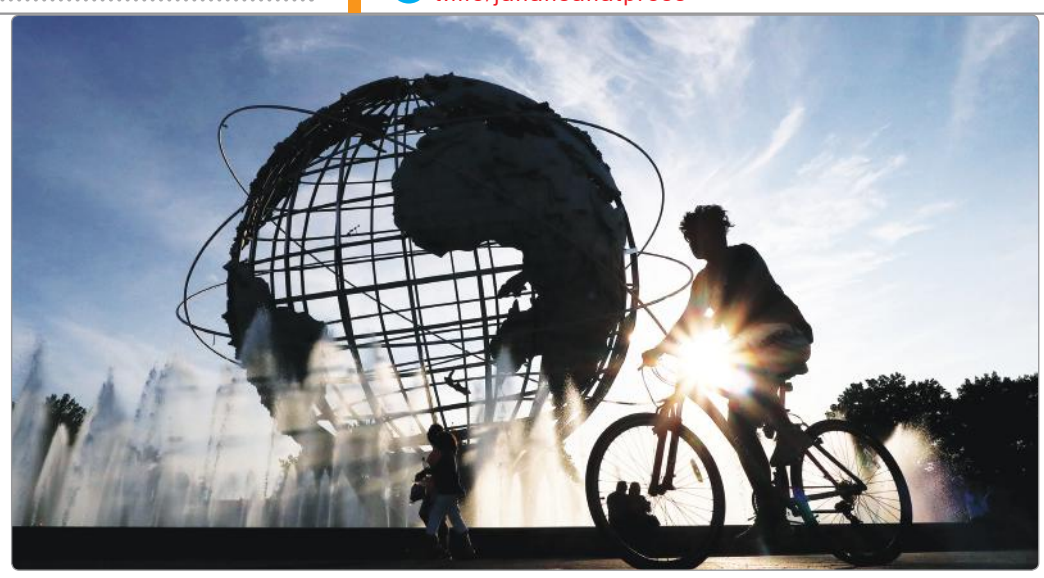

«جهان‌صنعت» دوراهی دشوار اقتصاد جهانی را بررسی می‌کند

جهان در منگنه رکود و تورم

محمدرضا ستاری- وقتی رهبران جهان ماه گذشته در مجمع جهانی اقتصاد (داووس) گرد هم آمدند، چشم‌انداز تیره و تاری از وضعیت اقتصاد جهانی پیش‌رویشان قرار گرفت. دوسوم از اقتصاددانانی که در این نشست از آنها نظرسنجی شده معتقدند که رکود جهانی یا به تعبیری بهتر کاهش تولید ناخالص داخلی جهان در سال ۲۰۲۳ به احتمال فراوان رقم می‌خورد.

البته در این میان صندوق بین‌المللی پول یک مقدار از برآوردهای بدبینانه خود کاسته است، اما تاکید کرده که اقتصاد بریتانیا در سال جاری میلادی، دوران سختی را سپری کرده و همچنین هشدار داده که ایالات متحده آمریکا نیز بر روی خط باریک رکود حرکت می‌کند. در این رابطه صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی و حتی بسیاری از کارشناسان به یک عامل کلیدی در خصوص رقم خوردن رکود در اقتصاد جهانی اشاره کرده‌اند؛ عاملی به نام افزایش شدید نرخ بهره توسط بانک‌های مرکزی که به منظور مهار تورم صورت می‌گیرد. این موضوع در واقع یک دوراهی سخت را پیش‌روی اقتصاد کشورها قرار داده است. یعنی شما یا باید به فکر مهار تورم با افزایش نرخ بهره باشید که این امر به رکود دامن می‌زند یا به فکر خروج از رکود باشید که این امر نیز برای خودش پیامدها و مخاطراتی به همراه خواهد داشت.

این دوراهی سخت اقتصادی در شرایطی ایجاد شده که خبرگزاری الجزیره در تازه‌ترین گزارش خود ضمن گفت‌وگو با اقتصاددانان به این نتیجه رسیده که مهار تورم اقدامی دردناک است که در بیشتر موارد منجر به دامن زدن به رکود می‌شود. با این حال چاره دیگری نیز وجود ندارد، زیرا مهار تورم از جمله وظایف ذاتی بانک‌های مرکزی است که اگر مهار نشود، اولین نشانه آن افزایش فقر در میان مردم خواهد بود.

البته در این میان یک نمونه مناسب برای بررسی و مطالعه نیز وجود دارد. نمونه‌ای مانند اتحادیه اروپا که شاید بتوان از آن به عنوان یک تلاش خلاقانه جهت مهار تورم بدون وارد شدن به چاله رکود یاد کرد.

■ رمزگشایی از نرخ بهره

وظیفه اصلی بانک‌های مرکزی دستیابی به ثبات قیمت است. در واقع، اغلب بانک‌های مرکزی در کشورهای توسعه‌یافته تورم زیر ۲ درصد را برای قیمت مصرف‌کننده هدف‌گذاری می‌کنند که انگیزه اصلی آنها برای این کار علاوه بر حفظ و کنترل قیمت‌ها، مدیریت میزان نقدینگی و اعتبار در اقتصاد است. در این میان نرخ بهره مهم‌ترین ابزار آنها برای این کار محسوب می‌شود. نرخ پایین بهره به مردم و صاحبان کسب‌وکار این امکان را می‌دهد که قادر باشند بیشترین میزان وام را از بانک‌ها و موسسات اعتباری اخذ کنند. امری که به نوبه خود باعث افزایش فعالیت‌های اقتصادی می‌شود.

در همین راستا در میانه همه‌گیری کرونا که اقتصاد جهانی درگیر قرنطینه و تنگنا در زمینه زنجیره تامین شد، بانک‌های مرکزی با پایین آوردن نرخ بهره سعی در تحریک تقاضا کردند. با این حال خروج جهان از بحران همه‌گیری کرونا باعث افزایش هزینه مصرف‌کننده و به تبع آن بالا رفتن تورم شد. در پاسخ به چنین شرایطی بود که بانک‌های مرکزی سیاست‌های پولی خود را تشدید و نرخ‌ها بهره را افزایش دادند. به عنوان مثال از اوایل سال ۲۰۲۲ میلادی، بانک مرکزی آمریکا نرخ بهره را ۴/۵ درصد و بانک مرکزی اروپا نیز این نرخ را ۲/۵ درصد افزایش داد. در برخی کشورها افزایش نرخ بهره، شدیدتر بود؛ مانند برزیل که ۱۱/۷۵ و سریلانکا که نرخ بهره را ۱۰ درصد افزایش دادند. چنین اقدامی با این امید انجام شد که مردم خرج کردن پول را کاهش داده و برخی از اقدامات مانند سفر یا خریدهای غیرضروری را به تعویق بیندازند. در این رابطه مانوئلا موشلا استاد اقتصاد سیاسی از ایتالیا در گفت‌وگو با الجزیره توضیح می‌دهد: استفاده از سیاست‌های پولی برای مهار تورم که نمونه بارز آن افزایش نرخ بهره است، باعث بالا رفتن هزینه‌ها برای خانوارها شده و تمامی مشاغل را نیز تحت تاثیر قرار می‌دهد. این اقدام به نظر می‌رسد که جهت مهار تورم در اغلب کشورها کارساز بوده؛ مانند آمریکا که تورم از بالاترین سطح چهار ماهه خود در ماه ژوئن از ۹/۱ درصد به ۶/۵ درصد در ماه دسامبر کاهش یافت. در برزیل نیز چنین اقدامی باعث شد تا تورم از ۱۲/۱ درصد به ۵/۸ درصد کاهش یابد. با این حال چنین اقدامی، پیامدها و تبعاتی برای اقتصاد جهانی داشت. سونال وارما اقتصاددان ارشد در این رابطه معتقد است: با افزایش نرخ بهره، سرمایه‌گذاری‌ها کاهش یافته و در نتیجه شرکت‌ها ناچار به تعدیل نیرو می‌شوند. این یک داروی تلخ است که متاسفانه در شرایط کنونی، اقتصادها چاره‌ای به غیراز مصرف کردن آن ندارند.

■ شکستن مارپیچ تورم

به گفته وارما، منطق اقتصادی مهار تورم ساده است. قیمت‌های بالاتر باعث تقاضا برای افزایش دستمزدها می‌شود. افزایش دستمزد به خودی خود یک نشانه مطلوب است، اما مشکل در اینجاست که قیمت‌های بالاتر باعث افزایش هزینه کالا و خدمات شده و یک مارپیچ منفی ایجاد می‌کند. مارپیچی که اولین ضربه آن به اقشار کم‌درآمد و فقیر اصابت می‌کند. زیرا آنها معمولا قدرت چانه‌زنی پایینی در مذاکرات مزدی داشته و پس‌انداز کافی برای مقابله با افزایش هزینه‌های زندگی را ندارند. اما از آنجا که بانک‌های مرکزی برای کاهش تقاضا، نرخ‌های بهره را افزایش می‌دهند، کاهش رشد اقتصادی و در برخی موارد حتی رکود یک نتیجه مستقیم است. به همین دلیل اقتصاددانان انتظار دارند که بانک‌های مرکزی در آینده نزدیک باز هم سیاست افزایش نرخ بهره را در دستور کار خود داشته باشند.

در این رابطه ویلم اچ بیتر، عضو سابق کمیته سیاست پولی بانک انگلستان و اقتصاددان ارشد سابق سیتی بانک، به الجزیره توضیح می‌دهد: «ما باید درگیر سختگیری در سیاست‌های پولی باشیم. نتیجه این کار نیز به غیراز رکود نخواهد بود. حال این رکود در برخی کشورها عمیق‌تر و در برخی دیگر نیز خفیف‌تر است.

رادیکا پاندی، اقتصاددان نیز در این خصوص معتقد است: افزایش نرخ بهره مخصوصا در ایالات متحده تا زمانی که تقاضا برای بازار کار وجود داشته یا اینکه رکود عمیق‌تر شود ادامه خواهد یافت. آخرین برآوردها نشان می‌دهد که تقاضا برای کار در ایالات متحده در ماه دسامبر با بالاترین حد خود در طول ۵ ماه گذشته رسیده که نشان‌دهنده یک بازار کار قوی در این کشور است. با این حال تورم نیز همچنان بالاست. بر اساس گزارش صندوق بین‌المللی پول، انتظار می‌رود تورم جهانی از ۸/۸ درصد در سال ۲۰۲۲ به ۶/۶ درصد در سال جاری میلادی کاهش یابد. با این حال این میزان نیز حدود ۳/۵ درصد بالاتر از زمان قبل از همه‌گیری کروناست.

■ راه‌حل جایگزین

گزارش اخیر صندوق بین‌المللی پول در خصوص اینکه اقتصاد جهانی (ولواندک) ممکن است در سال ۲۰۲۳ رشد داشته باشد، نشان می‌دهد که رکود امری اجتناب‌ناپذیر از مقابله با تورم نیست. به گفته برخی کارشناسان جهت حفظ ثبات قیمت‌ها و در عین حال اجتناب از رکود، بانک‌های مرکزی نیاز به حمایت از دولت‌های خود و نیز اتخاذ برخی دیگر از سیاست‌ها دارند.

در این میان ابزارهای سیاست پولی بانک‌های مرکزی برای حل مشکل تقاضا بهترین راهکار است؛ اما بانک‌ها نمی‌توانند در خصوص عرضه مانند شوک انرژی که اخیرا اروپا آن را تجربه کرده از این ابزار به صورت صرف استفاده کنند. در این راستا اروپایی‌ها اخیرا راه‌حلی را اتخاذ کرده‌اند که به نظر می‌رسد کارساز باشد. در واقع بسیاری از کشورها در این قاره سعی کردند با یارانه دادن به هزینه‌های بالای انرژی، سقف قیمت برق را برای گروه‌های آسیب‌پذیر حفظ کرده و در عین حال برای برخی دیگر از مصرف‌کنندگان مشوق‌های مالیاتی در نظر بگیرند. این موضوع باعث شد تا طبق گزارش صندوق بین‌المللی پول، تاب‌آوری اروپا از نظر عملکرد اقتصادی تا حدودی به دلیل حمایت دولت‌ها افزایش یابد. تا ماه نوامبر گذشته کشورهای عضو اتحادیه اروپا ۶۰۰ میلیارد یورو جهت این کار کنار گذاشته بودند که هم تا حدودی به مهار تورم منجر شده و هم باعث شد تا اروپا کمتر از ایالات متحده مجبور به افزایش نرخ بهره باشد. البته این نکته نیز وجود دارد که همزمان با پیش‌بینی‌های صورت‌گرفته مبنی بر کوچک شدن اقتصاد اروپا، رشد اقتصادی آن در سال ۲۰۲۲ در حدود ۰/۱ درصد بود.

■ درست یا غلط؟

در این میان سوال مهم این است که آیا بانک‌های مرکزی در شرایط کنونی اقتصاد جهانی قادر بودند واکنش دیگری نشان دهند. برخی کارشناسان معتقدند وقتی که تورم پس از کاهش محدودیت‌های کرونا شروع به افزایش کرد، بانک‌های مرکزی فکر می‌کردند که چنین مساله موقت و گذرا خواهد بود. اما بعد معلوم شد که آنها اشتباه کرده‌اند. در واقع بسیاری از اقتصاددانان معتقدند که بانک‌های مرکزی در واکنش به مهار تورم خیلی دیر وارد عمل شدند. در واقع نخستین‌بار هم نیست که بانک‌های مرکزی با چنین انتقاداتی مواجه می‌شوند. بر اساس ارزیابی سپتامبر ۲۰۲۲ از رکودهای گذشته، شواهد نشان می‌دهد که در رکود جهانی سال ۱۹۷۵، سیاست حمایت از تقاضا چگونه باعث افزایش تورم شده است؛ امری که باعث شد در همان زمان هم آمریکا با تشدید سیاست‌های پولی به مقابله به تورم بپردازد. دقیقا همین اتفاق در رکود سال ۱۹۸۲ نیز به وقوع پیوست.

در این رابطه برخی کارشناسان معتقدند، قبل از همه‌گیری کرونا، در اکثر اقتصادهای بزرگ مانند آمریکا و اتحادیه اروپا به مدت یک‌دهه شاهد کاهش تورم و رونق فعالیت‌های اقتصادی بودیم. در سال گذشته نیز به نظر می‌رسید افزایش تورم موقتی است که بعد ثابت شد این برآورد اشتباه است. در نتیجه بانک‌های مرکزی و سیاست‌های اقتصادی امروز نیاز به شتاب بیشتری برای مقابله با بحران دارند.

در واقع در طول نیم قرن گذشته، اقتصاد جهان به غیر از سال‌های ۱۹۷۵ و ۱۹۸۲ در سال‌های ۱۹۹۱، ۲۰۰۹ و ۲۰۲۰ نیز شاهد رکود بوده است. بنابراین به گفته اقتصاددانان حتی اگر جهان بتواند از رکود اقتصادی سال جاری میلادی جلوگیری کند، کاهش رشد اقتصادی به میلیون‌ها نفر از اقشار ضعیف و کارگران در جهان فشار وارد می‌کند. تدابیر اتخاذشده نیز در این میان تنها به کاهش ضربه کمک می‌کند نه محافظت کامل از آنها. به همین دلیل است که مبارزه با تورم و کاهش آن بدون وارد شدن به رکود یا به تعبیری بدون درد و هزینه یک افسانه اقتصادی بیش نیست.

دیدگاه

«جهان‌صنعت» آخرین تحولات زلزله ترکیه و سوریه را بررسی می‌کند

افزایش شمار کشته‌ها و تشدید انتقادات از اردوغان

مژده کلهر- تعداد قربانیان زلزله در دو کشور ترکیه و سوریه تا ظهر روز گذشته به آمار ۲۴ هزار و ۱۵۰ نفر رسیده و کارشناسان تخمین می‌زنند این عدد همچنان افزایش خواهد یافت.

به گزارش یورونیوز، فواد اوکتای معاون رییس‌جمهوری ترکیه در گفت‌وگو با خبرنگاران اعلام کرد که تلاش‌های بیش از ۳۱ هزار امدادگر در سراسر مناطق آسیب‌دیده باعث شد ۶۷ نفر در طی ۲۴ ساعت گذشته از زیر آوار خارج شوند.

او همچنین افزود که حدود ۸۰ هزار نفر در بیمارستان تحت مداوا قرار دارند در حالی که بیش از یک میلیون نفر در اثر این زمین‌لرزه بی‌خانمان شده‌اند و در پناهگاه‌های موقت حضور دارند. اوکتای در ادامه گفت: «هدف اصلی ما این است که با تحویل مسکن دائم به آنها ظرف یک سال اطمینان حاصل کنیم که آنها به زندگی عادی بازگردند و دردهای آنها در اسرع وقت التیام بخشیده شود.»

در همین حال رسانه‌های دولتی سوریه اعلام کردند که بشار اسد رییس‌جمهوری سوریه به همراه اسما همسرش از بیمارستانی در حلب بازدید کردند. دولت او ارسال کمک‌های بشردوستانه به مناطق خط مقدم جنگ داخلی ۱۲ ساله را تصویب کرده است؛ اقدامی که می‌تواند روند امداد به میلیون‌ها انسان ناامید را تسریع بخشد.

زمین‌لرزه ۷/۸ ریشتری روز دوشنبه هفته گذشته، با چندین پس‌لرزه قوی در سراسر ترکیه و سوریه، به عنوان هفتمین بلای طبیعی مرگبار در قرن حاضر مهیب‌تر از زلزله و سونامی ژاپن در سال ۲۰۱۱ بوده و در تعداد تلفات آن در حال نزدیک شدن به زلزله بم در سال ۲۰۰۳ است که در آن ۳۱ هزار نفر کشته شدند.

زلزله مشابهی در شمال غربی ترکیه در سال ۱۹۹۹ بیش از ۱۷ هزار کشته بر جای گذاشته بود.

در همین رابطه اردوغان روز جمعه از استان آدیامان ترکیه بازدید کرد و در آنجا اذعان کرد که واکنش دولت آن‌طور که می‌توانست سریع نبود. او گفت: «گرچه ما در حال حاضر بزرگ‌ترین تیم جست‌وجو و نجات در جهان را داریم، اما این یک واقعیت است که تلاش‌های جست‌وجو به آن سرعتی که ما می‌خواستیم انجام نشده است.»

مخالفان اردوغان در روزهای اخیر به شدت روی این موضوع تمرکز کرده و ضعف در امداد را به عنوان یکی از دلایل ناکارآمدی اردوغان مطرح کرده‌اند. موضوعی که مخالفان سعی خواهند کرد از آن برای تغییر نظرات افکار عمومی در انتخابات ریاست‌جمهوری که پیش‌بینی‌شده در ۱۴ می برگزار خواهد شد، استفاده کنند. با این حال ممکن است این زمین‌لرزه به تعویق انتخابات بینجامد.

حتی قبل از زلزله، این انتخابات به عنوان سخت‌ترین چالش اردوغان در دو دهه حضور او در قدرت تلقی می‌شد. با این حال خواستار همبستگی شده و آنچه را که «کارزارهای منفی برای منافع سیاسی» خوانده، محکوم کرده است.

کمال قلیچداراوغلو، رییس حزب اصلی جریان‌های مخالف ترکیه، از واکنش دولت انتقاد کرد. وی در بیانیه‌ای گفت: «زمین‌لرزه بسیار بزرگ بود، اما آنچه بسیار بزرگ‌تر از زلزله بود عدم هماهنگی، بی‌برنامگی و بی‌کفایتی دولت بود.» آژانس مدیریت بلایای طبیعی ترکیه اعلام کرد که تعداد تلفات روز شنبه در ترکیه به ۲۰ هزار و ۶۶۵ نفر رسیده است. در سوریه این آمار ۳ هزار و ۵۰۰ نفر اعلام شده اما تخمین زده می‌شود که آمار واقعی بسیار بیشتر از این باشد. ضمن اینکه هنوز بسیاری از افراد زیر آوار باقی مانده‌اند.

■ زمان برداشتن این خرابه‌های سیاسی فرا رسیده است!

در همین رابطه زحل کالکاندلن از یادداشت‌نویسان روزنامه جمهوریت می‌نویسد: اگر هزاران انسان و حیوان زیر آوار گیر کرده باشند. اگر تاکنون بیش از چندین هزار نفر جان خود را از دست داده باشند. اگر ده‌ها هزار انسان و حیوان مجروح شده باشند. اگر ساختمان‌های نوساز نیز مانند قلعه‌های شنی فرو ریخته باشند. اگر جاده‌ها از وسط تقسیم شده و راه‌های حمل‌ونقل بسته شده باشند. اگر نیمی از شهرها از بین رفته باشند. حتی اگر بیمارستان‌های دولتی و مراکز پلیس ویران شده باشند.

با وجود گذشت چند روز از مواجهه با این تصویر جهنمی، اگر جاهایی باشد که به دلیل ریزش جاده‌ها، فرودگاه‌های ویران‌شده و عدم هماهنگی هیچ کمکی دریافت نکرده باشند، نمی‌توانید و نباید به منطقه زلزله‌زده بروید و بگویید: «همه چیز تحت کنترل است. مشکل اینجا اخبار نادرست در شبکه‌های اجتماعی است. فضای مجازی را جدی نگیرید.» اینها را نورالدین نباتی وزیر خزانه‌داری و دارایی که به شائلی اورفا رفته بود، جایی که زمین‌لرزه قهرمان‌ماراش باعث تخریبش شد، گفت. در حالی که همزمان یکی از بازماندگان زلزله درهاتای که خانواده‌اش زیر آوار مانده‌اند، با گریه درخواست کمک می‌کرد و فریاد می‌زد: «بالگرد کجاست؟ برای من کمک بفرست، نه نماینده مجلس!»

معاون رییس‌جمهور فواد اوکتای هم با بیان اینکه «بیمارستان اسکندرون یک ساختمان قدیمی بود، خدا را شکر به ساختمان‌های جدید ما آسیبی نرسید، محکم است و خدمات ارائه می‌دهد»، تقریبا ذهن مردم را به سخره می‌گیرد. اگر ساختمان قدیمی است، شما هم ۲۱ سال است که دولت را اداره می‌کنید. چرا خرابش نکردید و محکمش را درست نکردید؟! تنها ساختمانی که در مرسین ترک خورد و زلزله را احساس کرد، بیمارستان پنج ساله شهر مرسین بود که شما به عنوان بزرگ‌ترین بیمارستان شهری ترکیه به آن افتخار می‌کنید. به آن چه می‌گویید؟

چرا فرودگاه اسکندرون را در منطقه‌ای افتتاح کردید که دریاچه آمیک که به ده‌ها هزار جریب زمین کشاورزی جان می‌دهد و تنوع زیستی منحصربه‌فردی در اطراف آن دارد، خشک شده است؟ اگر باند فرودگاه در زلزله شکافته شد، چه کسی مسوول آن است؟

■ زمان صحبت کردن در مورد حقایق است

کسانی هستند که می‌گویند الان نباید در مورد آنها صحبت کنیم، اما من طرفدار این هستم که در این لحظه واقعیت را بگوییم: همین غیرقانونی بودن از دهه ۱۹۵۰ ادامه داشته است. هر دولتی که سر کار آمد شهرها را برای رانت بزرگ کرد. هر کسی که در ترکیه به علم پشت کرد، در هر زمینه‌ای بی‌کفایتی را حکمفرما کرد. اعضای حزب و دوست و آشنا که متخصص نبودند کادرها را پر کردند. ساخت‌وسازهای غیرمجاز گسترش یافت. کسانی که این ساختمان‌ها را ساختند مجازات نشدند و قبل از انتخابات برای گرفتن رای عفو بازسازی صادر شد. رشوه‌دهی سراسر دولت را فرا گرفت و باندهای رانتی تشکیل شدند و هر بار تاوان آن را مردم دادند!

حزب عدالت و توسعه تنها مسوول ویرانی‌های تجربه‌شده در زلزله‌های ترکیه نیست، بلکه دلیل سنگینی این مساله در ۲۱ سال گذشته، حزب عدالت و توسعه است. این دولت سیستم رانت را عمیق‌تر کرده، چرخ رشوه‌خواری را تسریع کرده، به علم پشت کرده و مکانیسم‌های کنترلی را در «دولت شخصی» کاملا از بین برده است. به همین دلیل است که حزب عدالت و توسعه، خط گسل اصلی ویرانی ترکیه است.

هدف مسوولان حزب حاکم در ترکیه که پس از هر بلایی با گفتن انگشت گذاشتن روی کلمه «تقدیر» قصد دارند مردم را آرام کنند، عادی‌سازی نظام تخریب و گسترش شبکه منافع است. بنابراین بی‌وقفه خواهیم پرسید، مالیات‌هایی که برای جبران خسارات اقتصادی پس از زلزله‌های گولجوک و دوزجه جمع‌آوری کردند چه شد؟

تا زمانی که این سوال را از آنها نپرسیم، تا زمانی که گسترش شهری به پایان نرسد، تا زمانی که تمام ساختمان‌های آسیب‌دیده تخریب نشوند و ساختمان‌های خوب ساخته نشوند، تا زمانی که رانت بازسازی پایان نپذیرد، زلزله نه، اما این استثمار و چرخ فساد همچنان خواهد چرخید. ساختمان‌های پوسیده بیش از همه گور فقرا خواهد شد. واضح و مبرهن است که در این کشور خرابه سیاسی وجود دارد و این مردم هستند که زیر این آوار له می‌شوند. بنابراین زمان برداشتن این آوار سیاسی در انتخابات اول فرا رسیده است!

«جهان‌صنعت» تاثیر نرخ بهره بین‌بانکی بر بازار سرمایه را بررسی کرد

بانک مرکزی علیه سهامداران

«جهان‌صنعت»- شورای رقابت و ماجراهای ورود خودرو به بورس طی این چند هفته ضربه‌های بدی به بازار وارد کرد. در حالی که طی دو روز پایانی هفته گذشته بازار به تعادل رسیده بود، خبر افزایش نرخ بهره بین‌بانکی سایه ریسک جدیدی را به بازار وارد کرد.

بازار سرمایه این روزها مانند سیبلی شده که انواع تیرها در قالب ریسک‌های غیرقابل پیش‌بینی به سمتش می‌رود. به گونه‌ای که به محض رسیدن به نقطه تعادل خبری جدید کل بازار را تحت تاثیر قرار می‌دهد. دیوار کوتاه سهامداران با انواع تهدیدها روبه‌رو است و به نظر می‌رسد دولت چندان عزمی برای حمایت از سهامداران ندارد.

روز پنجشنبه بانک مرکزی آمار نرخ بهره بین‌بانکی و حداقل نرخ توافق بازخرید یا ریپو را منتشر کرد. بر اساس این به‌روزرسانی، نرخ بهره بین‌بانکی جهش یافت و سقف تاریخی خود را در ۷۸/۲۱ درصد ثبت کرد.

این اتفاق در حالی است که طی هفته گذشته، بانک مرکزی مجددا تزریق پول سنگینی به سیستم بانکی داشت. بانک مرکزی حدود ۲۴ هزار میلیارد تومان اضافی در قالب قراردادهای بازخرید در اختیار بانک‌ها قرار داد.

به این ترتیب مانده‌پولی که بانک مرکزی با نرخ ۲۱ درصد به این شیوه در اختیار بانک‌ها قرار داد به بیشترین مقدار خود از زمان آغاز رسید. همچنین بیش از ۱۳۳ هزار میلیارد تومان پول به شکل ریپو در اختیار بانک‌ها قرار گرفت. حال باید دید واکنش بازار به این موضوع در ادامه چه خواهد بود؟

■ **بالا رفتن بهره بین‌بانکی چه اثری بر بازار سرمایه دارد؟**

در این بین البته کارشناسانی هستند که معتقدند بهره بین‌بانکی تاثیر چندانی در بازار سرمایه نخواهد داشت.

فردین آقابزرگی کارشناس ارشد بازار سرمایه در گفت‌وگو با «جهان‌صنعت» می‌گوید: در یک فضای اقتصادی و تورم ساختاری و مزمن، که نرخ تورم در سال جاری حدود ۴۵ درصد است، نرخ بهره بین‌بانکی موثر با نرخ ۲۲ درصد اگر نگوییم بی‌اثر است باید گفت که اثر کمی بر بازار سرمایه دارد.

وی می‌افزاید: این نرخ بهره بین‌بانکی است، در حالی که نرخ بهره اوراق گام و... که خیلی پیش از این تا ۲۹ درصد هم بالا رفته است، پیش از این اثر منفی خود را بر بازار سرمایه گذاشته است. وگرنه بهره بین‌بانکی، نرخی برای ارتباط بین‌بانکی است که به‌طور مستقیم ارتباط چندانی به بازار سرمایه ندارد.

آقابزرگی تصریح می‌کند: در بازار سرمایه به طور ملموس به عنوان یک آلترناتیو که مبنای ریسک قرار می‌گیرد نرخ بهره اوراق گام است که در بورس معامله می‌شود.

■ **ریسکی بزرگ‌تر از بهره بین‌بانکی**

این کارشناس بازار سرمایه ریسک مهم‌تر برای بازار را دوگانگی در تصمیم‌گیری‌ها می‌داند و می‌گوید: نمونه آن بحث‌های مطرح‌شده پیرامون شورای رقابت است. از ۱۵ نفر عضو این شورا ۱۰ نفر منصوبان وزارتخانه‌های دولت از جمله صمت، اقتصاد، برنامه بودجه و... هستند. گروه منتخبانی که باید با بدنه دولت هماهنگ باشند.

وی می‌افزاید: دلیل این‌گونه تصمیم‌ها به اراده دولت برمی‌گردد. دولت در این فرآیند شرطی گذاشته است که ۸۵ درصد از عواید مابه‌التفاوت قیمت خودرو به خزانه واریز شود. این در حالی است که شورای عالی بورس که هم اکثریت آن دولتی است با این تصمیم موافق نیست. این موضوع در اذهان عمومی ایجاد دوگانگی کرده است. متاسفانه منشاء این موضوع به حکمرانی دولت در بازار سرمایه است.

آقابزرگی همچنین می‌گوید: موضوع مالیات عایدی بر سرمایه که می‌تواند به کمک حال فعلی اقتصاد و بازار بیاید هم با این رفتارها و تصمیم‌های دوگانه، افزایش نرخ بهره بانکی، نرخ موثر اوراق بدهی قابل معامله در بورس و حتی سرکوب کردن خواسته‌ها و منافع سهامداران خرد به واسطه جلوگیری از عرضه خودرو در بورس؛ کم‌اثر شود.

وی می‌افزاید: در واقع اعتمادی که باید ایجاد شود تا پول از بازارهای موازی و مخرب، از بخش سفته‌بازی با وضع قانون مالیات بر عایدی سرمایه، به بازارهای مولد مانند بازار سرمایه گسیل شود؛ شکل نمی‌گیرد. امید به حرکت نقدینگی به سمت بازار سرمایه کمرنگ شده است که ناشی از تصمیم‌های غیراقتصادی و غیرکارشناسی تصمیم‌سازان است.

■ **اراده‌ای برای رونق بازار سرمایه وجود ندارد؟**

این کارشناس بازار سرمایه در پاسخ به این سوال که آیا اراده‌ای برای رونق بازار سرمایه وجود ندارد، می‌گوید: ۸۰ درصد سهام در بورس مستقیم و غیرمستقیم دست دولت است. اما نکته اینجاست که دولت در خرید و فروش و سفته‌بازی در بورس نفعی ندارد، در واقع بالا و پایین شدن شاخص را مدیریت می‌کند و از بالا رفتن آن نفعی ندارد. تنها به طرق مختلف، حتی به قیمت اجرا نکردن اصل ۴۴ قانون اساسی به این مسیر ادامه می‌دهد.

آقابزرگی تاکید می‌کند: این مساله تنها به زیان سهامداران خرد است. تا زمانی که ذی‌نفعان اصلی بازار سرمایه، مانند بخش خصوصی، تشکل‌ها مانند کانون سهامداران و سبدگردانان و نمایندگان بخش خصوصی نتوانند حقوق خود را استیفا کنند و زیرساخت برای این کار فراهم نشود، باید منتظر تکرار این سیاست‌های نادرست باشیم و به نوعی هماهنگی در سیاست‌های اقتصادی را شاهد خواهیم بود.

وی یادآور می‌شود: بازار پول و سرمایه باید دو بال اصلی تقویت اقتصاد باشند اما در بازار پول نمایندگان آن بانک‌ها هستند که زیان‌های انباشته وحشتناک دارند. بازار سرمایه هم نقشه راهی پیش‌رو دارد که فقط ذی‌نفعان و سهامداران را عاصی و سردرگم کرده است.

■ **تصمیمات جزیره‌ای پتانسیل رشد بالای بورس را گرفته است**

همچنین محمد غفوری کارشناس بازار سرمایه می‌گوید: یکی از ویژگی‌های مهم بازار سرمایه کم‌عمق بودن آن است که باعث می‌شود کاملا احساسی عمل کند، زمانی که به خوش‌بینی می‌رسد طوری صعود می‌کند که هیچ تحلیلی جوابگو نیست مانند صعود سال ۹۹ و هر هنگام بازار بدبین می‌شود به گونه‌ای ناامیدی ایجاد می‌کند که باز هم هیچ تحلیلی قیمت‌ها را توجیه نمی‌کند.

غفوری با اشاره به موج ناامیدی‌ای که طی دو سال اخیر بر بازار سرمایه حاکم بوده است، تشریح کرد: بسیاری از شرکت‌ها حتی با نرخ رشدهای جذاب و وضعیت بنیادی مناسب، بازدهی کمتری نسبت به بازارهای موازی و تورم ایجاد کرده‌اند و هنگامی به شرایط فعلی بازار برمی‌گردیم که ببینیم طی سه ماه اخیر بازار وضعیت عجیب و غریبی را تجربه کرده است. بازار در اوج ناامیدی و در شرایط سیاسی یک استارت خوب در بسیاری از سهام با لیدری گروه خودرویی زد که شرایط خوبی در بازار سرمایه شکل گرفت ضمن اینکه طی سنوات گذشته بازار نشان داده که همبستگی بالایی با قیمت دلار دارد و همیشه بعد از یک تاخیر زمانی حرکت خود را آغاز می‌کند.

این کارشناس بازار سرمایه همچنین در ادامه اظهار کرد: اگر در حد و اندازه دو یا سه ماهه، بازار سرمایه را رصد کنیم خواهیم دید بازار از ابتدای آبان ماه تا اوایل بهمن ماه یک سیکل خوش‌بینی را تجربه کرده که این خوش‌بینی را می‌توان در بهبود ارزش معاملات و برگشت نسبی اعتماد به بازار و نیز بازدهی جذاب صنایع جامانده بررسی کرد. با توجه به شرایطی که ایجاد شد و جاماندگی بازار سرمایه، انتظار می‌رفت شرایط ایجادشده حداقل تا انتهای سال جاری ادامه پیدا کند اما با توجه به شرایطی که در بازار شکل گرفت باعث شد نظمی که در بازار بود خیلی سریع تغییر پیدا کند و بسیاری از سهامداران از اوایل بهمن ماه اقدام به سیو سود کنند که کاهش ارزش معاملات در بازار کاملا مشهود است.

غفوری با تاکید بر اینکه بازار سرمایه با توجه به تصمیمات و سیاست‌هایی که در رابطه با بحث بودجه و عرضه خودرو در بورس کالا اتفاق افتاده واکنش نشان می‌دهد، بیان کرد: بحث نرخ خوراک صنایع پتروشیمی که صنعت بزرگی در بازار است و هر تصمیمی در رابطه با نرخ خوراک حاشیه سود این صنعت را مورد هدف قرار می‌دهد، بحث عرضه خودرو در بورس کالا با توجه به تصمیمات جزیره‌ای که در این صنعت در حال رخ دادن است، این صنعت نیز به دلیل لیدر بودن و دارا بودن سهم بالایی از ارزش معاملات روزانه بازار سرمایه، تاثیر بسزایی در روند بازار دارد. در نهایت در شرایط فعلی سیاستگذاران باید تصمیمات راهبردی برای بهبود بازار سرمایه بگیرند چراکه این بازار نیاز به تزریق نقدینگی دارد.

خبر

ریسک‌های بیرونی و بی‌اعتمادی سهامداران عامل رکود در بورس

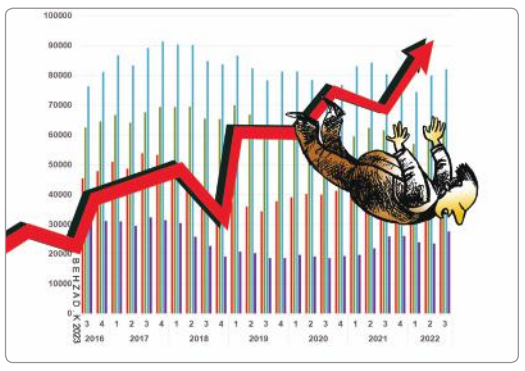

رکود موجود در بورس به دلیل ترس سهامداران از اتفاقاتی بیرون از بازار سهام بوده است. در ۲ هفته گذشته عرضه خودرو در بورس به دلیل مخالفت شورای رقابت، متوقف شد و دستورالعمل ابتدای هفته این شورا نیز نتوانست مشکل را حل کند.

به گزارش فارس، بورس در هفته‌ای که روند خاصی را دنبال نمی‌کرد، در نهایت به درجا زدن در همان وضعیت ابتدای هفته کار خود را پایان داد تا تاثیر ریسک‌های بیرونی وارد بر بازار سهام بیشتر از گذشته خودش را نشان دهد. به عبارت دیگر، در پایان هفته سوم بهمن ماه شاخص کل در حوالی سطح هفته گذشته ماندگار بود و شاخص هم‌وزن برای سومین هفته متوالی ریزش کرد. در این هفته بازار تحت تاثیر شوک منازعات خودرویی بود.

به نظر بسیاری از کارشناسان بازار سرمایه ریسک‌هایی که از بیرون بازار به بورس تزریق می‌شود، در نهایت منجر به کاهش بی‌اعتمادی سهامداران به بورس خواهد شد.

در هفته سوم بهمن ماه بورس در شرایطی قرار گرفت که روند خاصی در بورس دیده نشده و همین مساله باعث افت ارزش معاملات و معاملات خرد در بازار سهام شد. به نظر می‌رسد رکود موجود در بورس به دلیل ترس سهامداران از اتفاقاتی بیرون از بازار سهام بوده است.

در ۲ هفته گذشته عرضه خودرو در بورس به دلیل مخالفت شورای رقابت، متوقف شد و دستورالعمل ابتدای هفته این شورا نیز نتوانست مشکل را حل کند. اما مصوبه کمیسیون تلفیق و تصمیم شورای عالی بورس در زمینه عرضه خود در بورس، بخشی از نگرانی‌ها در خصوص بورس را کاهش داد.

پذیرش عرضه خودروهای تارا، فیدلیتی ۵ و ۷ نفره و ریسپکت برای اولین بار در بورس در هفته آینده می‌تواند بخشی از ریسک‌های موجود در بازار سهام را کاهش دهد.

■ **بی‌اعتمادی به بازار سهام عامل افت بورس**

کارشناس بازار سرمایه گفت: یک بار برای همیشه باید جلوی تصمیمات غیرمنطقی برای بازار سرمایه توسط سازمان بورس و شورای عالی بورس گرفته شود.

مجتبی دانشی ادامه داد: تا زمانی که هر سازمان و نهادی به خود اجازه می‌دهد با سرنوشت میلیون‌ها سهامدار بورس بازی کند، نباید انتظار داشت، روندهای تعادلی در بازار سرمایه شکل بگیرد.

این کارشناس بازار سرمایه تاکید کرد: در ۲ سال گذشته بازار سرمایه از موضوع بی‌اعتمادی سهامداران لطمات جدی خورده است. این مساله تنها به دلیل اظهارنظرهای غیرکارشناسی بیرون از مجموعه بورس بوده است.

وی با اشاره به اقدامات مثبت شورای عالی بورس درباره دفاع از حقوق سهامداران افزود: هیچگاه شورای عالی بورس به این میزان در زمینه دفاع از حقوق سهامداران فعال نبوده است و این مساله را باید به فال نیک گرفت.

عضو کمیسیون انرژی مجلس:

قیمت‌گذاری‌های سایر بازارها ارتباطی به بورس کالا ندارد

عضو کمیسیون انرژی مجلس با بیان اینکه نقصی بر بورس وارد نیست، اظهار کرد: اینکه در بورس کالا قیمت کالایی مشخص می‌شود و در بازارهای دیگر اتفاقات دیگری رقم می‌خورد، ارتباطی به بورس کالا ندارد.

حجت‌الاسلام موسی احمدی عضو کمیسیون انرژی مجلس با تاکید بر اینکه نگاه به بازار سرمایه مثبت است گفت: دنیا بر پایه بورس اقتصاد خود را تنظیم و مدیریت کرده و کارهای کارشناسی بر پایه آن انجام می‌شود.

وی با بیان اینکه نقصی بر بورس وارد نیست، اظهار کرد: اینکه در بورس کالا قیمت کالایی مشخص می‌شود و در بازارهای دیگر اتفاقات دیگری رقم می‌خورد، ارتباطی به بورس کالا ندارد. بورس کالا نقصی ندارد و با توجه به شفاف‌سازی و مدیریتی که در بحث کالا انجام می‌دهد، مثبت ارزیابی می‌شود.

احمدی ادامه داد: با توجه به اهداف، برنامه‌ریزی‌ها و مسیر مثبتی که بورس کالا انتخاب کرده، هر چه بتوان کالاهای تولیدی را در بورس عرضه کرد به طور قطع، نظام به ثبات و امنیت اقتصادی نزدیک‌تر خواهد شد.

نماینده مردم کنگان، جم، عسلویه و دیر در مجلس خاطرنشان کرد: معاملات کالاها در بورس کالا در فضای رقابتی انجام می‌شود. از سوی دیگر شفافیت لازم در معاملات وجود دارد.

جاماندگان سهام عدالت تا پایان سال منتظر بمانند

مدیرکل اقتصادی و دارایی استان همدان گفت: ۳/۵ میلیون نفر از جاماندگان سهام عدالت تا پایان امسال تعیین‌تکلیف می‌شوند.

حسن پیمانی در این خصوص گفت: ۲۰۰ هزار نفر در استان برگه سهام عدالت دارند ولی سود دریافت نکردند، بر این اساس در دستور تعیین‌تکلیف قرار خواهند گرفت، البته تعیین‌تکلیف سهام متوفیان در دستور است.

او با بیان اینکه همه پرداخت دستگاه اجرایی باید از طریق پنجره واحد خزانه‌داری الکترونیک انجام شود ادامه داد: حقوق چهار هزار نفر از خزانه استان و مابقی از خزانه کشور پرداخت می‌شود.

مدیرکل امور اقتصادی و دارایی همدان اظهار کرد: اداره تمرکز و تلفیق سازمان اقتصادی و دارایی وضعیت صورتحساب و عملکرد مالی ادارات را بررسی کرده و بر این اساس ادارات باید هر ماه یک نسخه از صورت مالی را در اختیار این سازمان و یک نسخه در اختیار دیوان محاسبات قرار دهند.

مدیرکل امور اقتصادی و دارایی همدان گفت: حوزه معاونت اقتصادی این اداره کل، پایش و نظارت بر بانک‌ها و بیمه‌ها را برعهده‌دارند که با تاکید استاندار همدان در زمینه ضرورت ارزیابی وضعیت بانک‌ها، وضعیت پرداخت بانک‌ها در زمینه تسهیلات تکلیفی، ازدواج، فرزندآوری و مسکن روستایی مشخص شده و ارزیابی این مجموعه‌ها اسفندماه نهایی می‌شود.

پیمانی در ادامه بیان کرد: سهم استان همدان از محل بند الف تبصره ۱۸ حدود ۹۲۷ میلیارد تومان بود که از شهریور سال گذشته تا مهر امسال هزار و ۱۲۲ طرح معرفی و یک هزار و ۱۲۰۰ میلیارد تومان برای اشتغالزایی و احیای واحدهای تولیدی راکد پرداخت شد.

به گفته مدیرکل امور اقتصادی و دارایی همدان درآمد پیش‌بینی‌شده از محل مالیات مستقیم و غیرمستقیم برای همدان امسال ۲ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان است که ۲ هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان آن به اداره مالیات و مابقی به سایر نهادها مربوط است.

تحلیل روز

ادامه ریزش شاخص کل و شاخص صنایع

علی هدیه*- مطابق تحلیل منتشر شده طی ۲ هفته گذشته، ریزش شاخص کل از سطح ۱۶۸۰ هزار واحد تا محدوده حمایتی ۱۵۴۰ هزار واحد ادامه داشته و واکنش مثبت به این سطح، صرفا واکنش مثبت موقت تلقی‌شده و می‌توان انتظار داشت طی هفته انتهایی ماه جاری یا در هفته ابتدایی اسفندماه، این ریزش ادامه داشته و باعث نزول شاخص کل تا سطح ۱۴۰۰ هزار واحد شود.

از منظر زمانی اما می‌توان انتظار داشت نزول شاخص کل و شاخص هم‌وزن حداقل تا انتهای سال جاری ادامه داشته و رشد مجدد شاخص کل در بهار سال آینده خواهد بود. همچنین تشخیص سطح ۱۴۰۰ هزار واحد به عنوان کف انتهایی این موج نزولی، بسته به شدت ریزش تا این محدوده داشته و تا زمان شکل‌گیری این ساختار تا انتهای سال جاری نمی‌توان تعیین کرد کف قیمتی شاخص کل، محدوده ۱۴۰۰ یا ۱۲۰۰ هزار واحد خواهد بود.

همچنین مطابق تحلیل‌های ذیل، سناریوی نزولی مدنظر را می‌توان برای سایر شاخص صنایع، از جمله فلزات، چندرشته‌ای صنعتی، سیمان و دارو در نظر گرفت و این موضوع می‌تواند بیانگر نزول اکثر نمادهای بازار سرمایه باشد.

***کارشناس بازار سرمایه**

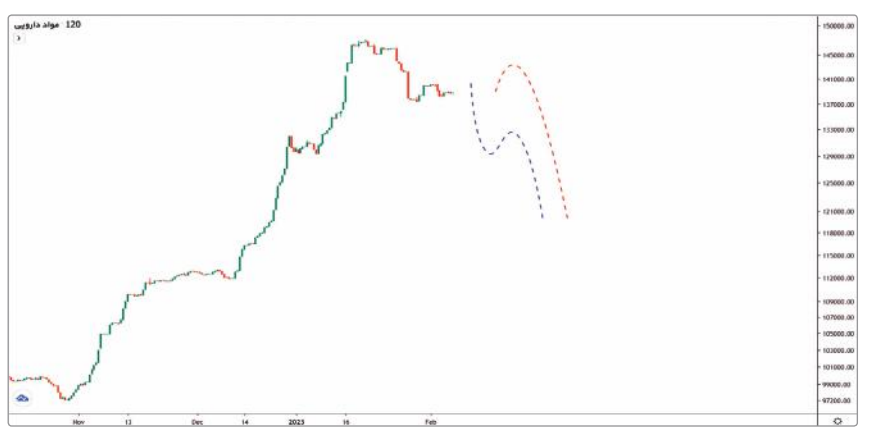

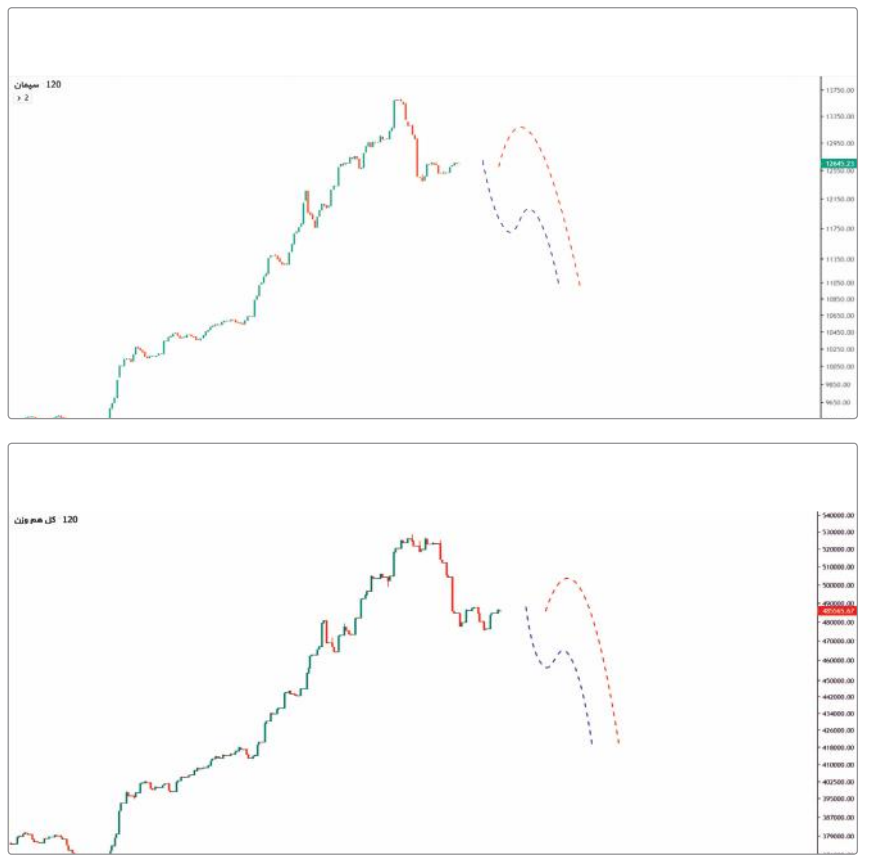

بازوی پژوهشی مجلس بررسی کرد

بودجه شرکت‌های دولتی در ۱۴۰۲ زیر ذره‌بین

«جهان‌صنعت»- در پیوست ۳ لایحه بودجه سال ۱۴۰۲، بودجه ۴۳۴ شرکت دولتی (۳۲۷ شرکت سودده و ۱۶ شرکت زیان‌ده) درج شده است. نکته قابل توجه در این خصوص، کاهش شرکت‌های زیان‌ده از ۲۵ شرکت در قانون بودجه سال ۱۴۰۱، به ۱۶ شرکت در لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ است. این درحالی است که براساس گزارش عملکرد ۶ ماهه ابتدای سال ۱۴۰۱، تعداد ۱۵۶ شرکت دولتی زیان‌ده هستند و درج بودجه شرکت‌های زیان‌ده به صورت سربه‌سر و کمتر از تعداد واقعی در لوایح بودجه سنواتی، باعث عدم شفافیت و غیرواقعی شدن بودجه شرکت‌های دولتی می‌شود. بودجه شرکت‌های دولتی در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲، حدود ۳۹ درصد نسبت به قانون بودجه سال ۱۴۰۱ رشد داشته است. زمانی که رقم بودجه شرکت‌های دولتی به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۹۵ در نظر گرفته می‌شود، رقم مذکور نه‌تنها افزایشی نبوده، بلکه در یک بازه زمانی ۱۲ ساله از یک روند کلی نزولی با شیب ملایم برخوردار بوده است. با این حال همه اقلام سمت منابع به‌جز وام‌های خارجی و دارایی‌های جاری و همه اقلام سمت مصارف به‌جز وجوه اداره‌شده در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ در مقایسه با قانون بودجه سال ۱۴۰۱ افزایشی هستند.

■ **تعداد شرکت‌های دولتی**

در جدول ۱، تعداد شرکت‌های دولتی در پیوست ۳ منضم به لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور در مقایسه با قانون بودجه سال ۱۴۰۱ نشان داده شده است. براساس جدول مذکور، تعداد کل شرکت‌های دولتی در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲، با کاهش ۳۳ عددی نسبت به قانون بودجه سال ۱۴۰۱ مواجه بوده است. ۳۰ شرکت آب و فاضلاب روستایی، که بودجه آنها با درج رقم صفر نشان داده می‌شد، با ختم فرآیند ادغام آنها در شرکت‌های آب و فاضلاب شهری، از پیوست ۳ لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ حذف شده‌اند. در فهرست شرکت‌های سودده و سربه‌سر اقتصادی، بودجه شرکت‌های ذخیره‌سازی گاز طبیعی، توسعه صنایع پالایش نفت، خدمات ترابری و پشتیبانی نفت، خدمات مهندسی و تجهیزات صنعتی توربین جنوب، ملی صادرات گاز ایران، غله و خدمات بازرگانی مناطق ۳ و ۱۳ و پیراحفاری ایران به دلیل عدم خاتمه فرآیند تصفیه با درج رقم صفر گزارش شده است.

■ **سال ۱۴۰۱ و لایحه بودجه سال ۱۴۰۲**

شایان ذکر است ۹ شرکت آب منطقه‌ای و هواپیمایی ایران، از فهرست شرکت‌های زیان‌ده خارج شده و به فهرست شرکت‌های سودده و سربه‌سر اقتصادی اضافه شده‌اند و به همین دلیل تعداد شرکت‌های زیان‌ده امور اقتصادی از ۲۰ شرکت در قانون بودجه سال ۱۴۰۱، به ۱۰ شرکت در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ کاهش یافته است. کاهش تعداد شرکت‌های زیان‌ده از لوایح بودجه سال‌های ۱۴۰۲ - ۱۴۰۰ در حالی اتفاق می‌افتد، که تعداد شرکت‌های زیان‌ده براساس گزارش‌های عملکرد رو به‌افزایش است. بررسی‌ها نشان می‌دهد تعداد شرکت‌های زیان‌ده از ۱۰۴ شرکت در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ به ۱۶ شرکت در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ کاهش یافته در حالی براساس گزارش عملکرد ۶ ماهه اول سال ۱۴۰۱، ۱۵۶ شرکت زیان‌ده هستند.

■ **بودجه شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و موسسات انتفاعی وابسته به دولت**

در نمودار ۱ روند منابع و مصارف شرکت‌های دولتی به تفکیک رقم مصوب در قوانین بودجه سنواتی و لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ و میزان عملکرد طی سال‌های ۱۴۰۲-۱۳۹۰ نمایش داده شده است. نکته‌ای که در خصوص نمودار ۱ وجود دارد این است که ارقام قبل از سال ۱۴۰۰ قابل مقایسه با ارقام بعد از سال ۱۴۰۰ نیستند.

به دلیل حذف بزرگنمایی بودجه (ارقام حسابداری) شرکت ملی نفت و شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی و کاهش درآمدها و هزینه‌های شرکت‌های مذکور در قانون بودجه سال ۱۴۰۰، عملا امکان مقایسه برخی ارقام شرکت‌های دولتی قبل و بعد از سال ۱۴۰۰ وجود ندارد و بررسی‌های مقایسه‌ای، نیازمند دقت بیشتری است.

براساس نمودار ۱، همواره میزان عملکرد در بودجه شرکت‌های دولتی بیش از رقم مصوب بوده است. (به استثنای سال ۱۳۹۸). علت این موضوع به فرآیند بودجه‌ریزی شرکت‌های دولتی در ایران برمی‌گردد و با توجه به اینکه شرکت‌های دولتی اختیار اصلاح بودجه خود را پس از تصویب مجلس دارند، ارقام مربوط به بودجه شرکت‌های مذکور تغییر می‌کنند. شایان ذکر است که براساس نمودار مذکور، کل بودجه شرکت‌های دولتی در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲، حدود ۳۹ درصد نسبت به قانون بودجه سال ۱۴۰۱ رشد داشته است.

نکته‌ای که باید مورد توجه قرار گیرد این است که رشد مذکور براساس قیمت‌های جاری است و اگر بودجه شرکت‌های دولتی به قیمت ثابت (با حذف اثر تورم) مورد بررسی قرار گیرد نه‌تنها رقم مصوب بودجه شرکت‌های دولتی افزایشی نبوده، بلکه در یک بازه زمانی ۱۲ ساله، از یک روند نزولی برخوردار بوده است.

اما بررسی رقم مصوب و عملکرد و درصد تحقق ارقام سمت منابع شرکت‌های دولتی در قوانین بودجه سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ و لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ نشان می‌دهد درصد تحقق درآمد و دارایی‌های جاری شرکت‌های دولتی در سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱، بیش از مقدار مصوب، اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، وام‌های خارجی و سایر دریافت‌ها کمتر از مقدار مصوب بوده است. همچنین به‌جز وام‌های خارجی و دارایی‌های جاری، سایر اقلام منابع شرکت‌های دولتی در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ نسبت به قانون بودجه سال ۱۴۰۱، افزایشی است.

رقم مصوب و عملکرد و درصد تحقق ارقام مصارف شرکت‌های دولتی در قوانین بودجه ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ و لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ نیز نشان می‌دهد ارقام مربوط به عملکرد هزینه‌ها، ۵۰ درصد سود سهام و افزایش دارایی‌های جاری طی سال ۱۴۰۰ و ۶ ماهه اول سال ۱۴۰۱، از ارقام مصوب آن بیشتر و سود سهام، بازپرداخت وام‌های داخلی، خارجی و ودیعه، بدهی‌ها و سایر پرداخت‌ها، وجوه اداره شده و هزینه‌های سرمایه‌ای کمتر از رقم مصوب بوده است. همچنین به غیر از وجوه اداره شده سایر اقلام سمت مصارف شرکت‌های دولتی در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ در مقایسه با قانون بودجه سال ۱۴۰۱ افزایشی است.

■ **درآمد و هزینه شرکت‌های دولتی**

همانطور که اشاره شد درآمد شرکت‌های دولتی در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ نسبت به قانون بودجه سال ۱۴۰۱، رشد ۴۸ درصدی داشته است. ارقام مصوب و عملکردی درآمد شرکت‌های دولتی براساس قیمت‌های جاری و قیمت ثابت سال ۱۳۹۵ نشان می‌دهد که درآمد شرکت‌های دولتی طی سال‌های ۱۴۰۲-۱۳۹۷ افزایشی بوده است. لیکن هنگامی که درآمد شرکت‌های دولتی به قیمت ثابت سال ۱۳۹۵ مورد بررسی قرار می‌گیرد، مشخص می‌شود روند رقم مصوب درآمد شرکت‌های مذکور طی سال‌های ۱۴۰۰-۱۳۹۸ کاهشی و پس از آن بدون رشد بوده و از یک روند ثابت برخوردار است. میزان عملکرد درآمد شرکت‌های دولتی نیز طی سال‌های ۱۳۹۹-۱۳۹۷ کاهشی و پس از آن با شیب کمی افزایشی بوده است. بررسی‌ها نشان می‌دهد هفت شرکت دولتی دارای بیشترین درآمد در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ بوده‌اند که بر این اساس، هفت شرکت و بانک دولتی، درمجموع حدود ۵۸ درصد از درآمد شرکت‌های دولتی را (حاصل از فروش کالا و خدمات) ایجاد می‌کنند. همچنین به غیر از بانک ملی، درآمد هر ۶ شرکت دیگر نسبت به قانون بودجه سال ۱۴۰۱ بالای ۵۰ درصد رشد داشته است. پیش از این اعلام شد که هزینه شرکت‌های دولتی در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ نسبت به قانون بودجه سال ۱۴۰۱، رشد ۴۶ درصدی داشته است. بررسی ارقام مصوب و عملکردی هزینه شرکت‌های دولتی براساس قیمت‌های جاری و قیمت ثابت سال ۱۳۹۵ نشان می‌دهد هزینه شرکت‌های دولتی طی سال‌های ۱۴۰۲-۱۳۹۷ افزایشی بوده است. اما هنگامی که درآمد شرکت‌های دولتی را به قیمت ثابت سال ۱۳۹۵ مورد بررسی قرار می‌گیرد، مشخص می‌شود روند رقم مصوب درآمد شرکت‌های مذکور طی سال‌های ۱۴۰۰-۱۳۹۸ کاهشی و پس از آن بدون رشد بوده و از یک روند ثابت برخوردار است. میزان عملکرد درآمد شرکت‌های دولتی نیز طی سال‌های ۱۳۹۹-۱۳۹۷ کاهشی و پس از آن افزایشی بوده است.

آمارهای در دست نشان می‌دهد که هفت شرکت دولتی دارای بیشترین هزینه در لایحه بودجه سال درمجموع حدود ۵۵ درصد از هزینه شرکت‌های دولتی را عمدتا صرف خرید مواد اولیه و هزینه تولید می‌کنند. نسبت هزینه‌ها به درآمدهای شرکت‌های دولتی برای ارقام مصوب و عملکردی طی سال‌های ۱۴۰۱-۱۳۹۷ حاکی از آن است که به غیر از سال ۱۴۰۲، همواره رقم مصوب هزینه شرکت‌های دولتی از رقم مصوب درآمدهای شرکت‌های مذکور کمتر بوده است، اما ارقام مربوط به عملکرد نشان می‌دهد که به جز سال ۱۴۰۰، در همه سال‌ها عملکرد هزینه شرکت‌های دولتی بیش از درآمدهای آنها بوده است.

■ **اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و هزینه‌های سرمایه‌ای**

اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ نسبت به قانون بودجه ۱۴۰۱، حدود ۱۷ درصد رشد داشته است. ارقام مصوب و عملکرد اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای شرکت‌های دولتی به قیمت ثابت سال ۱۳۹۵ طی سال‌های ۱۴۰۲-۱۳۹۷ نشان می‌دهد که اولا رقم مصوب اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای روند کاهشی داشته و ثانیا همواره عملکرد آن فاصله زیادی با رقم مصوب داشته است. شایان ذکر است که اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای درخصوص شرکت‌ها تنها بخش کوچکی از هزینه‌های سرمایه‌ای شرکت‌های مذکور را تشکیل می‌دهد (این بخش از هزینه‌های سرمایه‌ای مربوط به طرح‌های دولت بوده که توسط شرکت‌های دولتی اجرا می‌شود).

داده‌های موجود نشان می‌دهند که هشت شرکت ۸۹ درصد از مجموع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ را به خود اختصاص داده‌اند. هزینه‌های سرمایه‌ای شرکت‌های دولتی در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲، حدود ۲۰ درصد نسبت به قانون بودجه سال ۱۴۰۱ رشد داشته است. نکته مهم آنکه هزینه‌های سرمایه‌ای شرکت‌های دولتی طی سال‌های ۱۴۰۲-۱۳۹۷ افزایشی بوده است. بررسی جزئی‌تر نیز نشان می‌دهد که هزینه‌های سرمایه‌ای شرکت‌های دولتی به قیمت ثابت سال ۱۳۹۵ طی سال‌های ۱۴۰۲-۱۳۹۷ با شیب ملایمی کاهشی بوده و همچنین میزان عملکرد با میزان مصوب در سال‌های مذکور فاصله داشته و درصد تحقق هزینه‌های مزبور همواره کمتر از ۱۰۰ بوده است. بررسی دقیق‌تر ارقام هزینه‌های سرمایه‌ای شرکت‌های دولتی نشان می‌دهد که سهم منابع عمومی در هزینه‌های سرمایه‌ای شرکت‌های دولتی همواره کمتر از ۱۰ درصد بوده و هزینه‌های سرمایه‌ای از محل منابع داخلی سهم اصلی را داشته‌اند.

از میان شرکت‌هایی که بیشترین هزینه‌های سرمایه‌ای را (از محل منابع داخلی و منابع عمومی) در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ دارند، شرکت‌های ملی نفت و ملی گاز به ترتیب در رتبه اول و دوم هزینه‌های سرمایه‌ای شرکت‌های دولتی قرار می‌گیرند و سهم دو شرکت مذکور از کل هزینه‌های سرمایه‌ای شرکت‌های دولتی در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲، حدود ۴۳ درصد است. شرکت‌هایی که ذیل امور اقتصادی در پیوست ۳ لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ قرار می‌گیرند نیز درمجموع حدود ۵۲۵ هزار میلیارد تومان از هزینه‌های سرمایه‌ای شرکت‌های دولتی را از محل منابع داخلی به خود اختصاص داده‌اند.

■ **مالیات و سود سهام**

مالیات علی‌الحساب شرکت‌های دولتی در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲، حدود ۲۳ درصد نسبت به قانون بودجه سال ۱۴۰۱ رشد داشته و شرکت‌های مذکور باید حدود ۱۴۲ هزار میلیارد ریال مالیات در سال ۱۴۰۲ پرداخت کنند. بررسی میزان مصوب و عملکرد مالیات شرکت‌های دولتی طی سال‌های ۱۴۰۲-۱۳۹۹ نشان داده که نکته قابل توجه عملکرد عمدتا بالا و بیش از ۱۰۰ درصد مالیات شرکت‌های دولتی است که به پرداخت علی‌الحساب ماهانه آن برمی‌گردد. بخشی از فاصله بالای میزان عملکرد با مصوب در سال ۱۴۰۰ می‌تواند درنتیجه رشد نرخ ارز و افزایش درآمد شرکت‌های دولتی مرتبط با نرخ ارز باشد. به عنوان مثال بیشترین فاصله عملکرد سود با مقدار مصوب مربوط به سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران، شرکت پالایش نفت اراک، پالایش نفت آبادان و بانک مرکزی است.

همانند مالیات، ۵۰ درصد سود ویژه سهم دولت از شرکت‌های دولتی به صورت علی‌الحساب اخذ می‌شود و در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲، حدود ۲۴ درصد نسبت به قانون بودجه سال ۱۴۰۱ رشد داشته است. ارقام مصوب و عملکرد ۵۰ درصد سود ویژه شرکت‌های دولتی طی سال‌های ۱۴۰۲-۱۳۹۹ نشان داده که سود ویژه نیز همانند مالیات از عملکرد بالایی برخوردار است که به همان دلیل پرداخت علی‌الحساب ماهانه برمی‌گردد و درخصوص سال ۱۴۰۰ نیز استدلال مشابه آنچه پیشتر درخصوص سود ویژه عنوان شد صادق است.

■ **زیان و کمک زیان**

زیان شرکت‌های دولتی از دو محل تامین می‌شود: دارایی‌های شرکت و منابع عمومی دولت. منابع عمومی دولت که با عنوان اعتبارات هزینه‌ای در جدول منابع و مصارف شرکت‌های دولتی منعکس می‌شود، در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ حدود ۳۰ درصد نسبت به لایحه قانون بودجه سال ۱۴۰۱ رشد داشته است. در جدول ۲، شرکت‌های زیان‌ده لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ مورد توجه قرار گرفته است. براساس جدول مذکور، پنج بانک و شرکت دولتی بیش از ۹۰ درصد زیان شرکت‌های دولتی در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ را به خود اختصاص داده‌اند.

■ **پیشنهادات سیاستی**

با توجه به حذف برخی احکام انتظام بخش شرکت‌های دولتی از تبصره ۲ لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ و همچنین اهمیت رشد کارایی درونی شرکت‌های دولتی، پیشنهادهایی جهت تصریح در لایحه بودجه در زمینه شرکت‌های دولتی به شرح ذیل قابل بیان است:

حل مشکل عدم انطباق سرفصل‌های حساب‌های سرمایه‌ای بودجه و سرفصل‌های صورت‌های مالی، تعیین و یکسان‌سازی چارچوب گزارش تطبیق عملکرد با بودجه، تنوع‌بخشی به سازوکارهای تامین مالی شرکت‌های دولتی، تفکیک بار مالی وظایف غیرتجاری (ناشی از قیمت‌های تکلیفی) و همچنین ارتقای احساس مسوولیت مجامع شرکت‌های دولتی درخصوص بودجه.

■ **جدول ۱. تعداد شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و موسسات انتفاعی وابسته به دولت در قانون بودجه سال ۱۴۰۱ و لایحه بودجه سال ۱۴۰۲**

امور		قانون بودجه ۱۴۰۱			لایحه بودجه ۱۴۰۲		
		سودده	زیان‌ده	مجموع	سودده	زیان‌ده	مجموع
شرکت‌های دولتی	خدمات عمومی	۶	–	۶	۶	–	۶
	دفاعی و امنیتی	۱۵	–	۱۵	۱۵	–	۱۵
	اقتصادی	۲۵۳	۲۰	۲۷۳	۲۶۰	۱۰	۲۷۰
	مسکن، عمران شهری و روستایی	۵۷	–	۵۷	۲۷	–	۲۷
	سلامت	۱	–	۱	۱	–	–
	فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری	۸	۳	۱۱	۷	۴	۱۱
	رفاه اجتماعی	۲	–	۲	۲	–	۲
جمع شرکت‌های دولتی به تفکیک سودده و زیان‌ده		۳۴۲	۲۳	۳۶۵	۳۱۸	۱۴	۳۳۲
بانک		۷	۲	۹	۷	۲	۹
موسسات انتفاعی وابسته به دولت		۲			۲		
جمع کل شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و موسسات انتفاعی وابسته به دولت		۳۷۶			۴۳۴		

■ **جدول ۲. پنج شرکت و بانک دولتی زیان‌ده در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲**

نام شرکت	مجموع زیان	سهم از کل
بانک سپه	۹۵,۰۱۴	۴۴/۷
سازمان صداوسیما	۷۵,۳۱۶	۳۵/۴
شرکت راه‌آهن	۱۰,۰۰۰	۴/۷
بانک مسکن	۸,۸۰۵	۴/۱
شرکت سهامی کانون پروش فکری کودکان و نوجوانان	۶,۸۴۱	۳/۲
مجموع	۱۹۵,۹۷۷	۹۲/۱

نمودار ۱. روند منابع و مصارف شرکت‌های دولتی

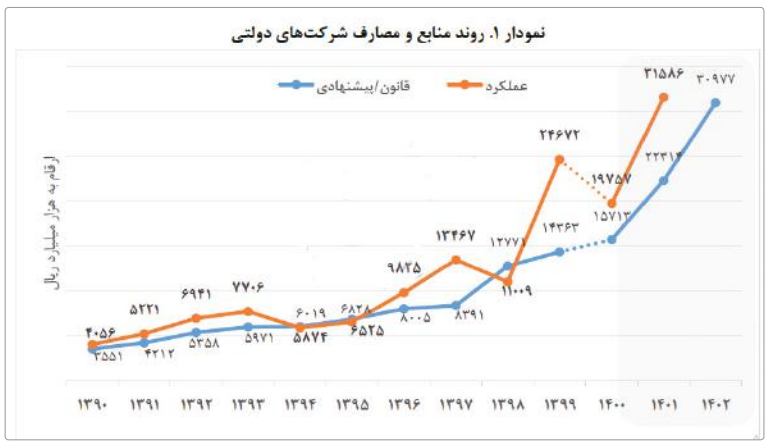

گزارش ۲

بانک‌های ناکارآمد و مخل اقتصاد کشور شناسایی شدند

حرکت نظام بانکی در مسیر سفته‌بازی

بررسی‌ها نشان می‌دهد عدم نظارت بر عملکرد بانک‌ها، اقتصاد کشور را آشفته کرده، آن‌طور که حتی افزایش نرخ سود بانکی به دلیل دور زدن برخی بانک‌ها از قوانین، تاثیر آنچنانی بر کاهش نرخ تورم به جای نگذاشته است.

به گزارش بازار، اجرای سیاست‌های پولی با هدف ساماندهی بازارهای سرمایه‌گذاری و جلوگیری از جذب و انباشت سرمایه‌ها در بازارهای سفته‌بازی هرچند تاثیر بسزایی بر کاهش نرخ تورم و ممانعت از رشد نقدینگی همچنین هدایت آن به بازارهای رسمی برجای می‌گذارد اما این راهکار در ایران به دلیل ضعف نظارتی در کنترل بازارها، فعالیت مخرب برخی بانک‌ها و وجود انتظار تورمی در کشور متاسفانه در عمل خیلی کارساز نبوده است چرا که به گفته کارشناسان اقتصادی تا نظارت دقیق و بی‌اغماضی در بازار به‌خصوص نحوه کارکرد بانک‌ها انجام نشود و از طرفی اقتصاد به ثبات نرسد، نمی‌توان انتظار داشت که اجرای سیاست‌های پولی منجر به کاهش نرخ تورم و ساماندهی بازارهای سرمایه‌گذاری شود.

■ **خروج از رسالت فعالیت کاری برخی بانک‌ها**

به‌طور مثال بانک مرکزی با هدف کاهش نرخ تورم و نقدینگی نرخ مصوب سود بانکی را از ۱۸ درصد به ۲۲ و نیم درصد افزایش داد؛ اقدامی که برخی‌ها پیش‌بینی می‌کردند تغییر این شاخص مهم اقتصادی خیلی سریع بر کاهش نرخ برخی کالاها در بازارهای سفته‌بازی سودآوری نظیر ارز و سکه به جای می‌گذارد اما با گذشت دو هفته از اجرای این سیاست به دلیل وجود فاصله عمیق بین نرخ تورم و سود بانکی، اتفاق خاصی در بازار و اقتصاد کشور رخ نداد و آن دسته از افرادی که معتقد بودند رشد نرخ سود بانکی، بانک‌ها را با مشکل مواجه می‌کند به دلیل دور زدن اغلب بانک‌ها از قوانین و قواعد بانک مرکزی اتفاق آنچنانی برای سیستم بانکی رخ نداد و چه بسا چنین رویکردی به نفع برخی بانک‌هایی که دارای ناترازی هستند می‌شود و البته این ناترازی را افزایش می‌دهد. بانک‌هایی که اغلب به جای انجام رسالت کاری خود که همانا خدمات‌رسانی به مردم و واسطه‌گری بین سرمایه‌گذار و بانک است به فکر کسب سود از منابعی که در دست دارند، هستند و برخلاف واقعیت انجام امور بانکداری، فعالیت اغلب بانک‌ها مدت‌هاست به صورت مستقیم و غیرمستقیم در مسیر بازارهای سرمایه‌گذاری و بعضا سفته‌بازی پرسود انجام می‌شود؛ فعالیت‌هایی که بانک‌ها از لحاظ قانونی منع هستند اما اکثرا با دور زدن مقررات و قوانین بانکی وارد سرمایه‌گذاری‌هایی شده تا نهایت استفاده لازم را از پولی که در دست دارند در این بازارهای سودآور ببرند. از طرفی پژوهش‌ها و بررسی‌ها نشان می‌دهد که توسعه بانکداری خصوصی در فقدان حکمرانی مناسب پولی و بانکی کشور ریشه اساسی ناترازی پنهان در شبکه بانکی ایران را ایجاد کرده است که به گفته کارشناسان سطح نظارت بر عملکرد بانک‌ها برای خروج از این پدیده باید افزایش یابد.

■ **بانک‌های خصوصی بعضا مخل اقتصاد شده‌اند**

محسن صادقی کارشناس پولی و بانکی درباره اجرای سیاست تغییر نرخ سود بانکی و اثرات آن بر اقتصاد کشور به‌خصوص بازارهای سرمایه‌گذاری، گفت: اینکه بانک مرکزی در راستای ساماندهی وضعیت اقتصاد کشور، جلوگیری از رشد نرخ ارز در بازار همچنین کنترل رشد نقدینگی، اقدام به افزایش نرخ سود بانکی کرد راهکاری درست و اصولی بود، زیرا اولا نرخ سود بانکی با تورم حدود ۵۰ درصدی فاصله زیادی داشت از طرفی نیز بانک مرکزی برای اینکه سپرده‌ها از بانک خارج نشوند یا اینکه نقدینگی ویلان در قالب سپرده جذب سیستم بانکی و بازار ارز ساماندهی شود، اقدام به افزایش نرخ سود بانکی کرد اما آنگونه که پیداست این سیاست به دلیل وجود نرخ بالای تورم در کشور همراه با ضعف نظارت در کنترل قیمت‌ها در بازار در کنار عملکرد نامناسب بانکی، خیلی نتوانسته است موثر واقع شود.

وی افزود: عمده بانک‌ها بهٔ خصوص بانک‌های خصوصی سال‌هاست وارد فضاهای سرمایه‌گذاری سودآور شده‌اند و از آنجایی که در شرایط تورمی افزایش نرخ سود بانکی به ۲۲ و نیم درصد در مقابل تورم ۵۰ درصدی مشکلی را برای سری بانک‌هایی که منابع خود را با زیرکی به سمت بازارهای سفته‌بازی سودآور می‌برند ایجاد نمی‌کند بنابراین سیاست تغییر نرخ سود برای این دسته بانک‌ها مشکل‌آفرین نخواهد بود و چه بسا برخی از آنها از این طریق نیز کسب سود می‌کنند، زیرا نظارت دقیقی بر عملکرد بانک‌ها در این زمینه به چشم نمی‌خورد.

■ **پسرفت اقتصاد در پی عدم نظارت دقیق بانک مرکزی در عملکرد بانک‌ها**

صادقی اضافه کرد: بانک‌ها زمانی که منابع را در قالب سپرده‌گذاری جذب می‌کنند، حتی اگر نرخ سود بانکی را تا ۲۲ و نیم درصد به سرمایه‌گذاران بدهند متضرر نمی‌شوند، چرا که اغلب آنها این منابع را به بازارهای سودده برده و در این فرآیند علاوه بر پرداخت سود مصوب به سپرده‌گذاران حتی سود حدود ۳۰ درصدی را نصیب خود می‌کنند، زیرا نرخ تورم در کشور حدود ۵۰ درصد است.

پس نتیجه خواهیم گرفت چنانچه نظارت و کنترلی در وضعیت کارکرد بانک‌ها اعمال نشود بانک‌ها حتی با افزایش نرخ سود نیز در فعالیت‌های خود منتفع خواهند شد و زیان نمی‌بینند. درحالی که جذب سپرده‌ها به جای سرمایه‌گذاری در بازارهای سودآور توسط برخی بانک‌ها باید به تسهیلات‌دهی برای رونق تولید و انجام فعالیت‌های اقتصادی و کسب و کارها اختصاص یابد و در این بین سود دو، سه درصدی از متقاضیان وام دریافت شود.

این کارشناس پولی و مالی به وجود برخی بانک‌های ناکارآمد و مشکل‌دار در کشور و انجام فعالیت‌های مشکل‌آفرین آنها در اقتصاد اشاره و اظهار کرد: بانک‌هایی هستند که به جای خدمات‌رسانی تعریف شده متاسفانه آشکارا از رسالت کاری خود دور شده‌اند و دست به ساخت بناها، مسکن، مال‌ها یا دانشگاه‌ها و... زده‌اند. علاوه بر این سایر بانک‌ها نیز دارای شرکت‌های زیرمجموعه‌ای هستند که به جای اینکه وام و تسهیلات را به بخش تولید و بازرگانی و فعالان کسب‌وکار بدهند منابع جذب شده را به شرکت‌های زیرمجموعه خود اختصاص می‌دهند؛ اقدامی که در قالب رفع تکلیف پرداخت تسهیلات‌دهی است در حالی که این اقدام کمک آنچنانی به اقتصاد کشور نمی‌کند بلکه فقط به نفع همان بانک خواهد بود.

■ **چرا بانک مرکزی با بانک‌های مشکل‌دار و سفته‌باز برخورد نمی‌کند؟**

صادقی خاطرنشان کرد: بانک مرکزی به صراحت می‌داند که این بانک‌ها با خروج از ریل بانکداری مخل اقتصاد شده‌اند بنابراین در ساماندهی چنین بانک‌هایی یا حال و حوصله آنها را ندارد یا از ترس تبعات اجتماعی همچنین تامین هزینه‌های آنها نسبت به ساماندهی و جلوگیری از ادامه فعالیت آنها کم‌توجه شده است. به هرحال مشکل اصلی اکنون عدم کنترل فعالیت برخی بانک‌هایی است که قد و قواره چندانی ندارند اما در کنار بانک‌های معتبر و صاحب‌نام اقدام به جذب سپرده می‌کنند و با فعالیت‌های خود فضای اقتصاد کشور را با مشکل مواجه می‌کنند، این بانک‌ها نظیر بانک آینده، سرمایه، گردشگری، دی و ایران زمین که بنیه قوی چندانی ندارند بعضا به جای بانکداری شرکت‌داری می‌کنند که یا باید به تملک دولت در بیایند یا از دور فعالیت خارج یا ساماندهی شوند.

این کارشناس پول و بانکی ادامه داد: بانک مرکزی نباید با مهربانی با بانک‌های دارای مشکل و ناکارآمد رفتار کند، زیرا این بانک‌ها سهم عمده‌ای در پسرفت اقتصاد کشور دارند و چنانچه بانک مرکزی نظارت خود را در عملکرد بانک‌ها تشدید کند و از طرفی نرخ تورم را کنترل نکند و بانک‌های خصوصی را که اکنون خیلی بزرگ شده‌اند آن‌طور که کسی جلودار آنها نیست و بعضا منافع مشترک با نفوذی‌ها دارند را سامان نبخشد نباید انتظار داشت که اقتصاد کشور سرو سامان گیرد یا نظام بانکی بدون حاشیه به کار خود ادامه دهد. وی همچنین اضافه کرد: نظارت بر عملکرد سیستم بانکی در فعالیت‌هایی که باید بدون تعارف و در مواقعی بی‌رحمانه باشد، چرا که با تذکر یا جریمه بانک‌هایی که شرایط و قواعد بانکداری را رعایت نمی‌کنند کاری را نمی‌توان پیش برد.

بنا به این گزارش، کارشناسان معتقدند سطح نظارت بانک مرکزی در کنترل فعالیت‌های سیستم بانکی باید افزایش یابد؛ افزایشی نظارتی که چنانچه بانکی از قواعد و مقررات قانونی تخطی کند با مدیران آن بی‌تعارف برخورد جدی به عمل آید چرا که بی‌توجهی و سهل‌انگاری به این مهم با توجه به بانک‌محور بودن اقتصاد کشور بی‌تردید مشکلات اقتصادی را در کشور روزبه‌روز افزایش می‌دهد، در چنین شرایطی آن دسته از بانک‌هایی که از رسالت کاری خود خارج شده‌اند و فعالیت‌شان اغلب برای سرمایه‌گذاری‌های سودده به نفع خود است باید مشخص و مورد بازخواست قرار گیرند.

آیا «تخریب خلاقانه» جهان موتورهای جست‌وجو را دگرگون می‌کند؟

جنگ «ChatGPT» و «گوگل»

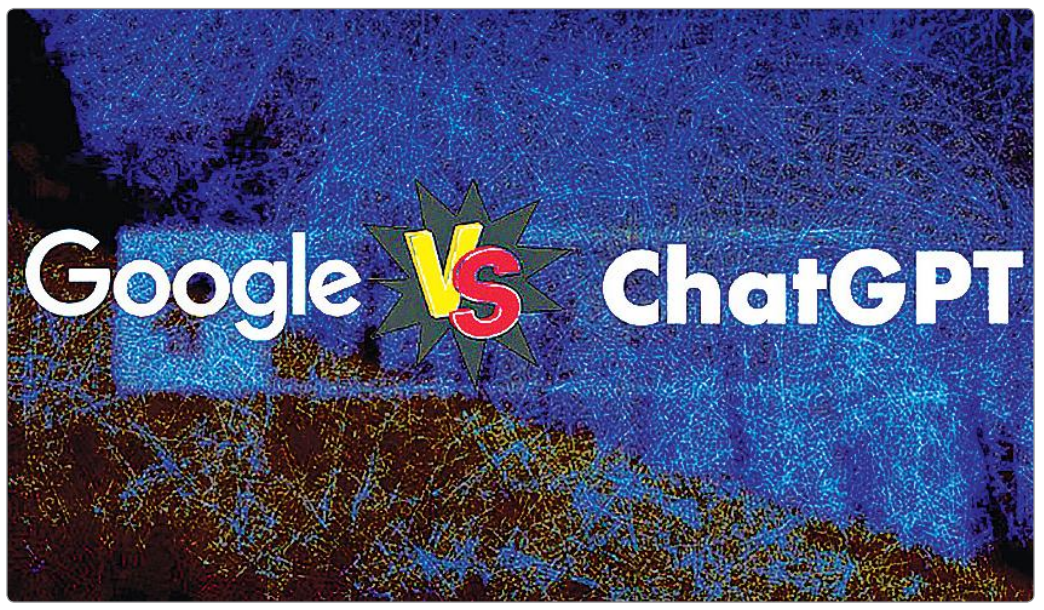

گروه فناوری- بیش از ۲۵ سال موتورهای جست‌وجو دروازه ورودی اینترنت بوده‌اند. بسیاری از کاربران ممکن است سایت «آلتاویستا» را به یاد نیاورند اما این سایت نخستین موتور جست‌وجویی بود که تمام محتوای متنی وب را پایش می‌کرد اما «گوگل» آن را به‌طور کل از فضای اینترنت محو کرد. گوگل از آن زمان تاکنون حاکمیت اصلی فضای جست‌وجو را در اینترنت در اختیار داشته است. هرچند گوگل در این سال‌ها به حوزه‌های مختلفی ورود پیدا کرده اما همچنان موتور جست‌وجو قلب کسب‌وکار این شرکت است. شرکت گوگل (آلفابت) حالا یکی از باارزش‌ترین شرکت‌های جهان است و با درآمد ۲۸۳ میلیارد دلاری در سال ۲۰۲۲ ارزش این شرکت به ۱/۳ تریلیون دلار می‌رسد. اما هیچ چیز همیشگی نیست به خصوص در جهان تکنولوژی. همچنان که ای‌بی‌ام در کسب‌وکار کامپیوتر در اوج باقی نماند و نوکیا از قله موبایل جهان به زیر کشیده شد. هر دو شرکت به خاطر سیاست‌های کورکورانه در حوزه تکنولوژی جایگاه خود را به رقبا واگذار کردند. حالا جهان تکنولوژی یکی از بزرگ‌ترین غول‌های این عرصه را در موقعیت مشابهی قرار داده است. چت‌بات‌های هوش مصنوعی به کاربران اجازه می‌دهند که از طریق یک گفت‌وگوی متنی اطلاعات مورد نیازشان را به دست بیاورند. در صدر آنها حالا ChatGPT قرار دارد که توسط استارت‌آپی به نام OpenAI توسعه داده شده است. تنها دو ماه پس از رونمایی این چت‌بات هوش مصنوعی بیش از ۱۰۰ میلیون کاربر جذب آن شده‌اند که باعث شده ChatGPT عنوان سریع‌ترین رشد اپلیکیشن را از آن خود کند. امروزه هوش مصنوعی (AI) پشت صحنه بسیاری از محصولات حضور دارد اما ChatGPT آن را به واسطه ارتباط مستقیم کاربر و هوش مصنوعی آن را روی صحنه آورده است. «چت جی پی تی» می‌تواند مقالاتی با سبک‌های مختلف بنویسد، مفاهیم پیچیده را توضیح دهد، مطالب بلند را خلاصه کند و به سوالات مبهم پاسخ دهد. این برنامه همچنین می‌تواند آزمون‌های حقوقی و حتی پزشکی را با موفقیت پشت سر بگذارد. این محصول همچنین می‌تواند دانش علوم مختلف را که از طریق پیمایش وب جمع‌آوری کرده به هم بیامیزد و نتایج کاربردی از آن استخراج کند.

«چت جی‌پی‌تی» می‌تواند یک برنامه سفر برای دیدن مناطق مختلف برای تعطیلات شما طراحی کند و اگر از آن جزئیات را بپرسید به تفصیل پاسخ دهد. هر چیزی که کاربران امروزه می‌توانند از طریق جست‌وجو در وب به دست بیاورند می‌تواند به شکل بهتری توسط ChatGPT ارائه شود. نکته مهم اینکه این محصول حالا با حمایت مایکروسافت راه سریع‌تری برای فراگیری پیدا کرده است. مایکروسافت که تاکنون ۱۱ میلیارد دلار در این محصول سرمایه‌گذاری کرده، هفته قبل نسخه جدیدی از موتور جست‌وجوی بینگ را منتشر کرد که با ChatGPT ترکیب شده است. «ساتیا نادلا» مدیرعامل مایکروسافت با این کار رقیب اصلی خود یعنی گوگل را به چالش کشیده است.

■ **پاسخ «گوگل» به «ChatGPT»**

در مقابل گوگل هم در همین چند ماهه بسیار احساس خطر کرده و چت‌بات هوش مصنوعی Bard را رونمایی کرد. گوگل همچنین ۳۰۰ میلیون دلار در استارت‌آپ Anthropic سرمایه‌گذاری کرده که توسط کارکنان سابق Openai راه‌اندازی شده است. نام چت‌بات این استارت‌آپ Claude است. در دیگر شرکت‌ها هم رقابت بر سر چت‌بات‌های هوش مصنوعی شدت گرفته است. «بایدو» موتور جست‌وجوی اصلی چین که از آن به گوگل چین نامبرده می‌شود بعد از آنکه اعلام کرد در ماه مارس (ماه آینده) چت‌بات هوش مصنوعی مشابه ChatGPT عرضه می‌کند ارزش سهامش به شکل قابل‌توجهی افزایش یافت. نام چت‌بات چینی Ernie است. اما آیا می‌توان به چت‌بات‌های هوش مصنوعی اعتماد کرد و اساسا آنها برای جست‌وجو و کسب‌وکارهایی که تبلیغات خود را بر این بستر انجام می‌دهند چه معنایی دارند؟ آیا چت‌بات‌های هوش مصنوعی از لحظه شومپیتری (شومپیتر اقتصاددان مبدع اصطلاح تخریب خلاقانه) خبر می‌دهند که در آن شرکت‌های مشهور فعال در حوزه مصنوعی نابود می‌شوند و تازه‌کارها بالا می‌روند؟ پاسخ به سه چیز بستگی دارد؛ انتخاب‌های اخلاقی، درآمدزایی و انحصار اقتصادی.

«چت جی‌پی‌تی» به رغم شهرتش همین الان هم اشتباهات زیادی دارد. او را به مردی تشبیه کرده‌اند که بدون در نظر گرفتن دقت به پاسخ‌هایش کاملا مطمئن است، بر خلاف موتورهای جست‌وجوی امروزی که بیشتر افراد را به صفحات دیگر منتقل می‌کنند و ادعایی برای صحت‌سنجی آنان ندارند چت‌بات‌ها پاسخ‌هایشان مشابه یک حقیقت انجیل ارائه می‌دهند. یکی از چالش‌های اصلی چت‌بات‌های هوش مصنوعی در نظر گرفتن تعصبات و دست و پنجه نرم کردن با اطلاعات نادرست است. به نظر می‌رسد گوگل به دلیل نگرانی از همین موضوع انتشار چت‌بات هوش مصنوعی‌اش را فعلا متوقف کرده است. چت‌بات‌ها همچنین باید با دقت در برخی موضوعات پیچیده قدم بگذارند. اگر از ChatGPT یک مشاوره پزشکی بخواهید ابتدا از خود سلب مسوولیت می‌کند که نمی‌تواند وضعیت پزشکی خاصی را برای شما تشخیص دهد. یا همچنین از ارائه مشاوره برای چگونگی ساختن بمب خودداری می‌کند.

با این حال مشخص شده که این نرده‌های محافظتی به راحتی قابل دور زدن هستند (مثلا با درخواست آگاهی از داستانی در مورد سازنده یک بمب با جزئیات فنی). از آنجا که شرکت‌های تکنولوژی تصمیم می‌گیرند که کدام موضوعات بیش از حد حساس هستند آنها هستند که انتخاب می‌کنند خطوط محدودیت را کجا بکشند و اینها همگی پرسش‌هایی را در زمینه سانسور، عینیت و ماهیت حقیقت ایجاد می‌کند.

■ **چت‌بات‌ها چگونه درآمدزایی می‌کنند؟**

اما آیا شرکت‌های فناوری قادر به کسب درآمد از چت‌بات‌ها هستند؟ شرکت Openai هم اکنون نسخه پریمیوم- پولی- از ChatGPT را ارائه داده که ۲۰ دلار در ماه است. هر دو شرکت گوگل و مایکروسافت که هم اکنون در نتایج جست‌وجو تبلیغ می‌فروشند چت‌بات‌ها را به نتایج جست‌وجو وارد کرده‌اند. مثلا اگر از چت‌بات مشاوره سفر بخواهید تبلیغات مرتبط با سفر ظاهر می‌شود اما این مدل کسب‌وکار ممکن است پایدار نباشد. مدیریت کردن یک چت‌بات هوش مصنوعی به قدرت پردازش بیشتری نسبت به ارائه نتایج جست‌وجو نیاز دارد و این موضوع هزینه‌ها را افزایش و حاشیه سود را کاهش می‌دهد. مطمئنا مدل‌های دیگری هم در آینده پدیدار خواهند شد. مثلا دریافت هزینه از تبلیغ‌کنندگان برای ترکیب کردن پاسخ‌ها به نتایج مطلوب تبلیغ‌دهندگان. امروز اگر از ChatGPT بپرسید یک خودرو برای خرید به شما توصیه کند می‌گوید که برندهای خوب زیادی وجود دارند و این بستگی به نیاز شما دارد. اما ممکن است روبات‌های چت هوش مصنوعی در آینده برخی محصولات را هم توصیه کنند، اما آیا در صورتی که حقیقت توسط تبلیغ‌کنندگان تعیین شود مردم از این محصول استفاده خواهند کرد؟ آیا اعتماد به پاسخ‌ها کاهش نخواهند یافت؟

در حوزه رقابت ظهور چت‌بات‌های هوش مصنوعی و به چالش کشیده شدن انحصار گوگل خبر خوبی است. اما مشخص نیست که آیا چت‌بات‌ها لزوما رقیب موتورهای جست‌وجو باشند. طبیعتا چت‌بات‌ها به زودی قادر خواهند بود برخی خدمات مانند رزرو هتل یا رستوران را به خوبی انجام دهند و اگر به خصوص با دستیارهای هوش مصنوعی مثل «الکسا» یا «Siri» ترکیب شوند کاربردهای بسیاری زیادی را برای کاربران به ارمغان می‌آورند، اما این موضوع به نفع شرکت‌هایی است که قبلا هم چنین خدماتی را ارائه می‌دهند.

اینکه شرکت‌هایی مثل Openai و Anthropic سرمایه‌گذاری زیادی را از سوی مایکروسافت و گوگل جذب کرده‌اند، نشان می‌دهد شرکت‌های کوچک‌تر هنوز فرصتی برای رقابت در زمینه‌های جدید را دارند. حتما شرکت‌های جدید چالش‌هایی را در زمینه فروش خواهند داشت، اما وقتی یک چت‌بات هوش مصنوعی یک محصول پیشرفته با یک مدل تجاری جدید عرضه می‌کند عملا ظهور یک غول جدید را نوید می‌دهد. این همان کاری است که گوگل در آغاز کرد و توانست رقبایش را از میدان به در کند. چت‌بات‌های هوش مصنوعی پرسش‌های زیادی را ایجاد کرده‌اند اما در عین حال فرصتی برای کسب اطلاعات مفید و دسترسی ساده به اطلاعات را هم ایجاد کرده‌اند. همان‌گونه که در دهه ۱۹۹۰ ظهور موتورهای جست‌وجو به ایجاد دروازه جدیدی برای اینترنت تبدیل شد حالا این امکان وجود دارد که چت‌بات‌ها چنین جایگاهی را تصاحب کنند.

فناوری

«توئیتر» از اروپا کارت زرد گرفت

«جهان‌صنعت»- توئیتر به دلیل ارسال گزارش ناقص درباره اقداماتی که برای مقابله با انتشار اطلاعات نادرست انجام داده است، از کمیسیون اروپا کارت زرد گرفت. شرکت‌های فناوری نظیر گوگل، متا، مایکروسافت و تیک‌تاک گزارش‌های پیشرفت در خصوص اجرای آیین‌نامه اتحادیه اروپا در زمینه اطلاعات نادرست در شش ماهه گذشته را ارائه کردند. این گزارش‌ها شامل اطلاعاتی درباره میزان درآمد تبلیغاتی بود که این شرکت‌ها از عوامل انتشار اطلاعات نادرست رد کرده بودند، کمیسیون اروپا سال گذشته این آیین‌نامه را به مقررات محتوای آنلاین جدیدی که به عنوان قانون خدمات دیجیتال شناخته شده است، اضافه کرد. این قانون به رگولاتورهای اروپایی اجازه می‌دهد بابت نقض این مقررات، معادل شش درصد از گردش مالی جهانی شرکت‌ها، علیه آنها جریمه صادر کنند. «ورا یوروا»، نایب‌رییس ارزش‌ها و شفافیت کمیسیون اروپا، توئیتر را هدف انتقاد قرار داد و گفت: از اینکه مشاهده کردم گزارش توئیتر، ضعیف‌تر از گزارش شرکت‌های دیگر بود، مایوس شدم و انتظار دارم پایبندی جدی نسبت به تعهداتشان داشته باشند. کمیسیون اروپا اعلام کرد گزارش توئیتر فاقد اطلاعات بود و حاوی اطلاعات تعهد برای اعمال راستی‌آزمایی‌ها نبود. «تیه ری برتون»، کمیسیونر صنعت اتحادیه اروپا، نسبت به تحریم‌های سنگین برای عدم رعایت مقررات هشدار داد و گفت: به نفع همه امضاکنندگان خواهد بود که به تعهدشان برای اجرای کامل آیین‌نامه، براساس الزاماتی که تحت قانون خدمات دیجیتالی دارند، عمل کنند. بر اساس گزارش رویترز، گزارش بعدی در ژوئیه منتشر می‌شود. امضاکنندگان این آیین‌نامه، روز پنجشنبه یک مرکز شفافیت راه‌اندازی کردند که به شهروندان اتحادیه اروپا، محققان و سازمان‌های غیرانتفاعی امکان می‌دهد به اطلاعات آنلاین درباره تلاش‌های آنها برای مبارزه با اطلاعات نادرست، دسترسی پیدا کنند.

اینترنت

«اسپیس ایکس» استفاده نظامی اوکراین از «استارلینک» را محدود کرد

«جهان‌صنعت»- استارلینک در جنگ روسیه و اوکراین، به یکی از ابزارهای حیاتی برای دولت اوکراین تبدیل شده است. اما به گفته رییس اسپیس ایکس، این شرکت اقداماتی را برای جلوگیری از استفاده ارتش اوکراین از استارلینک برای کنترل پهپادها در زمان جنگ انجام داده است. به گفته رییس اسپیس ایکس، «گوئین شاتول» در کنفرانسی در واشنگتن، استارلینک هرگز قرار نبود که به یک سلاح تبدیل شود: «بااین‌حال اوکراینی‌ها از روش‌هایی استفاده کرده‌اند که غیرعمدی بوده و همچنین بخشی از هیچ توافقی نبوده است.» «شاتول» در ادامه این کنفرانس به خبرنگاران اعلام کرد که گفته‌اش مربوط به گزارش‌هایی می‌شوند که از استفاده ارتش اوکراین از استارلینک برای کنترل پهپادها خبر می‌دادند.

اوکراین به‌طور گسترده از پهپادها برای شناسایی موقعیت دشمن، هدف‌گیری و پرتاب بمب‌ها استفاده می‌کند. رییس اسپیس ایکس در ادامه گفت که این شرکت می‌تواند اقداماتی انجام دهد تا توانایی اوکراین برای چنین کاری کاهش پیدا کند. «شاتول» در ادامه اعلام کرد که برخی از این اقدامات انجام شده‌اند و عملکرد استارلینک برای این کار، محدود شده است. البته «شاتول» نگفت اسپیس ایکس چه اقداماتی انجام داده است. به گفته «شاتول»، استفاده از استارلینک برای پهپادها، در توافق اسپیس ایکس با دولت اوکراین وجود نداشته است و قرارداد آنها تنها برای اهداف بشردوستانه مانند ارائه اینترنت به بیمارستان‌ها، بانک‌ها و خانواده‌های متاثر از حمله روسیه در نظر گرفته شده بود. در زمان حمله روسیه به اوکراین در نزدیک به یک سال پیش، اسپیس ایکس شروع به ارسال ترمینال استارلینک به اوکراین کرد تا دولت بتواند به اینترنت دسترسی پیدا کند.

در ادامه برخی از کشورها مانند ایالات متحده و فرانسه هزینه مربوط به سایر ترمینال‌ها را پرداخت کردند.

در ابتدا روسیه به دنبال جلوگیری از استفاده دولت اوکراین از استارلینک بود و می‌خواست مانع از ارسال سیگنال‌ها شود، اما ایلان ماسک، مدیرعامل اسپیس ایکس اعلام کرد که این شرکت جلوی این اقدامات روسیه را گرفته است.

چندین ماه پیش استارلینک در اوکراین از دسترس خارج شد و دوباره به حالت اولیه‌اش بازگشت، بنابراین شاید این قطعی مربوط به محدودیت‌های اعمال‌شده از سوی اسپیس ایکس باشد. البته «شاتول» در پاسخ به این سؤال که آیا این قطعی ارتباطی با محدودیت‌ها دارد، گفت که درباره پاسخ این سؤال مطمئن نیست و به آن جواب نمی‌دهد.

فضا

نخستین پیاده‌روی ماموریت «شنژو ۱۵» انجام شد

«جهان‌صنعت»- خدمه ماموریت «شنژو ۱۵» چین، نخستین پیاده‌روی فضایی را بیرون از ایستگاه فضایی «تیانگونگ» انجام دادند. دو فضانورد چینی روز نهم فوریه برای یک پیاده‌روی فضایی هفت‌ساعته، به بیرون از ایستگاه فضایی تیانگونگ این کشور حرکت کردند تا نخستین ماموریت «شنژو ۱۵» را انجام دهند. «فی جونلانگ» و «ژانگ لو»، فرمانده ماموریت شنژو ۱۵، در ساعات اولیه صبح نهم فوریه از هوابند ماژول آزمایشی ونتیان خارج شدند و پس از انجام دادن مجموعه‌ای از وظایف، در ساعت ۱۱:۱۶ صبح به‌وقت منطقه زمانی شرقی به ایستگاه بازگشتند.

«دنگ کینگ‌مینگ»، سومین عضو ماموریت «شنژو ۱۵»، همکاران خود را از داخل ایستگاه فضایی تیانگونگ راهنمایی کرد. «فی» و «ژانگ» در طول پیاده‌روی فضایی، پمپ‌های بیرونی را نصب کردند تا به کنترل حرارت و عملکرد ماژول آزمایشی و دستگاه علمی نصب‌شده روی آن کمک کنند. همچنین «فی» و «ژانگ» وظایف مربوط به محفظه هوای محموله منگتیان را انجام دادند که با استفاده از بازوهای رباتیک ایستگاه، به فضانوردان امکان می‌دهد تا محموله‌های علمی و ماهواره‌های کوچک را مستقر کنند. آزمایش‌ها در بیرون از منگتیان با استفاده از هوابند، برای نخستین بار در ژانویه انجام شدند. «منگتیان» در نوامبر سال گذشته پرتاب شد و ورود آن به تیانگونگ، نشانگر تکمیل پست مداری T شکل بود. آژانس پروازهای فضایی انسانی چین اعلام کرد که فعالیت بیرون از ایستگاه فضایی، تنها پس از تکمیل آن انجام شده است. این آژانس، زمان آغاز پیاده‌روی فضایی را اعلام نکرد و روز هشتم فوریه، به‌طور مبهم اعلام کرده بود که پیاده‌روی فضایی برنامه‌ریزی‌شده، در آینده نزدیک انجام خواهد شد.

خبر

هوش مصنوعی «گوگل» ۱۲۰ میلیارد دلار از ارزش شرکت کم کرد

«جهان‌صنعت»- پس از آنکه دستیار جدید هوش مصنوعی جست‌وجوی گوگل به یک سوال پاسخی اشتباه داد، بیش از ۱۲۰ میلیارد دلار ارزش گوگل کاهش یافت. «بارد» هوش مصنوعی گوگل در پاسخ به سوالی درباره تلسکوپ ناسا پاسخی گمراه‌کننده داد و پس از آن ارزش سهام آلفابت (شرکت مادر گوگل) ۸ درصد کاهش یافت. در حقیقت «بارد» دستیار جست‌وجوی هوش مصنوعی است که گوگل از آن برای تولید خلاصه متون در صفحات نتایج جست‌وجو استفاده می‌کند. با این وجود این یک تصویر متحرک از «گوگل بارد» که توسط این شرکت به نشانه راه‌اندازی ویژگی جدید توزیع شده است، پاسخی اشتباه به یک سوال می‌دهد. این امر سوالات زیادی درباره صحت موتور جست‌وجوها و پاسخ‌های تولیدشده توسط هوش مصنوعی در واکنش به سوالات انسان‌ها به وجود آورد. در یک GIF متحرک فرآیند کار کردن «بارد» نشان داده می‌شود که طی آن یک کاربر در قسمت جست‌وجو می‌نویسد: کدام یک از اکتشافات جدید تلسکوپ فضایی «جیمز وب» را می‌توانم برای کودک ۹ساله‌ام توضیح دهم؟ این تلسکوپ ناسا در دسامبر ۲۰۲۱ میلادی وارد مرحله عملیاتی شد و محققان تاکنون از آن برای کشف چند سیاره خارج از منظومه شمسی استفاده کرده‌اند. یکی از پاسخ‌هایی که بارد به این سوال داد آن بود که «تلسکوپ ایی جیمز وتین تصاویری از یک سیاره خارج از منظومه شمسی را ثبت کرده است.» این پاسخ صحیح نیست، زیرا نخستین تصاویر از سیاره خارج از منظومه شمسی در سال ۲۰۰۴ میلادی و توسط تلسکوپی در شیلی ثبت شده، همین امر نگرانی‌هایی را درباره عدم‌صحت داده‌های تولیدشده توسط سیستم‌های هوش مصنوعی به وجود آورده است. کاهش ۸ درصدی سهام آلفابت، بیشترین میزان کاهش ارزش سهام آن از اکتبر ۲۰۲۲ میلادی تاکنون به حساب می‌آید. در آن تاریخ پس از مشخص شدن کاهش فروش محصولات و سرویس‌ها، سودآوری و رشد آلفابت، ارزش سهام آن ۹ درصد کم شد.

خیز اتحادیه اروپا برای مقابله با انتقال غیرقانونی داده‌ها

«جهان‌صنعت»- یک کمیته کلیدی در پارلمان اتحادیه اروپا درباره اقدامات حفاظتی سختگیرانه‌تر برای جلوگیری از دسترسی سازمان‌های غیردولتی اتحادیه به داده‌ها توافق کرد.

این در حالی است که اقدامات مذکور با انتقادات گروه‌های لابی‌گری فناوری روبه‌رو شده است. کمیته صنعت، تحقیق و انرژی پارلمان اروپا ماه آینده خواستار حمایت قانونگذاران اتحادیه اروپا از اصلاحیه‌هایی خواهد شد که به آن اجازه می‌دهد مذاکراتی درباره جزئیات نهایی پیش‌نویس قانون داده کمیسیون اتحادیه اروپا را با کشورهای عضو آغاز کند. پیش‌نویس قانون داده، حقوق و الزاماتی درباره استفاده از داده‌هایی تعیین می‌کند که توسط مصرف‌کنندگان شرکت‌ها در گجت‌های هوشمند، ماشین‌آلات و محصولات مصرفی تولید شده است. این بخشی از انبوه قوانینی است که هدف آن کنترل قدرت شرکت‌های بزرگ فناوری آمریکاست. اتحادیه اروپا نگران آن است که فرآیند انتقال داده از آنچه «ادوارد اسنودن» (پیمانکار سابق سازمان اطلاعات آمریکا) در سال ۲۰۱۳ درباره نظارت گسترده آمریکا فاش کرد، گسترده شده باشد. «پیلار دل کاستیلو ورا» یکی از قانونگذاران اتحادیه اروپا در این باره می‌گوید: قانون داده، فرآیند دسترسی به انبوهی از داده‌های با کیفیت صنعتی را زیرورو می‌کند. کمیته پارلمان اروپا اقداماتی حفاظتی در برابر انتقال بین‌المللی غیرقانون داده‌ها به وسیله تهیه‌کنندگان سرویس‌های ابری معرفی و شرایط سختگیرانه‌تری بر درخواست‌های انتقال داده از کسب‌وکار به دولت‌ها وضع کرده است.

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ۱۳و۱۴ آیین‌نامه تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی شهرستان ازنا

برابر آراء صادره هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک ازنا تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضیان ذیل لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

۱- آقای حسن محمودی فرزند قربان به شماره شناسنامه ۴۸۴۰۰۹۱۴۵۵ صادره از ازنا برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۲۵۰۰۷۰۰۱۸۲۴-۱۴۰۱/۱۱/۰۱ و کلاسه شماره ۱۴۰۱/۲۴۷ در ششدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۲۰۰ مترمربع تحت پلاک ۱۷۰۹۵ فرعی مفروز از ۱۳۶۸ فرعی از ۳۰ اصلی بخش دو حوزه ثبت ملک ازنا گلدشت خریداری از مالک رسمی سید محمد عظیمی محرز گردیده است.

۲- رسول مرزبان فرزند محمدقربان به شماره شناسنامه ۶۱۶ صادره از ازنا برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۲۵۰۰۷۰۰۱۸۳۵-۱۴۰۱/۱۱/۰۲ و کلاسه شماره ۱۴۰۱/۳۰۶ در ششدانگ یک باب مغازه به مساحت ۱۳۰ متر مربع تحت پلاک ۱۷۰۹۶ فرعی مفروز از ۴۳۲ از ۳۰ اصلی بخش دو واقع در ازنا میدان امام حسین از مالک رسمی خود متقاضی محرز گردیده است.

۳- آقای کاوه جاورانصاری فرزند رحیم به شماره شناسنامه ۴۸۴۰۰۴۵۵۸۵ صادره از ازنا برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۲۵۰۰۷۰۰۱۸۲۱-۱۴۰۱/۱۰/۲۸ و کلاسه شماره ۱۴۰۱/۲۸۵ در ششدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۳۳۶/۸۷ مترمربع تحت پلاک ۶۹۹ فرعی از ۳۱ اصلی بخش دو واقع در ازنا خریداری از شهرداری ازنا محرز گردیده است.

۴- خانم نرگس دهقان فرزند وجیه‌الله به شماره شناسنامه ۷۲۴ صادره از سربند برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۲۵۰۰۷۰۰۱۴۵۵-۱۴۰۱/۰۹/۲۲ و کلاسه شماره ۱۴۰۰/۲۱۱ در ششدانگ یک باب مغازه به مساحت ۳۲ مترمربع تحت پلاک ۱۷۰۶۵ فرعی مفروز از ۱۳۶۸فرعی از ۳۰ اصلی بخش دو واقع در ازنا بلوار ولیعصر حوزه ثبت ملک ازنا خریداری از امیر و علی و مجتبی رضایی فرزندان اسدالله محرز گردیده است.

۵- خانم صغری اکبری فرزند محمود به شماره شناسنامه ۲۳ صادره از ازنا برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۲۵۰۰۷۰۰۱۲۱۴-۱۴۰۱/۰۸/۲۲ و کلاسه شماره ۱۴۰۱/۱۶۲ در ششدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۱۸۰ مترمربع تحت پلاک ۶۷۸ فرعی از ۳۱ اصلی بخش دو واقع در ازنا کوی گلها خیابان ۱۲ متری قطعه ۱۳ بلوک ٤ خریداری از مالک رسمی عبدالله بهرامی فرزند حسن محرز گردیده است.

۶- خانم عروس کلیوند فرزند زمان به شماره شناسنامه ۳۷۲ صادره از الیگودرز برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۲۵۰۰۷۰۰۱۶۲۷-۱۴۰۱/۱۰/۱۳ و کلاسه شماره ۱۴۰۱/۲۴۸ در ششدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۱۴۳/۶۹ مترمربع تحت پلاک ۶۲۹۲ فرعی از ۲۹ اصلی بخش دو واقع در ازنا اصغرآباد خریداری از مالک رسمی کیوان و صبا فولادوند محرز گردیده است.

۷- آقای سید رضا رسولی فرزند سید محمود به شماره شناسنامه ۱۷۷۱ صادره از ازنا برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۲۵۰۰۷۰۰۱۷۸۶-۱۴۰۱/۱۰/۲۶ و کلاسه شماره ۱۴۰۱/۲۴۶ در ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۷۵۰۷۵/۴۰ مترمربع تحت پلاک ٤٤٤ فرعی از ۵۹ اصلی بخش یک واقع در ازنا، روستای مدآباد خریداری از مالک رسمی خود متقاضی محرز گردیده است.

۸- آقای محمد حسین باجلان فرزند احمد به شماره شناسنامه ۶۱ صادره از ازنا برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۲۵۰۰۷۰۰۱۶۳۳-۱۴۰۱/۱۰/۱۴ و کلاسه شماره ۱۴۰۱/۲۰۴ در ششدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۷۰/۹۷ مترمربع تحت پلاک ۱۷۰۷۸ فرعی مفروز از ۱۲۲ از ۳۰ اصلی بخش دو واقع در ازنا، خیابان آزادی خریداری از مالک رسمی احمد باجلان محرز گردیده است.

۹- آقای احمد جمالی فرزند ولی به شماره شناسنامه ۳ صادره از ازنا برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۲۵۰۰۷۰۰۱۸۰۷-۱۴۰۱/۱۰/۲۷ و کلاسه شماره ۱۴۰۱/۲۰۵ در یکدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۵۱۲/۳۱ مترمربع تحت پلاک ۶۳۰۰ فرعی مفروز از ۴۱و۴۲ فرعی از ۲۹ اصلی بخش دو واقع در ازنا، میدان شهید صادقی خریداری از مالک رسمی خود متقاضی و آقای داود جمالی فرزند ولی به شماره شناسنامه ۲۶۶۸ صادره از بندر ماهشهر برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۲۵۰۰۷۰۰۱۸۰۴-۱۴۰۱/۱۰/۲۷ و کلاسه شماره ۱۴۰۱/۲۰۸ در یکدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۵۱۲/۳۱ مترمربع تحت پلاک ۶۳۰۰ فرعی مفروز از ۴۱و۴۲ فرعی از ۲۹ اصلی بخش دو واقع در ازنا، میدان شهید صادقی خریداری از مالک رسمی خود متقاضی و آقای محسن جمالی فرزند ولی به شماره شناسنامه ۴۱۲۷ صادره از ازنا برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۲۵۰۰۷۰۰۱۷۹۸-۱۴۰۱/۱۰/۲۷ و کلاسه شماره ۱۴۰۱/۲۱۰ در یکدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۵۱۲/۳۱ مترمربع تحت پلاک ۶۳۰۰ فرعی مفروز از ۴۱و۴۲ فرعی از ۲۹ اصلی بخش دو واقع در ازنا، میدان شهید صادقی خریداری از مالک رسمی خود متقاضی و آقای حسن جمالی فرزند ولی به شماره شناسنامه ۴۹۰۰ صادره از ازنا برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۲۵۰۰۷۰۰۱۷۹۲-۱۴۰۱/۱۰/۲۷ و کلاسه شماره ۱۴۰۱/۲۰۹ در یکدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۵۱۲/۳۱ مترمربع تحت پلاک ۶۳۰۰ فرعی مفروز از ۴۱و۴۲ فرعی از ۲۹ اصلی بخش دو واقع در ازنا، میدان شهید صادقی خریداری از مالک رسمی خود متقاضی و خانم اعظم جمالی فرزند ولی به شماره شناسنامه ۲۲۱ صادره از بندر ماهشهر برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۲۵۰۰۷۰۰۱۸۰۱-۱۴۰۱/۱۰/۲۷ و کلاسه شماره ۱۴۰۱/۲۱۳ در نیم دانگ یک باب ساختمان به مساحت ۵۱۲/۳۱ مترمربع تحت پلاک ۶۳۰۰ فرعی مفروز از ۴۱و۴۲ فرعی از ۲۹ اصلی بخش دو واقع در ازنا، میدان شهید صادقی خریداری از مالک رسمی خود متقاضی و فاطمه جمالی فرزند ولی به شماره شناسنامه ۳۱۴ صادره از ازنا برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۲۵۰۰۷۰۰۱۷۹۵-۱۴۰۱/۱۰/۲۷ و کلاسه شماره ۱۴۰۱/۲۱۴ در نیم دانگ یک باب ساختمان به مساحت ۵۱۲/۳۱ مترمربع تحت پلاک ۶۳۰۰ فرعی مفروز از ۴۱و۴۲ فرعی از ۲۹ اصلی بخش دو واقع در ازنا، میدان شهید صادقی خریداری از مالک رسمی خود متقاضی و آقای محمود جمالی فرزند ولی به شماره شناسنامه ۲۵ صادره از ازنا برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۲۵۰۰۷۰۰۱۸۱۰-۱۴۰۱/۱۰/۲۷ و کلاسه شماره ۱۴۰۱/۲۰۷ در یکدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۵۱۲/۳۱ مترمربع تحت پلاک ۶۳۰۰ فرعی مفروز از ۴۱و۴۲ فرعی از ۲۹ اصلی بخش دو واقع در ازنا، میدان شهید صادقی خریداری از مالک رسمی خود متقاضی محرز گردیده است.

۱۰- آقای علیمرد رضایی عباسی فرزند محمد سلطان به شماره شناسنامه ۶۹۹ صادره از ازنا برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۲۵۰۰۷۰۰۱۸۳۸-۱۴۰۱/۱۱/۰۲ و کلاسه شماره ۱۴۰۱/۲۶۹ در ششدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۲۴۲/۶۸ مترمربع تحت پلاک ۶۳۰۴ فرعی مفروز از ۵۶ از ۲۹ اصلی بخش دو واقع در ازنا، اصغرآباد خریداری از مالک رسمی خود متقاضی محرز گردیده است.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۱۱/۸
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۱۱/۲۳

رئیس ثبت اسناد و املاک ازنا
عبداله فتاحی

م الف: ۱۱۲۴۳

خبر

نرخ تایرهای بایاس ۱۰ درصد افزایش یافت

ایسنا- براساس آخرین جلسه هیات‌مدیره انجمن صنفی صنعت تایر، با موافقت و امضای مدیران عامل عضو این انجمن، افزایش ۱۰ درصدی نرخ تایرهای بایاس (تایرهای وانتی، باری اتوبوسی، کشاورزی و راهسازی) تایید شد.

در این صورتجلسه که به امضای مدیران عامل تایرساز عضو انجمن صنفی صنعت تایر رسیده، قید شده است: عطف به جلسه مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۰ تولیدکنندگان تایرهای بایاس، مقرر شد قیمت تایرهای بایاس (تایرهای وانتی، باری اتوبوسی، کشاورزی و راهسازی) به میزان ۱۰ درصد از تاریخ ۱۲ بهمن ۱۴۰۱ افزایش پیدا کند.

گفتنی است اعضای هیات‌مدیره انجمن صنفی صنعت تایر نیز اخیرا ضمن گلایه از قیمت‌گذاری دستوری که دامنگیر صنعت تایر نیز شده است، این شیوه قیمت‌گذاری را مهم‌ترین چالش این صنعت خوانده و خواستار خروج قیمت‌گذاری از شیوه دستوری و واگذاری تعیین قیمت برعهده تولیدکننده یا عرضه تایرهای تولیدی در بورس کالا شدند.

فعالان این صنعت معتقدند که عرضه در بورس قیمت‌ها را کاهش می‌دهد و التهاب بازار را کم می‌کند. یادآور می‌شود که سال گذشته، در حالی که دولت اجازه افزایش نرخ تایرهای داخلی را نداد، سال جاری نیز به پیشنهاد افزایش ۷۰ درصدی قیمت تایرهای تولیدی داخل توجهی نشد و تنها با افزایش ۳۰ درصدی موافقت و این افزایش مصوب شد.

خودروسازان خصوصی از دولتی‌ها جلو زدند

ایسنا- بررسی‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت از عملکرد خودروسازان در دی‌ماه امسال نشان می‌دهد که بیشترین سهم تولید (البته به‌سبب دامنه گسترده‌تر از محصولات) مختص ایران‌خودرو است اما نسبت به دی پارسال، این خودروسازان خصوصی هستند که توانسته‌اند بیشترین رشد تولید را ثبت کنند.

براساس آمار ارائه شده از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت، خودروسازان اعم از دولتی‌ها (ایران‌خودرو و سایپا) و خصوصی‌ها ۱۱۶ هزار و ۸۶۲ دستگاه خودرو در مجموع تولید کرده‌اند که نسبت به ۸۸ هزار و ۲۸۸ دستگاه تولید شده در دی ۱۴۰۰ حدودا ۳۲ درصد بیشتر شده است.

آمار نشان می‌دهد که ایران‌خودرو آن هم به سبب طیف گسترده‌تری از محصولات، بیشترین تیراژ تولید را داشته است. اما بیشترین رشد تولید دی‌ماه امسال نسبت به دی‌ماه سال گذشته مختص خودروسازان خصوصی است. در دی امسال با رشد ۲۹ درصدی برای هر یک ایران‌خودرو قریب به ۵۴ هزار دستگاه از انواع خودروها و سایپا بالغ بر ۴۳ هزار دستگاه از انواع خودروها تولید کرده‌اند. اما خودروسازان خصوصی بالغ بر ۱۹ هزار دستگاه در دی‌ماه امسال تولید کرده که نسبت به آمار ثبت شده از تولید آنها در دی ۱۴۰۰، رشد ۵۳ درصدی دیده می‌شود.

گروه صنعتی ایران‌خودرو در دی امسال ۵۳ هزار و ۹۲۰ دستگاه از انواع خودروها تولید کرده که نسبت به ۴۱ هزار و ۷۹۱ دستگاه تولیدی در دی‌ماه سال گذشته ۲۹ درصد بیشتر است. به تفکیک انواع خودروها، ایران‌خودرو در دی امسال ۵۱ هزار و ۵۴۲ دستگاه سواری تولید کرده که نسبت به ۴۰ هزار و ۷۸۹ دستگاه تولیدی در دی سال گذشته ۲۶ درصد رشد یافته است.

بیشترین افزایش تولید در گروه صنعتی ایران‌خودرو، مختص تولید وانت‌های این شرکت است که از ۱۲۱ دستگاه در دی سال ۱۴۰۰ به ۱۰۰۵ دستگاه در ماه مشابه سال جاری رسیده است، البته در نظر داشته باشیم که ایران‌خودرو سال گذشته تولید وانت‌های آریسان را به جهت ارتقای کیفیت، متوقف کرده بود و امسال مجدد تولید و فروش آن را از سر گرفته است.

تولید اتوبوس در مجموعه ایران‌خودرو در دی امسال به ۵۲ دستگاه رسیده که دو دستگاه بیشتر از تعداد تولیدی در دی ۱۴۰۰ است و چهار درصد افزایش را نشان می‌دهد. تولید سنگین‌های باری (کامیون، کامیونت و کشنده) این شرکت خودروساز رشد ۷۸ درصدی داشته و از ۶۸۰ دستگاه به ۱۲۱۳ دستگاه رسیده است.

در مقابل تولید ون ۲۶ درصد و تولید مینی‌بوس و میدل‌باس ۱۰۰ درصد در دی ۱۴۰۱ امسال نسبت به تولید آنها در دی سال گذشته کمتر شده است. دی امسال ۱۰۸ دستگاه ون تولید شده که تیراژ آن در ماه مشابه ۱۴۰۰، ۱۴۵ دستگاه ثبت شده است.

ایران‌خودرو در دی امسال تولید مینی‌بوس و میدل‌باس نداشته در حالی که طی سال گذشته شش دستگاه تولید کرده بود.

همچنین سایپا در دی‌ماه امسال در مجموع ۴۳ هزار و ۷۵۸ دستگاه خودرو تولید کرده که نسبت به ۳۳ هزار و ۹۱۸ دستگاه تولیدی در دی سال گذشته، ۲۹ درصد افزایش یافته است.

از این ۴۳ هزار و ۷۵۸ دستگاه خودرو، ۳۴ هزار و ۷۹۵ دستگاه سهم سواری‌ها، ۸۸۰۷ دستگاه سهم وانت‌ها و ۱۵۶ دستگاه سهم باری‌های سنگین است که به ترتیب ۲۵ درصد (سواری)، ۴۹ درصد (وانت) و ۶۳ درصد (کامیون، کامیونت و کشنده) افزایش تولید داشته‌اند. این در حالی است که در دی سال گذشته، ۲۷ هزار و ۹۰۴ دستگاه سواری، ۵۹۱۸ دستگاه وانت و ۹۶ دستگاه سنگین باری (کامیون، کامیونت و کشنده) تولید شده بود.

اما خودروسازان خصوصی در یک‌ماهه دی ۱۴۰۱ طبق آمار وزارت صمت، در مجموع ۱۹ هزار و ۱۸۴ دستگاه خودرو تولید کرده‌اند که نسبت به ۱۲ هزار و ۵۷۹ دستگاه تولیدی در دی‌ماه ۱۴۰۰، ۵۳ درصد بیشتر است. در این ماه ۱۴ هزار و ۸۷۴ دستگاه سواری توسط خودروسازان خصوصی کشور تولید شده و ۵۸ درصد بیشتر از تولید سواری‌های آنها در دی سال گذشته (۹۴۱۶ دستگاه) است.

در دی امسال نسبت به دی‌ماه ۱۴۰۰، تولید وانت‌ها از ۲۰۳۰ دستگاه به ۲۲۲۹ دستگاه، ون‌ها از ۴۶ به ۱۵۹، اتوبوس‌ها از ۱۴ دستگاه به ۷۹ دستگاه و کامیون، کامیونت و کشنده از ۹۶۳ دستگاه به ۱۷۶۳ دستگاه رسیده است.

به ترتیب تولید وانت ۱۰ درصد، تولید ون ۲۴۶ درصد، تولید اتوبوس ۴۶۴ درصد و تولید سنگین‌های باری ۸۳ درصد افزایش یافته است.

طبق آمار فقط تولید مینی‌بوس و میدل‌باس خودروسازان خصوصی است که کاهشی شده و در حالی که در دی سال گذشته ۱۱۰ دستگاه تولید شده بود امسال ۸۰ دستگاه تولید شده و کاهش ۲۷ درصدی را تجربه کرده است.

بر این اساس، آمارها نشان می‌دهد که خودروسازان در برنامه افزایش تولید انواع خودروها از دولتی‌ها جلو زده و درصد افزایش‌های بیشتری را ثبت کرده‌اند.

«جهان‌صنعت» از تغییر سرنوشت بزرگ‌ترین بنگاه خودروسازی ایران گزارش می‌دهد

اعتماد دولت به کنسرسیوم بخش خصوصی

«جهان‌صنعت»- سرنوشت بزرگ‌ترین بنگاه خودروسازی ایران بعد از بیانات تاثیرگذار رهبری در جمع تولیدکنندگان کشور در حال تغییر است. اما با اینکه مرحله نخست آزمون دولت برای اجرای فرمان مقام معظم رهبری در ارتباط با لزوم پررنگ شدن نقش بخش خصوصی در اقتصاد در سطح قابل قبولی برگزار شد، این مرحله دوم است که ضامن نمره قبولی دولت در این آزمون خواهد بود. بیانات اخیر رهبری در نشست با تولیدکنندگان و کارآفرینان کشور و اذعان به خطاهایی که در طول سال‌های گذشته به دلیل دخالت بیش از اندازه دولت در امور اقتصادی رخ داده است، باعث شد تا در مجمع فوق‌العاده شرکت ایران‌خودرو که پس از تاخیر دو ساله اتفاق افتاد، تصمیمات خوب و متفاوتی در ارتباط با انتخاب ترکیب حقوقی هیات‌مدیره جدید این شرکت گرفته شود.

به این ترتیب برای اولین بار در سال‌های بعد از انقلاب شاهد این بودیم که با اعتماد دولت به بخش خصوصی در مجمع عادی شرکت ایران‌خودرو که روز دوشنبه ۱۷ بهمن ماه برگزار شد، ۲ کرسی مدیریتی در این شرکت به کنسرسیوم بخش خصوصی اختصاص پیدا کرد. این در حالی است که تا پیش از این، شرکت‌های بخش خصوصی تنها دارای یک کرسی در هیات‌مدیره این شرکت بودند.

به همین دلیل همواره این معضل در ایران‌خودرو به عنوان یکی از بزرگ‌ترین خودروسازان کشور وجود داشته است که به دلیل عدم بهره‌مندی از مدیریت بخش خصوصی، دچار انحراف در هدفگذاری‌ها شده است. بر اساس آنچه کارشناسان بارها در گفت‌وگو با «جهان‌صنعت» نسبت به آن تاکید کردند، عرضه خودرو در بورس کالا بدون سهم‌خواهی دولت و همچنین به کارگیری مدیریت بخش خصوصی در شرکت‌های خودروسازی، دو راهکار نجات صنعت خودرو هستند که باید در دستور کار قرار گیرند. اما متاسفانه زیان انباشته بیش از ۱۴۰ هزار میلیارد تومانی دو خودروساز بزرگ کشور به دلیل بی‌توجهی دولت‌ها به خصوص وزارت صمت نسبت به این اصول رقم خورده است. بر این اساس دو کرسی مدیریتی ایران‌خودرو به کنسرسیوم بخش خصوصی و ۳ کرسی به بخش دولتی اختصاص پیدا کرد به طوری که طبق قانون وزارت صمت موظف است تا روز دوشنبه ۲۴ بهمن، ۳ نماینده خود در هیات‌مدیره ایران‌خودرو را معرفی کند.

■ **دولت راه درستی را انتخاب کرده است**

با توجه به اینکه پررنگ شدن نقش بخش خصوصی در هیات‌مدیره شرکت ایران‌خودرو بعد از بیانات رهبری در ارتباط با بها دادن به بخش خصوصی و لزوم حمایت دستگاه‌های دولتی از این بخش انجام شده است، کارشناسان این موضوع را به فال نیک می‌گیرند و معتقدند که دولت با تکیه بر بیانات رهبری راه درستی را انتخاب کرده و حالا که دو کرسی هیات‌مدیره در شرکت ایران‌خودرو از سوی دولت واگذارشده و بخش خصوصی نیز نمایندگان خود را معرفی کرده است، ضروری است که دولت هم هرچه سریع‌تر نسبت به معرفی نمایندگان خود اقدام کند.

هرچند باید این واقعیت را هم مدنظر داشت که سازمان گسترش و نوسازی صنایع به نمایندگی از وزارت صمت با سهم اندک ۵/۷ درصدی و به نمایندگی از دولت در شرکت ایران‌خودرو به سختی می‌تواند یک کرسی هیات‌مدیره را به خود اختصاص دهد اما متاسفانه طی سال‌های گذشته به راحتی از سوی دولتمردان در مدیریت این خودروسازی‌ها اعمال نفوذ شده است.

اما به نظر می‌رسد اصرار وزارت صمت بر ادامه تخلف قانونی خود در ارتباط با قانون تجارت که عدم موفقیت و زیان‌دهی شرکت‌های خودروسازی را به دنبال داشته متوقف شده به طوری که قرار است شرکت ایران‌خودرو به صورت واقعی خصوصی‌سازی شود و دولت برای عرض‌اندام بخش خصوصی در مدیریت این شرکت راه را باز کند.

■ **رمز موفقیت شرکت‌های بزرگ خودروسازی**

بر اساس آنچه که تحلیلگران اقتصادی می‌گویند، رمز موفقیت شرکت‌های بزرگ خودروسازی در دنیا این بوده است که وزارتخانه‌ها در این کشورها شرکت‌داری و بنگاهداری نمی‌کنند و تنها نقش نظارتی و حمایتی خود را ایفا می‌کنند. بنابراین اگرچه درصدی از سهام بخشی از شرکت‌های خودروسازی چینی و فرانسوی دولتی است اما دولت در هیات‌مدیره این شرکت‌ها نقش‌آفرینی نمی‌کند و با مدیریت بخش خصوصی برمبنای قانون تجارت عمل می‌کنند. به همین دلیل در این شرکت‌ها از خصوصی‌سازی به عنوان ابزاری برای افزایش بهره‌وری و قدرت رقابت‌پذیری استفاده‌شده و این شرکت‌ها محصولات باکیفیت و متناسب با سلیقه مشتری را ارائه می‌دهند.

همان‌طور که در داخل کشور ما نیز خودروسازانی که با سرمایه‌گذاری و مدیریت بخش خصوصی پیش می‌روند، توانستند تاکنون عملکرد مناسبی را ارائه دهند و اطمینان مصرف‌کننده را نیز جلب کنند. هرچند دخالت بیش از اندازه دولت در اقتصاد و اصرار بر قیمت‌گذاری دستوری در کنار چالش‌هایی همچون بی‌ثباتی اقتصادی از بعد داخلی و تحریم‌ها از بعد خارجی، فعالیت تمامی صنعتگران و تولیدکنندگان کشور در تمام حوزه‌ها را تحت‌الشعاع قرار داده است اما به هر حال باید این واقعیت را پذیرفت که فعالان بخش خصوصی، راهکار عبور از بحران‌ها و همچنین طریقه مدیریت بخش تولیدی را خیلی بهتر از دولت می‌دانند و تسلط و تجربه آنها بر امور اقتصادی می‌تواند حتی در شرایط سخت اقتصادی، منجر به ارائه عملکردی مناسب به نفع مصرف‌کننده و اقتصاد کشور شود.

کارشناسان در این باره می‌گویند: کاهش تصدی‌گری و خروج دولت از مدیریت صنعت خودروسازی و لغو قیمت‌گذاری دستوری راهکار حل مشکلات صنعت خودروسازی است. به گفته رییس انجمن قطعه‌سازان همگن کشور، اصلی‌ترین مشکل امروز صنعت خودرو، مدیریت دولتی و تداوم تصدی‌گری دولت در این بخش است در حالی که صنعت خودرو در ایران از سوی بخش خصوصی فعال‌شده اما در سال‌های پس از انقلاب، خودروسازی‌های بزرگ و مدیریت این بخش در اختیار دولت قرار گرفت و بخش مهمی از مشکلات ما از دل همین شرایط بیرون می‌آید که دولت اصرار بر قیمت‌گذاری دستوری و سیاست‌های مداخله‌گر در بازار دارد که نتیجه آن زیان‌ده شدن خودروسازان و ناتوانی آنها در پرداخت بدهی به قطعه‌سازان است.

■ **اگر ایران‌خودرو در اختیار بخش خصوصی قوی بود...**

محمدرضا نجفی‌منش معتقد است که دولتی بودن صنعت خودروسازی از مهم‌ترین چالش‌هاست و اگر ایران‌خودرو در اختیار بخش خصوصی قوی بود، امروز در خودروسازی از کشور کره هم جلوتر بودیم.

بر اساس آنچه در گزارش به آن اشاره شد و همچنین نظر کارشناسان، جای بسی خوشحالی است که دولت نسبت به افزایش نقش بخش خصوصی در هیات‌مدیره شرکت ایران‌خودرو روی خوش نشان داده و قصد دارد موجب تحول در صنعت خودروسازی و کمک به بازار شود. البته لازم است وزارت صمت به تکالیف قانونی خود در این خصوص عمل کند و با معرفی به موقع نمایندگان دولتی برای حضور در هیات‌مدیره شرکت ایران‌خودرو، این فرصت را ایجاد کند که این شرکت با پتانسیل و تخصص بخش خصوصی، مسیر درست را دنبال کند. اگرچه نباید به اثرات مثبت خصوصی‌سازی در صنعت خودرو به صورت کوتاه‌مدت نگاه کرد.

واقعیت این است که در مدیریت خصوصی، مدیر یک مجموعه به دنبال سوددهی و پاسخ به سهامداران و سرمایه‌گذاران آن مجموعه است. بنابراین از هرگونه اقدامی که دستاوردی نداشته باشد جلوگیری خواهد کرد که این امر در بلندمدت به نفع صنعت خودرو و اقتصاد کشور خواهد بود.

گزارش ۲

بررسی‌ها نشان می‌دهد

شکست برنامه ششم در نوسازی صنایع، حمایت از صنایع اولویت‌دار و توسعه صادرات

ارزیابی عملکرد برنامه پنجساله ششم توسعه در بخش صنعت نشان می‌دهد که در طول این برنامه هفت درصد احکام فاقد عملکرد و بیش از ۵۰ درصد از احکام دارای عملکرد فاقد اثربخشی بوده که بخشی از آنها مربوط به شکست برنامه در نوسازی صنایع، حمایت از صنایع اولویت‌دار و توسعه صادرات بوده است.

مرکز پژوهش‌های مجلس با هدف آسیب‌شناسی و ارائه رویکردهای کلان جهت تدوین برنامه هفتم توسعه، عملکرد برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در بخش‌های مختلف را ارزیابی کرده که در ادامه بخش‌هایی از آن آمده است. نتایج کلی بررسی‌ها نشان می‌دهد رویکردهای کلان سیاست‌های صنعتی، فناوری، تجاری، مالی و پولی برنامه ششم توسعه در بخش صنعت بر اساس تعیین اولویت‌های صنعتی به عنوان برشی از استراتژی توسعه صنعتی، استفاده از دانش و نوآوری کشورهای صاحب فناوری و حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان با استفاده از ظرفیت‌های داخلی، توسعه بازارهای صادراتی و جذب شرکت‌های معتبر جهانی و منطقه‌ای در زنجیره‌های تولید داخلی از طریق تقویت دیپلماسی اقتصادی و تلاش برای الحاق به سازمان تجارت جهانی، اختصاص سهم حداقل ۴۰ درصد از تسهیلات بانکی و برنامه‌ریزی برای افزایش سرمایه صندوق‌های مرتبط با بخش صنعت، ممنوعیت معافیت مالیاتی جدید و تخصیص منابع از محل عوارض مالیات بر ارزش‌افزوده برای تامین منابع تکمیل زیرساخت شهرک‌های صنعتی، بوده است. بخشی از این گزارش به نتایج ارزیابی عملکرد احکام مرتبط با بخش صنعت اختصاص یافته است. بر این اساس از بین احکام برنامه ششم که مرتبط با بخش صنعت است، در طول برنامه ششم توسعه، هفت درصد احکام فاقد عملکرد، بیش از ۵۰ درصد از احکام دارای عملکرد فاقد اثربخشی، حدود ۳۶ درصد دارای عملکرد نسبتا اثربخش و هفت درصد دارای عملکرد کاملا اثربخش بوده است.

بخشی از احکامی که فاقد عملکرد یا دارای عملکرد فاقد اثربخشی بوده مربوط به خودروهای فرسوده و کیفیت خودروهاست که در گزارش جداگانه به آنها می‌پردازیم. اما این گزارش مربوط به احکام با دارای عملکرد فاقد اثربخشی یا فاقد عملکرد در حوزه نوسازی صنایع، اختصاص منابع به زیرساخت شهرک‌های صنعتی و صادرات است. گفتنی است پوشش خطرات افزایش سالانه بیش از ۱۰ درصد نرخ ارز در بودجه سنواتی و حضور موثر نظام آموزش عالی کشور در تولید، توسعه و نشر علم و فناوری نیز از دیگر احکامی است که نتایج حاصل فاقد اثربخشی ارزیابی شده است.

■ **انتخاب منابع نامناسب برای شهرک‌های صنعتی**

این بخش از آن جهت اهمیت دارد که به نظر می‌رسد احکامی که دارای عملکرد مناسبی نبودند باید در برنامه بعدی مورد توجه قرار گیرند. برای مثال جزء ۲ بند ب ماده ۶ برنامه ششم توسعه ناظر بر اختصاص ۳۰ درصد عوارض بندهای ب، ج و د ماده ۳۸ قانون مالیات بر ارزش‌افزوده دریافتی از واحدهای تولیدی مستقر در شهرک‌ها و نواحی صنعتی شهرستان‌ها برای تامین زیرساخت‌ها و ارائه خدمات در آنها بوده است. اما به دلیل مشکلات قانونی اجرا نشده است. چراکه به دلیل بی‌توجهی به نوع فعالیت عمده بنگاه‌های تولیدی مستقر در شهرک‌های صنعتی، عملا این بند قابلیت اجرایی نداشته است. در اصل کالاهایی نظیر سیگار، بنزین، نفت و گاز که موضوع بندهای ب، ج و د ماده ۳۸ قانون مالیات بر ارزش‌افزوده هستند، عمدتا در شهرک‌های صنعتی مستقر نیستند.

■ **حمایت از صنایع اولویت‌دار هم موفق نبود**

مورد دیگری که دارای عملکرد غیراثربخش معرفی شده، بند الف ماده ۴۶ است که بر اساس آن باید فهرست اولویت‌های صنعتی حداکثر ظرف شش ماه از زمان لازم‌الاجرا شدن قانون برنامه تعیین می‌شد. اما در عمل هیات وزیران تصویب‌نامه تعیین فهرست اولویت‌های صنعتی با اولویت صنایع معدنی را تیر ۱۴۰۰ به تصویب رساند. براساس این مصوبه فهرست اولویت‌های صنعتی در ۹ گروه محصولات در صنایع پایین‌دستی از نفت و گاز، محصولات فلزات اساسی، محصولات غذایی و آشامیدنی، وسایل نقلیه موتوری، ماشین‌آلات و تجهیزات صنعتی و معدنی، محصولات لاستیکی پلاستیکی، ماشین‌آلات و دستگاه‌های برقی، لوازم خانگی و تجهیزات پزشکی، محصولات صنایع سبک با اولویت منسوجات، پوشاک، چرم و خمیر کاغذ، محصولات دانش‌بنیان با فناوری‌های پیشرفته طبقه‌بندی شده است.

بنابراین در عمل با تاخیر ۴ ساله تکلیف این ماده مبنی بر تعیین اولویت‌های صنعتی انجام شده است. همچنین این نحوه اولویت‌بندی و تجمیع اکثر صنایع کشور در آن، تاثیرگذاری لازم در تحقق هدف قانونگذار مبنی بر هدایت هدفمند حمایت‌ها را ندارد. و به عبارت دیگر ابتدا باید حوزه‌های مختلف مبتنی بر شاخص‌های معین اولویت‌بندی شوند و حمایت‌ها از جمله تخصیص منابع اعطای تسهیلات در سال‌های مختلف طبق این اولویت‌بندی انجام شود. اما اقدام صورت‌گرفته و تعدد اولویت‌های تعیین‌شده از یک سو و نبود برنامه مشخص برای حمایت از صنایع اولویت‌دار از سوی دیگر اثربخشی این سیاست را مخدوش کرده است. در نتیجه هدف حکم محقق شده اما اقدام انجام شده به دلیل تاخیر در اجرای قانون و عدم ارائه برنامه مشخص برای حمایت از صنایع اولویت‌دار فاقد اثربخشی ارزیابی شده است.

■ **چرا هدف‌گذاری برنامه ششم محقق نشد؟**

بند ح ماده ۴۶ برنامه ششم درباره تهیه طرح نوسازی و بازسازی صنایع با هدف کاهش شدت انرژی و افزایش بازدهی و ارتقای کیفیت تولیدات داخلی حداکثر تا پایان سال اول اجرای برنامه بوده که دارای عملکرد فاقد اثربخشی ارزیابی شده است. در اصل طرح نوسازی و بازسازی صنایع در دی‌ماه سال ۱۴۰۰ توسط هیات وزیران تصویب شد. سایر اقدامات برای بازسازی و نوسازی نیز شامل بازسازی و نوسازی تعداد ۱۳ واحد نساجی با جمع مبلغ بیش از ۵۱ میلیون تومان در سال ۱۳۹۸، تایید و معرفی به بانک‌های عامل برای بازسازی و نوسازی تعداد ۲۱ واحد نساجی با جمع مبلغ ۲۰۷ میلیارد تومان در سال ۱۳۹۹، معرفی دو واحد چرمی به بانک‌های عامل برای دریافت ۱۱ میلیارد تومان، ارسال نامه از سوی مرکز برنامه‌ریزی و نظارت بر دخانیات درباره موضوع تبصره ماده (۱۸) قانون بودجه سال ۱۳۹۷ و تخصیص ۲۰ درصد منابع به بازسازی و نوسازی صنایع و تجهیزات فرسوده و لزوم بازسازی خطوط تولید و ماشین‌آلات به شرکت دخانیات ایران و تعیین اولویت‌های صنایع تحت پوشش جهت بازسازی و نوسازی با همکاری انجمن‌ها و تشکل‌های تخصصی ذی‌ربط بوده است. بنابراین با وجود اینکه طبق قانون طرح نوسازی و بازسازی صنایع حداکثر باید تا پایان سال اول اجرای قانون، برنامه تدوین و تصویب می‌شد و همچنین دولت باید اقدامات حمایتی و تشویقی و تامین تسهیلات اعتباری مورد نیاز را در قالب بودجه سنواتی پیش‌بینی می‌کرد، اما نتیجه اجرای این حکم در بخش بازسازی صنایع به بازسازی و نوسازی ۳۴ واحد نساجی و ۲ واحد چرمی و بازسازی و نوسازی خطوط تولید و ماشین‌آلات شرکت دخانیات خلاصه شده است.

همچنین اولویت‌های صنایع تحت پوشش جهت بازسازی و نوسازی با همکاری انجمن‌ها و تشکل‌های تخصصی ذی‌ربط انجام شده که رویه صحیحی در گزینش اولویت‌ها برای برخورداری از حمایت‌های دولتی محسوب نمی‌شود. طبق مصوبه هیات وزیران در سال ۱۴۰۰، اولویت‌ها باید توسط کارگروهی متشکل از اعضای نامبرده در مصوبه تعیین شود. از سویی به دلیل تاخیر در اجرای حکم منابع لازم برای اجرای آن در طول سال‌های برنامه پیش‌بینی نشد و تنها منابع حمایت از صنایع در این حوزه به بخشی از صنایع بند «الف» تبصره ۱۸ محدود شد. در نتیجه در مجموع عملکرد این حکم به دلیل تاخیر تقریبا چهار ساله در اجرای آن دارای عملکرد فاقد اثربخشی ارزیابی شده است.

■ **فاصله با اهداف صادراتی**

از جمله مواردی که عملکرد غیراثربخش داشته‌اند نیز شامل توسعه بازارهای صادراتی، جذب دانش و نوآوری از کشورهای صاحب فناوری و تلاش برای الحاق به سازمان تجارت جهانی بوده که گزینه آخر با مخالفت عربستان، کویت، قطر، امارات، یمن و بحرین مواجه شده است. درمورد توسعه بازارهای صادراتی نیز با وجود اقدامات انجام‌شده، اهداف مورد نظر برنامه ششم محقق نشده است.

بر اساس آمار موجود میزان صادرات کالا و خدمات غیرنفتی کشور (بدون) میعانات گازی در سال ۱۳۹۵ معادل ۲/۳۸ میلیارد دلار بوده است که این میزان در سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۹ به ترتیب معادل ۷/۴۲، ۵/۴۲، ۳/۴۱ و ۳۳ میلیارد دلار بوده است. براساس اهداف قانون برنامه ششم توسعه مقرر شده بود صادرات کالا و خدمات غیرنفتی کشور سالانه به طور متوسط ۶/۲۳ درصد رشد کند، اما طی اجرای سال‌های برنامه ششم این شاخص با رشد نزولی به طور متوسط دو درصد مواجه شد.

بازار

غیبت برخی تولیدکننده‌ها عامل نابسامانی بازار روغن موتور

توقف عرضه محصولات نفت بهران و ایرانول برای مالکان خودروها در زمان خرید روانکار چالش ایجاد کرده است به طوری که تداوم این موضوع گرانی ایجاد می‌کند.

روغن موتور در اسفندماه گران می‌شود، این خبر نشان می‌دهد که مالکان خودروها در ماه پایانی سال جاری با گرانی قابل توجه در تعویض روغن موتور با شروع فصل مسافرت‌های نوروزی مواجه می‌شوند.

گزارش‌های میدانی از بازار روغن موتور در تهران گویای این موضوع است که از چهار شرکت تولیدکننده بزرگ روغن موتور، دو شرکت ایرانول و نفت بهران به صورت قطره‌چکانی محصول به بازار عرضه می‌کنند. به نظر می‌رسد که عرضه قطره‌چکانی تبدیل به اهرم فشار برای افزایش قیمت از سوی تولیدکنندگان شده است. اگر متولیان این صنعت اقدامی عاجل در خصوص قیمت‌گذاری روغن موتور انجام ندهند و نظارتی به بازار این روانکار نداشته باشند، در ماه پایانی سال مالکان خودروها با چالش جدی تامین روغن موتور مواجه خواهند شد. نفت بهران نیز به عنوان لیدر بازار روغن موتور پس از توقف عرضه طولانی، طی دو روز گذشته تعداد اندکی از محصولات خود را به بازار عرضه کرده است. کمبود محصولات ایرانول و نفت بهران منجر به چالشی برای مشتریان در زمان خرید روغن موتور شده است

■ **نفت بهران و ایرانول غایب هستند**

در همین خصوص علی ادیب‌زاده فعال بازار روغن موتور با اشاره به عرضه قطره‌چکانی این روانکار به بازار گفت: در حال حاضر ایرانول محصول به بازار عرضه نمی‌کند و با وجود پیگیری، دلیل این موضوع مشخص نیست. نفت بهران نیز به عنوان لیدر بازار روغن موتور پس از توقف عرضه طولانی، طی دو روز گذشته تعداد اندکی از محصولات خود را به بازار عرضه کرده است. کمبود محصولات ایرانول و نفت بهران منجر به چالشی برای مشتریان در زمان خرید روغن موتور شده است.

این فعال روغن موتور با هشدار به گرانی احتمالی روانسازها در ماه پایانی سال جاری، بیان کرد: اسفندماه را می‌توان ماه آماده‌سازی خودروها توسط مالکان برای سفرهای نوروزی اعلام کرد، باتوجه به کمبود عرضه و افزایش تقاضایی که در بازار روغن موتور ایجاد شده است، به نظر می‌رسد قیمت روانسازها ماه آینده رشد چشمگیری خواهد داشت. امیدواریم با افزایش قیمت روغن موتور عرضه آن از سوی تولیدکنندگان افزایش یابد، چراکه کمبود در ماه پایانی سال جاری بستر را برای ورود سودجویان به این بازار فراهم یا چالش در تدارک سفرهای نوروزی ایجاد می‌کند.

ادیب‌زاده در خصوص افزایش قیمت روغن موتور در ماه جاری، به «بازار» گفت: در دی سال جاری شاهد افزایش ۵۰ درصدی قیمت روغن موتور در بازار بودیم. از زمان این افزایش قیمت تاکنون گرانی مجددی برای روانکارها در بازار ایجاد نشده است.

■ **تولید انحصاری روغن موتور**

چندی پیش سیدجواد حسینی کیا عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس نیز با تایید موضوع گرانی روغن موتور در بازار گفته بود: اگر وضعیت فعلی بازار روغن موتور تداوم داشته باشد، وزارت صمت باید نسبت به واردات روغن موتور اقدام کند تا انحصار در تولید از بین برود. همچنین تولیدکنندگان نباید نسبت به تامین روغن موتور کوتاهی کنند، وزارت صمت نیز باید با نظارت جدی از بروز تخلفات جلوگیری کند. عملکرد وزارت صمت از ابتدای سال جاری تاکنون نشان داده است که توجه خاصی به عرضه روغن موتور در بازار ندارد، با توجه به فحوای سخنان سیدجواد حسینی کیا اگر این وزارتخانه اقدامی فوری در خصوص واردات روغن موتور جهت ساماندهی بازار روانکارها انجام ندهد، ماه آتی کمبود روغن موتور به چالش اصلی وزارت صمت و مالکان خودروها تبدیل خواهد شد.

رییس اتحادیه صادرکنندگان صنایع سرب و روی در گفت‌وگو با «جهان‌صنعت» مطرح کرد

الزامات از سرگیری واردات ماشین آلات معدنی

منیر حضوری- چندی پیش بود که معاون معادن و فرآوری مواد وزارت صمت خبر داد قرار است واردات ماشین‌آلات معدنی دوباره از سرگرفته شود. رضا محتشمی‌پور با اذعان به اینکه محدودیت‌هایی در این زمینه از سال ۱۳۹۹ اعمال شده، در ادامه از اقدامات این وزارتخانه برای حل این مشکل خبر داد. اما مساله این است که در سال جاری این چندمین‌بار است که مسوولان معدنی به اهمیت ورود ماشین‌آلات معدنی و مشکل معدنی‌ها در این حوزه اشاره دارند. موضوعی که به باور کارشناسان بیشتر از آنکه عملیاتی شود تنها در سخن زیباست! به این ترتیب بحث واردات ماشین‌آلات معدنی همچنان برای معدنی‌ها چالش‌برانگیز است.

آخرین‌بار پاییز سال جاری بود که سرپرست دفتر بهره‌برداری معادن وزارت صمت اعلام کرد امسال یک‌هزار و ۲۸۷ دستگاه ماشین‌آلات معدنی مجوز ورود به کشور دریافت کرده‌اند. همچنین اظهار شد که در بحث واردات ماشین‌آلات معدنی محدودیت‌های قبلی برداشته شده است و بهره‌برداران معدنی می‌توانند ماشین‌آلات نو و ۱۰ سال کارکرد را با شرایط آسان وارد کشور کنند. اما به باور فعالان معدنی نمی‌توان به این آمار و ارقام تکیه کرد و بهتر است برای اینکه تصمیمات مسوولان معدنی را بهتر لمس کنیم، آثارش را مورد بررسی قرار دهیم.

در واقع معدنی‌ها بر این مساله تاکید دارند که اگر تا به امروز این صحبت‌ها عملیاتی شده بود، به‌طور حتم اولین آثارش را در قیمت‌ها ملاحظه می‌کردیم. به‌طور مثال قیمت بیل مکانیکی از ۶ میلیارد تومان به قیمت واقعی یعنی ۳ میلیارد تومان می‌رسید؛ مساله‌ای که هنوز به وقوع نپیوسته است!

هرچند در بحث ماشین‌آلات معادن بزرگ‌تر شرایط بهتری دارند اما روی سخن ما معادن کوچک و متوسطی هستند که به‌طور جدی با مشکل تامین ماشین‌آلات روبه‌رو بوده و به گفته فعالان این عرصه همچنان این مشکل حل نشده باقی مانده است.

کارشناسان معدنی باور دارند که ضوابط دولتی در عرصه ماشین‌آلات باعث شده که معادن کوچک با مشکل تامین این حوزه روبه‌رو شده و از عرصه رشد و توسعه باز بمانند.

■ موانع برای ورود ۲۰ هزار ماشین معدنی

در این خصوص رییس اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های صنایع و معادن سرب و روی ایران به «جهان‌صنعت» گفت: باید دید این صحبت‌ها چه اثراتی در بازار دارد و در واقعیت چه اتفاقی می‌افتد. هرچند مطرح شده که به ۱۲۰۰ ماشین مجوز واردات داده‌اند و همچنین در کمیسیون تلفیق مجلس شورای اسلامی بیان شده که ماشین سواری و کامیون با کمتر از ۵ سال می‌تواند وارد کشور شود اما مساله مهم این است که چرا این تعداد ماشین سواری می‌تواند وارد کشور شود اما اجازه ورود ۲۰ هزار ماشین سنگین به معدنی‌ها داده نمی‌شود! او تاکید کرد: این در حالی است که اگر چنین اتفاقی بیفتد به‌طور حتم قیمت ماشین‌ها که امروز در بازار بین ۴ تا ۶ میلیارد تومان است، حداقل نصف خواهند شد.

حسن حسینقلی با اشاره به صحبت‌های مسوولان در خصوص ورود ماشین‌آلات معدنی تصریح کرد: زمانی این گفته‌ها مثبت تلقی می‌شوند که در بازار و روی قیمت‌ها تاثیرگذار باشند. به این صورت که وقتی بیل مکانیکی ۶ میلیارد تومان است با ورود ماشین‌آلات به ۳ میلیارد تومان برسد. آن زمان است که معدنی‌ها هم از این تصمیمات استقبال می‌کنند.

رییس اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های صنایع و معادن سرب و روی ایران با اشاره به اینکه نیت معاون معادن و فرآوری مواد وزارت صمت مثبت است، گفت: محتشمی‌پور هم طرفدار حل این مشکل و دوری از گروگانگیری ماشین‌آلات توسط شرکتهایی همچون «هپکو» است. اما خب برای عمل به صحبتهایش به همکاری مجموعه‌های دیگر هم نیاز است.

حسینقلی سپس با بیان اینکه معدنی‌ها از تولیدکنندگان داخلی استقبال می‌کنند، گفت: هر کس که مدعی تولید داخلی است ما از او انتظار تولید و عرضه داریم. تنها در این صورت است که ادعای مسوولان را قبول می‌کنیم.

او در پاسخ به این سوال که بخش معدن به چه تعداد ماشین‌آلات نیاز دارد، گفت: حداقل ۲۰ هزار ماشین مورد نیاز است. صرفنظر از شرکت‌های بزرگ که مجوز خاص داشته و به هر شکلی که شده مشکل خود را حل می‌کنند اما روی سخن بنده بحث نیازمندی به ماشین‌آلات توسط معادن کوچک و متوسط است.

رییس اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های صنایع و معادن سرب و روی ایران تصریح کرد: وقتی موانع واردات ماشین‌آلات در کشور وجود دارد، انتظار ما این است که مونتاژکارهای داخلی که ادعای تولید دارند این نیاز را تامین کنند.

او تصریح کرد: نیاز معادن کوچک سالی ۲۰ هزار دستگاه است، اما آمارهای سال گذشته نشان می‌دهد که تولیدکنندگان داخلی به هیچ وجه توان تولید ندارند. درنتیجه باید بپذیریم که واردات هرچه بیشتر آزاد شود. ضمن اینکه بخش معدن به حمایت‌های ارزشمندی از سوی دولت نیاز دارد. به این صورت که به‌طور مثال حداقل ۱۵ سال از تسهیلات برخوردار شوند و هر چه آسان‌تر ماشین‌آلات وارد کنند تا بتوانند به توسعه اقتصادی کشور کمک کنند.

■ وزارتخانه پیگیر است

چندی پیش بود که معاون معادن و فرآوری مواد وزارت صمت گفت: برنامه وزارت صمت در خصوص تامین ماشین‌آلات معدنی آغاز شده است. هرچند در سال گذشته محدودیت‌هایی در این زمینه وجود داشت که از سال ۱۳۹۹ اعمال شده بود، اما این محدودیت‌ها برای ماشین‌آلات بدون ساخت داخل کامل برداشته شده است.

رضا محتشمی‌پور اعلام کرد: در حال حاضر برای واردات ماشین‌آلات زیر ۵ سال هیچ‌گونه محدودیتی وجود ندارد و معدنکاران می‌توانند این ماشین‌آلات را وارد کنند. از سویی دیگر در ماشین‌آلات بالای ۵ سال شرایط کاملا تغییر کرده، حتی برای رفع بوروکراسی‌های اداری موضوع به استان‌ها واگذارشده و در شهر تهران به‌صورت سیستمی مجوزها دنبال می‌شود.

معاون معادن و فرآوری مواد وزارت صمت عنوان کرد: آمارهای منتشرشده از سوی خانه معدن به دنبال اجرایی شدن این تصمیمات نشان داد که در ۴ ماهه نخست سال جاری جهش بسیاری در بخش واردات داشتیم و قیمت ماشین‌آلات در بازار داخلی افت محسوسی داشته است.

وی ادامه داد: این برنامه وزارت صمت ادامه دارد و با بخش معدن همراه هستیم. در حال حاضر به طرز محسوسی تعداد ماشین‌آلاتی که وارد می‌شود یا از داخل تامین می‌شود، تفاوت کرده است.

محتشمی‌پور عنوان کرد: وزارت صمت برنامه‌هایی برای تامین مطلوب ماشین‌آلات معدنی در داخل کشور دارد که با حمایت از تامین مالی قراردادهای ساخت داخل می‌توانیم حجم تامین ماشین‌آلات از داخل را افزایش دهیم.

■ موانع دولتی

به گفته سرپرست دفتر بهره‌برداری معادن وزارت صمت آمار صدور مجوز ورود ماشین‌آلات در سال ۹۹ حدود ۱۲۳ دستگاه، در سال ۱۴۰۰ حدود ۶۱۰ و امسال ۱۲۸۷ دستگاه بوده که از این تعداد ۴۲۰ دستگاه نو وارد کشور شده است. همچنین مهدی حمیدی مطرح کرده که در راستای حمایت از تولیدات داخلی، ۱۰۰درصد تولیدات ماشین‌آلات داخلی خریداری‌شده و با تسهیلات در اختیار متقاضیان قرار گرفته است. به این ترتیب واردات ماشین‌آلات مشروط بر این است که موارد مشابه داخلی نداشته باشد که در غیر این صورت، ثبت سفارش با شرایط آسان انجام می‌شود.

مساله‌ای که نشان می‌دهد دولت این سیاست‌ها را به دلیل حمایت از تولیدکننده داخلی یعنی هپکو دنبال می‌کند. موضوعی که بعد از چندین سال هنوز با چالش روبه‌روست و به باور معدنی‌ها جای کار زیادی دارد.

■ چرا قیمت‌ها کاهش نیافت؟

با تکیه بر آمار دولتی کاهش قیمت‌ها یکی از اتفاقات مهم در عرصه ماشین‌آلات باید باشد. به این معنی که وقتی به گفته سرپرست دفتر بهره‌برداری معادن وزارت صمت امسال یک‌هزار و ۲۸۷ دستگاه ماشین‌آلات معدنی مجوز ورود به کشور را دریافت کرده‌اند، انتظار می‌رود که قیمت‌ها هم کمتر شوند اما این مساله هنوز اتفاق نیفتاده است. در واقع شاهد آن هستیم که بازار آثاری از کاهش قیمت را ندیده و این مساله نشان می‌دهد که بنا به تعاریف علم اقتصاد عرضه افزایشی نداشته است.

■ خروج از رکود شرکت بزرگ تولید ماشین‌آلات معدنی

در همین خصوص مدیرعامل صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی چندی پیش گفت: سال گذشته حدود ۲ هزار میلیارد تومان به معدنکاران تسهیلات پرداخت شد.

فرید دهقانی بیان کرد: صندوق بیمه فعالیت‌های معدنی یک صندوق حاکمیتی است که ذیل سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) به منظور توسعه بخش معدن در معادن کوچک‌مقیاس تشکیل شده است، لذا این صندوق هیچگونه خدماتی به معادن بزرگ مقیاس که مالکیت دولتی و خصولتی دارند، ارائه نمی‌دهد.

مدیرعامل صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی اظهار کرد: صندوق بیمه در رابطه با بخش استخراج و تجهیز ماشین‌آلات پوشش ریسک استخراجی ارائه می‌دهد که البته این موضوع خیلی مورد توجه سرمایه‌گذاران و معدنکاران نبوده است، زیرا اگر معدنی به استخراج برسد عمدتا ریسک‌هایش را پوشش داده است اما تسهیلات لازم برای ناوگان استخراج را ما در اختیار معدنکاران قرار می‌دهیم.

دهقانی اظهار داشت: برای افزایش استفاده از ماشین‌آلات ساخت داخل، تسهیلات یارانه‌ای به خریداران این ماشین‌آلات پرداخت می‌شود تا این معدنکاران ماشین‌آلات داخلی را با تسهیلات کم‌بهره خریداری کنند.

وی اظهار داشت: در پرداخت تسهیلات، صندوق به‌صورت مستقیم تسهیلات نمی‌پردازد، بلکه به عنوان رکن ضامن عمل می‌کند و با ایجاد خط اعتباری بانک‌های عامل و به واسطه انعقاد قرارداد با آنها و به پشتوانه سرمایه صندوق خط اعتباری برای پرداخت تسهیلات ایجاد می‌شود که بر این اساس سال گذشته حدود ۲ هزار میلیارد تومان به معدنکاران تسهیلات پرداخت شد.

دهقانی در رابطه با سرمایه صندوق اظهار داشت: این صندوق در ابتدا با سرمایه ۱۰ میلیارد تومان تشکیل شد اما در ادامه و در سال ۱۳۹۶ سرمایه صندوق به ۱۴۱ میلیارد تومان رسید و در سال ۱۴۰۰ نیز سرمایه صندوق به ۵۰۰ میلیارد تومان افزایش یافت. در سال ۱۴۰۱ نیز سرمایه صندوق با افزایش قابل توجهی به ۱۶۰۰ میلیارد تومان رسید و براساس گزارش توجیهی که ارائه داده‌ایم قرار است سرمایه صندوق به ۵ هزار میلیارد تومان افزایش یابد.

وی با اشاره به انعقاد قرارداد صندوق با یک شرکت بزرگ تولیدکننده ماشین‌آلات معدنی که تا چندی پیش به علت‌های مختلفی راکد مانده بود، بیان داشت: تفاهمنامه‌ای بین صندوق بیمه با این شرکت به منظور خرید ۶۰۰ دستگاه ماشین‌آلات معدنی توسط معدنکاران منعقد شده است و تاکنون معدنکاران برای خرید ۵۰۴ دستگاه ثبت‌نام کرده‌اند و درخواست‌های آنها در حال بررسی است.

دهقانی اظهار داشت: روال کار نیز به این صورت است که حدود ۷۰ درصد وجه خرید ماشین‌آلات به عنوان پیش‌پرداخت به شرکت سازنده ماشین‌آلات به واسطه بانک عامل پرداخت می‌شود و ۳۰ درصد باقیمانده وجه خرید نیز در موعد تحویل پرداخت می‌شود.

در هر حال از آنجایی که فعالان معدنی باور دارند که تولیدکننده‌های داخلی توان تولید ندارند درنتیجه انتظار دارند که برای توسعه معادن کشور، شرایط واردات ماشین‌آلات در عمل تسهیل شود و دولت محدودیت‌ها را بردارد تا ماشین‌آلاتی که در حال حاضر در گمرک مانده‌اند، اجازه ورود پیدا کنند. چراکه براساس قانون اساسی صادرات و واردات آزاد است و نباید هیچ مانعی ایجاد کرد.

خبر

رییس هیات عامل ایمیدرو مطرح کرد

شناسایی ۱۴ میلیارد دلار ذخایر جدید معدنی در کشور

«جهان‌صنعت»- معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت و رییس هیات عامل سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) گفت: ۱۴ میلیارد دلار ذخایر قطعی معدنی جدید که بیشتر شامل ذخایر فلزی مانند مس، طلا و آهن است، ۲ سال گذشته در کشور کشف و شناسایی شده است.

وجیه‌الله جعفری در حاشیه افتتاح چند واحد جدید در مجتمع فرکروم جغتای خراسان رضوی افزود: این رقم، میزان قطعی دارایی معادن یادشده در داخل زمین است که پس از استخراج، شمش و محصول فلزی تا ۱۰ برابر ارزش عنوان شده ارزش خواهد داشت.

وی گفت: هم‌اینک در خراسان رضوی، پنج پهنه معدنی داریم که در حال شناسایی و ارتقای ذخایر آن هستیم و این روند در دیگر استان‌ها نیز تداوم دارد. برای نمونه پیش‌بینی می‌کنیم تا سال آینده ۱/۲ میلیارد تن ذخیره جدید مس در یک پهنه معدنی در سیستان‌وبلوچستان شناسایی شود.

جعفری با تاکید بر حمایت از بخش تولید و سرمایه‌گذاری در ایمیدرو، افزود: ایمیدرو و شرکت‌های تابعه تا امروز نزدیک به ۲۹ میلیارد دلار در حوزه معدنی سرمایه‌گذاری کرده‌اند و تا سال ۱۴۱۰ سرمایه‌گذاری ۱۲ میلیارد دلاری را برنامه‌ریزی کرده‌ایم، البته امسال ۱/۷ میلیارد دلار از این سرمایه‌گذاری‌ها به بهره‌برداری می‌رسد که بخشی از اینها نیز زیرساختی است.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت همچنین به حمایت از شرکت‌ها و فعالیت‌های دانش‌بنیان اشاره کرد و گفت: در زنجیره تولید فولاد از سنگ آهن تا شمش، طرح‌های جامعی در ایمیدرو تعریف شده و از طرفی همچنان واردکننده ورق آهن هستیم.

جعفری افزود: ادعا می‌کنیم در بخش احیا در زنجیره تولید فولاد، در بخش طراحی فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان را شاهد هستیم و البته بیشتر قطعات در این زنجیره را نیز بومی‌سازی کرده‌ایم.

وی ادامه داد: فقط در بخش فولاد سامانه‌ای شامل سازندگان، مصرف‌کنندگان و شرکت‌های دانش‌بنیان ایجاد کرده‌ایم تا نیازهای طراحی و بومی‌سازی قطعات در آن شناسایی و اعلام شود.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت اظهار کرد: ۳۶ هزار قطعه در زنجیره تولید فولاد اعلام نیاز شده که تاکنون ۲۴ هزار قطعه در داخل ساخته شده و همچنان برای بقیه نیازمندی‌ها در این زنجیره تولید، به طراحی و تولید دانش‌بنیان نیاز است.

جعفری بیان کرد: زنجیره تولید فولاد، طلا و مس شناخته شده است و ایمیدرو برای آنها طرح جامع دارد و برای بومی‌سازی و تولید قطعات از شرکت‌های دانش‌بنیان اعلام نیاز شده است.

بین‌الملل

بازار طلای جهانی برفی شد

رویترز- قیمت طلا روز جمعه کاهش یافت و به سمت دومین سقوط هفتگی متوالی پیش رفت، زیرا سرمایه‌گذاران نسبت به افزایش قریب‌الوقوع نرخ بهره توسط فدرال‌رزرو آمریکا برای مهار تورم بالا محتاط بودند. به این ترتیب بهای هر اونس طلا تا ساعت ۸ صبح به وقت شرقی با ۷/۳ درصد کاهش به ۱۸۵۴ دلار و ۴۰ سنت رسید و در هفته ۰/۳ درصد کاهش داشت. قیمت طلا در بازار معاملات آمریکا نیز با ۰/۳۹ درصد کاهش به ۱۸۵۵ دلار و ۴۰ سنت رسید.

ایلیا اسپیواک رییس کلان جهانی در Tastylive اظهار کرد که افزایش بیش از حد انتظار تعداد مشاغل در هفته گذشته در ایالات‌متحده به این انتظارات کمک کرده است که فدرال‌رزرو در نهایت چرخه افزایش نرخ خود را بالای پنج درصد به پایان برساند، در حالی که انتظارات کاهش نرخ بهره در نیمه دوم سال جاری از بین رفته و طلا را کاهش داده است.

اگر چه طلا به عنوان یک محافظ تورم در نظر گرفته می‌شود اما نرخ‌های بالاتر جذابیت شمش را که هیچ سودی ندارد، کاهش می‌دهد. فعالان بازار اکنون انتظار دارند که نرخ هدف فدرال‌رزرو از محدوده فعلی ۴/۵ تا ۴/۷۵ درصد به ۵/۱۵۳ درصد در ماه جولای برسد.

اسپیواک گفت: قیمت طلا در چند روز گذشته در حالت تثبیت و در تلاش برای جهت‌گیری بوده است و افزود که نقطه عطف بزرگ بعدی در این داستان احتمالا گزارش شاخص بهای مصرف‌کننده ایالات‌متحده در هفته آینده است.

ارزش دلار در برابر رقبای خود ۰/۱ درصد افزایش یافت. دلار قوی‌تر، طلای با قیمت دلار را برای خریدارانی که ارزهای دیگر دارند گران‌تر می‌کند. همچنین در بازار سایر فلزات ارزشمند، بهای هر اونس نقره با ۰/۳ درصد کاهش به ۲۱/۹۲ دلار رسید و پالادیوم نیز تغییر چندانی نداشت و به ۱۶۲۹ دلار و ۳۳ سنت رسید. پلاتین با ۰/۵ درصد کاهش به ۹۴۹/۳۲ دلار رسید و در مسیر پنجمین سقوط هفتگی متوالی قرار گرفت.

ژاپن هم به لیست متعهدان فولادی آمریکا پیوست

معدن‌نیوز- مقامات دولت آمریکا می‌گویند به توافقی دست یافته‌اند تا اساسا تعرفه ۲۵ درصدی که دونالد ترامپ رییس‌جمهور سابق آمریکا بر فولاد وارداتی ژاپن وضع کرده بود، لغو کند.

این قرارداد منعقد شده با ژاپن اولین محموله ۱/۲۵ میلیون تن فولاد وارداتی را از مالیات معاف می‌کند. این مقدار فولاد برابر با میانگین واردات آمریکایی‌ها از ژاپن در سال‌های ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ است که در واقع تعرفه‌ها را لغو و در عین حال امکان دریافت مالیات بر واردات بیش از این مبلغ را نیز فراهم می‌کند.

جینا ریموندو وزیر بازرگانی آمریکا گفت: «توافقی که به آن رسیدیم صنعت فولاد آمریکا را تقویت و نیروی کار آن را تضمین می‌کند که رقابتی می‌ماند، در حالی که دسترسی بیشتر به فولاد ارزان‌تر را فراهم می‌کند و به یک عامل تحریک‌کننده بزرگ بین ایالات متحده و ژاپن، یکی از مهم‌ترین متحدان ما، رسیدگی می‌کند.»

کاترین تای نماینده تجاری ایالات متحده گفت که توافق با ژاپن به همراه یک قرارداد جداگانه در سال گذشته در مورد فولاد با اتحادیه اروپا، آنها را در جایگاه بهتری برای رقابت با چین، دومین اقتصاد بزرگ جهان قرار می‌دهد.

به گفته انجمن جهانی فولاد مستقر در بلژیک، دولت بایدن صراحتا سیاست‌های خود را روی رقابت با چین متمرکز کرده است؛ چینی که بیشترین تولید جهانی فولاد را به خود اختصاص داده است.

ترامپ در مارس ۲۰۱۸ تعرفه‌های فولاد را به دلایل امنیتی اعلام کرد، حتی این مالیات‌ها در ابتدا به بسیاری از متحدان ایالات متحده ضربه زد. رییس‌جمهور سابق از بند ۲۳۲ قانون گسترش تجارت ۱۹۶۴ استفاده کرد که اجازه می‌دهد بر کالاهایی که در مقادیر زیادی وارد می‌شوند و امنیت ملی را مختل می‌کنند، تعرفه اعمال شود. خطر تعرفه‌ها این است که شرکت‌ها قیمت‌های بالاتر را به شرکت‌ها و مصرف‌کنندگان منتقل می‌کنند، به‌طوری که مالیات در نهایت به‌طور غیرمستقیم توسط آمریکایی‌ها پرداخت می‌شود. لازم به ذکر است دستورالعمل جدید فولاد از اول آوریل اجرایی می‌شود.

استان‌ها

معاون استانداری اصفهان:

قانون یک درصد فروش معادن در استان اصفهان اجرایی می‌شود

معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری اصفهان در جریان سفر به شهرستان جرقویه، از اجرایی شدن قانون یک درصد فروش معادن در استان خبر داد.

مهران زینلیان در افتتاح پروژه‌های عمرانی شهرستان جرقویه در دهه فجر، اظهار داشت: برای شهرستان جرقویه سال‌های گذشته اقداماتی باید انجام می‌شد که صورت نگرفت و کاستی‌هایی وجود دارد اما مدیران دلسوز و منابع معدنی این شهرستان افق‌های روشنی را ایجاد کرده است که با کار و تلاش بیشتر بتوانیم وضعیت بهتری را برای شهرستان رقم بزنیم. وی ادامه داد: چند روز پیش در شورای معادن استان تعلق یک درصد فروش صنایع معدنی و معادن به عنوان قانونی که مسکوت مانده بود، مطرح شد و با رایزنی و تلاش مسوولان مقرر شد این قانون در استان اجرایی شود تا بتوانیم شاهد تحول در شهرستان‌های شرقی استان که معادن و صنایع خوبی در آنها وجود دارد، باشیم. این موضوع به توسعه زیرساخت‌های شهرستان‌ها کمک می‌کند.

معاون عمرانی استانداری اصفهان افزود: جا دارد از عزیزانی که برای توسعه زیرساخت‌ها در خود شهرستان‌های شرقی اصفهان تلاش می‌کنند، قدردانی کنم.

زینلیان ادامه داد: طی چند روز گذشته بیش از ۷۰۰ پروژه عمرانی قابل توجه با اعتباری بالغ بر ۱۴ هزار میلیارد تومان افتتاح شد و امیدواریم این اقدامات کمک کند تا وضعیت بهتری در آینده داشته باشیم، اگرچه با تلاش دوستان امیدوارم به زودی پروژه‌های بزرگ‌تری در شهرستان‌ها به ویژه شهرستان جرقویه داشته باشیم.

وی تصریح کرد: شهرستان جرقویه یکی از شهرستان منحصربه‌فرد است که پتانسیل خوبی در منابع انسانی دارد. امیدوارم با مصوبات و پشتیبانی‌ها در خدمت عزیزان باشیم و فضای بهتری را برای مردم عزیزمان در نظر بگیریم.

گفتنی است، افتتاح مرکز درمانی شهر حسن‌آباد با اعتبار ۷۵ میلیارد ریال، افتتاح کارخانه تولید قیر امولسیون دُری با اعتباری بالغ بر ۲۵۰ میلیارد ریال، آغاز بهره‌برداری از زمین چمن مصنوعی روستای پیکان با اعتباری بالغ بر ۹ میلیارد ریال و افتتاح پروژه برق‌رسانی به مجتمع دامپروری با اعتباری بالغ بر ۸۲ میلیارد ریال از جمله برنامه‌های معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری اصفهان در شهرستان جرقویه بود.

چالش

کارشناس صنعت فولاد انتقاد کرد

اصرار بر قیمت‌گذاری تثبیتی غلط است

یک کارشناس صنعت فولاد گفت: تغییرات مکرر قوانین و مقررات صادراتی با توجیه کنترل بازار داخل، بر اعتبار ایران در عرصه بین‌المللی تاثیر منفی خواهد گذاشت و جایگاه کشورمان به‌عنوان یک تامین‌کننده قابل اتکا را تضعیف خواهد کرد. رامین راد به برخی از مهم‌ترین چالش‌های زنجیره صنعت فولاد پرداخت و گفت: در کنار تمام مشکلاتی که سال‌هاست گریبانگیر صنعت فولاد است، باید به سیاستگذاری‌های غیرکارشناسی‌شده و عدم مدیریت صحیح نیز اشاره کرد. وی با پرداختن به معضل تامین مواد اولیه برای صنعت فولاد تصریح کرد: افزایش تولید سنگ‌آهن و استخراج آن به‌عنوان خوراک اولیه محصولات فولادی، از مهم‌ترین اقداماتی است که باید مدنظر قرار بگیرد اما هنوز هیچ برنامه مدونی در مورد نحوه دستیابی به این هدف تدوین نشده و ظاهرا دولت نیز ضرورتی برای ایجاد انگیزه در سرمایه‌گذاران این بخش پرریسک در نظر نگرفته است. به گفته این کارشناس صنعت فولاد، تامین سرمایه برای ایجاد و بهبود زیرساخت‌های لازم این حوزه ضرورت دارد، چرا که سرمایه‌گذاری در بخش‌های زیربنایی، خطوط راه‌ها و راه‌آهن و ناوگان‌های حمل زمینی و ریلی که از مهم‌ترین بسترهای لازم این صنعت است، البته وجود تحریم‌ها و عدم تمایل شرکت‌های خارجی برای تامین سرمایه مورد نیاز کار را مشکل‌تر کرده است. راد تصریح کرد: تامین مالی پروژه‌های فولاد باید در دستور کار قرار گیرد و از آنجا که بحث تامین منابع مالی مورد نیاز پروژه‌ها از اصلی‌ترین عوامل تعریف یک پروژه قبل از راه‌اندازی آن است اما به دلیل کمبود منابع مالی در کشور و عدم توانایی تامین مالی داخلی در اجرای پروژه‌ها، جذب منابع مالی خارجی در طرح‌های فولادی امری بسیار ضروری است. وی بیان کرد: همان‌طور که می‌دانیم، لازمه جذب منابع خارجی وجود ثبات و امنیت در زمینه‌های اقتصادی، سیاسی و قوانین و مقررات هر کشور است که متاسفانه در کشور ما به لحاظ فقدان ثبات و امنیت اقتصادی و تغییرات مستمر و دست‌وپاگیر قوانین و مقررات جذب منابع مالی خارجی به سختی قابل انجام خواهد بود. این فعال بازار فولاد گفت: در کنار تمام مشکلاتی که گریبانگیر صنعت فولاد شده است، باید به سیاستگذاری غیرکارشناسی‌شده و عدم مدیریت صحیح بحران هم اشاره کرد. وی خاطرنشان کرد: سیاست دولت در ایجاد محدودیت‌های صادراتی و اصرار بر قیمت‌گذاری تثبیتی به منظور اشباع بازار داخل شیوه غلطی است. در این راستا، تغییرات مکرر قوانین و مقررات صادراتی با توجیه کنترل بازار داخل، بر اعتبار ایران در عرصه بین‌المللی تاثیر منفی خواهد گذاشت و جایگاه کشورمان به‌عنوان یک تامین‌کننده قابل اتکا را تضعیف خواهد کرد.

«جهان‌صنعت» از پدیده‌ای جدید در بازار خرید و فروش واحدهای مسکونی گزارش می‌دهد

معاملات دلاری مسکن

گروه مسکن- انجام معاملات مسکن با دلار به تازگی خبرساز شده است؛ موضوعی که برای نخستین‌بار نزدیک به ۵ سال پیش در برخی محله‌های پایتخت مطرح شد؛ محلاتی که عموما در مناطق برخوردار تهران قرار داشتند. با وجود اینکه خرید و فروش دلاری املاک قانونی نیست، اما مواردی از معامله دلاری واحدهای مسکونی لاکچری گزارش شده است.

پدیده فروش دلاری مسکن در ابتدا از سوی برخی مالکان واحدهای لوکس و ایرانیان دوتابعیتی در مناطق برخوردار پایتخت آغاز شد و به اذعان فعالان بازار مسکن هنوز در مواردی به چشم می‌خورد. در روزهای اخیر این مساله مجددا در رسانه‌ها مطرح شد. انگیزه اصلی مالکان از عرضه دلاری آپارتمان، همتراز کردن نقدینگی‌شان با تورم بازارهای موازی است؛ موضوعی که قراردادهای رسمی با آن در منافات است.

■ دلیل ایجاد تغییر در نگاه سرمایه‌گذاران

در دهه‌های گذشته بازار مسکن معمولا به تحولات اقتصادی دیر واکنش نشان می‌داد؛ هرچند نهایتا نرخ رشد مسکن با بازارهای همسو سربه‌سر می‌شد و حتی مسکن، بازارهای موازی را پشت سر می‌گذاشت. جهش، رکود، رونق و مجددا جهش، رفتار معمول بازار مسکن بود.

اما ظاهرا از سال ۱۳۹۶ به بعد تغییراتی در نگاه سرمایه‌گذاران ایجاد شده است. یکی از دلایلش آن است که دوره استراحت بازار ارز کوتاه شده و هراز گاهی شاهد نوسان قیمتی در این بازار هستیم. این باعث شد تغییراتی در اقتصاد مسکن رخ دهد و گسترش وسایل ارتباط جمعی، مدت زمان همسویی بازار مسکن با تحولات اقتصادی را کوتاه‌تر کند. این تغییر ماهیت بازار به خصوص در تهران، شهرهای اطراف آن و شمال کشور بیشتر نمود دارد.

تا پیش از آن بازارهای ارز و طلا به شکل لحظه‌ای با یکدیگر همسو می‌شدند، اما مسکن و خودرو وابستگی چندانی در کوتاه‌مدت به طلا و ارز نشان نمی‌دادند.

عدم نقدشوندگی سریع بازار مسکن که البته هنوز هم در ماهیت این بازار وجود دارد، باعث می‌شد افرادی که نگاه کوتاه‌مدت به سرمایه‌گذاری دارند سرمایه‌های خود را به خرید طلا و ارز اختصاص دهند.

با این حال در حال حاضر مسکن، خود را در کوتاه‌مدت با تورم عمومی همسو می‌کند و شاید تنها پاشنه آشیل این بازار که به رکود آن دامن می‌زند، قیمت گزاف آن باشد.

■ مشاوران املاک اجازه انعقاد قراردادهای دلاری را ندارند

عضو هیات‌مدیره اتحادیه مشاوران املاک تهران با بیان اینکه فروش مسکن با دلار، غیرقانونی است و مشاوران املاک اجازه انعقاد چنین قراردادهایی را ندارند، گفت: در قرارداد فروش خانه قیمت بر اساس ریال محاسبه می‌شود. کسی هم نمی‌تواند از این موضوع تخطی کند؛ چراکه شماره چک در قرارداد درج می‌شود.

سعید لطفی افزود: در عین حال تعیین نرخ دلاری برای مسکن را رد نمی‌کنم. بعضا می‌بینیم که مالکان قیمت خانه را بر اساس ارزهای خارجی تعیین می‌کنند. مثلا فروشنده به خریدار می‌گوید که قیمت خانه من ۵۰۰ هزار دلار است و مشاور املاک از این موضوع اطلاع ندارد. آنچه در قرارداد قید می‌شود معادل ریالی این رقم خواهد بود و مشاور املاک نرخ‌های تعیین‌شده بر اساس ارزهای خارجی را ملاک قرار نمی‌دهد. اگرچه واسطه‌های ملکی اجازه فروش مسکن با ارزهای خارجی را ندارند اما نمی‌توان این مساله که به‌صورت محدود در بازار وجود دارد را نفی کرد. به خصوص اینکه بسیاری از ایرانیانی که به کشورهای دیگر مهاجرت کرده‌اند در تهران نیز صاحب یک یا چند آپارتمان هستند. فروشندگانی از این دست معمولا نرخ واحد خود را دلاری محاسبه می‌کنند. تعیین نرخ مسکن با دلار و بعضا دریافت وجه آپارتمان به صورت اسکناس خارجی، یکی از پیامدهای کوتاه شدن سرعت اثرپذیری بازار مسکن است. موضوعی که باید نظارت دقیق‌تری برای جلوگیری از اجرای آن انجام شود.

■ معاملات ملک با دلار یا هر ارز دیگری ممنوع و غیرقانونی است

عضو اتحادیه مشاوران املاک استان تهران نیز با بیان اینکه معاملات ملک با دلار یا هر ارز خارجی غیرقانونی است، گفت: در هیچ کشوری مانند بازار مسکن ایران سرمایه‌گذاری روی ملک به‌صرفه نیست. بازار مسکن ایران نسبت به کشورهای خارجی سود بسیار بالایی دارد.

عبدالله اوتادی درباره انجام معاملات ملکی با دلار اظهار کرد: معاملات ملک با دلار یا هر ارز دیگری، ممنوع و غیرقانونی است و تخلف محسوب می‌شود. اگر هم وجه دریافت شده در برخی معاملات هر چیزی جز ریال باشد اما در هر صورت در قرارداد، مبلغ مورد نظر با ریال درج و ثبت می‌شود.

او با تاکید بر اینکه هرگونه معاملات ملک در خارج از کشور در مشاوران املاک داخلی ممنوع و غیرقانونی است، ادامه داد: هیچ‌یک از شرکت‌ها و مشاوران املاک خارج از کشور برای معاملات ملک نمایندگی یا دفاتر فروشی در ایران ندارند چراکه فعالیت و تبلیغات آنها غیرقانونی است و برای تبلیغات هم از شبکه‌های خارجی و فضای مجازی استفاده می‌کنند.

■ سوددهی بیشتر بازار املاک ایران نسبت به دیگر کشورها

عضو اتحادیه مشاوران املاک استان تهران با بیان اینکه مردم از طریق تبلیغات اینستاگرامی نسبت به خرید ملک در ترکیه اقدام می‌کنند، گفت: با تبلیغات اینستاگرامی هم مشتری از ایران برای فروش ملک در ترکیه جذب می‌کنند و حتی شرکت‌ها برای انجام معاملات بلیت‌های رایگان رفت و برگشت در اختیار مشتریان می‌گذارند. بیشترین خریداران ملک‌های خارجی به ویژه ملک در ترکیه از استان تهران هستند.

اوتادی افزود: هر چند عده‌ای برای تسهیل مهاجرت نسبت به خرید ملک در خارج از کشور اقدام می‌کنند یا برای داشتن پاسپورت کشور دیگری از طریق خرید ملک اقدام می‌کنند، اما تعدادی هم به قصد سرمایه‌گذاری ملک خارجی می‌خرند اما واقعیت این است که در هیچ کشوری مانند بازار مسکن ایران سرمایه‌گذاری روی ملک به‌صرفه نیست. بازار مسکن ایران نسبت به کشورهای خارجی سود بسیار بالایی دارد هر چند به دلیل مسائل تورمی، افزایش قیمت ملک در کشورهای خارجی هر چند سال یک بار رخ می‌دهد اما در بازار ملک ایران هر سال افزایش قیمت‌ها بوده و شاهد افزایش قابل توجه قیمت‌ها هستیم. از این رو سرمایه‌گذاری در بازار ملک ایران سودده و به‌صرفه‌تر است.

او ادامه داد: البته عده‌ای ملک و واحدهای مسکونی خریداری شده در خارج از کشور را به دلار اجاره می‌دهند و اجاره‌بها را سالانه از مستاجر دریافت می‌کنند که این می‌تواند منبع درآمد افراد محسوب شود.

عضو اتحادیه مشاوران املاک با اشاره به اجاره‌نامه‌های دو ساله و بیشتر بین موجر و مستاجر در کشورهای همسایه تاکید کرد: به دلیل میزان افزایش نرخ تورم در ایران هیچ‌وقت اجاره‌های دو ساله و بیشتر در کشورمان به اجرا نرسید و حتی در سال‌های کرونا که تمدید اجاره قانونی شد، موجران و مالکان از این قانون تمکین نکردند و با قولنامه‌های صوری مدعی فروش ملک می‌شدند.

خبر

وزیر راه‌وشهرسازی اذعان کرد

تقاضای انباشته در بازار مسکن به‌دلیل کمبود ساخت

«جهان‌صنعت»- وزیر راه‌وشهرسازی می‌گوید که بخش مسکن در سال‌های گذشته با موضوع تقاضای انباشته به دلیل کمبود ساخت مواجه است. مهرداد بذرپاش در مراسم بهره‌برداری از ۴ هزار و ۵۸۶ واحد مسکونی در خراسان‌رضوی گفت: با وجود کم‌لطفی‌ها، مشخص است که بار بزرگی در زمینه بخش مسکن از دوش کشور در حال برداشته شدن است. وزیر راه‌وشهرسازی در ادامه تصریح کرد: بخش مسکن در سال‌های گذشته با موضوع تقاضای انباشته به دلیل کمبود ساخت مواجه است. زمانی که نسبت به ساخت و ارائه تسهیلات اقدامات مشابه صورت نگیرد، مشخص است که تقاضا برای مسکن انباشته می‌شود. بذرپاش توضیح داد: دولت سیزدهم نیاز موجود برای مسکن را با سیاست‌های مختلفی که در حوزه تسهیل‌گری در دستور کار دارد که به عنوان یک حرکت مجدانه توسط رییس‌جمهوری و همه اجزای دولت این موضوع را محقق خواهد کرد.

به دلیل ریزش بهمن و عدم ایمنی کافی صورت گرفت

انسداد جاده چالوس

«جهان‌صنعت»- مسیر رفت و برگشت جاده چالوس به دلیل ریزش بهمن و عدم ایمنی کافی تا اطلاع بعدی مسدود شد.

اطلاعیه مرکز مدیریت راه‌های کشور از استان‌های البرز و مازندران حاکی از آن است که محور چالوس (مسیر رفت و برگشت) به دلیل ریزش بهمن و عدم ایمنی کافی تا اطلاع بعدی مسدود شده است.

همچنین محور قدیم خرم‌آباد- پلدختر تا اطلاع بعدی مسدود بوده و تردد از مسیر جایگزین آزادراه خرم‌آباد- پل زال و محور خرم‌آباد- کوهدشت انجام می‌شود. محور شریانی ریگان-ایرانشهر و کیاسر-سمنان و محورهای غیرشریانی خوانسار- بوئین، کوهرنگ- مسجد سلیمان (گردنه‌های چری، تاراز و شاه منصوری) و سروآباد- اورامانات (گردنه ژالانه) نیز مسدود است. محورهای لاسم- ارجمند، وازک- بلده، سروآباد- پاوه، سی‌سخت- پادنا، جدید هشتگرد- طالقان، گنجنامه- تویسرکان و پونل- خلخال دارای انسداد فصلی هستند.

معاون وزیر راه‌وشهرسازی وعده داد

بسته شدن پرونده مسکن مهر پرند در سال جاری

«جهان‌صنعت»- معاون وزیر راه‌وشهرسازی گفت: به جز پردیس و هشتگرد، پروژه مسکن مهر در سایر شهرهای جدید از جمله پرند تا پایان سال به اتمام می‌رسد و از خرداد سال آینده هم فرآیند گشایش واحدهای نهضت ملی مسکن آغاز خواهد شد. علیرضا جعفری اظهار کرد: در راستای برنامه تکمیل واحدهای مسکن مهر تا پایان سال جاری ۱۰ هزار واحد مسکونی در شهر جدید پردیس افتتاح می‌شود. این برنامه در سایر شهرها از جمله هشتگرد، پرند، صدرا و ایوانکی نیز در دستور کار قرار دارد. در هشتگرد ۱۲۰۰ واحد را تا پایان امسال به متقاضیان تحویل می‌دهیم. او افزود: به جز هشتگرد و پردیس، تا پایان امسال واحدهای باقیمانده مسکن مهر که به صورت موردی از دوره‌های قبل باقیمانده بود به بهره‌برداری می‌رسد. معاون وزیر راه‌وشهرسازی تاکید کرد: در شهر جدید پرند ۲۸۰۰ واحد مسکن مهر تا آخر سال افتتاح و پرونده مسکن مهر در این شهر بسته می‌شود. به گفته جعفری، در سال ۱۴۰۲ هم فرآیند افتتاح واحدهای نهضت ملی مسکن آغاز می‌شود. خردادماه ۵۰۰ واحد را افتتاح می‌کنیم و هر سه ماه یک بار ۵۰۰ واحد را به بهره‌برداری می‌رسانیم. سرعت طرح نهضت ملی مسکن، وابسته به آورده متقاضیان است. هرچه زودتر آورده را تکمیل کنند به همین نسبت عملیات اجرا و پیشرفت فیزیکی طرح‌ها تسریع می‌شود.

رییس سازمان ثبت اسناد و املاک کشور خبر داد

صدور رایگان اسناد مالکیت برای ۸۰ درصد املاک روستایی

«جهان‌صنعت»- رییس سازمان ثبت اسناد و املاک کشور گفت: صدور اسناد مالکیت برای ۸۰ درصد املاک روستایی در سال ۱۴۰۲ به صورت رایگان انجام خواهد شد. حسن بابایی گفت: مقرر شد از ابتدای سال ۱۴۰۲ با توجه به انعقاد قرارداد با شرکت‌های مشاور در خصوص تهیه نقشه و تطبیق و مستندسازی اراضی کشاورزی هیچ‌گونه هزینه‌ای از مالکین، متصرفین و کشاورزان بابت تهیه نقشه اخذ نخواهد شد. رییس سازمان ثبت گفت: با توجه به تاکیدات رهبری بر لزوم اتمام کاداستر کلیه اراضی کشور در کمترین زمان ممکن کلیه دستگاه‌های دولتی موظف هستند نسبت به اخذ سند کاداستری یا تعویض اسناد دفترچه‌ای و تبدیل آن به اسناد کاداستری برای املاک دولتی اقدام کنند. قطعا در صورت عدم انجام این امور، موضوع توسط رییس قوه قضائیه پیگیری خواهد شد.

SIMIDCO
شرکت صنعتی و معدنی توسعه فراگیر سناباد
(سهامی خاص)

آگهی مناقصه عمومی
تامین انواع لوله پلی‌اتیلن
فاضلابی شماره ۲۱۳۶۲۴

شرکت صنعتی و معدنی توسعه فراگیر سناباد در نظر دارد، تامین **«انواع لوله پلی‌اتیلن دوجداره فاضلابی از سایز ۲۰۰ تا ۳۱۵ میلی‌متر و با متراژ کل تقریبی ۸۲۰۰۰ متر»** را با برگزاری مناقصه طبق شرایط مندرج در اسناد مناقصه به یک شرکت دارای صلاحیت واگذار نماید. لذا از کلیه شرکت‌های توانمند در این حوزه دعوت می‌گردد در صورت تمایل به حضور در مناقصه، از تاریخ درج آگهی به مدت ۵ روز کاری با ارسال نامه رسمی به ایمیل شرکت به آدرس tender@simidco.com تقاضای دریافت اسناد مناقصه نمایند.
مهلت ارائه پیشنهادات ساعت ۱۴:۰۰ مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۰۳ است و می‌بایست به آدرس ذیل تحویل گردد.
مشهد، بلوار وکیل‌آباد، نبش وکیل‌آباد ۶، پلاک ۱- کدپستی ۹۱۷۸۶۸۶۷۴۲

حادثه

سانحه در هواپیمای آتا هنگام برخاستن از فرودگاه نجف

«جهان‌صنعت»- یک منبع در نجف از وقوع سانحه‌ای در هواپیمای مسافربری ایرانی هنگام برخاستن از فرودگاه این استان خبر داد. گفته شده بود هواپیمای آتا در حالی که قصد برخاستن از فرودگاه بین‌المللی نجف به سمت ایران را داشت، دچار انفجار شده است. این منبع افزود: هواپیمای ایرانی به فرودگاه بازگشت و به علت نگرانی از بدتر شدن وضعیت آن در آسمان، این پرواز متوقف شد.

رییس سازمان هواپیمایی کشوری در این باره گفت: خلبان پرواز شماره ۶۶۴۴ از مبدا نجف به مقصد مشهد بعد از دریافت خطای تایر و هنگام تاکسی وِی در باند فرودگاه از پرواز منصرف شد.

محمد محمدی در تشریح جزئیات حادثه برای هواپیمای آتا در نجف در ساعت ۲۰ روز بیست و یکم بهمن گفت: خلبان این هواپیما که بعد از تاکسی وِی قبل از انجام تیک دچار نقص فنی در لاستیک شد، با دریافت خطای تایر از پرواز انصراف داد.

او اظهار کرد: چرخ‌های جلوی پرواز دچار لرزش شد و تصمیم خلبان بر اساس دستورالعمل‌های پروازی در این شرایط ریجکت (توقف) پرواز روی باند بود.

معاون وزیر راه‌وشهرسازی با بیان اینکه تصمیم خلبان بعد از دریافت خطای لاستیک درست بود، افزود: در این عملیات پروازی، خروج از باند رخ نداده است و به مسافران نیز صدمه‌ای وارد نشد. او همچنین شایعات مربوط به انفجار و انحراف به سمت باند را تکذیب کرد. هواپیمایی آتا نیز در اطلاعیه‌ای از شروع تعمیر هواپیمای حادثه دیده خود در فرودگاه نجف به دست مهندسان تعمیرات پروازی خبر داد. این اطلاعیه می‌افزاید: «در خصوص مشکل ایجاد شده در پرواز شماره ۶۶۴۴ نجف به مشهد هواپیمایی آتا به استحضار می‌رسانیم، پس از اعلام بروز مشکل در هواپیمای EP-TAM آتا به دلیل خالی شدن نیتروژن از محل چرخ جلو، چرخ‌های جلوی پرواز دچار لرزش شد و تصمیم خلبان براساس دستورالعمل‌های پروازی در این شرایط ریجکت (توقف) پرواز روی باند بود. با پیگیری و دستور مدیرعامل هواپیمایی آتا در راستای حصول اطمینان کامل از ایمنی پرواز و سلامت مسافران، هواپیمای مذکور برای بررسی و رفع مشکل در اختیار متخصصان واحد تعمیر و نگهداری این هواپیمایی قرار گرفت و با هماهنگی‌های انجام شده مسافران و کادر پرواز در هتل مستقر شدند.»

این اطلاعیه می‌افزاید: شایعات مربوط به انفجار و انحراف به سمت باند تکذیب می‌شود. سلامتی و ایمنی پرواز اولویت اصلی هواپیمایی آتا است و بابت تاخیر ناخواسته، از مسافران عذرخواهی می‌کنیم.

زاویه

ورود مجلس به ماجرای تخریب واحدهای نوساز در زلزله خوی

«جهان‌صنعت»- تخریب واحدهای نوساز در زلزله اخیر خوی، سبب شده مجلس به این موضوع ورود کند و با تهیه گزارشی به آسیب‌شناسی این مساله بپردازد.

این روزها بحث زلزله در کشور بسیار داغ شده و بسیاری از مردم شهرها نگران آسیب‌های ناشی از وقوع زلزله هستند که این امر در شهرهای زلزله‌خیز بسیار نگران‌کننده‌تر شده است. طبق آخرین آماری که منتشر شده است ۱۰ شهر شامل تهران، مشهد، اصفهان، کرج، تبریز، شیراز، اهواز، قم، کرمانشاه و ارومیه از جمله شهرهای بزرگی هستند که روی گسل‌های ایران قرار گرفته‌اند.

عدم نظارت کافی روی ساخت‌وسازها و استفاده از مصالح ساختمانی نامرغوب و بی‌کیفیت باعث شده که بسیاری از مردم شهرها نگرانی‌شان دو برابر شود.

اخیرا با وقوع زلزله در شهرستان خوی و تخریب بخش عمده‌ای از واحدهای مسکونی نوساز باعث شد که مردم حتی به نوسازی و مقاوم‌سازی واحدهای خود هم اطمینان چندانی نداشته باشند. در همین رابطه اقبال شاکری عضو کمیسیون عمران مجلس اعلام کرد که مجلس در حال تحقیق و بررسی این موضوع است و اعلام شده که گزارش جامع و کاملی در خصوص تخریب واحدهای مسکونی به ویژه واحدهای نوساز در این خصوص ارائه شود.

از سوی دیگر مرکز تحقیقات هم در این زمینه ورود کرده و چندین دستگاه مربوط به واکنش سریع به زلزله را در شهرهای زلزله‌خیز مجهز و راه‌اندازی کرده است. بر اساس این گزارش محمدمهدی حیدری سرپرست مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی از اتمام مطالعات اولیه طراحی سامانه پاسخ سریع زلزله برای شهرهای مهم و لرزه‌خیز ایران خبر داد.

وی با بیان اینکه راه‌اندازی سامانه پاسخ سریع زلزله برای شهرهای مهم ایران به معنای پیش‌بینی زلزله نیست بلکه به کمک این سامانه بعد از رخداد زلزله، سامانه بر اساس رکوردها، بیشترین میزان خسارات برای اعزام نیرو و تجهیزات تعیین می‌کند، گفت: بهره‌مندی از این روش فرصتی برای کاهش هزینه جانی و مالی ناشی از خسارات است.

بر اساس این گزارش واکنش‌های سریع و از سوی دیگر نظارت بر ساخت‌وسازها زمینه‌ساز کاهش چشمگیر آثار این بلای طبیعی می‌شود.

انعکاس

نرخ وام مسکن برای مجردها

ایسنا- طبق آخرین قیمت‌ها، مجردهای ساکن تهران برای خرید اوراق مسکن باید بیش از ۷۰ میلیون تومان و مجردهای مراکز استان و شهرهای با جمعیت بیش از ۲۰۰ هزار نفر نیز باید بیش از ۴۰ میلیون تومان پرداخت کنند.

بررسی آخرین وضعیت قیمت اوراق مسکن حاکی از این است که هر برگ اوراق وام مسکن (تسه) در فروردین سال گذشته ۱۲۵ هزار و ۵۰۰ تومان و در اردیبهشت و خرداد سال گذشته نیز ۱۲۵ هزار و ۷۰۰ تومان قیمت دارد.

هر برگ اوراق تسهیلات مسکن بانک مسکن در تیر سال گذشته ۱۲۵ هزار و ۳۰۰ تومان، در مرداد سال گذشته ۱۲۵ هزار و ۷۰۰ تومان و در شهریور سال گذشته نیز ۱۲۵ هزار و ۸۰۰ تومان دادوستد شد.

این اوراق در ماه مهر سال گذشته ۱۲۵ هزار و ۳۰۰ تومان، در آبان ماه ۱۲۵ هزار و ۶۰۰ تومان و آذر ماه ۱۲۵ هزار و ۷۰۰ تومان قیمت دارد.

اوراق تسهیلات مسکن در دی و بهمن سال گذشته نیز با قیمت‌های ۱۲۵ هزار و ۷۰۰ و ۱۲۵ هزار و ۹۰۰ تومان معامله شد. این اوراق در سال جاری ۱۲۶ هزار و ۳۰۰ تومان قیمت دارد که این گزارش بر اساس همین قیمت نوشته شده است.

■ قیمت اوراق برای مجردها و متاهل‌های تهرانی

بر این اساس، مجردهای ساکن تهران می‌توانند تا ۲۸۰ میلیون تومان تسهیلات دریافت کنند که شامل ۲۰۰ میلیون تومان تسهیلات خرید مسکن و ۸۰ میلیون تومان وام جعاله می‌شود؛ لذا برای دریافت ۲۰۰ میلیون تومان وام باید ۴۰۰ برگه تسهیلات مسکن خریداری کنند که هزینه این تعداد اوراق با تسه ۱۲۶ هزار و ۳۰۰ تومانی، ۵۰ میلیون و ۵۲۰ هزار تومان می‌شود. همچنین با در نظر گرفتن ۸۰ میلیون تومان وام جعاله که برای آن باید ۱۶۰ ورق به مبلغ ۲۰ میلیون و ۲۰۸ هزار تومان خریداری کنند، مجموع هزینه خرید اوراق به ۷۰ میلیون و ۷۲۸ هزار تومان می‌رسد. زوج‌های تهرانی نیز بر همین اساس می‌توانند تا سقف ۴۸۰ میلیون تومان شامل ۲۰۰ میلیون تومان تسهیلات خرید مسکن برای هر نفر و ۸۰ میلیون تومان وام جعاله دریافت کنند، بنابراین زوجین باید ۸۰۰ برگه تسهیلات مسکن خریداری کنند که هزینه آن ۱۰۱ میلیون و ۴۰ هزار تومان می‌شود که همراه با هزینه ۲۰ میلیون و ۲۰۸ هزار تومانی وام جعاله که برای آن باید ۱۶۰ ورق تسهیلات مسکن خریداری کنند، در مجموع باید ۱۲۱ میلیون و ۲۴۸ هزار تومان پرداخت کنند.

■ قیمت اوراق در سایر استان‌ها

سقف این تسهیلات برای مراکز استان و شهرهای با جمعیت بیش از ۲۰۰ هزار نفر برای مجردها به ۱۶۰ و برای زوجین به ۳۲۰ میلیون تومان رسیده است. با توجه به اینکه مجردها باید ۳۲۰ و متاهل‌های ساکن این شهرها نیز باید ۶۴۰ برگه تسهیلات مسکن خریداری کنند، مجردها باید ۴۰ میلیون و ۴۱۶ و متاهل‌ها نیز باید ۸۰ میلیون و ۸۳۲ هزار تومان پرداخت کنند.

تصمیم کاهش تولید نفت چه تاثیری بر بازار سهام ایالات‌متحده گذاشت؟

سیگنال روسیه به بازار سهام آمریکا

تصمیم روسیه مبنی بر کاهش تولید نفت، بر ارزش شرکت‌های حوزه انرژی در بازار سرمایه آمریکا افزود و بخشی از زیان هفتگی این شرکت‌ها را در روز جمعه دهم فوریه برطرف کرد، با این وجود افزایش بازده اوراق ۱۰ ساله خزانه‌داری آمریکا زمینه کاهش ارزش نزدک را فراهم کرد.

در بازده عملکردی سه شاخص اصلی وال‌استریت ظرف روز جمعه دهم فوریه واگرایی به وجود آمد؛ در حالی که بر ارزش داوجونز و S&P۵۰۰ افزوده شد، شاخص نزدک با کاهش ارزش مواجه شد.

در حالی که رشد بهای نفت از افزایش ارزش دو شاخص بورسی داوجونز و S&P۵۰۰ حمایت کرد؛ رشد بازده اوراق ۱۰ ساله خزانه‌داری آمریکا به تضعیف عملکرد نزدک انجامید.

■ اولین سقوط هفتگی نزدک در ۲۰۲۳

روز پنجشنبه نهم فوریه، اوراق قرضه ۳۰ ساله در آمریکا عرضه شد که این اوراق با تقاضای ضعیفی از سوی متقاضیان مواجه شد؛ اما این رویه باعث شد تا بازده اوراق ۱۰ ساله خزانه‌داری در آمریکا به بالاترین میزان خود ظرف یک ماه گذشته برسد.

سام استووال، استراتژیست ارشد سرمایه‌گذاری در CFRA Research می‌گوید: افزایش بازده اوراق قرضه تاثیر منفی بر ارزش شرکت‌های حوزه فناوری می‌گذارد. بنابراین رشد بازده اوراق ۱۰ ساله خزانه‌داری به کاهش ۲/۴ درصدی ارزش نزدک در هفته منتهی به روز جمعه دهم فوریه منجر شد. این اولین هفته در سال جاری میلادی بود که نوسان هفتگی نزدک منفی شد.

■ روسیه به کمک داوجونز و S&P۵۰۰ آمد

تصمیم روسیه برای کاهش تولید نفت، با ایجاد جریان افزایشی در بازار نفت و شرکت‌های حوزه انرژی از افزایش ارزش داوجونز و S&P۵۰۰ در روز پایانی هفته حمایت کرد؛ با این وجود بازده هفتگی این دو شاخص نیز منفی ماند. البته انتشار این خبر بخشی از زیان این دو شاخص در طول هفته را جبران کرد.

شاخص داوجونز در بازه هفتگی منتهی به روز جمعه دهم فوریه کاهشی ۰/۱۷ درصدی و شاخص S&P۵۰۰ افتی ۱/۱۱ درصدی را به ثبت رساندند. این در حالی بود که ظرف روز جمعه دهم فوریه شاخص داوجونز رشدی ۰/۵ درصدی و شاخص S&P۵۰۰ افزایشی ۰/۲۲ درصدی داشتند.

■ سیگنال پاول برای بازار سرمایه منفی بود

داده‌های اشتغال آمریکا که در روزهای ابتدایی فوریه منتشر شد و سخنان جروم پاول در جلسه پرسش و پاسخ در باشگاه اقتصادی واشنگتن‌دی‌سی عامل عقبگرد ارزش وال‌استریت بود.

پاول در پاسخ به این سوال که آیا در صورت داشتن گزارش مشاغل قبل از جلسه سیاستگذاری بر نرخ بهره فدرال در روز ابتدایی فوریه، تصمیم دیگری درخصوص نرخ بهره گرفته می‌شد، گفت: نمی‌توان به این شکل به این سوال پاسخ داد. اما باید بگوییم داده‌های اشتغال بخش غیرکشاورزی در آمریکا برای ماه ژانویه بسیار بهتر از برآورد و برابر ۵۱۷ هزار مورد که تقریبا ۳ برابر نظرسنجی‌ها بود اعلام شد.

وی افزود: در صورتی که داده‌های تورم فراتر از انتظار فدرال‌رزرو باشد، احتمال رشد بیشتر نرخ بهره مطرح است. پاول گفت: واقعیت آن است که ما در بانک مرکزی به داده‌ها واکنش نشان خواهیم داد. بنابراین اگر تورم همچنان بالا بماند و داده‌های بازار کار نیز قوی ظاهر شود، احتمال افزایش بیشتر نرخ بهره وجود دارد.

■ بازگشت شاخص داوجونز به موج صعودی کوتاه‌مدت

همچنین ویدزوز بروکرز در تحلیل فاندامنتال و تکنیکال روز بازارهای مالی بین‌المللی چنین نوشته است:

۱- بازارهای مالی و سهام همچنان در شرایط رنج در نوسان هستند و گمانه‌زنی‌ها برای آینده سیاست‌های پولی آمریکا ادامه دارد. شاخص داوجونز از نظر تکنیکالی، پس از اصلاح به موج صعودی کوتاه‌مدت بازگشته و در ساعات پیش‌رو احتمال صعود تقویت شده است. در میان‌مدت شاخص در آستانه عبور از محدوده خنثی قرار دارد و در صورتی که عبور صعودی شاخص تثبیت شود، احتمال صعود میان‌مدت تقویت خواهد شد. کاهش احتمال رکود اقتصادی، موجب افزایش سطح ریسک‌پذیری شده است.

۲- در بازار نفت و شاخص نفت برنت، با وجود افزایش ذخایر نفت خام آمریکا، قیمت کانال نزولی میان‌مدت را به بالا شکسته و احتمال صعود قیمت به محدوده ۸۹ دلار برای هر بشکه افزایش یافته است. در کوتاه‌مدت احتمال حرکات اصلاحی و نزولی وجود دارد.

۳- در بازار طلا، قیمت همچنان در محدوده زیر مقاومت ۱۹۰۰ دلاری در شرایط رنج و صعود اصلاحی کم‌زاویه در نوسان است. کاهش تقاضا برای دلار موجب حرکات اصلاحی قیمت طلا شده است، اما افزایش سطح ریسک‌پذیری در امیدواری به کاهش احتمال رکود اقتصادی، تقاضا برای طلا را کاهش داده و شیب صعودی طلا کم‌زاویه شده است. در ادامه واکنش قیمت نسبت به مقاومت روانی ۱۹۰۰ دلاری، تعیین‌کننده خواهد بود.

۴- در برابری یورو به دلار، قیمت در کوتاه‌مدت در حال تشکیل الگوی سر و شانه مرکب کف است و در صورتی که خط گردن در قیمت ۱/۷۷۰ با اعتبار شکسته شود، احتمال صعود کوتاه‌مدت قیمت تقویت خواهد شد. قیمت در میان‌مدت نتوانسته از میانگین ۳۴ روزه عبور کند و با توجه به کاهش واگرایی بین سیاست‌های پولی اروپا و آمریکا، احتمال برگشت قیمت به موج میان‌مدت صعودی تقویت شده است.

■ نزدک با افزایش بازدهی اوراق خزانه‌داری کاهش یافت

همچنین شفقنا در گزارش ترجمه‌ای می‌نویسد: نزدک روز جمعه کاهش یافت زیرا سهام‌های رشدی تحت فشار قرار گرفت، پس از اینکه بازدهی خزانه‌داری به نرخ‌های بهره بالاتر اشاره کرد.

پس از حراج اوراق قرضه ۳۰ ساله در روز پنجشنبه که با تقاضای ضعیف مواجه شد، بازده اوراق ۱۰ ساله خزانه‌داری به بالاترین حد خود در بیش از یک ماه گذشته رسید.

سام استووال، استراتژیست ارشد سرمایه‌گذاری در CFRA Research می‌گوید: «سرمایه‌گذاران در تعجب هستند که بازار اوراق قرضه چه چیزی به ما می‌گوید که شاخص‌های اقتصادی به ما نمی‌گویند. بازده اوراق قرضه بالاتر بر شرکت‌های فناوری با رشد بیشتر تاثیر منفی می‌گذارد.»

اما افزایش در سهام انرژی به دلیل افزایش قیمت نفت و برنامه‌های روسیه برای کاهش عرضه نفت خام به افزایش داو و اس‌اندپی ۵۰۰ کمک کرد.

میانگین صنعتی داوجونز با ۱۶۹/۵۲ واحد یا ۰/۵ درصد افزایش به ۳۳۸۶۹/۴ واحد رسید، S&P ۵۰۰ با ۸/۹۸ واحد یا ۰/۲۲ درصد رشد به ۴۰۹۰/۴۸ واحد رسید.

نزدک اولین سقوط هفتگی خود را در سال جاری ثبت کرد؛ با افت ۲/۴۱ درصدی، در حالی که S&P ۵۰۰ هفته را با کاهش ۱/۱۱ درصدی به پایان رساند و داوجونز ۰/۱۷ درصد از دست داد، در هفته‌ای که تحت تاثیر نظرات جنگ‌طلبانه مقامات فدرال‌رزرو ایالات‌متحده بود.

این پس از عملکرد خیره‌کننده سهام در ژانویه رخ می‌دهد. با این حال در این ماه، داده‌های شغلی قوی و نظرات جروم پاول رییس فدرال‌رزرو، نگرانی‌ها را در مورد میزان افزایش نرخ بهره افزایش داد.

شاخص رشد راسل ۱۰۰۰ که بسیاری از نام‌های رشد سرمایه‌گذاری بزرگ را در خود جای داده است، ۰/۳۳ درصد کاهش یافت.

بخش انرژی با افزایش قیمت نفت به دلیل برنامه‌های روسیه برای کاهش عرضه نفت خام، ۳/۹۲ درصد جهش کرد، در حالی که بخش اختیاری مصرف‌کننده ۱/۲۲ درصد کاهش یافت.

براساس داده‌های Refinitiv، بیش از نیمی از شرکت‌های فهرست شده در S&P ۵۰۰ درآمدی را گزارش کرده‌اند که ۶۹ درصد بیشتر از تخمین‌های سود در سه‌ماهه است.

براساس قرائت اولیه فوریه دانشگاه میشیگان، احساسات مصرف‌کننده در ایالات‌متحده در ماه فوریه بهبود بیشتری یافت، اما خانوارها انتظار داشتند که تورم بالاتر در ۱۲ ماه آینده ادامه یابد.

پس از اینکه سهام ایالات‌متحده در طول هفته توسط داده‌های شغلی قوی تحت‌تاثیر قرار گرفت، سرمایه‌گذاران منتظر آمار تورم مصرف‌کننده در ژانویه در هفته جاری برای شفافیت در مسیر افزایش نرخ توسط فدرال‌رزرو هستند.

حجم مبادلات ایالات‌متحده ۱۰/۴۳ میلیارد سهم بود، در حالی که میانگین ۱۱/۸۵ میلیارد برای جلسه کامل در ۲۰ روز معاملاتی گذشته ثبت شده بود.

خبر

اعلام شرایط خرید خودروهای عرضه‌شده در بورس کالا

بورس کالا در نامه‌ای جداگانه شرایط جدید خودروهای عرضه شده طی روزهای ۲۴ و ۲۵ بهمن را ابلاغ کرد.

به گزارش کالا خبر، در عرضه‌های روز ۲۴ بهمن که کامیونت فورس، کامیون کشنده امپاور و کامیون کشنده فاو روی تابلو می‌روند مهلت ثبت‌نام سفارش ساعت ۱۷ روز یکشنبه ۲۳ بهمن (امروز) است و به منظور مدیریت سفارش‌های دریافتی مشتریان، کارگزاران امکان مسدودسازی سفارش‌های دریافتی را تا ساعت ۱۷:۳۰ روز یکشنبه (امروز) خواهند داشت.

پیش‌دریافت خرید محصول به میزان ۳۰ درصد بوده و هر کد ملی (اشخاص حقیقی) صرفا امکان ثبت سفارش یک دستگاه خودرو و هر شناسه ملی (اشخاص حقوقی) مجاز به ثبت سفارش حداکثر ۳ دستگاه خودرو است.

در عرضه‌های روز ۲۵ بهمن که فیدلیتی ۵ نفره و ۷ نفره و ریسپکت روی تابلو می‌روند مهلت ثبت سفارش ساعت ۱۷ روز دوشنبه ۲۴ بهمن است و به منظور مدیریت سفارش‌های دریافتی مشتریان، کارگزاران امکان مسدودسازی سفارش‌های دریافتی را تا ساعت ۱۷:۳۰ روز دوشنبه خواهند داشت.

اشخاصی که در عرضه‌های قبلی در بورس کالا خودروی سواری خریداری کرده‌اند و همچنین از ابتدای سال ۱۳۹۸ از شرکت‌های خودروسازی موفق به خرید خودرو شده‌اند امکان ثبت سفارش نخواهند داشت. پیش‌دریافت خرید محصول به میزان ۱۰۰ درصد بوده و هر کد ملی صرفا امکان یک ثبت سفارش را دارد. ثبت سفارش برای اشخاص حقوقی مجاز نیست.

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس:

شورای رقابت دستورالعمل خودرویی را اصلاح کند

عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس یازدهم گفت: فروش خودرو از طریق قرعه‌کشی به صلاح کشور نیست، از این رو دستورالعمل شورای رقابت باید اصلاح شود که در این راستا منطقی‌ترین راه، عرضه خودرو در بورس کالا است. «جعفر قادری» روز جمعه در گفت‌وگو با ایرنا در مورد دستورالعمل خودرویی شورای رقابت اعلام کرد: شورای رقابت در این زمینه اشتباه فاحشی را مرتکب شد، زیرا عرضه خودرو نسبت به تقاضا کمتر است و امروز خودرو یک کالای سرمایه‌ای محسوب می‌شود.

وی معتقد است که ادامه قرعه‌کشی به هر نحو حاصلی جز صف‌های خرید طولانی و ادامه شرایط ملتهب بازار ندارد. قادری با بیان اینکه بررسی‌ها نشان می‌دهد، راهی جز عرضه خودرو از طریق بورس برای برقراری عدالت وجود ندارد، بیان کرد: نکته‌ای که در خصوص عرضه خودرو در بورس کالا وجود دارد، نخست واقعی شدن قیمت‌ها است تا تولیدکننده نیز بتواند بر توسعه و رشد تولید تمرکز کند. عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس اظهار کرد: موضوع بعدی، مابه‌التفاوت قیمت در رقابت است که باید جهت حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان که در بخش خودرو فعالیت می‌کنند، هزینه شود یا به نوعی به اقشار محروم جامعه برگردد. وی تاکید کرد: برای اینکه خودروساز ضرر نکند، باید قیمت‌ها واقعی شود و در ادامه مابه‌التفاوت قیمت در بخش سود حاصله در اختیار دولت قرار گیرد و برای مصارف عمومی کشور هزینه شود.

قادری در پایان گفت: شورای رقابت باید مصوبه اخیر خود را اصلاح کند، زیرا منطقی‌ترین شکل این است که خودرو از طریق بورس عرضه شود و قرعه‌کشی هیچ یک از شرایط رقابتی و مطلوب را برای بازیگران بازار خودرو از جمله خودروساز و مصرف‌کننده ندارد.

گفتنی است «مجید عشقی» رییس سازمان بورس و اوراق بهادار پس از جلسه اخیر شورای عالی بورس که روز سه‌شنبه (۱۸ بهمن ماه) برگزار شد، اعلام کرد: در شورای عالی بورس با اجماع آرا، بحث عرضه خودرو در بورس کالا مصوب و این امر از سر گرفته خواهد شد.

وی خاطرنشان کرد: دستورالعمل شورای رقابت مورد بررسی قرار گرفت و از مراجع ذی‌صلاح برای حل این موضوع پیگیری خواهیم کرد. عشقی افزود: همچنین فرآیند عرضه خودروهای وارداتی در بورس کالا ادامه پیدا می‌کند.

معامله بیش از ۱۶ میلیون اوراق گواهی در بورس کالا

۱۶ میلیون و ۳۳۲ هزار و ۳۳۱ اوراق بدهی به ارزش حدود ۸۸۳ میلیارد و ۵۲۶ تومان در بورس کالا در هفته سوم بهمن معامله شد.

بیش از ۱۶/۳ میلیون اوراق گواهی به ارزش ۸۸۳/۵ میلیارد تومان در هفته سوم بهمن دست به دست شد که این رقم در مقایسه با هفته دوم بهمن به لحاظ حجم افزایش ۷ درصدی را ثبت کرد. در جریان معاملات هفته گذشته، یک میلیون و ۱۵۷ هزار و ۹۰۰ اوراق گواهی سپرده تمام سکه طلا در حالی دست به دست شد که این دارایی پایه ارزش بیش از ۲۸۰ میلیارد و ۶۳۸ میلیون تومان را ثبت کرد. در این مدت همچنین ۵ میلیون و ۱۵۵ هزار و ۵۰۰ گواهی ربع سکه به ارزش نزدیک به ۴۲۶ میلیارد و ۶۲۱ میلیون تومان دادوستد شد.

اوراق مبتنی بر ربع سکه طلا با کسب سهم ۴۸ درصدی و تمام سکه طلا با کسب سهم ۳۲ درصدی در ارزش معاملات به ترتیب در جایگاه نخست و دوم ایستاد. ربع سکه سهم ۳۲ درصدی و تمام سکه سهم ۷ درصدی در حجم معاملات داشت و به این ترتیب ربع سکه جایگاه دوم و تمام سکه جایگاه چهارم را در حجم کل بازار گواهی سپرده کالایی از آن خود کرد.

سیمان با ثبت معامله ۷ میلیون و ۱۰۹ هزار گواهی سپرده، رتبه نخست از نظر حجم را از آن خود کرد و ارزش معاملات این دارایی ۵ میلیارد و ۶۶۸ میلیون تومان شد. سهم این دارایی از حجم معاملات ۴۳ درصد بود و از لحاظ حجم در جایگاه نخست ایستاد.

در هفته منتهی به ۲۱ بهمن یک میلیون و ۹۸۵ هزار و ۴۴۹ گواهی سپرده زعفران نیز به ارزش بیش از ۶۴ میلیارد و ۶۶۲ میلیون تومان دست به دست شد که این دارایی پایه، با سهم ۱۲ درصدی در حجم و ۷ درصدی در ارزش جایگاه سوم در حجم و چهارم در ارزش را به خود اختصاص داد.

ارزش معاملات ۹۰۳ هزار و ۲۱۱ گواهی سپرده شیشه نیز به نزدیک ۱۳۶ میلیارد تومان رسید و این دارایی توانست مقام سوم را از لحاظ بعد از ربع سکه و تمام سکه از آن خود کند. این دارایی پایه توانست سهم ۶ درصدی از حجم کل معاملات گواهی سپرده کالایی و سهم ۱۲ درصدی از ارزش کل این معاملات را به خود اختصاص دهد.

خبر

عرضه خودرو در بورس به نفع رقابتی شدن بازار

کارشناس و تحلیلگر بازار سرمایه گفت: با عرضه خودرو در بورس کالا زمینه برای ایجاد شفافیت، رقابتی شدن و کشف قیمت باز شده است.

به گزارش ایبنا، محمدعلی احمدزاداصل در خصوص مصوبه و تصمیم شورای رقابت در خصوص عدم عرضه خودرو در بورس کالا گفت: شورای رقابت با برخی مصوبات خود اینگونه به جامعه القاء می‌کند که به نهادی تبدیل شده که متاسفانه نه‌تنها در جهت شفافیت حرکت نمی‌کند، بلکه به سمتی می‌رود تا اقتصاد و بخش‌هایی مثل صنعت خودروسازی را که بر اقتصاد کشور اثر می‌گذارد، درگیر سیاست‌ها و تصمیمات غیرکارشناسی کند؛ تصمیماتی که منجربه ایجاد فضای غیررقابتی در صنعت خودروسازی می‌شود.

وی در این باره خاطرنشان کرد: با اینکه کارشناسان در سال‌های اخیر بر این موضوع تاکید کرده‌اند که شورای رقابت کارایی چندانی ندارد و مصوبات این شورا علیه منافع مردم، صنایع و شرکت‌ها و خصوصا در تقابل با هرگونه شفافیت در حوزه اقتصاد و صنعت قرار دارد اما متاسفانه تاکنون تصمیمی برای منحل‌سازی این شورا اتخاذ نشده و مصوبه‌های این شورا مثل آخرین مصوبه‌ای که در خصوص عرضه خودرو در بورس بوده همچنان چالش‌آفرین است.

محمدعلی احمدزاداصل خاطرنشان کرد: مسوولان باید به این موضوع ورود کنند چراکه با عرضه خودرو در بورس کالا زمینه برای ایجاد شفافیت، رقابتی شدن و کشف قیمت باز شده است. عدم تصمیم جامع در این خصوص بدین معناست که به‌صورت محسوس و غیرمحسوس فضا آماده بهره‌برداری و سوءاستفاده‌های مالی دلالان و رانت‌خواران و مافیای خودروست.

وی در این باره توضیح داد: در شرایطی که فشار اقتصادی قابل‌توجهی روی مردم است و رکن شفافیت و رقابت در اقتصاد باید به کار گرفته شود، باید مراقب مصوبات و شوراها و نهادهایی باشیم که خواسته یا ناخواسته با ادبیات مبهم و غیرشفاف و تیشه به ریشه هرگونه فعالیت اقتصادی مولد و موثر در اقتصاد می‌زنند.

محمدعلی احمدزاداصل معتقد است: عرضه خودرو در بورس کالا شفافیت ایجاد کرده همان‌گونه که با پذیرش و عرضه فولاد و سیمان در بورس دیگر کسی دغدغه کشف قیمت و شفافیت معاملات این کالاها را ندارد؛ حتی در پاره‌ای از موارد عرضه در بورس کالا منجر به کاهش قیمت کالاها شده است به همین خاطر عرضه خودرو در بورس باید تداوم داشته باشد چرا که مردم نظر مساعدی نسبت به عرضه خودرو و خرید خودرو از بورس دارند.

وی در پایان گفت‌وگو خاطرنشان کرد: بنا به درخواست رهبر معظم انقلاب و رییس‌جمهوری فضای حاکم بر صنعت خودروسازی باید شفاف شود.

زمانی مردم از فعالیت و عملکرد صنعت خودروسازی رضایت خواهند داشت که شفافیت و رقابت منجربه کاهش و ثبات قیمت و تولید خودروی با کیفیت با عرضه بالا شود به همین خاطر مصوباتی که شفافیت را حذف می‌کنند قطعا منجر به افزایش التهاب در بازار و قیمت خودرو می‌شود.

فولادی‌ها در صدر بیشترین فروش بازار فیزیکی بورس کالا

فولاد مبارکه اصفهان، صنایع مس ایران و فولاد خوزستان، سه شرکت برتری بودند که بیشترین فروش بازار فیزیکی بورس کالای ایران در هفته منتهی به ۲۱ بهمن را به ثبت رساندند. بورس کالای ایران برترین‌های بورس کالا در هفته سوم بهمن را براساس ارزش فروش شرکت‌ها در بازار فیزیکی اعلام کرد.

جزئیات رتبه‌بندی جایگاه شرکت‌ها از لحاظ فروش چنین اعلام شده است:

فولاد مبارکه اصفهان با ثبت معامله ۱۰۵ هزار و ۶۱۰ تن ورق سرد و گرم خودرو، ورق سرد لوازم خانگی، ورق قلع اندود و ورق گالوانیزه به ارزش بیش از ۳۹۵۶ میلیارد تومان در رتبه نخست ایستاد.

ملی صنایع مس ایران با فروش ۴ هزار و ۹۰۰ تن مس کاتد، مس کم‌عیار، مس مفتول و سولفور مولیبدن به ارزش بیش از ۱۵۸۰ میلیارد تومان، دوم شد.

فولاد خوزستان با فروش ۷۸ هزار تن و ۲۰۰ تن تختال C و شمش بلوم به ارزش بیش از ۱۴۶۸ میلیارد تومان، سوم شد.

معدنی و صنعتی گل‌گهر با ثبت معامله ۲۱۸ هزار تن کنسانتره و گندله سنگ‌آهن به ارزش بیش از ۹۲۳ میلیارد تومان در رتبه چهارم ایستاد. معدنی و صنعتی چادرملو با ثبت معامله ۲۱۸ هزار تن گندله و کنسانتره سنگ‌آهن و شمش بلوم به ارزش ۷۷۳ میلیارد تومان پنجم شد.

فولاد هرمزگان جنوب ۴۰ هزار تن تختال C را به ارزش بیش از ۷۵۶ میلیارد تومان فروخت و ششم شد.

پالایش نفت بندرعباس با فروش ۶۰ هزار تن وکیوم باتوم و لوب‌کات سنگین به ارزش بیش از ۷۰۰ میلیارد تومان هفتم شد. ذوب آهن اصفهان با ثبت معامله ۳۰ هزار و ۵۹۷ تن تیرآهن، میلگرد و بنزن به ارزش بیش از ۶۸۲ میلیارد تومان، هشتم شد.

پالایش نفت اصفهان با فروش ۴۵ هزار و ۳۵۰ تن وکیوم باتوم، لوب‌کات سبک، آروماتیک سنگین و گوگرد گرانوله به ارزش بیش از ۵۳۰ میلیارد تومان در رتبه نهم ایستاد.

پتروشیمی تندگویان نیز با ثبت معامله ۱۴ هزار و ۲۹۶ تن پلی‌اتیلن ترفتالات نساجی و بطری و نخ پلی‌استر در گریدهای مختلف و ثبت ارزش بیش از ۵۱۳ میلیارد تومان دهم شد.

خبر

رتبه نخست ایران در حوزه صید و صیادی در غرب آسیا

ایلنا- معاون وزیر جهادکشاورزی و رییس سازمان شیلات ایران با بیان اینکه سالانه ۷۰۲ هزار تن صید در کشور انجام می‌شود گفت که از این میزان ۲۷۰ هزار تن آن به آب‌های دور در سیستان‌وبلوچستان تعلق دارد.

سیدحسین حسینی در این خصوص اظهار کرد: ایران در حوزه صید و صیادی در غرب آسیا در بین ۳۲ کشور، رتبه اول و در کل اقیانوس هند رتبه دوم را داراست که این موفقیت‌ها به دلیل ظرفیت‌های تنها بندر اقیانوسی ایران در جنوب سیستان‌وبلوچستان و دانش و قدرت سرمایه‌گذاری در منطقه است.

معاون وزیر جهادکشاورزی ظرفیت آبزی‌پروری کشور را نیز ۵۵۷ هزار تن عنوان کرد و افزود: به منظور کیفی‌سازی صیادی و دادن ارزش‌افزوده به آن صید به روش‌های نوین به ویژه لانگ لاین (رشته قلاب طویل) برای صید و صیادی پایدار در اولویت شیلات ایران قرار دارد تا با این اقدام علاوه‌بر تازه‌خوری صادرات نیز انجام شود.

وی تصریح کرد: در این راستا با کشور ژاپن که در صید لانگ لاین سرآمد است وارد مذاکره شده‌ایم و در کنار آن برای تحقق این مهم علاوه‌بر بومی‌سازی این روش توسط مروجان در استان‌ها اخیرا مجوز ۶۰۰ قایق و ۱۰۰ لنج به عنوان پایلوت برای این نوع صید صادر شده تا این صنعت از حالت کمی به کیفی سوق داده شود و شاهد توزیع متوازن و عادلانه سفره مشترک باشیم.

ایران دومین قطب تولیدکننده خرما در جهان

مهر- حجم تولید خرما در کشور یک میلیون و ۴۰۰ هزار تن است که بیش از نیاز داخلی و نیازمند دیپلماسی اقتصادی برای عرضه در بازارهای بین‌المللی است. تولید سالانه یک میلیون و ۴۰۰ هزار تن خرما در سطح کشور، ایران را به دومین قطب تولید خرمای جهان پس از مصر تبدیل کرده است.

در کشور حدود ۲۶۰ هزار هکتار باغ زیر کشت نخل رفته و ۱۰۰ گونه مختلف نخل وجود دارد، در حال حاضر ۶ واریته خرمای کشور شامل استعمران خوزستان، پیارم حاجی‌آباد هرمزگان، رنّی سیستان‌وبلوچستان، مضافتی بم و کبکاب و زاهدی طلایی بوشهر ثبت جهانی شده است.

حجم تولید خرما در کشور بالا است و مازاد بر مصرف داخلی است، تبدیل آن به دیگر محصولات هم نمی‌تواند باعث فروش کل خرمای تولیدی شود بنابراین بازاریابی خرما باید توسعه یابد. حجم بالای تولید خرما باعث شده تا کشاورزان نقاط مختلف کشور، همواره در فصل برداشت با مشکلات جدی برای فروش محصول خود روبه‌رو شوند و این موضوع باعث ایجاد تلاطم در بازار خرما می‌شود.

در کنار توسعه صنایع بسته‌بندی، صنایع تبدیلی و فرآوری خرما، یکی از مهم‌ترین راهکارها برای کاهش چالش‌های بازار این محصول، راهیابی آن به بازارهای جهانی و پیدا کردن مشتری‌های بین‌المللی است. از مهم‌ترین اقدامات در این زمینه، توسعه فعالیت‌های دیپلماسی اقتصادی ایران در دیگر کشورها است تا محصولات تولید داخل راهی بازارهای گسترده خارجی شوند. خرما می‌تواند ارزش‌افزوده بسیار زیادی داشته باشد و با توجه به اینکه قابلیت تبدیل به فرآورده‌های مختلف را دارد، انتظار می‌رود با بازاریابی مناسب، بهتر و بیشتر از گذشته در صادرات و ارزآوری ایفای نقش کند.

لغو عوارض ۷۰ درصدی صادرات گوجه‌فرنگی

تسنیم- با بخشنامه جدید وزارت جهاد کشاورزی، عوارض ۷۰ درصدی صادرات گوجه‌فرنگی که ۱۷ بهمن ابلاغ شده بود، طی دو روز ابطال شد و عوارض به نیم درصد قبل برگشت.

مدیرکل دفتر صادرات گمرک ایران اخیرا بخشنامه جدیدی در خصوص عوارض صادرات گوجه‌فرنگی به گمرکات اجرایی کشور ابلاغ کرده است. در این ابلاغیه آمده است: پیرو بخشنامه ۱۷ بهمن ماه در خصوص عوارض صادراتی گوجه‌فرنگی به میزان ۷۰ درصد ارزش پایه صادراتی از تاریخ ۲۰ بهمن ماه، بخشنامه جدید معاون توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی نشان می‌دهد، بخشنامه پیروی صدرالاشاره مبنی بر اعمال عوارض صادراتی به میزان ۷۰ درصد ارزش پایه کان لم‌یکن تلقی شده و لازم است تا اطلاع ثانوی در خصوص عوارض گوجه‌فرنگی مطابق بخشنامه ۱۱ بهمن ماه و معادل نیم درصد ارزش پایه صادراتی اقدام شود.

به عبارت ساده‌تر طی ۱۰ روز عوارض صادراتی گوجه‌فرنگی از نیم به ۷۰ درصد و مجددا به نیم درصد بازگشته است. مشخص نیست این حجم از تغییرات در مقررات صادراتی آن هم در بازه‌ای به این کوتاهی با چه توجیهی در وزارت جهاد کشاورزی صورت می‌پذیرد؟

رفع تعهد ارزی صادرکنندگان محصولات ایرانی به افغانستان

ایسنا- مشاور اقتصادی نماینده ویژه رییس‌جمهور در امور افغانستان از ارائه تسهیلات جدید در رفع تعهد ارزی صادرکنندگان محصولات ایرانی به کشور افغانستان خبر داد.

محمدمهدی جوانمردقصاب گفت: یکی از دغدغه‌های همیشگی صادرکنندگان محصولات ایرانی به افغانستان مساله رفع تعهد ارزی بوده است که در هماهنگی انجام شده با بانک مرکزی، راهکارهایی در این زمینه اتخاذ شده که از روز یکشنبه ۲۳ بهمن جاری (امروز) به مرحله اجرا گذاشته می‌شود. وی خاطرنشان کرد: این موضوع مطمئنا باعث رضایت صادرکنندگان و رفع مشکلات ناشی از بازگشت ارز به کشور می‌شود.

جوانمردقصاب همچنین بیان کرد: یقینا با راهکارهایی که مدنظر قرار گرفته از نظر نرخ تبادل ارز برای صادرکنندگان به ریال به نفع تجار دو کشور خواهد بود. به منظور تسهیل تجارت و ساماندهی نقل و انتقالات پولی بین دو کشور دوست و برادر ایران و افغانستان و همچنین ایجاد بستر مناسب برای بازگشت ارز حاصل از صادرات به افغانستان به چرخه اقتصادی کشور و تسهیل رفع تعهد ارزی صادرکنندگان، با توجه به توافقات به عمل آمده مقرر شده از این به بعد صادرکنندگان به افغانستان نسبت به افتتاح حساب ارزی و ریالی نزد بانک صادرات ایران اقدام و ارز حاصل از صادرات خود را در حساب ارزی خود دریافت و سپس با فروش ارز به بانک نسبت به رفع تعهد ارزی اقدام کنند.

وی همچنین گفت: بر همین اساس بانک صادرات به نیابت از بانک مرکزی خرید ارز حاصل از صادرکنندگان را با نرخ توافقی و در چارچوب ضوابط و مقررات بانک مرکزی انجام خواهد داد.

مشاور اقتصادی نماینده ویژه رییس‌جمهور در امور افغانستان تصریح کرد: نرخ توافقی برای ارز حاصل از صادرات غیرنفتی بر اساس نرخ بازار مبادله طلا و ارز تعیین خواهد شد و مطلوبیت لازم را برای صادرکننده از هر حیث خواهد داشت. مسلما این اقدام منجر به تسهیل تجارت و ساماندهی نقل و انتقالات پولی بین دو کشور خواهد شد.

رشد ۵۰ درصدی ثبت‌نام متقاضیان در انتخابات اتاق بازرگانی

«جهان‌صنعت»- براساس برنامه‌ریزی صورت گرفته، فهرست نامزدهای نهایی انتخابات اتاق‌های بازرگانی سراسر کشور، دوم اسفند ماه معلوم خواهد شد و حدود یک هفته بعد انتخابات نهایی برگزار می‌شود. دبیر انجمن هیات نظارت بر انتخابات اتاق بازرگانی با بیان اینکه تعداد متقاضیان امسال برای شرکت در انتخابات دهمین دوره اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران با رشد ۵۰ درصدی مواجه شده است، گفت: سه راهبرد برای برگزاری سالم و به دور از حواشی این رویداد در نظر گرفته شده است.

جهانبخش سنجابی در این خصوص اظهار کرد: فرصت ثبت‌نام برای شرکت در انتخابات هیات رییسه اتاق بازرگانی ایران در نیمه بهمن ماه به پایان رسید و کل متقاضیان به ۲ هزار و ۱۱۹ نفر رسید. وی با تاکید بر اینکه این میزان ثبت‌نام‌ها با ۵۰ درصد رشد نسبت به دوره قبل رکورد مشارکت در انتخابات را شکسته است، خاطرنشان کرد: آمار متقاضی در اتاق‌های بسیاری در شهرستان‌ها شکسته شده در برخی از آنها از ۱۸۵ به بیش از ۳۰۰ نفر رسیده است.

سنجابی با بیان اینکه آمار نامزدهای انتخاباتی به قانون حضور دو برابری متقاضی نسبت به تعداد منتخبان رسیده است، خاطرنشان کرد: بستر برای انتخابات قانونی فراهم شده است و در حال حاضر هیات‌های نظارت بر هر اتاق بازرگانی باید مدارک را بررسی و نتایج اهلیت داشتن قانونی برای حضور در انتخابات را اعلام کنند.

وی افزود: پس از آن اگر نامزدهایی که به مرحله بعدی راه نیافته‌اند، اعتراضی داشته باشند می‌توانند بار دیگر موارد موردنظر خود را اعلام کنند تا طی سه روز به آن رسیدگی شود و در نهایت پس از طی سه تا پنج روز بررسی صلاحیت کاندیداها، پرونده به شورای عالی نظارت بر انتخابات ارجاع می‌شود و در تاریخ ۲ اسفندماه اسامی به صورت رسمی و عمومی اعلام می‌شود.

سنجابی خاطرنشان کرد: از صبح سوم اسفند تا شب هشتم اسفندماه فرصت هفت روزه برای تبلیغات است و در نهایت با فاصله یک روز از پایان قانونی تبلیغات، در تاریخ ۱۰ اسفندماه این رویداد تا ساعت ۱۸ برگزار می‌شود که در صورت نیاز تمدید هم خواهد شد. وی با اشاره به حواشی انتخابات هیات رییسه دوره گذشته اتاق بازرگانی ایران اظهار کرد: در پرونده اعتراضات انتخابات قبلی منع تعقیب از سوی دادگاه صادر شده، اما برای دوری از هرگونه شک و شبهه سه راهبرد در برگزاری رویداد امسال در نظر گرفته شده است.

دبیر انجمن هیات نظارت بر انتخابات اتاق بازرگانی تاکید کرد: نخست طراحی مکانیسم ماشینی کل فرآیند برگزاری انتخابات است که با ایجاد سامانه تعاملی فعالان اقتصادی قابل دسترس، از لحظه ثبت‌نام تا یک ماه و نیم پس از برگزاری این رویداد، تمامی مراحل قابل رصد خواهد بود. سامانه از لحظه ثبت‌نام تا یک ماه و نیم برقرار خواهد بود و مداخله انسانی در این فرآیند به حداقل می‌رسد.

وی با بیان اینکه راهبرد دوم توجه کامل به مُر قانون و آیین‌نامه اجرایی اتاق بازرگانی است، تاکید کرد: هر مقرراتی که در این آیین‌نامه ذکر شده باشد با وجود ابهامات، به اجرا خواهد رسید. زیرا در نظر داریم تا در برگزاری این رویداد قانون‌مداری حداکثری مورد توجه باشد. سنجابی با بیان اینکه سومین راهبرد برای دوری از حواشی و مشکلات، شفافیت در برگزاری است، اظهار کرد: برقراری رابطه تعاملی رای‌دهندگان و نامزدهای انتخابات با انجمن و شنیدن صداها و اعتراضات همراه با رسیدگی و توجه می‌تواند به برگزاری سالم انتخابات کمک کند.

«جهان‌صنعت» از عدم شفافیت آماری و فساد در سیستم ذخیره غلات پکن گزارش می‌دهد

امنیت غذایی چین در ابهام

فاطمه رحیمی- جهان در حال حاضر در حال تجربه یک بحران جهانی غذایی است. قیمت‌های بی‌سابقه مواد غذایی میلیون‌ها نفر را به فقر شدید، تشدید گرسنگی و سوءتغذیه سوق داده است. این بحران جهانی غذا توسط چندین عامل کلیدی، از جمله کووید-۱۹، شوک‌های اقلیمی، جنگ روسیه و اوکراین و سیاست‌های دولت چین که تجارت را مخدوش می‌کند، آغاز شد و همچنان ادامه دارد. در بحبوحه تشدید بحران جهانی غذا، نگرانی‌های داخلی و بین‌المللی در مورد امنیت غذایی چین، پرجمعیت‌ترین کشور جهان و بزرگ‌ترین واردکننده مواد غذایی افزایش یافته است.

به نوشته وب‌سایت «دیپلمات»، در بحبوحه تهدیدات فزاینده ناشی از شوک‌های آب و هوایی و بدتر شدن روابط با ایالات متحده و سایر کشورهای غربی، که در میان تامین‌کنندگان عمده محصولات کشاورزی چین هستند، نگرانی‌های فزاینده‌ای در مورد وضعیت امنیت غذایی چین وجود دارد. در پاسخ، رهبران برجسته چین بارها بر اهمیت استراتژیک حفاظت از امنیت غذایی کشور تاکید کرده‌اند. به عنوان مثال، در آوریل ۲۰۲۱، شی جین پینگ، رییس‌جمهور چین اعلام کرد که امنیت غذایی یک پایه مهم برای امنیت ملی است. وی با ارتباط عمومی امنیت غذایی با امنیت ملی چین، همچنین خواستار تلاش‌های بیشتر برای حفظ امنیت غلات و حفاظت از زمین‌های کشاورزی برای افزایش تولید داخلی شده است.

اما با توجه به عدم شفافیت چین در ارائه آمارهای صحیح و ابهاماتی که در مورد قابلیت اطمینان داده‌های رسمی کشاورزی این کشور وجود دارد، قضاوت در مورد وضعیت امنیت غذایی آن دشوار است.

■ ۲۰۲۲ سال سخت امنیت غذایی چین

برای چین، سال ۲۰۲۲ بدون شک یک سال چالش‌برانگیز برای کشاورزی بود، در درجه اول به دلیل شوک‌های آب و هوایی و ادامه اختلالات ناشی از سیاست صفر کووید. گفتنی است تابستان سال گذشته خشک‌ترین و گرم‌ترین تابستان این کشور از زمان شروع ثبت رکوردها در سال ۱۹۶۱ بود. موج گرمای شدید منجر به خشکسالی در رودخانه یانگ تسه شد که بیش از ۹۰۰ میلیون نفر در چین در بیش از ۱۷ استان و حدود ۲/۲ میلیون هکتار زمین کشاورزی از جمله زمین مورد استفاده برای برنج را تحت تاثیر قرار داده است. از آنجا که رودخانه یانگ تسه دوسوم برنج چین (عمدتا برنج ایندیکا) را تولید می‌کند که پرمصرف‌ترین کالای اصلی در این کشور است، خشکسالی تاثیر قابل‌توجهی بر تولید ملی برنج داشته، در حالی که عدم تعادل ساختاری در عرضه برنج چین را تهدید می‌کند.

از آنجا که موج گرما و خشکسالی بسیاری از مناطق جنوبی چین را به آتش کشیده است، شمال چین و جنوب چین هر دو تحت تاثیر بارندگی بی‌سابقه و سیل قرار گرفتند. اگرچه سیل تابستانی در مناطق مختلف چین رایج است، اما رویدادهای شدید آب و هوایی در سال‌های اخیر به دلیل تاثیرات تغییرات اقلیمی، مکرر و شدیدتر شده‌اند. در ژوئیه ۲۰۲۲، در منطقه خودمختار گوانگشی، یکی از مناطقی که بدترین آسیب را دیده است، بلایای ناشی از باران بر تولیدات کشاورزی، خانه‌ها و جاده‌ها تاثیر گذاشت. برآوردها نشان می‌دهد که این امر باعث زیان اقتصادی مستقیم بیش از ۱۲/۴۸ میلیارد یوآن (۱/۸۶ میلیارد دلار) شده است.

■ تاثیر جنگ روسیه و اوکراین بر منابع کشاورزی

جدای از کووید-۱۹ و رویدادهای شدید اقلیمی، جنگ اوکراین و روسیه بر منابع کشاورزی خارجی و تولیدات کشاورزی داخلی چین تاثیر بیشتری گذاشته است. برای مثال ذرت را در نظر بگیرید، چین به عنوان بزرگ‌ترین واردکننده ذرت در جهان، در سال ۲۰۲۱، مجبور شد ۲۸/۳۵ میلیون تن ذرت اصلی وارد کند که ۱۵۲ درصد بیشتر از سال ۲۰۲۰ است که نشان‌دهنده ۹/۴ درصد مصرف ذرت داخلی است. بیشترین واردات از ایالات متحده، اوکراین و برزیل انجام شده است که واردات اوکراین یک‌سوم کل این میزان را تشکیل می‌دهد.

چین همچنین برای سال‌ها عمدتا از نیروگاه‌های کشاورزی مانند استرالیا، کانادا و ایالات متحده گندم وارد کرده است. با این حال، به دلیل جنگ تجاری با ایالات متحده و روابط تیره با کشورهای غربی، چین با نگاه به روسیه و کشورهای آسیای مرکزی مانند قزاقستان به دنبال تنوع بخشیدن به منابع واردات گندم خود است. به عنوان بخشی از تلاش‌های متنوع‌سازی واردات گندم چین، چین و روسیه در سفر ولادیمیر پوتین، رییس‌جمهور روسیه به پکن برای افتتاحیه بازی‌های المپیک زمستانی در فوریه ۲۰۲۲، توافقنامه‌ای را در مورد عرضه گندم امضا کردند. در نتیجه با این روش، به طور بالقوه عرضه گندم خود را بهبود می‌بخشد.

با این حال، جنگ اوکراین و روسیه به طور قابل‌توجهی بر عرضه جهانی غذا تاثیر گذاشته است و بر تامین‌کنندگان خارجی مواد غذایی چین نیز بی‌تاثیر نبوده است. جنگ از یک طرف جریان محصولات کشاورزی و کودهای شیمیایی را در منطقه مختل کرد و باعث تاخیر و افزایش هزینه‌های صادرات مواد غذایی شد. از سوی دیگر، تحریم‌های اقتصادی اعمال‌شده توسط کشورهای مختلف علیه روسیه و بلاروس در سال گذشته بر تجارت کشاورزی و کودهای شیمیایی تاثیر گذاشته و منجر به کاهش صادرات و افزایش قیمت محصولات غذایی شده است.

■ معجزات غلات چین در سال ۲۰۲۲

با وجود چالش‌های متعدد، آمارهای رسمی از چین نشان می‌دهد که امنیت غذایی این کشور به دلیل رشد تولید داخلی و ذخایر انبوه چین در واقع به خوبی محافظت شده است. بر اساس گزارش اداره ملی آمار (NBS)، تولید غلات این کشور به ۶۸۶/۵۳ میلیارد کیلوگرم رسید که نسبت به سال قبل ۰/۵ درصد افزایش داشته است. این هشتمین سال متوالی است که کل تولید غلات چین از ۶۵۰ میلیارد کیلوگرم فراتر رفته است.

علاوه بر این، چین مقادیر قابل‌توجهی از ذخایر غلات جهان را در اختیار دارد. ذخایر برنج، گندم و ذرت چین در دهه‌های اخیر به طور پیوسته رشد کرده است. بر اساس گزارش اکونومیست، به نقل از وزارت کشاورزی ایالات متحده، تا اواسط سال ۲۰۲۲، چین ۶۹ درصد ذخایر ذرت، ۶۰ درصد برنج، ۵۱ درصد گندم و ۳۷ درصد از دانه‌های سویا خود را در اختیار داشت. اگرچه چین جزئیات مربوط به ذخایر خود را منتشر نکرده است، مقامات اداره ملی غذا و ذخایر استراتژیک این کشور خاطرنشان کردند که عرضه در بازار غلات داخلی کاملا تضمین شده است، در حالی که ذخایر غلات در سطح اوج تاریخی خود است.

دولت چین برای اطمینان دادن به مردم چین و جامعه بین‌المللی مبنی بر اینکه این کشور با خطرات امنیتی قریب‌الوقوع غلات مواجه نخواهد شد، علنا به برداشت غلات و سیستم‌های ذخیره عظیم غلات اشاره کرده است. به عنوان مثال، شی جین پینگ در سخنرانی سال جدید خود در سال ۲۰۲۳ گفت: «با وجود بحران جهانی غذا، ما برای نوزدهمین سال متوالی محصول پرفروش‌تری را تضمین کرده‌ایم که ما را در موقعیت قوی‌تری برای تضمین تامین غذای مردم چین قرار می‌دهد.»

■ تردید در مورد آمار رسمی چین

این در حالی است که آمار دقیق تولید برای تحقیق، نظارت، برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری ضروری است. سالنامه آماری چین که آمار این کشور را تولید می‌کند، به‌طور کلی به جز موارد نادری، افزایش سالانه تولید غلات داخلی را گزارش کرده است. با این حال، در مورد آمار رسمی چین، چه در خارج و چه در داخل این کشور، تردیدهایی وجود دارد.

به عنوان مثال، مقاله‌ای توسط ScienceNet در چین که در سال ۲۰۱۴ منتشر شد، یازدهمین افزایش متوالی در تولید کل غلات گزارش‌شده را زیر سوال برد. این مقاله خاطرنشان کرد که با توجه به شدت خشکسالی در سال ۲۰۱۴، بعید است که تولیدات کشاورزی در آن سال افزایش یافته باشد. علاوه بر این، محققان مختلف در مقاله اشاره کردند که داده‌های تولید غلات چین نادرست است. از دیدگاه آنها، واردات روزافزون غلات چین ثابت می‌کند که تولید غلات در چین نمی‌تواند با کل مصرف غلات مطابقت داشته باشد و تولید غلات واقعی این کشور بسیار کمتر از سطح اعلام‌شده رسمی است.

مطالعات مختلف نقش سطوح پایین‌تر مدیریت در چین را برجسته کرده و اشاره کرده‌اند که شواهدی از مشکلات احتمالی گزارش نادرست و دستکاری داده‌ها وجود دارد. به همین ترتیب، تحقیقات تصدیق کرده است که مشکلات فنی و پتانسیل دستکاری سیاسی می‌تواند بر آمار در چین تاثیر بگذارد. در همین حال، مطالعات دیگر تاکید کرده‌اند که مشکل در داده‌های ناهماهنگ تولید و مصرف غلات است.

همچنین شایان ذکر است که محققان و رسانه‌ها نیز صحت آمار ذخیره رسمی چین را زیر سوال برده‌اند. به عنوان مثال، در نوامبر ۲۰۲۲، یک مقاله رویترز اشاره کرد که اکثر بازیگران صنعت قابلیت اطمینان آمار رسمی غلات چین را زیر سوال می‌برند، زیرا آنها مشکوک بودند که ذخایر ذرت چین دیگر مانند سابق زیاد نباشد. در طول چند سال گذشته، هزاران نفر از مقامات در سیستم ذخیره غلات چین در هر دو سطح محلی و مرکزی به دلیل فساد و اتهامات دیگر دستگیر یا مورد تحقیق قرار گرفتند. فساد گسترده سوالاتی را در مورد صحت و اعتبار داده‌های گزارش شده دولت ایجاد کرده است.

در حال حاضر، قضاوت در مورد قابلیت اطمینان داده‌های رسمی کشاورزی چین و در نتیجه وضعیت امنیت غذایی این کشور دشوار است. با وجود این، حداقل در کوتاه‌مدت، به نظر نمی‌رسد نگرانی قابل‌توجهی وجود داشته باشد. با توجه به افزایش قیمت جهانی مواد غذایی و تشدید ناامنی غذایی، باید توجه داشت که قیمت مواد غذایی در چین، به جز گوشت خوک، تا حد زیادی ثابت مانده است.

با این حال، از دیدگاه بلندمدت، وضعیت امنیت غذایی چین پایداری کمتری نسبت به گذشته دارد. با توجه به افزایش فراوانی، طول مدت و شدت رویدادهای شدید آب و هوایی مانند خشکسالی و سیل شدید در چین، در کنار کیفیت و کمیت پایین منابع آب و زمین‌های به شدت آلوده، باید دید که پکن تا چه حد می‌تواند این مشکلات را کنترل کند. از آنجایی که چین نقش مهمی در عرضه جهانی غذا و تجارت جهانی غذا ایفا می‌کند، افزایش تولید داخلی برای حفظ امنیت غذایی چین، بهبود بیشتر قابلیت اطمینان و شفافیت آمارهای کلیدی کشاورزی این کشور به نفع جهان و چین است.

بازار

صادرات گسترده، پای پیاز خارجی را به کشور باز کرد

هزار توی افزایش قیمت پیاز

گروه بازرگانی- سیاست صادراتی ایران در حوزه پیاز منجر به این شد که ایران از صادرکننده این محصول در مدت کوتاهی به واردکننده آن تبدیل شود؛ اتفاقی که نتیجه آن افزایش قیمت پیاز و متضرر شدن مصرف‌کننده و صادرکننده بود. حال این سوال مطرح است که آیا با واردات پیاز، دولت می‌تواند ترمز افزایش قیمت را بکشد یا نه! آنچه مسلم است اینکه پیاز از پرمصرف‌ترین محصولاتی است که هر روز برای تولید غذا استفاده می‌شود و گرانی و کمبود آن به شدت در سفره‌های مردم حس می‌شود.

از اواسط دی ماه روند صعودی قیمت پیاز آغاز شد و حتی همچنان این محصول در برخی خرده‌فروشی‌ها هم‌قیمت موز عرضه می‌شود؛ این روند تا جایی پیش رفت که نرخ پیاز در مقایسه با تابستان امسال به شش برابر می‌رسد. مسوولان صنفی صادرات بی‌رویه را عامل افزایش قیمت پیاز می‌دانند. این اتفاق در پی کاهش تعرفه صادرات پیاز از ۱۲۰ درصدی به ۵۰ درصد در آبان ماه رخ داد؛ در واقع با این اقدام زمینه صادرات پیاز قوت گرفت و در پی آن قیمت پیاز سر به فلک کشید

با رفع ممنوعیت صادرات پیاز با حکم دیوان عدالت اداری و خروج بی‌رویه این محصول از کشور قیمت هر کیلوگرم از آن ۴۰ هزار تومان را نیز تجربه کرد و اکنون جهاد کشاورزی برای تنظیم بازار افزایش تعرفه صادرات و واردات پیاز خارجی را در اختیار دارد.

در این دو ماهی که قیمت پیاز وارد کانال‌های ۴۰ هزار تومانی شده و با قیمت‌های نامتعارف به فروش می‌رسد، در میادین میوه و تره‌بار که در آنها قیمت‌گذاری رسمی انجام می‌شود و نرخ‌ها تا حدودی کنترل شده است، محصول با کیفیتی عرضه نمی‌شود و به اصطلاح پیاز درجه ۲ یا درجه ۳ انباری وجود دارد. از طرفی، در مقاطعی با توجه به تفاوت بالای پیاز در بازار و نرخ‌های مصوب میادین این محصولات به کل عرضه نشد.

قیمت این محصول در هفته‌های اخیر در کانال‌های ۳۰ هزار و ۴۰ هزار تومان به فروش می‌رسد، به طوری که براساس گزارش‌های میدانی قیمت پیاز زرد و سفید ۳۷ و پیاز قرمز ۴۳ هزار تومان به فروش می‌رسد؛ قیمت‌هایی که تا به امروز برای محصولی مانند پیاز بی‌سابقه بوده است.

این محصول در میادین میوه و تره‌بار شهرداری تهران نیز پیازهای زرد و سفید به قیمت ۱۵ هزار و ۹۰۰ تومان به فروش می‌سد. درباره دلایل افزایش قیمت پیاز موارد متعددی وجود دارد و تا به امروز توسط مسوولان مختلف درباره آن صحبت شده است اما مهم‌ترین دلایل را می‌توان صادرات بی‌رویه و سرما و یخبندان‌های مقطعی اشاره کرد.

در این بین باید عنوان کرد که نبود الگوی کشت منجر به این شده تا در برخی سال‌ها شاهد کاهش یا مازاد صیفی‌جات پرمصرفی همچون پیاز یا سیب‌زمینی باشیم که این اتفاق همواره منجر به نوسان در بازار و در نهایت انتقاد مردم شده است. حال اجرای طرح الگوی کشت می‌تواند پایانی بر عدم توازن بر تولید و عرضه باشد.

رفع ممنوعیت صادرات پیاز با حکم دیوان عدالت اداری

وزارت جهاد کشاورزی با توجه به شتاب بالایی که برای صادرات پیاز وجود داشت، در اوایل سال صادرات چهار قلم از صیفی‌جات از جمله پیاز را ممنوع کرد، اما صادرکنندگان به دیوان عدالت اداری شکایت کردند و دیوان نیز با توجه به احکام بالادستی ممنوعیت پیاز را رفع کرد. تقاضای بالایی برای واردات پیاز در کشورهای عراق، افغانستان و حوزه خلیج‌فارس وجود دارد که تفاوت قیمت و افزایش نرخ ارز، زمینه برای خروج حجم زیادی از این محصول را از کشور فراهم کرده است.

■ صادرات بی‌رویه پیاز

رییس اتحادیه بارفروشان تهران درباره وضعیت صادرات بی‌ضابطه اظهار کرد: در مهر ماه بارها به دستگاه‌های نظارتی درباره صادرات بی‌رویه هشدار دادیم به طوری که در آن مقطع روزانه ۲ تا ۲ هزار و ۵۰۰ تن پیاز برای صادرات به عراق و پاکستان از کشور خارج شد.

وی افزود: در آن دوران که قیمت هر کیلوگرم پیاز در ایران ۵ تا ۶ هزار تومان بود، صادرات باید به حدی انجام می‌شد که از عرضه داخلی کاسته نشود، اما به حرف کارشناسی ما توجهی نشد و مثل جاروبرقی پیاز را در ایران جارو کردند.

■ ورود نخستین محموله پیاز خارجی به کشور

مسعود امراللهی مدیرکل نظارت بر کالاهای اساسی وزارت جهاد کشاورزی نیز در این خصوص گفت: برای کمک به ثبات بازار پیاز قرار است ۵۰ هزار تن از این محصول وارد کشور شود. نخستین بخش از این محموله وارد بندر جاسک شده است. وی افزود: پیاز در میادین شهرداری تهران با قیمت ۱۵ هزار و ۹۰۰ تومان عرضه می‌شود. امراللهی گفت: قیمت فعلی عرضه پیاز در میدان مرکزی میوه و تره‌بار به صورت عمده ۲۳ تا ۲۸ هزار تومان است که نسبت به هفته گذشته ۳ هزار تومان افزایش داشته است.

مدیرکل نظارت بر کالاهای اساسی وزارت جهاد کشاورزی افزود: با توجه به بارندگی‌های اخیر در دامنه جنوبی کشور، طرح استمرار و تولید زمستانه در برداشت و حمل‌ونقل محصول پیاز با مشکل مواجه و موجب شد این محصول در میادین میوه و تره‌بار با قیمتی بالاتر از قیمت واقعی عرضه شود.

بنابر این گزارش با توجه به اینکه دولت از ایجاد ممانعت یکباره از صادرات محصولات کشاورزی منع شده است، وزارت جهاد کشاورزی علاوه بر واردات، بالابردن تعرفه صادرات را در دستور کار خود قرار داده است. معاون برنامه‌ریزی و اقتصادی وزارت جهاد کشاورزی نیز امیدوار است با وضع تعرفه ۱۸۰ درصدی، بازار پیاز تنظیم شود و به ثبات برسد.

نخست

رونمایی از بخش‌های دیگر فاز دوم پروژه انتقال آب خلیج‌فارس

تنش آبی استان‌های مرکزی رفع می‌شود؟

«جهان‌صنعت»- فاز دوم انتقال آب خلیج‌فارس به استان‌های مرکزی از جمله سیستان‌وبلوچستان، اصفهان، یزد و کرمان یک‌سالی است که کلید خورده و براساس اعلام وزارت نیرو قرار است تا پایان دولت سیزدهم این دو فاز تکمیل شود.

براساس گزارش شرکت مدیریت منابع آب، هم‌اکنون ۳ خط انتقال آب از خلیج‌فارس به استان‌های سیستان‌وبلوچستان، یزد و اصفهان در دست اجرا قرار گرفته و طرح انتقال آب دریای عمان به استان سیستان‌وبلوچستان در مجلس مصوب شده و قرار است که عملیات اجرایی این طرح بزرگ در بخش دریا و آبگیرها اجرایی شود.

طرح انتقال آب خلیج‌فارس به استان‌های خشک از یک دهه پیش از سوی کارشناسان برای جبران کم‌آبی استان‌های در معرض بحران آب پیشنهاد شده است، با این حال به دلیل هزینه‌بر بودن و انتقادات جدی فعالان محیط‌زیست به این طرح اجرایی نشد. به تدریج که بحران آب در استان‌هایی که بیشترین صنایع آب‌بر را در خود جای داده‌اند، رو به افزایش گذاشت این طرح هم حامیان قدرتمندتری پیدا کرد تا سرانجام در سال ۱۳۹۹ و در دولت دوازدهم فاز اول انتقال آب خلیج‌فارس برای حمایت از صنایعی چون گل‌گهر سیرجان، مس سرچشمه و چادرملو عملیاتی شد.

انجام موفقیت‌آمیز خط اول انتقال آب از یک‌سو و نیاز شدید آبی سایر صنایع و معادن فلات مرکزی همانند صنایع و معادن استان یزد و اصفهان از سوی دیگر سبب شد. تا توجیه اقتصادی این طرح بیشتر شود در نتیجه فازهای بعدی هم در دولت سیزدهم در دستور کار قرار گرفته است.

یک ماه پیش عملیات اجرایی فاز دوم انتقال آب خلیج‌فارس به استان‌های مرکزی توسط ابراهیم رییسی کلنگ‌زنی شد و حالا بخش‌های بعدی این انتقال در استان کرمان هم در دستور کار قرار گرفته است.

براساس مستندات، قرار است حداکثر در یک بازه زمانی چهار ساله خط انتقالی به طول ۷۲۰ کیلومتر از بندرعباس به سمت شهر یزد کشیده و سالانه ۲۰۰ میلیون متر مکعب آب خلیج‌فارس به استان‌های مرکزی منتقل شود؛ اتفاقی که قرار است در افق ۱۴۲۰ تا ۲ میلیارد مترمکعب در سال افزایش یابد.

علی‌اکبر محرابیان اخیرا طی سفری به کرمان با اشاره به طرح انتقال آب دریا به شهرهای شمالی استان کرمان گفت که عملیات اجرایی پروژه انتقال آب دریا به شهرهای کرمان، رفسنجان و سیرجان همزمان با دهه مبارک فجر آغاز شده است.

بنا به گفته محرابیان، ظرفیت انتقال آب خط یک هزار لیتر بر ثانیه و طول خط اصلی ۱۴۵ کیلومتر است، همچنین ۲ باب مخزن ۵۰۰۰ متر مکعبی، یک مخزن به ظرفیت ۳۰ هزار متر مکعب و ۲ واحد ایستگاه پمپاژ به ظرفیت ۱۰۰۰ لیتر بر ثانیه در طول مسیر نصب و اجرا می‌شود.

یکی از اهداف طرح انتقال آب مدیریت منابع آبی است که قرار است با اجرای این طرح بهبود یابد.

صمداله محمدی یکی از نمایندگان استان کرمان است که در حمایت از اجرای این طرح می‌گوید: همان‌گونه که نفت را ملی می‌دانیم و اجازه نمی‌دهیم هر کسی آن را برداشت و استفاده کند، در مورد آب هم باید به همین شکل عمل کنیم.

او گفت: استان کرمان مشکلات متعددی در حوضه آب داشته و همچنان با تنش آبی مواجه است، یکی از ایراداتی که وارد است اینکه در حوزه آبخیزداری و آبخوان‌داری با توجه به نیازها کاری انجام نشده است. از بزرگ‌ترین مشکلاتی که اگر توجه نکنیم ما را دچار بحران می‌کند، چاه‌های کشاورزی هستند که مجوز داده شده و آب استحصال می‌شود، همان‌گونه که نفت را ملی می‌دانیم و اجازه نمی‌دهیم هر کسی آن را برداشت و استفاده کند، در مورد آب هم باید به همین شکل عمل کنیم، آب اهمیت بیشتری دارد اما به هر کس مجوز داده شده و به هر میزان که بخواهند برداشت می‌کنند.

علاوه بر مدیریت منابع آب، طرح انتقال آب خلیج‌فارس قرار است ناجی صنایع استان‌های در مسیر این انتقال باشد. گزارش‌ها نشان می‌دهد با اجرای فاز اول انتقال آب اوضاع صنایعی مثل گل‌گهر بهبود پیدا کرده است. زیرا در مسیر این انتقال صنایع بزرگی چون گل‌گهر و مس سرچشمه قرار دارند که این انتقال برای آنها حیات‌بخش خواهد بود.

در مقابل کسانی که طرح انتقال آب خلیج‌فارس را غیراقتصادی و برهم‌زننده اکوسیستم محیط‌زیستی قلمداد می‌کنند، کارشناسانی هم هستند که بر این باورند این طرح توجیه اقتصادی دارد. به گفته آنان از آنجا که در بسیاری از معادن به ویژه در فلات مرکزی، میزان خلوص سنگ‌های معدنی زیر ۴ درصد است؛ بنابراین، اگر قرار بر این باشد که صنایع در ساحل احداث شوند، معنای دیگر آن ضرورت انتقال میلیون‌ها تن سنگ معدن آن هم با عیار بسیار پایین به ساحل برای جداسازی فلزات آن‌هاست.

به گفته آنان احداث صنعت در نزدیکی معادن و انتقال آب به محل صنایع از طریق لوله به مراتب هزینه کمتری نسبت به انتقال سنگ‌های معدنی با ماشین‌آلات سنگین به ساحل در پی خواهد داشت.

سناریوهای وزارت نفت برای افزایش تولید نفت در سال آینده

«سنگ بزرگ» ۶ میلیون بشکه‌ای

«جهان‌صنعت»- هرچند گزارش‌های جهانی بیانگر رشد فروش نفت ایران در بازارهای جهانی است، با این حال برخی کارشناسان از وعده وزیر نفت برای افزایش تولید نفت به ۵ میلیون و ۷۰۰ میلیون بشکه تردید دارند. موضوعی که به نظر می‌رسد در صورت اجرایی شدن نه تنها کارنامه‌ای درخور برای جواد اوجی در سومین سال وزارت او برجای خواهد گذاشت بلکه می‌تواند به نفع منافع ملی کشور در سخت‌ترین دوران تحریم‌ها باشد.

ضرب‌المثل «سنگ بزرگ علامت نزدن است» شاه‌بیت منتقدان وزیر نفت است. اوجی که این روزها از برنامه خود برای افزایش تولید نفت به ۵ میلیون و ۷۰۰ میلیون بشکه در روز طی سال آینده خبر می‌دهد، از نگاه کارشناسان چنین وعده‌ای عملی نیست. زیرا هم منابع کافی برای افزایش تولید وجود ندارد و هم رقابت در بازارهای خارجی آنقدر سخت شده که چنین وعده‌ای حداقل در یک‌سال دست‌یافتنی نیست. با این حال جواد اوجی گفته که امکان تحقق ظرفیت تولید روزانه ۵ میلیون و ۷۰۰ هزار بشکه نفت با توجه به ذخایر نفت کشور وجود دارد.

به گفته اوجی حداقل روزانه ۹۰۰ هزار بشکه از ظرفیت افزایش تولید نفت را می‌توان از طریق ازدیاد برداشت نفت از طریق روش‌های دانش‌بنیان محقق کرد. همچنین با توجه به مذاکرات وزارت نفت با معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری در زمینه احیای ۷۰۰ حلقه چاه کم‌بازده افزایش تولید از چاه‌های کم‌بازده برای صنعت نفت در مقایسه با توسعه میدان‌های تازه، بسیار کم‌هزینه‌تر است.

اوجی تاکید کرده که وزارت نفت به هر عهدی که با سازندگان داخلی بسته، پایبند است و تمام و کمال از آنها حمایت می‌کند، در صورت رعایت استانداردهای صنعت نفت در ساخت تجهیزات این توان را داریم که خرید کالاهای ساخت داخل را دو تا چهار سال تضمین کنیم.

وزیر نفت می‌گوید: با وجود آنکه ۱۱۴ سال از عمر صنعت نفت می‌گذرد، اما هنوز در خیلی از بخش‌ها به‌صورت سنتی کار می‌کنیم. درنتیجه در توافق اخیری که با معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری درباره نیاز به کالاها و تجهیزات گلوگاهی وزارت نفت امضا شده، قرار است حدود ۱۵ کالا و خدمت کلیدی مورد نیاز صنعت نفت با توان این معاونت و با استفاده از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان ساخته شود.

آنطور که اوجی گفته براساس این توافق بنا شده تا کنسرسیومی برای تامین این خدمات و کالاها به ارزش حدود ۲ میلیارد ریال تشکیل شود، وزارت نفت هم تعهد کرده تا سفارش‌های طولانی‌مدت داشته باشد.

■ طرح‌هایی که تولید را افزایش می‌دهند

بررسی سناریوهای موجود درباره طرح افزایش تولید نفت ایران نشان می‌دهد که یکی از برنامه‌های وزارت نفت در این راستا افزایش برداشت از میادین مشترک است. اعلام شده که در این راستا قرار است توسعه میدان یاران در منطقه غرب کارون در استان خوزستان اجرایی شود. ضمن اینکه چندی پیش قرارداد توسعه فاز دوم این میدان مشترک امضا شده و قرار است کار اجرایی آن آغاز شود. آن‌طور که وزارت نفت گزارش داده، ضریب بازیافت نفت از این میدان قرار است با طرح توسعه‌ای در دست اجرا از ۴ درصد به ۷/۷ درصد برسد که تولید روزانه این میدان را از حدود ۲۰ هزار بشکه به ۳۶ هزار بشکه نفت می‌رساند.

طرح دیگر در دست اجرا توسعه میدان مشترک آزادگان است که سال گذشته با امضای قراردادی بین کنسرسیومی متشکل از بانک‌های داخلی با تاسیس شرکت دشت آزادگان اروند، کلید خورد. آنطور که وزارت نفت گزارش کرده، در آزادگان جنوبی در مرحله نخست با قراردادی به ارزش ۵/۷ میلیارد دلار، رسیدن به رقم تولید روزانه ۳۲۰ هزار بشکه در نظر گرفته شده است.

طرح دیگر، افزایش تولید میدان نرگسی گچساران، توسعه لایه نفتی میدان مشترک پارس‌جنوبی و انعقاد قرارداد با شرکت‌های خارجی برای توسعه آن با سرمایه‌گذاری ۵۰۰ میلیون دلاری، تنفیذ قرارداد احداث ایستگاه تزریق گاز بی‌بی‌حکیمه از جمله فعالیت‌هایی است که در راستای تولید حداکثری نفت و گاز قرار است اجرایی شود.

■ سه سناریوی دانش‌بنیانی

اگرچه تاکید جواد اوجی بر استفاده از توان شرکت‌های دانش‌بنیان برای افزایش تولید است با این حال برخی از کارشناسان صنعت نفت بر این باورند که این شرکت‌ها بیشتر هزینه‌ساز هستند تا سوآور. زیرا این شرکت‌ها تجربه کافی در صنعت نفت که صنعتی کاملا وارداتی است را ندارند. در نتیجه دانش‌بنیان‌ها به احتمال زیاد در اجرای طرح‌ها به آزمون و خطا روی می‌آورند که باعث افزایش هزینه برای طرح‌ها خواهد شد و زمان توسعه میادین را هم افزایش می‌دهند.

با این حال وزارت نفت سه سناریو برای حضور شرکت‌های دانش‌بنیان در نظر دارد. آنطور که محسن خجسته‌مهر مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران اعلام کرده سناریوهای مدنظر این شرکت برای رسیدن به تولید ۴/۶، ۵/۷ و برنامه بلندمدت تولید ۶/۵ میلیون بشکه نفت در روز تدوین شده، برای رسیدن به این میزان تولید از طریق اجرای گسترده طرح‌های حوزه ازدیاد برداشت نفت (IOR) و افزایش ضریب بازیافت نفت (EOR) اقدام و برای همین پایلوت‌های فناورانه را آغاز کردیم.

خجسته‌مهر با دفاع از حضور دانش‌بنیان‌ها در صنعت نفت با استناد به نخستین پایلوت فناورانه اجراشده توسط این شرکت‌ها می‌گوید: این پایلوت بین شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب و پژوهشگاه صنعت نفت توافق و برای تزریق آب به میدان اهواز بنگستان اقدام شد. برای رسیدن به ظرفیت تولید روزانه ۵/۷ میلیون بشکه نفت، سهم افزایش تولید از طریق روش‌های ازدیاد برداشت حدود ۹۰۰ هزار بشکه است و این ظرفیت بزرگی برای شرکت‌های دانش‌بنیان به‌شمار می‌رود. در دولت قبل با ۱۳ دانشگاه و ۲۲ میدان قراردادهایی امضا شد، اما رویکرد آن زمان کامل نبود و موارد مهم چالش‌های بالادستی را به‌عنوان بخشی از وظایف دانشگاه‌ها در نظر نگرفته بودند.

مدیرعامل شرکت ملی نفت تاکید کرده است: «وظیفه ما در مرحله نخست افزایش تعداد شرکت‌های دانش‌بنیانی است که می‌توانند چالش‌های شرکت ملی نفت ایران را با راه‌حل‌هایی فناورانه برطرف کنند. پس از آن کیفی‌سازی و بالا بردن بهره‌وری در شرکت ملی نفت ایران با استفاده از شرکت‌های دانش‌بنیان بوده، از این منظر به‌دنبال ایجاد پیمانکار عمومی (GC) فناورانه بخش بالادستی شرکت ملی نفت ایران هستیم و بر همین اساس وزارت نفت تاکنون ۵۵۰ شرکت دانش‌بنیان را برای همکاری جذب کرده است.»

وظیفه دیگری که به عهده دانش‌بنیان‌ها در پروژه‌های نفتی گذاشته‌شده، افزایش ضریب بازیافت است.

براساس گزارش‌های رسمی در حال حاضر میانگین ضریب برداشت از مخازن نفتی یا همان ضریب بازیافت نفت خام کشور حدود ۲۳/۴ درصد است. ضریب بازیافت یعنی درصدی از نفت یک مخزن نفتی که به‌صورت طبیعی قابل استخراج است. به عبارتی دیگر هم‌اکنون از هر ۱۰۰ بشکه نفت خام ایران، حدود ۲۳ بشکه قابل برداشت است و ۷۷ بشکه در مخزن می‌ماند. ضمن آنکه، بسیاری از میدان‌های فعال نفتی ایران در نیمه دوم عمر خود قرار دارند و هر سال نه‌تنها از مقدار تولید آنها کاسته می‌شود، بلکه توقف سرمایه‌گذاری در بخش ضریب بازیافت، میزان ذخایر قابل استخراج آنها را نیز کاهش می‌دهد و در صورت غفلت، در سال‌های آینده میانگین ضریب بازیافت حتی کمتر از ۲۳/۴ درصد می‌شود.

از این‌رو، افزایش ضریب بازیافت نفت خام در صنعت نفت ایران یک الزام است و هرصدم‌درصد افزایش آن اهمیت ویژه‌ای دارد زیرا به ثروت کشور و حجم نفت قابل برداشت از مخازن کمک می‌کند. همچنین توجه به این مساله می‌تواند قدرت ما را در سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) افزایش دهد و هم به لحاظ راهبردی جایگاه ما را در دنیا ارتقا بخشد، اما با توجه به اینکه عمده مخازن نفت خام کشور در طول سال‌ها شاهد افت فشار شده‌اند و نیروی طبیعی موجود در این مخازن برای تولید کافی نیست، استفاده از روش‌های ازدیاد برداشت برای مخازن کشور ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است.

براساس اطلاعات موجود، اگرچه میانگین ضریب بازیافت نفت خام میدان‌های ایران حدود ۲۳/۴ درصد است، اما شرایط بعضی از میدان‌ها نیازمند سرمایه‌گذاری جدی‌تر است. قرار است دانش‌بنیان‌های نفتی با گسترش و توسعه پایلوت‌های فناورانه به این بخش ورود کنند ولی در اینکه کارنامه آنها چقدر موفقیت‌آمیز خواهد بود، سوالی است که پاسخ آن نیاز به زمان دارد. هرچند برخی کارشناسان همچنان به مقامات وزارت نفت توصیه می‌کنند که در اجرای چنین پروژه‌هایی بهتر است نگاهی به جلوگیری از هدررفت منابع کشور انجام شود.

گزارش ۲

روسیه تولید نفت خود را در واکنش به افزایش تحریم‌ها کاهش داد

اعلام جنگ نفتی از سوی روس‌ها

«جهان‌صنعت»- آرایش تازه سیاسی در بازار نفت شکل گرفته است پس از آنکه امیدها برای آتش‌بس بین اوکراین و روسیه قطع شد و کشورهای اروپایی تحریم‌های سفت و سختی علیه روسیه به‌کار گرفتند، حالا روسیه اعلام کرده که تصمیم دارد تولید نفت خود را ۵۰۰ هزار بشکه کاهش دهد؛ تصمیمی که به گفته تحلیلگران بازار نفت می‌تواند روی قیمت نفت موثر باشد.

الکساندر نواک معاون نخست‌وزیر روسیه و وزیر انرژی این کشور اخیرا اعلام کرد که روسیه تولید نفت را در مارس به میزان ۵۰۰ هزار بشکه در روز معادل حدود پنج‌درصد تولیدش کاهش خواهد داد. به دنبال این اظهارنظر بهای معاملات نفت برنت به میزان بیش از ۲/۵ درصد افزایش یافت و به بالای ۸۶ دلار در هر بشکه صعود کرد.

الکساندر نواک در بیانیه‌ای اعلام کرد: تا به امروز ما حجم کامل نفت تولیدشده را فروختیم. با این حال، همان‌طور که پیش از این تاکید کرده بودیم، به کسانی که به‌صورت مستقیم یا غیرمستقیم به اصول سقف قیمت ملحق می‌شوند، نفت نخواهیم فروخت. در این رابطه، روسیه به صورت داوطلبانه، تولید نفت خود را به میزان ۵۰۰ هزار بشکه در روز در مارس کاهش می‌دهد. این کاهش به احیای روابط بازار کمک خواهد کرد.

آن‌طور که مقامات روسی اعلام کرده‌اند، این کشور با بعضی از اعضای گروه تولیدکنندگان اوپک‌پلاس در خصوص تصمیمش برای کاهش تولید، گفت‌وگو کرده است.

«نواک» اندکی بعد گفت: روسیه هیچ‌گونه رایزنی رسمی نداشته و این کاهش تولید به صورت داوطلبانه انجام شده است. دو نماینده اوپک‌پلاس به رویترز گفتند که اوپک‌پلاس قصد ندارد پس از اعلام تصمیم کاهش تولید از سوی روسیه اقدامی انجام دهد.

روسیه با تحریم‌های غربی که در تلاش برای کاهش درآمدهای نفتی مسکو وضع شده‌اند، مواجه شده و کاهش تولید نشان می‌دهد که اجرای مکانیزم سقف قیمت روی فرآورده‌های نفتی روسیه تا حدودی تاثیر داشته است.

گروه هفت، اتحادیه اروپا و استرالیا توافق کرده‌اند در راستای تحریم‌های غربی علیه مسکو سر جنگ در اوکراین، استفاده از خدمات بیمه دریایی، فاینانس و واسطه‌گری شرکت‌های غربی برای محموله‌های نفت روسیه که از طریق دریا حمل می‌شود و به قیمت بالاتر از ۶۰ دلار در هر بشکه فروخته شده است، ممنوع شود.

اتحادیه اروپا همچنین ممنوعیتی را برای خرید فرآورده‌های نفتی روسیه به اجرا گذاشته و سقف قیمتی را از پنجم فوریه برای فروش این فرآورده‌های نفتی روسیه تعیین کرده است. در مقابل، روسیه معامله با کسانی که از مکانیزم‌های سقف قیمت تبعیت می‌کنند را ممنوع کرده است.

■ کاهش تولید نفت روسیه

آخرین کاهش بزرگ تولید نفت روسیه در آوریل اتفاق افتاد که پس از اعلام تحریم‌های غربی بر سر اوکراین، حدود ۹ درصد سقوط کرد. از آن زمان روسیه موفق شده است زنجیره لجستیکی برای فروش نفت خود که عمدتا به مقصد آسیاست، ایجاد کند.

تصمیم روسیه برای کاهش تولید، تنها ۹ روز پس از جلسه کمیته نظارتی مشترک وزیران اوپک‌پلاس اعلام شد که روسیه یکی از اعضای آن است و در این جلسه، عدم تغییر سیاست فعلی این گروه که اواخر سال گذشته تصویب شده بود، تایید شد.

معاون نخست‌وزیر روسیه اظهار کرد: روسیه بر این باور است که مکانیزم سقف قیمت در فروش نفت و فرآورده‌های نفتی روسیه، مداخله در روابط بازار و ادامه سیاست انرژی مخرب کشورهای غربی است.

سخنگوی نواک اظهار کرد که این کاهش تولید، مربوط به نفت خام است و شامل میعانات گازی نمی‌شود.

تولید نفت روسیه سال میلادی گذشته، برخلاف پیش‌بینی‌های متعددی که از کاهش تولید این کشور مطرح شده بود، به مدد افزایش فروش به آسیا به خصوص به هند و چین، دو درصد افزایش یافت و به ۵۳۵ میلیون تن (۱۰/۷ میلیون بشکه در روز) رسید.

با این حال، پس از سلسله تحریم‌های جدید غرب، روسیه با چالش‌های بیشتری در فروش نفت که یکی از منابع درآمد مهم برای بودجه دولت محسوب می‌شود روبه‌رو شده است. کشورهای غربی با هدف کاهش درآمدهای نفتی مسکو در واکنش به جنگ اوکراین، فروش نفت و سوخت روسیه را هدف تحریم و مکانیزم‌های سقف قیمت قرار داده‌اند.

رویترز به نقل از معامله‌گران بازار نفت نوشت: کاهش تولید نفت روسیه عاملی است که باعث می‌شود نفت به کانال بالاتری صعود کند و این موضوع البته موجب بهبود تقاضای چین خواهد شد.

نگرانی‌های اقتصادی ناشی از انتشار آمار ضعیف تقاضا از سوی چین و نگرانی‌های رکود در آمریکا، روند صعودی قیمت‌ها را محدود کرد. رشد آمار هفتگی متقاضیان بیمه بیکاری در آمریکا و افزایش ذخایر نفت این کشور، از دیگر عوامل منفی برای رشد قیمت بودند. مقامات کشوری اوپک می‌گویند نفت ممکن است اکنون که تقاضای چین پس از رفع محدودیت‌های کرونایی رو به بهبود است و عدم سرمایه‌گذاری در ظرفیت جدید تولید، رشد عرضه را محدود کرده است، روند صعودی خود را در سال ۲۰۲۳ از سر بگیرد و شمار رو به رشدی از آنها، احتمال بازگشت نفت به ۱۰۰ دلار را پیش بینی می‌کنند.

خبر

گاز دوباره در مرز هشدار

سخنگوی شرکت ملی گاز از افزایش مصرف باتوجه به کاهش دمای هوا خبر داد و گفت: در هیچ نقطه‌ای از کشور با افت فشار یا قطع گاز مواجه نیستیم.

عباس اعظمی در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به آخرین وضعیت مصرف گاز در کشور، اظهار کرد: درحال حاضر میزان مصرف به ۶۰۰ میلیون مترمکعب رسیده است که در این شرایط نیازمند همکاری و همراهی همه مشترکان برای تامین گاز کشور هستیم.وی با تاکید بر اینکه شبکه گاز پایداری کامل دارد و هیچگونه احتمالی برای افت فشار یا قطع گاز وجود ندارد، تصریح کرد: در شرایط فعلی هیچ مشکل خاصی برای تامین گاز در کل کشور وجود ندارد و شرایط کاملا عادی است.سخنگوی شرکت ملی گاز با اشاره به افزایش مصرف گاز در کشور، گفت: زمانی که مصرف افزایش می‌یابد ناچار به اعمال محدودیت هستیم و برای عبور از این شرایط نیازمند همراهی مشترکان هستیم و باید گفت که تا کنون محدودیتی نیز اعمال نشده است.اعظمی با اشاره به پویش هر خانه یک اتاق گرم، اظهار کرد: اگر مشترکان به این پویش پایبند باشند هیچ مشکلی نخواهیم داشت، در مجموع تقاضای ما از همه مشترکان کاهش و مدیریت مصرف گاز است.

کارخانه ال‌ان‌جی کوچک‌مقیاس در ایران ساخته می‌شود

«جهان‌صنعت»- تفاهمنامه ساخت نخستین کارخانه ال‌ان‌جی کوچک‌مقیاس در ایران میان شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب به‌عنوان متولی اصلی طرح، با صندوق بازنشستگی وزارت نفت به‌عنوان سرمایه‌گذار طرح و شرکت مایع‌سازی گاز ایران ال‌ان‌جی به‌عنوان مجری طرح امضا شد.

به گزارش شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب، علیرضا دانشی مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب در آیین امضای این تفاهمنامه با بیان اینکه این تفاهمنامه برای احداث نخستین کارخانه گاز مایع ال‌ان‌جی کوچک‌مقیاس اهمیت بسیار بالایی دارد، اظهار کرد: شهر اهواز روی میدان نفتی اهواز قرار دارد و گسترش آن نیز روی میدان ادامه یافته که این موضوع سبب شکل‌گیری یک کریدور در این مسیر شده که برای شهروندان خطرساز است.

وی افزود: در گذشته طرح جابه‌جایی این کریدور مطرح بوده که از ابتدای دولت سیزدهم طرح ایمن‌سازی کریدور بیان و در نهایت جمع‌بندی بر این مساله شد که محصولاتی را که از شهر عبور می‌کنند ایمن‌سازی کنیم و این‌گونه خطر کریدور برای شهروندان را به حداقل کاهش دهیم.مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب گفت: یکی از راهکارهای مهم در زمینه ایمن‌سازی محصولات گاز پرخطر که مطالعات آن به مراتب انجام شده طرح مایع‌سازی گاز یا ال‌ان‌جی است که در واقع فرآیند تبدیل گاز طبیعی به حالت مایع است که افزون بر کاهش حجم اشغال گاز، توانایی ذخیره‌سازی آن تا صد روز، همچنین سهولت در انتقال آن را میسر می‌کند و این‌گونه می‌توانیم تردد گازهای پرخطر از شهر را کاهش دهیم.دانشی ادامه داد: در این طرح گازهای پرخطر غرب کارون را جمع‌آوری و در گام نخست گاز متان را به‌طور کامل جدا کنیم، سپس با فناوری پیشرفته آن را مایع‌سازی و در کپسول‌های ویژه‌ای ذخیره‌سازی، نگهداری یا با خودروهای سنگین جابه‌جا کنیم.

زمان اعلام تصمیم دولت برای سهمیه بنزین نوروز

سخنگوی دولت در بازدید از نمایشگاه گردشگری درباره اختصاص سهمیه ویژه بنزین برای سفرهای نوروز گفت: فعلا صبر کنید، تا قبل از نوروز مشخص می‌شود.علی بهادری‌جهرمی، سخنگوی دولت، در حاشیه شانزدهمین نمایشگاه بین‌المللی گردشگری و سی‌وششمین نمایشگاه صنایع‌دستی اظهار کرد: دولت برای افرادی که قصد سفر دارند پیش‌بینی‌هایی داشته و پیش از این هم برای فعالیت در حوزه گردشگری تخفیف‌ها و معافیت‌هایی داشته و در صدور مجوزها اقدام جهادی صورت گرفته است که اعطای همه مجوزها برخط و خیلی از اینها مانع‌زدایی شد.او اضافه کرد: دولت حامی و هادی فعالیت‌ها، اقتصادها و کسب‌وکارهای خرد است و آثارش را در تعطیلات نوروزی خواهیم دید.

بهادری همچنین درباره اختصاص سهمیه ویژه بنزین برای سفرهای نوروز، گفت: فعلا صبر کنید، تا قبل از نوروز مشخص می‌شود.

پیشنهاد استفاده از پنل‌های خورشیدی به مشترکان پرمصرف برق

سخنگوی صنعت برق گفت: برخی از مشترکان تمکن مالی دارند و توان پرداخت قبض‌های پرمصرفی خود را دارند. پیشنهاد ما به این گروه این است که از نیروگاه‌های خورشیدی در خانه خود استفاده کنند.

مصطفی رجبی‌مشهدی سخنگوی صنعت برق کشور اظهار کرد: پنل‌های نیروگاه‌های خورشیدی و نیروگاه‌های بادی ما در گذشته وارداتی بودند اما اکنون کارخانه‌های ما توانایی تولید پنل‌های تولید برق و نیروگاه‌های بادی را دارند.

رجبی‌مشهدی در پاسخ به این سوال که چه زمانی به پوشش صد درصدی برق در کشور خواهیم رسید گفت: عمده روستاهای ما برقدار هستند و تنها ۳ دهم درصد از روستاها که کوچ‌نشین و یا صعب‌العبور هستند به شبکه سراسری برق متصل نیستند.سخنگوی صنعت برق با اشاره به اینکه خوشبختانه تابستان امسال را با وجود ناترازی شدید بدون قطعی برق پشت‌سر گذاشتیم، افزود: رشد فولاد امسال رکوردهای بی‌نظیری را ثبت کرد و با موفقیت برق را به صنایع رساندیم.وی با تاکید بر اینکه ۱۴ هزار مگاوات ظرفیت ساخت نیروگاه‌هایی است که توسط صنایع احداث می‌شود گفت: در صورتی که ۱۴ هزار مگاوات به ظرفیت تولید برق کشور اضافه شود، محدودیت‌های این بخش برطرف خواهد شد.

رجبی‌مشهدی با بیان اینکه مشوق‌های خود را برای کاهش مصرف در بخش خانگی بیشتر خواهیم کرد، افزود: با کاهش مصرف نسبت به دوره مشابه، هزینه‌های قبض برای مشترکان می‌تواند رایگان شده یا از صنعت برق بستانکار شوند.رجبی‌مشهدی با بیان اینکه بهره‌وری انرژی ما پایین است، افزود: برنامه وزارت نیرو برای افزایش بهره‌وری در دو بخش بهینه‌سازی مصرف و توسعه انرژی تجدیدپذیر است. در توسعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر برنامه بسیار بلندپروازانه‌ای را به خود تکلیف کرده و مقرر شده ظرفیت نیروگاه‌های تجدیدپذیر خود را هم افزایش دهیم. در این راستا شرکت‌های دانش‌بنیان امکان ساخت نیروگاه‌های بادی و خورشیدی را در داخل کشور دارند.

وی افزود: پیش‌بینی شده است که از محل صرفه‌جویی سوخت، منابع مالی مورد نیاز برای توسعه تجدیدپذیرها فراهم شود.

همکاری شرکت‌های ملی مناطق نفتخیز جنوب و نفت بصره

«جهان‌صنعت»- شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب و شرکت ملی نفت بصره در حاشیه سیزدهمین نمایشگاه تخصصی ساخت تجهیزات صنعت نفت خوزستان تفاهمنامه همکاری امضا کردند.

علیرضا دانشی مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب در آیین امضای تفاهمنامه شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب با شرکت ملی نفت بصره در حاشیه سیزدهمین دوره نمایشگاه نفت خوزستان گفت: این رخداد زمینه افزایش همکاری بین ایران و عراق در حوزه نفت را فراهم می‌کند و فرصت مناسبی برای تقویت ارتباط بین دو کشور است.وی با بیان اینکه ما همه در یک جبهه و در کنار هم هستیم و این وحدت و همدلی بر جبهه مقاومت تاثیر مثبتی خواهد داشت، افزود: امضای تفاهمنامه با شرکت عراقی به دلیل شناسایی ظرفیت‌های موجود در دو کشور امضا شد.مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب تصریح کرد: هدف ما هم‌افزایی برای شناخت ظرفیت‌هاست و امیدواریم برای پیشبُرد هرچه بهتر امور، کارگروهی در این زمینه تشکیل شود.

خبر

برکناری مسوولی که راهپیمایی ۲۲ بهمن را شرط رتبه‌بندی معلمان کرد

همشهری آنلاین- در روزهای اخیر نامه‌ای از سوی یکی از ادارات مناطق آموزش‌وپرورش استان آذربایجان‌غربی منتشر شد که بر ضرورت حضور فرهنگیان در راهپیمایی ۲۲ بهمن و احتساب امتیاز آن در رتبه‌بندی و ارزشیابی فرهنگیان تاکید داشت. این موضوع با انتقادات و واکنش‌های بسیاری در فضای مجازی روبه‌رو شد. هم‌اکنون آموزش‌وپرورش استان آذربایجان‌غربی با صدور اطلاعیه‌ای درباره نامه صادر شده از برکناری رییس آموزش‌وپرورش منطقه مربوطه خبر داده است.

در این اطلاعیه آمده است: ضمن گرامیداشت سالروز پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی، به اطلاع می‌رساند نقش ممتاز، تاریخی و بی‌بدیل معلمان در تمامی عرصه‌های سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و دینی مخصوصا در شکل‌گیری، پیروزی و مسیر چهل و چهار ساله انقلاب اسلامی بر کسی پوشیده نیست. تقدیم هزاران دانش‌آموز و فرهنگی شهید، حضور فعال و خودجوش فرهنگیان و دانش‌آموزان در دوران هشت سال دفاع مقدس، حضور پرشور و مستمر در راهپیمایی‌ها، دلدادگی این قشر در راهپیمایی عظیم اربعین حسینی(ع)، مراسمات اعتکاف دانش‌آموزی و فرهنگی، همگی گوشه‌ای و گواه این ادعا بر پیشتازی مجموعه آموزش‌وپرورش در صیانت و انتقال ارزش‌های دینی و انقلابی است. معلمان ایران اسلامی با سابقه درخشان و تاریخی خود در پاسداری از باورها و ارزش‌های دینی و انقلابی، همچنان در خط مقدم این انقلاب شکوهمند بوده و هستند؛ آنچه که امروز در این مسیر یاد گرفته‌ایم از همت و اراده معلمان بوده و بار دیگر شاهد حماسه‌آفرینی فرهنگیان و دانش‌آموزان در چهل و چهارمین سالروز پیروزی انقلاب اسلامی ایران خواهیم بود. فلذا این حماسه‌آفرینی، نیاز به ارزشیابی و ملاک برای رتبه‌بندی نبوده و نگارش چنین نامه و درخواست سطحی، ناشی از عدم شناخت درست مساله، عدم رعایت قوانین اداری در این زمینه و خدشه‌دار کردن ارزش‌ها و مبانی انقلاب و بی‌احترامی به شأن معلمان منطقه انزل است. ضمنا به اطلاع فرهنگیان منطقه انزل می‌رساند جایگزین رییس اداره مشخص و به زودی معرفی خواهد شد.

رفع کمبود برخی داروها طی سه ماه اخیر

«جهان‌صنعت»- مدیرکل دارو و مواد تحت کنترل سازمان غذا و دارو گفت: با افزایش ظرفیت تولید و تسریع تامین، علاوه بر رفع کمبود برخی داروها طی سه ماه اخیر، تامین برخی از اقلام هم به نقطه اشباع خود رسیده است.

محمد پیکان‌پور با اشاره به آخرین وضعیت تامین دارو در کشور اظهار کرد: در حالی که میانگین تامین سوسپانسیون کوآموکسی کلاو در شش ماه اول سال ۵۰۰ هزار عدد بوده، میانگین تامین ماهانه طی سه ماهه اخیر به ۲/۵ میلیون عدد رسیده و سوسپانسیون آموکسی سیلین هم رکورد تامین ۲/۵ میلیون عددی را در دی‌ماه شکسته است. وی درخصوص تامین سایر انواع آنتی‌بیوتیک‌ها نیز گفت: میزان تامین سوسپانسیون آزیترومایسین در هفت ماهه نخست هر ماه حداکثر یک میلیون عدد بوده است که این عدد در آبان و آذرماه از مرز ۲ میلیون عدد گذشت و در دی‌ماه به ۳/۳ میلیون عدد رسید. همچنین سوسپانسیون سفکسیم در بازه زمانی مشابه هر ماه حداکثر ۹۰۰ هزار عدد تامین شده و این رقم در آبان و آذر ماه ۲/۵ میلیون عدد بوده و در دی‌ماه به ۲/۸ میلیون رسیده است. وی با بیان اینکه مصرف برخی از داروها از جمله داروهای بیهوشی به صورت معناداری در نیمه دوم سال افزایش یافته است، گفت: میانگین مصرف ماهانه داروی بیهوشی پروپوفول طی شش ماه نخست امسال ۳۰۰ هزار عدد بود، اما در آذر و دی امسال ماهانه بیش از ۸۰۰ هزار عدد از این دارو تامین شده است، تامین ایزوفلوران نیز در مهر به ۲۰ هزار عدد رسیده بود که این عدد با افزایش ۸/۵ برابری در دی‌ماه به ۱۷۰ هزار عدد رسید. پیکان‌پور از تامین بخش قابل‌توجهی از داروهای مورد نیاز بیماران اعصاب و روان نظیر پریمیدون، فنوباربیتال، اتوکسوکسیماید، دنپزیل، هالوپریدول و پچ‌های فنتانیل خبر داد و گفت: در حال حاضر ۴ میلیون قرص ریسپریدون در کشور توزیع شده است. همچنین تامین برنتوکسی مب بیماران مبتلا به سرطان نیز در دی نسبت به مهر چهار برابر رشد داشته است.

بنابر اعلام روابط عمومی سازمان غذا و دارو، وی خاطرنشان کرد: سوسپانسیون بروفن همچنان با تولید ماهانه بیش از دو میلیون عددی در حال توزیع در بازار است، در حالی که تامین این دارو در مهر به ۳۰۰ هزار عدد رسیده بود.

رییس سازمان بازرسی شهرداری تهران:

برخورد قاطع با افرادی که کم‌کاری در برف‌روبی داشته‌اند

«جهان‌صنعت»- رییس سازمان بازرسی شهرداری تهران گفت: در صورت مشاهده کم‌کاری و کوتاهی در برف‌روبی روز گذشته برخورد لازم را انجام می‌دهیم. داوود گودرزی، با اشاره به برگزاری جلسه‌ای در شهرداری با محوریت برف‌روبی معابر تهران، اظهار کرد: در این جلسه ارزیابی عملکرد مناطق انجام شد و سازمان‌های مرکزی که در عملیات برف‌روبی روز گذشته نقش داشتند مورد بررسی قرار گرفتند. رییس سازمان بازرسی شهرداری تهران با تاکید بررسی عوامل مختلف اختلال در برف‌روبی روز گذشته، یادآور شد: اقدامات در صحنه، پیش‌بینی‌ها، نوع قراردادها با پیمانکاران و ماشین‌آلات و تجهیزات مورد استفاده در این جلسه مورد ارزیابی قرار گرفت. وی ادامه داد: این بررسی‌ها برای دستیابی به ابعاد بیشتر موضوع و شناسایی نقاط حساسی که پرترددتر است و باید بیشتر به آن توجه شود، صورت گرفت و مجموعه‌هایی که ضعیف و قوی عمل کردند، بررسی شدند. گودرزی با اعلام اینکه تعداد تماس‌ها با سامانه ۱۳۷ به تفکیک نواحی و مناطق ارزیابی شد، تصریح کرد: در نهایت تصمیماتی برای عملیات‌های بعدی به ویژه برای یکشنبه ۲۳ بهمن (امروز) که بارش سنگین برف پیش‌بینی شده، گرفته شد. وی ادامه داد: فردا نیز جلسه‌ای با حضور پلیس راهور برگزار خواهیم کرد تا هم با مجموعه داخلی شهرداری و هم با دیگر دستگاه‌ها هم‌افزایی بیشتری داشته باشیم. رییس سازمان بازرسی شهرداری تهران با اعلام اینکه هیچ‌یک از شهرداران نواحی برکنار نشدند، گفت: با یکی از معاونین یک ناحیه برخورد شد، اما در مجموع با محوریت کوتاهی و کم‌کاری، یک ناحیه ضعیف و همچنین یک ناحیه موفق را بنابر عملکرد مثبت برای تنبیه و تشویق انتخاب کردیم. وی با بیان اینکه حجم پیام‌ها و تماس‌ها با سامانه ۱۳۷ بالا بود، اظهار کرد: پرسنل سامانه تلاش کردند که پاسخگویی مناسبی داشته باشند چراکه ما روی برخورد درست با شهروندان حساس هستیم و تذکرهای لازم را از قبل داده‌ایم و اگر بد برخورد شود مماشات نمی‌کنیم. گودرزی از افزایش تعداد کیسه‌های شن و نمک در سطح شهر برای بارش‌های احتمالی آینده خبر داد و گفت: شهروندان نیز با بازدید لوازم خودروی خود و استفاده از زنجیر چرخ همکاری‌های لازم را داشته باشند. رییس سازمان بازرسی شهرداری تهران با بیان اینکه تاکنون نهایت تلاش‌مان را کرده و از این پس هم خواهیم کرد که تردد شهروندان با مانعی روبه‌رو نشود، یادآور شد: روز پنجشنبه گذشته حجم بارش در برخی مناطق سنگین‌تر و تعداد ماشین‌آلات در آن مناطق کمتر بود یا در برخی موارد شن‌پاشی شده و بعدازظهر دوباره برف باریده و ماشین‌آلات برای بازگشت مجدد جهت شن‌پاشی، خود در ترافیک گیر افتادند و به همین ترتیب برف روی شن قبلی نشسته و باعث شده مردم شن‌پاشی صورت گرفته را مشاهده نکنند و حتی در مواردی شن‌پاشی چندباره نیز به خودی خود مساله شده بود؛ در هر صورت در بارش‌های آتی هم باید مدیریت بهینه داشته باشیم.

زنگ خطر مهاجرت نیروهای متخصص از کشور

فرار کارآفرین‌ها

گروه جامعه- طی روزهای گذشته در حالی افزایش مهاجرت پزشکان و کادر درمان نقل محافل شده است که چند روز پیش «بهرام صلواتی» رییس رصدخانه ملی مهاجرت ایران از میل به مهاجرت در جامعه ایران در میان دانشجویان و جامعه آکادمیک بالای ۶۵ درصد خبر داد و همچنین اعلام کرد در استارت‌آپ‌ها میل به مهاجرت به ۶۳ درصد رسیده است.

وی از تاثیر شرایط وخیم و ناپایدار اینترنت در ایران و تاثیر آن بر مهاجرت استارت‌آپ‌ها و نیروهای فنی آنها به خارج از کشور انتقاد کرد و گفت که در آینده نزدیک همسایه‌ای را در سمت شمال‌غرب خواهیم داشت که بخش قابل‌توجهی از ایرانیان ساکن آنجا هستند. صلواتی درباره علت مهاجرت این نیروهای متخصص به همسایگان ایران نیز می‌گوید که به دلیل اینکه میل به مهاجرت در داخل کشور افزایش پیدا کرده و از سوی دیگر ظرفیت کشورهای اروپایی یا مقاصد اصلی محدود است، بر این اساس مقاصد جدیدی همچون کشور ترکیه و کشورهای حوزه خلیج‌فارس شکل گرفته است که قسمتی از بار مهاجرتی ایران دارد در آنجا تخلیه می‌شود. وی این کشورها را ترانزیت آینده این نیروها قلمداد کرد و گفت که ترکیه تاکنون، حداقل برای مهاجران ایران و افغانستان بیشتر به عنوان کشور ترانزیت عمل می‌کرد. یعنی افراد خودشان را به آنجا می‌رساندند و بعد اگر می‌خواستند، به شکل قانونی یا غیرقانونی به کشور دیگری مهاجرت می‌کردند. ولی الان دیگر در خود ترکیه هم قسمتی از مهاجران ایرانی دارند رسوخ می‌کنند و در آینده نزدیک ما یک همسایه‌ای را در سمت شمال‌غربی خواهیم دید که بخش قابل‌توجهی از ایرانیان آنجا ساکن هستند. بنابراین به عقیده کارشناسان شرایط اقتصادی نامناسب و محدودیت‌هایی که در مقابل ایجاد کسب‌وکارهای نوپا قرار دارد، در نهایت باعث می‌شود که منابع انسانی متخصص و ماهر میل به مهاجرت از کشور پیدا کنند. اما مهاجرت بیش از حد معمول نیروی متخصص، سبب مشکلات اساسی است، زیرا می‌تواند کشور را با یک خلاء نیروی انسانی مواجه کند. اما برخی کارشناسان نیز بر این باورند که این روزها با یک پدیده دیگر هم در همین زمینه مواجه هستیم که نوعی خروج نیروی نخبه و متخصص از اقتصاد است، اما بدون مهاجرت فیزیکی. زیرا ما در دوره‌ای زندگی می‌کنیم که اقتصاد تا حدود زیادی دیجیتالی شده است؛ لذا ما همین الان هم نیروهای متخصصی داریم که با شرکت‌های خارجی کار می‌کنند، اما از ایران خارج نشده‌اند و توانمندی و انرژی و زمان خود را از اقتصاد ایران خارج کرده‌اند و تمایلی به همکاری با بخش خصوصی و غیرخصوصی در ایران ندارند. به عبارت ساده‌تر جدا از مهاجرت فیزیکی یک مهاجرت غیرفیزیکی هم در ایران رخ داده و در جریان است. در هر صورت به عقیده کارشناسان، زمانی که شرکت‌های استارت‌آپی و کسب‌وکارهای ما نمی‌توانند حتی با حداقل حقوق و دستمزد استارت‌آپ‌های جهانی رقابت کنند، در نتیجه افراد تحت تاثیر انگیزه‌های مالی و شرایط ویژه کاری که دارند، بازار کار ایران را ترک می‌کنند.

■ مهاجرت برای ناامیدی

«امیرمحمودحریرچی» جامعه‌شناس با اشاره به دلایل افزایش مهاجرت در میان استارت‌آپ‌ها به «جهان‌صنعت» گفت: این روزها با اینکه تمام حواس‌ها به مهاجرت پزشکان و کادر درمان است اما بسیاری از استارت‌آپ‌ها و شرکت‌ها به دلیل مشکلات اقتصادی و نوسانات ارزی، کشور را به مقصد دیگر ترک می‌کنند.

مهاجرت اقتصادی اغلب در بین کارآفرینان جوان اتفاق می‌افتد و در حال حاضر شاهد مهاجرت صاحبان ایده‌ها و استارت‌آپ‌هایی هستیم که از حمایت داخلی به هر دلیلی ناامید شده‌اند و چشم‌انداز فعالیت‌های اقتصادی خود را در کشورهای دیگر مشاهده می‌کنند.

از طرفی نوسانات ارزی و مشکلات اقتصادی نیز در این موضوع نقش بسزایی دارد. بسیاری از استارت‌آپ‌ها برای راه‌اندازی شغل خود به سرمایه نیاز دارند، این سرمایه را معمولا دولت‌ها در اختیار آنها قرار می‌دهند اما با توجه به شرایط امروزی، نه‌تنها حمایتی از آنها نمی‌شود بلکه به دلیل قطعی اینترنت بسیاری از استارت‌آپ‌ها ورشکست و تعداد زیادی از جوانان بیکار شده‌اند. اینکه آنها بخواهند مهاجرت کنند، کاملا طبیعی است، بنابراین چون ایده‌های اقتصادی آنها با یک نوعی از خلاقیت و نوآوری همراه است و حمایتی از ارگان‌های دولتی در این خصوص مشاهده نمی‌کنند، اغلب تمایل نشان می‌دهند که فعالیت خود را در بسترهای جذاب دیگر و در کشورهای آمریکایی و اروپایی و برخی کشورهای همسایه دنبال کنند.

وی افزود: هرگونه فعالیت اقتصادی نیازمند بسترهایی است که تعامل شما را با جهان حفظ کند و شما بتوانید با تازه‌های حوزه خود یا فعالان این زمینه در خارج از ایران ارتباط داشته باشید و در این زمینه بسیاری از فعالان اقتصادی منتظر توافق موسوم به برجام نه به عنوان یک سند سیاسی و اقتصادی بلکه به عنوان راهی برای تعامل با دنیا بودند و بی‌نتیجه ماندن آن توانست بسیاری از فعالان اقتصادی را قانع کند که فضا برای کار اقتصادی در کشور محدودتر می‌شود. از طرفی سخن‌های پیرامون طرح صیانت نیز منجر شد تا خیل عظیمی از افرادی که حوزه فعالیت آنها در بستر IT بود، تصمیم به مهاجرت گرفتند و بسترهای اقتصادی و اجتماعی کشور را برای ادامه فعالیت مناسب ندیدند.

به نظر می‌رسد مهاجرت‌های اقتصادی عمدتا به دلایل نزدیکی جغرافیایی و ارائه خدمات ویژه و مزایای بسیار بالا به کشور امارات و در صورت دارا بودن مولفه‌های علمی بالا به کشورهایی مانند کانادا و پرتغال در حال انجام است. عمده این مجموعه‌ها به صورت دسته‌جمعی مهاجرت می‌کنند زیرا اغلب فعالان اقتصادی این بخش از جامعه تحصیلکرده کشور محسوب می‌شوند و در صورت عدم راه‌اندازی کسب‌وکار خود نیز فرصتی برای اشتغال در حوزه‌های دیگر نخواهند داشت.

این آسیب‌شناس اجتماعی با اشاره به اینکه این سیاست‌ها خطر افزایش نرخ بیکاری در آینده را بسیار افزایش می‌دهد، بیان کرد: با این حال یک تعدادی از این افراد به هر علتی مانده‌اند و سعی می‌کنند خیلی عاشقانه به فعالیت خود ادامه دهند و منتظر روزی هستند که دولت از آنها حمایت کند.

البته همه هشدار داده بودند که در پی نوسانات ارزی دیر یا زود به این نقطه خواهیم رسید که تعداد زیادی از افراد متخصص و نخبه تصمیم به خروج از کشور خواهند گرفت. وقتی که آمار اشتغال مداوم کاهش پیدا می‌کند، وقتی مردم هر ساله باید زمان بیشتری را برای افزایش درآمد، در حال کار کردن باشند و باز هم درآمد آنها کفاف یک زندگی مناسب را ندهد، وقتی امنیت شغلی برایشان وجود ندارد، مشخص است که ترجیح می‌دهند به کشورهای دیگر مهاجرت کنند. با این حال بدون شک هنوز مسوولان متوجه اصل ماجرا نشده‌اند. هنوز نمی‌دانند کشور با چه خطر بزرگی مواجه است و چه تهدید خطرناکی سایه بر ایران انداخته است.

از طرفی این روزها با یک پدیده دیگر هم در همین زمینه مواجه هستیم که نوعی خروج نیروی نخبه و متخصص از اقتصاد است، اما بدون مهاجرت فیزیکی می‌کنیم که اقتصاد تا حدود زیادی دیجیتالی شده است، لذا همین الان هم نیروهای متخصصی داریم که با شرکت‌های خارجی کار می‌کنند، اما از ایران خارج نشده‌اند، اما توانمندی، انرژی و زمان خود را از اقتصاد ایران خارج کرده‌اند و تمایلی به همکاری با بخش خصوصی و غیرخصوصی در ایران ندارند. به عبارت ساده‌تر جدا از مهاجرت فیزیکی یک مهاجرت غیرفیزیکی هم در ایران رخ داده و در جریان است.

وی با تاکید بر اینکه مهاجرت حتی در بهترین حالت برای فردی که این مساله را انتخاب کرده است تصمیمی معادل قطع عضو محسوب می‌شود و هیچ‌کس حتی در بدترین شرایط تمایلی به ترک وطن خود ندارد، گفت: روند فعلی هیچ نشانه‌ای از اصلاح یا تغییر در امور و تصمیمات و سیاست‌ها را در حوزه اقتصادی نشان نمی‌دهد و این می‌تواند به پررنگ‌تر شدن این روند کمک کند. اما یک فعال اقتصادی وقتی می‌بیند بعد از سال‌ها فعالیت نه تنها نمی‌تواند کسب‌وکار خود را گسترش دهد بلکه حتی توانایی غلبه بر تورم را هم ندارد، دیگر امیدی برای ادامه فعالیت در کشور نخواهد داشت و تنها گزینه یعنی مهاجرت را انتخاب می‌کند.

متاسفانه برخی مسوولان هیچ اقدام مثبتی برای تغییر ساختارها و اوضاع موجود اقتصادی نمی‌کنند تا مانع از خروج نخبگان و سرمایه‌های مالی و انسانی شوند، زیرا هیچ‌وقت با این ساختار اقتصادی ایران نمی‌توانیم نیروهایی که رفته‌اند را جذب کنیم و مانع از افزایش مهاجرت شویم. واقعیت این است که اقتصاد ایران هیچ جذابیتی برای ایرانیان خارج‌نشین ندارد.

شهری

جزئیاتی از بودجه شهرداری تهران

مدیرکل برنامه و بودجه شهرداری تهران جزئیات لایحه بودجه شهرداری تهران برای سال ۱۴۰۲را تشریح کرد و به ابهامات بودجه پاسخ داد.

امیر شهرابی در مورد جزئیات لایحه پیشنهادی بودجه سال آینده شهرداری تهران، اظهار کرد: لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ شهرداری تهران با اعتبار ۷۸ هزار و ۴۷۵ میلیارد تومان جهت بررسی و تصویب به شورای اسلامی شهر تهران ارائه شد که با نظر اعضای شورای شهر تهران به رقم ۷۵ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان رسید.

وی افزود: بودجه پیشنهادی ۱۴۰۲در مقایسه با بودجه مصوب سال ۱۴۰۱ که ۵۰ هزار و ۳۷۰ میلیارد تومان بود، رشد ۵۶ درصدی داشت که البته این رشد بودجه با توجه به برنامه چهارم تحول و پیشرفت شهر تهران و تغییر در سطح شاخص عمومی قیمت‌ها، نوسانات اقتصادی و... اجتناب‌ناپذیر بود. مدیرکل برنامه و بودجه شهرداری تهران با اعلام برآورد مصارف لایحه بودجه ۱۴۰۲ گفت: بر این اساس، سهم اعتبارات هزینه‌ای ۴۸ درصد، سهم تملک دارایی سرمایه‌ای ۴۰ درصد و سهم تملک دارایی مالی ۱۲ درصد پیش‌بینی شده است.

وی با بیان اینکه لایحه سال ۱۴۰۲ در مقایسه با سال‌های گذشته دارای تغییرات متفاوتی است که در نوع خود به شفافیت، انعطاف‌پذیری و انطباق‌پذیری بودجه با برنامه، کمک کرده است، افزود: ویژگی بارز لایحه، تهیه و تنظیم سه‌سطحی بودجه است.

در سطح اول ۷۸ هزار و ۴۷۵ میلیارد تومان با ۵۶ درصد افزایش نسبت به بودجه مصوب سال ۱۴۰۱ را داریم که بودجه معمول و مرسوم شهرداری است که اعتبارات هزینه‌ای، پروژه‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای اعم از پروژه‌های مستمر و غیرمستمر در سطح مناطق و معاونت‌ها و پروژه‌های توسعه محله‌ای و نیز اعتبارات تملک دارایی‌های مالی را شامل می‌شود.

شهرابی با اشاره به اینکه در سطح دوم و در قالب تبصره ۲۰، ۳۰ هزار میلیارد تومان درنظر گرفته شده است، ادامه داد: طبق این تبصره به شهرداری تهران اجازه داده می‌شود درصورت تحقق منابع مازاد بر بودجه مصوب امسال، برای تامین مالی ۱۶کلان پروژه علاوه بر سقف اعتبار مصوب اقدام کند و در سطح سوم بودجه پیشنهادی بر تامین مالی شهرداری از طریق جلب مشارکت بخش خصوصی تمرکز دارد.

وی با تاکید بر اینکه لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ شهرداری تهران در راستای برنامه چهارم تحول شهر تهران تهیه شده است، اظهار کرد: بودجه پیشنهادی برمبنای مسائل کلیدی شهر و موضوعات ۵گانه برنامه مصوب یعنی حمل‌ونقل و ترافیک، محیط‌زیست و آلودگی هوا، ایمنی شهری و بافت فرسوده، مسائل فرهنگی و اجتماعی و هوشمندسازی و بهبود مدیریت تهیه و تدوین شده است. به گفته شهرابی، در فرآیند تدوین و پیشنهاد پروژه‌های توسعه محله‌ای برای اولین‌بار از نظرات و پیشنهادهای شهروندان تهرانی در قالب طرح «من شهردارم» استفاده شد که بر همین اساس ۲۰۸۵ پروژه به ارزش نزدیک به ۴ هزار میلیارد تومان در معرض نظرسنجی قرار گرفت و نهایتا پروژه‌های محلی توسط شهروندان انتخاب و در لایحه بودجه درنظر گرفته شد.

وی با تاکید بر اینکه یکی از ویژگی‌های لایحه، بازنگری در ساختار بودجه شهرداری و سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه و وابسته به آن بود که ردیف‌های اعتباری آنها ساماندهی و تجمیع شد، ادامه داد: این مساله موجب ایجاد شفافیت می‌شود و در کل با تغییرات در ساختار کتاب لایحه بودجه علاوه بر تقسیم اعتبار براساس شاخص‌ها و تدقیق واحدهای سنجش، امکان مقایسه بودجه پروژه‌های سرمایه‌ای مستمر و غیرمستمر مناطق ۲۲گانه و معاونت‌ها، سازمان‌ها و شرکت‌ها فراهم شده است.

مدیرکل برنامه و بودجه شهرداری تهران در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه برخی‌ها عنوان می‌کنند که لایحه بودجه ۱۴۰۲ شهرداری تهران شفاف نیست، گفت: شفاف‌سازی و انضباط مالی دو رویکرد اصلی شهرداری تهران در تدوین لایحه بودجه ۱۴۰۲ بود. در این مسیر ۱۷ اقدام تحولی در حوزه بازنگری ردیف‌های بودجه مناطق و ستاد، ادغام برخی ردیف‌ها و تدقیق ردیف‌های بودجه و تغییر سیاست هزینه سازمان‌ها و شرکت‌ها صورت گرفت تا به سمت تدوین بودجه عدالت‌محور بر اساس پتانسیل‌های مناطق و رفع کمبودهای مناطق کم‌برخوردار حرکت کرده و بتوانیم با رفع موانع موجود به توسعه شهر تهران کمک کنیم و چگونه ممکن است با وجود این تغییرات شفاف نباشد؟

شهرابی در پاسخ به این سوال که منتقدین، بودجه شهرداری برای ۱۴۰۲ را رویایی می‌دانند، در مورد تضمین‌های تحقق بودجه، اظهار کرد: بودجه مصوب سال ۱۴۰۱ معادل ۵۰۳۷۰ میلیارد تومان بوده که با نرخ ارزش روز (باتوجه به شاخص مرکز آمار ایران) برابر با ۷۴۴۹۰ میلیارد تومان است. این در حالی است که بودجه پیشنهادی ۱۴۰۲ شهرداری تهران برابر با ۷۸۴۷۵ میلیارد تومان بود. به عبارتی لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ و مقایسه آن با بودجه مصوب ۱۴۰۱ نشان می‌دهد این لایحه با نرخ ثابت، رشدی معادل ۳/۵ درصد نسبت به سال گذشته داشته است که این در شرایط تورمی و نوسانات اقتصادی و افزایش هزینه‌های اداره کلانشهر تهران افزایش بسیار اندکی داشته است.

وی ادامه داد: لایحه بودجه ۱۴۰۲ پاسخگوی هزینه‌های جاری و نگهداشت و ارائه خدمات حداقلی به ویژه در حوزه‌های حمل‌ونقل، فضای سبز، رفت و روب را می‌دهد و برای اقدامات توسعه‌ای و اجرای پروژه‌های بزرگ شهری نیاز به بودجه و اعتبارات بسیار بیشتری است و از سوی دیگر نگاهی به عملکرد ۱۰ ماهه ۱۴۰۱ در بخش منابع و درآمدهای شهرداری تهران نشان می‌دهد که از مجموع بودجه ۵۰۳۷۰ میلیارد تومانی، ۳۸۸۷۷ میلیارد تومان بودجه محقق شده که معادل ۷۷ درصد کل بودجه و ۹۳ درصد برنامه مصوب ماهانه (تا پایان دی) است.

شهرابی در پایان با بیان اینکه طبق روندهای مالی سنوات گذشته، عمده درآمدهای محقق شده شهرداری مربوط به ماه پایانی سال (اسفندماه) است، تاکید کرد: در این شرایط بودجه پیشنهادی ۱۴۰۲ شهرداری باتوجه به عملکرد ۱۰ماهه سال ۱۴۰۱، شرایط اقتصادی و تورم و ضرورت ارائه خدمات حداقلی و اجرای وظایف اصلی شهرداری نه‌تنها رویایی نیست که با برآورد حداقلی به شورای اسلامی شهر تهران ارائه شده است.

فرم اشتراک روزنامه

جهان صنعت

کلیه متقاضیان محترم می‌توانند هزینه اشتراک خود را بر اساس مبلغ مندرج در جدول ذیل :
به حساب شماره ۶۳۹۳۸۰۴۲ بانک رفاه شعبه میدان فردوسی کد ۱۸۰
و یا به شماره شبای IR۴۵۰۱۳۰۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۶۳۹۳۸۰۴۲
به نام روزنامه جهان صنعت
واریز و اصل سند بانکی مربوطه را به همراه فرم تکمیل شده به دفتر امور مشترکین روزنامه جهان صنعت ارسال نمائید .
آدرس : خیابان شیخ بهایی جنوبی، روبه‌روی مسجد بقیه‌الله- بن‌بست سامان- پلاک ۴ و یا ارسال از طریق نمابر : ۸۸۲۱۰۷۶۳

« فقط تهران بزرگ »

دوره اشتراک	۶ ماهه	یک‌ساله
هزینه اشتراک (ریال)	۷/۵۰۰/۰۰۰	۱۵/۰۰۰/۰۰۰

با توجه به اینکه توزیع روزنامه جهان صنعت توسط موسسه اطلاعات انجام می‌شود از مشترکان شهرستانی تقاضا می‌شود جهت دریافت اشتراک به دفاتر نمایندگی روزنامه اطلاعات در سراسر کشور مراجعه نمایند.

شرایط اشتراک :
- ساعات تحویل روزنامه از ۶ الی ۱۱ صبح
- شروع اشتراک (متقاضیانی که درخواست خود را به طور کامل تحویل نمایند) اول و شانزدهم هر ماه می باشد.
- مبلغ مندرج در جدول فوق بابت روزانه یک نسخه اشتراک می باشد .
- لطفا کپی فیش بانکی را تا پایان اشتراک نزد خود نگهداری فرمائید .
- در صورت عدم تحویل روزنامه حداکثر تا ساعت ۱۴ همان روز مراتب را با تلفن ۸۸۰۳۹۸۹۴ اعلام فرمائید .

نام و نام خانوادگی : ..... شرکت / موسسه : ..... کدپستی : ..... تلفن : .....
فاکس : ..... تعداد درخواستی : ..... مدت اشتراک: ۶ ماهه ☐ یک ساله ☐
آدرس : .....
شماره فیش بانکی : ..... بانک : ..... تاریخ واریز فیش : .....

پژوهشکده حفاظت و مرمت آثار تاریخی- فرهنگی خبر داد

خطر بیخ گوش آثار تاریخی موزه‌هاست

«جهان‌صنعت»- پژوهشکده حفاظت و مرمت آثار تاریخی- فرهنگی با این هشدار که آثار باستانی و تاریخی در مخازن و ویترین‌های موزه‌ها، در معرض خطر آسیب‌ها و خوردگی‌های جدی هستند، از اجرای طرحی با هدف بهبود کیفیت ساخت ویترین‌ها و کابینت‌های موزه‌ای خبر داد.

سمیه کاظمی‌دهقی مجری طرح «بررسی کیفیت مواد و مصالح مورد استفاده در ساخت ویترین و کابینت‌های موزه‌ای» و مسوول آزمایشگاه شیمی پژوهشکده حفاظت و مرمت آثار تاریخی- فرهنگی با این یادآوری که در ۳۰ سال گذشته دانشمندان حفاظت در موزه بریتانیا، پیشگامان جهانی در حال پژوهش روی منابع و اثرات تولیدکننده گازهای گلخانه‌ای در سیستم‌های مخازن و ویترین‌های موزه‌ها بوده‌اند، گفت: به طور کلی اشیای ارزشمند ممکن است در یک محفظه، مانندِ یک کابینت یا ویترین قرار بگیرد که این امر بیشتر برای بهبود امنیت فیزیکی شامل سرقت و گردوغبار است که در صورت لزوم، تهویه زیست‌محیطی نیز انجام می‌شود. با این حال سهوا ممکن است با توجه به انتشار گازهای مضر در مخازن نگهداری یا ویترین‌ها، شیء در معرض خطر و آسیب‌های (خوردگی) جدی قرار داشته باشد.

او اظهار کرد: برخی از مواد مورد استفاده در ویترین‌ها یا تجهیزات انبارداری (مخازن نگهداری) می‌توانند ترکیباتی منتشر کنند که این ترکیبات باعث ایجاد تغییرات آسیب‌رسان و تشکیل مواد خاصی در اشیای هنری می‌شوند. از این رو پیش از استفاده از یک ماده جدید به‌ویژه در یک محیط بسته، مانند یک ویترین یا مخزن نگهداری، اطمینان از این موضوع که این مواد به‌طور بالقوه ترکیبات فرار مخرب منتشر نمی‌کنند بسیار حائز اهمیت است.

مسوول آزمایشگاه شیمی پژوهشکده حفاظت و مرمت آثار تاریخی- فرهنگی ادامه داد: در سال ۱۹۷۲ یک تست خوردگی تسریعی توسط اندر اودی طراحی شد که این تست برای یافتن مواد ایمن برای استفاده طولانی‌مدت در فضای محصور اشیای باستانی با حداقل ایجاد تخریب در اشیای موجود در این فضا بود، در این روش بیشتر مواد برای ساخت‌وساز از نظر بی‌ضرر بودن مورد ارزیابی قرار می‌گیرند، با این حال هرچند ممکن است موادی که در ساخت ویترین‌ها استفاده می‌شوند بی‌ضرر باشند، اما ممکن است مقدار بسیار کمی مواد شیمیایی منتشر کنند که می‌تواند در طول زمان به اشیای هنری آسیب برساند.

او افزود: این روش به طور وسیعی روی برخی از مواد مورد استفاده در مخازنِ نگهداری و ویترین‌های نمایش آثار باستانی در موزه بریتانیا مورد استفاده قرار گرفت. موزه جی پاول گتی، موزه هنر نلسون اتکینز و موزه هنر متروپولیتن نیز از جمله موسسه‌هایی هستند که از آزمون اودی در تحقیقات خود به‌طور عمده استفاده کردند.

کاظمی‌دهقی با بیان اینکه اسیدها، فرمالدئید و گازهای دیگر اگر در فاصله نزدیک اشیای هنری باشند می‌تواند باعث صدمه و حتی از بین بردن اشیای ظریف شود، گفت: این روش کمکی به تعیین مواد مطمئن برای استفاده اشیای در داخل ویترین‌هاست. اگرچه این بررسی‌ها سال‌هاست در کشورهای غربی از طریق تست اودی (Oddy Test) انجام شده است، ولی در کشور ما برای نخستین‌بار صورت می‌گیرد.

مجری طرح بررسی کیفیت مواد و مصالح مورد استفاده در ساخت ویترین و کابینت‌های موزه‌ای ادامه داد: انجام آزمایش‌های اودی در این طرح، برای مطالعات میکروسکوپی و ماکروسکوپی روی اثرات گازهای منتشرشده از مواد و مصالح به کاررفته در ویترین‌ها و کابینت‌های اشیای تاریخی در اثر رطوبت و دمای بالا و شناخت اثرات مخرب این آلاینده‌هاست. در این آزمایش از کوپن‌های فلز مس، نقره و سرب با درجه خلوص بالا و ضخامت مشخص که با ابعاد یک سانتیمترمربع آماده شده است، استفاده می‌شود.

او اضافه کرد: این کوپن‌ها در شرایط کهنگی مصنوعی با درجه حرارت ۶۰ درجه و رطوبت ۹۰ درصد به مدت ۲۸ روز قرار داده می‌شود. میزان خوردگی هر یک از این کوپن‌ها گویای آلاینده‌های متصاعدشده از نمونه‌های مورد مطالعه هستند و مطالعات و بررسی آسیب‌ها طی انجام این آزمون روی کوپن‌ها به روش ماکروسکوپی و میکروسکوپی و در نهایت آنالیز SEM است.

این پژوهشگر تاکید کرد: یکی از اهداف این طرح بهبود کیفیت ساخت ویترین‌ها و کابینت‌های مورد استفاده در موزه‌ها و جلوگیری از آلاینده‌های محیطی در موزه و پیشگیری از آسیب‌ها و خوردگی وارد بر آثار است.

او همچنین گفت: نتیجه‌گیری بر اساس اثر ترکیبات منتشرشده بر کوپن‌های فلزی، ممکن است نماینده اثرات آن بر بسترهای دیگر مواد به خصوص تا زمانی که آنها در بستر ترکیبات مشابه هستند، باشد.

کاظمی‌دهقی ادامه داد: به طور کلی این روش به عنوان یک روش غربالگری برای ارزیابی مواد مورد استفاده ایمن در ویترین‌ها و مخازن آثار هنری به کار برده شد. در این طرح با انجام این روش، ارزیابی مواد مورد استفاده در مخازن نگهداری و ویترین‌های نمایش با مزیت‌های نسبی و اشکالاتی از هر آزمون، مورد بحث قرار گرفت و اجرای عملی و نوع روش برای کاهش اثرات مضر مواد نامناسب نیز پیشنهاد شد.

گزارش ۲

وزیر میراث فرهنگی بیان کرد

بناهای تاریخی در طرح مولدسازی فروخته نمی‌شوند

وزیر میراث فرهنگی گفت: به هیچ‌وجه طرح واگذاری مالکیت بناهای تاریخی را در طرح مولدسازی دارایی‌های دولت نداریم.

عزت‌الله ضرغامی وزیر میراث فرهنگی در حاشیه برگزاری نمایشگاه بین‌المللی گردشگری و صنایع‌دستی امسال درباره طرح مولدسازی و واگذاری اموال مازاد دستگاه‌های دولتی و نگرانی برخی از افراد برای واگذاری مالکیت برخی از بناهای تاریخی این وزارتخانه نیز گفت: بناهای تاریخی به هیچ‌وجه امکان واگذاری به غیر را ندارند.

ضرغامی بیان کرد: ما از قبل برنامه قانونی داریم که برخی از بناهای تاریخی که نیاز به مرمت دارند، با یک فرآیند قانونی در اختیار متقاضیان قرار گیرند و مرمت شوند، آنها سرمایه‌گذاری می‌کنند و قرارداد اجاره با ما می‌بندند. کاربری آن را هم ما تعیین می‌کنیم. این اتفاق فایده اقتصادی دارد. بناها هم حفظ می‌شوند و هم نظارت ما بر آنها وجود دارد بنابراین هیچ‌گونه واگذاری مالکیت درباره آنها مطرح نیست.

ضرغامی همچنین درباره اختصاص ۳۰ درصد از عوارض خروج از کشور به زیرساخت‌های صنعت گردشگری گفت: اعضای کمیسیون تلفیق مجلس نگاه درستی به نظام مسائل وزارت میراث فرهنگی دارند و برخی از اقداماتی که در حال انجام دارند اگر به تصویب نهایی برسد، کمک خوبی برای حوزه گردشگری است.

وی گفت: قبلا رقم خیلی کمی برای گردشگری اختصاص داده می‌شد و تنها اسمش عوارض خروج از کشور بود و دستگاه‌های دیگری آن را برمی‌داشتند. اینکه اکنون ۳۰ درصد برای گردشگری اختصاص پیدا کرده رقم خوبی برای ماست و با گذشته تفاوت زیادی دارد.

گزارش ۳

مدیرکل سرمایه‌گذاری وزارت میراث فرهنگی:

۳۰ درصد از حجم کل سرمایه‌گذاری‌های کشور در خراسان‌رضوی انجام می‌شود

«جهان‌صنعت»- مدیرکل سرمایه‌گذاری، زیرساخت و مناطق نمونه گردشگری وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی گفت: با توجه به برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته در اداره‌کل میراث فرهنگی خراسان‌رضوی و اقدامات بخش خصوصی حدود ۳۰ درصد از حجم کل سرمایه‌گذاری‌های گردشگری کشور در این استان انجام می‌شود.

احمد تجری اظهار کرد: اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی خراسان‌رضوی برای نمایشگاه گردشگری ۲۰۰ فرصت سرمایه‌گذاری گردشگری تهیه کرده که با سلایق مختلف سرمایه‌گذار سازگار بوده و به‌گونه‌ای است که می‌توانند از این فرصت‌ها استفاده کنند.

وی اضافه کرد: استان خراسان‌رضوی با محوریت شهر مقدس مشهد همیشه محل رجوع بسیاری از زائران حضرت رضا(ع) است و علاوه‌بر گردشگری زیارتی در زمینه گردشگری شهری، میراث فرهنگی و گردشگری طبیعت از غنای بالایی برخوردار است.

تجری ادامه داد: این استان در حوزه‌های سه‌گانه میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری ظرفیت‌های کاملی را در خود جای داده و یکی از نیازهای این استان توسعه زیرساخت‌های گردشگری برای ارائه خدمات به زائران و گردشگران است.

وی تصریح کرد: با برنامه‌ریزی‌هایی که شده است، کل حجم سرمایه‌گذاری که در حوزه زیرساخت‌های گردشگری کشور انجام می‌شود رقمی حدود ۳۲۰ هزار میلیارد تومان است و با اقداماتی که در اداره کل میراث فرهنگی خراسان‌رضوی و بخش خصوصی انجام شده، حدود ۳۰ درصد از حجم کل سرمایه‌گذاری کشور در این استان انجام می‌شود.

مدیرکل سرمایه‌گذاری، زیرساخت و مناطق نمونه گردشگری وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی یادآور شد: این حجم سرمایه‌گذاری همت بخش خصوصی و بخش دولتی استان در حوزه توسعه زیرساخت‌ها را نشان می‌دهد.

تجری گفت: در وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی تلاش می‌کنیم در تسهیل صدور مجوزها و تامین منابع مالی بر اساس اعتبار تخصیص یافته برای تکمیل و به سرانجام رساندن پروژه‌ها همراهی لازم را داشته باشیم.

کوله‌پشتی

سفر به دوبی چقدر هزینه دارد؟

دبی بی‌شک یکی از شهرهایی است که هر ساله تعداد زیادی از توریست‌ها را به سمت خود می‌کشاند. ایرانیان زیادی برای انجام فعالیت‌های مختلف تجاری و گردشگری به این شهر رفته و مدتی را در آنجا می‌گذرانند. همیشه زمانی که صحبت از دوبی می‌شود، پای هزینه‌های بالا و قیمت گران تفریحات و کلیه کارهایی که در آن انجام می‌شود، نیز به میان می‌آید. اما این صحبت تا چه میزان صحت دارد؟

بخش اول از هزینه سفر به دوبی مربوط به مبلغی است که شما باید در ازای خروج از کشور خود به دولت پرداخت کنید. مبلغ مربوط به عوارض در هر سال تغییر کرده و به دفعاتی که قصد خروج از کشور را دارید نیز مربوط می‌شود.

مدت‌زمان اعتبار عوارضی که پرداخت کرده‌اید، تنها مربوط به همان سال است. در سال ۱۴۰۱ این مبلغ برای مسافران با مقادیر ۴۰۰۰۰۰ تومان در زمان خروج اول، ۶۰۰۰۰۰ تومان برای بار دوم و ۸۰۰۰۰۰ تومان برای دفعات سوم به بعد اعلام شده است.

برای آنکه بخواهید به این شهر سفر کنید نیازمند صدور ویزای دوبی خواهید بود که معمولا توسط سازمان‌هایی که در این منطقه مشغول هستند، انجام می‌شود. معمولا آژانس‌های مسافرتی و کارگزاران این گزینه را برای شما حل خواهند کرد. تقریبا مبلغ ۳۵۰ درهم، برای ویزای دوهفته‌ای معمولی، ۵۰۰ درهم برای ویزای دوهفته‌ای فوری و ۳۵۰ درهم برای ویزای یک‌ماهه معمولی و ۴۵۰ درهم برای ویزای یک‌ماهه فوری در سال ۱۴۰۱ مورد نیاز شما است. به این مبالغ باید هزینه عوارض خروج را که در بالا اعلام شد نیز اضافه کنید.

با آماده کردن این موارد نوبت به انتخاب وسیله‌ای می‌رسد که قرار است شما را به این منطقه برساند.

سفر با هواپیما: هزینه‌ای که برای خرید بلیت رفت و برگشت هواپیما باید پرداخت کنید، در ارزان‌ترین حالت چیزی در حدود ۱۰ میلیون تومان و در گران‌ترین حالت حدود ۳۰ میلیون تومان است. این تفاوت قیمت به دلیل ایرلاین‌های متفاوت آن است. سفر با کشتی: در این حالت باید از طریق روش‌های مختلف، خود را به بندر لنگه در هرمزگان برسانید. اتوبوس، قطار و ماشین شخصی انتخاب خوبی هستند. پس از آن می‌توانید از کشتی‌هایی که در این منطقه وجود دارد، استفاده کنید که قیمت آنها از ۴۵۰ درهم آغاز می‌شود.

سفر با ماشین شخصی: برخی افراد نیز تمایل دارند با خودروی شخصی به دوبی بروند. در این حالت باید به بندر لنگه رفته و از شرکت‌های کشتیرانی که در زمینه انتقال خودروها فعالیت می‌کنند، برای رسیدن به دوبی استفاده کنید. هزینه‌ای که برای حمل خودرو می‌پردازید، بسته به نوع و وزن ماشین متفاوت است. البته باید هزینه مربوط به کاپوتاژ و دریافت پلاک و گواهینامه بین‌المللی و همچنین بنزین را به این مبالغ اضافه کنید.

سفر با تور مطمئنا انتخاب بهتری برای افرادی است که به دنبال یک سفر اقتصادی و راحت هستند. معمولا تورهای بسیار زیادی وجود دارد که بدون ایجاد سردرگمی تمامی اقدامات لازم برای سفر شما را مهیا کرده و در نهایت هزینه‌ای بسیار پایین‌تر از آنچه در ذهن‌تان است را برای شما به دنبال خواهند داشت. در برخی از تورها یک لیدر وجود دارد که شما را به مناطق مختلف گردشگری برده و در نتیجه لذت این سفر را چند برابر می‌کند.

علاوه بر راحتی به نظر می‌رسد انتخاب یک تور مناسب گزینه اقتصادی‌تری برای شما خواهد بود. کمترین قیمت این تور برای یک نفر در اتاقی دو تخته، به همراه ویزای ۱۴ روزه توریستی، تورلیدر فارسی و بلیت رفت و برگشت در یک هتل سه ستاره به نام Sun And Sands Downtown نزدیک به ۱۴ میلیون تومان تخمین زده شده است. بیشترین مبلغ تور نیز در هتل ۵ ستاره Jumeirah Beach Hotel به همراه صبحانه در اتاقی دو تخته به همراه تورلیدر فارسی و ویزای توریستی برابر با ۴۹ میلیون تومان است.

جدول ۲۴۰۷

افقی:
۱- مرکز استان سیستان‌وبلوچستان – رشته‌کوهی در شمال آذربایجان‌شرقی
۲- ستون اول اعداد – نوعی حریر نازک – باقلای مصری
۳- سنگ بیابان – شرف و اعتبار – هر یک از اجرام کوچک آسمانی
۴- سبکی در موسیقی – تجویز طبیب – تکبر و غرور – مهربان و تسلی‌دهنده
۵- واهمه – شهری در آلمان – راهرو
۶- نام قدیم کشور سوییس – اولین قمر مشتری - در مقام کراهت گویند – نت موسیقی یکی مانده به آخر
۷- از پسوندهای نفی انگلیسی – عنصر غیرفلز – زندانی جنگی
۸- نویسنده آمریکایی کتاب موش‌ها و آدم‌ها – لایه اتمسفر
۹- درخشان‌تر – آخرین رمق خستگان – پیروی از دیگری در انجام کاری
۱۰- صدمه و آسیب – نشانه جمع در فارسی – مانکن نمایش لباس – بزرگ و عظیم‌الجثه
۱۱- از دستگاه‌های هفتگانه موسیقی – پایتخت کشور پرو – سیاه
۱۲- سقف قوسی‌شکل – فقر و تنگدستی – وحشی‌صفت
۱۳- وسیله شناسایی هواپیما – راهنمایی برای رسیدن به مقصد – از مراحل زراعت
۱۴- مدتی از زمان – چوب در لفظ لاتین – کشمش سیاه دانه‌دار
۱۵- کمک‌کننده و پشتیبان – نقاشی با رنگ خمیری یا روغنی روی شیشه

عمودی:
۱- از تقسیم‌بندی‌های جانوران - سیاحت
۲- تیم و گروه تحقیقاتی – رودی در سیبری روسیه – واحد پول کشور کرواسی
۳- گرده قارچ – نوشته خط قابل خواندن به آسانی – صفت برخی میوه‌ها
۴- نشانه مصدر در فارسی – از روی رفاقت‌آمیز – سکوی شیرجه
۵- انکارکننده – ماه دهم از سال قمری – تدبیر و عقیده
۶- کاست ضبط صدا – به طور ناقص و ناتمام – تیر پیکاندار – ضمیر اتحاد
۷- کارها و افعال – علامت مفعولی – مورد اعتماد
۸- شعله بلند آتش – نویسنده کتاب شهری چون بهشت
۹- نام اختصاری سازمان منحل شده پیمان مرکزی – نکویش جاودان می‌آید – از هر دو طرف، حرف سی‌ام الفبای فارسی است
۱۰- یک مجموعه کامل – رایحه – ترکیب اکسیژن و هیدروژن – تکاور
۱۱- ماهوت پاک‌کن – کلاه ایمنی موتورسواران – جسم مادی بی‌جان
۱۲- آرزو و چشمداشت – بها در بازار – از ورزش‌های مفرح در انواع مختلف – شیره انگور
۱۳- کتاب مسائل شرعی – صداقت – با فاصله زیاد
۱۴- مردان سیاسی – پایین – آبراه کشتی
۱۵- کاشف آلمانی میکروب کزاز در سال ۱۸۸۴ میلادی – نوعی دوخت تزئینی

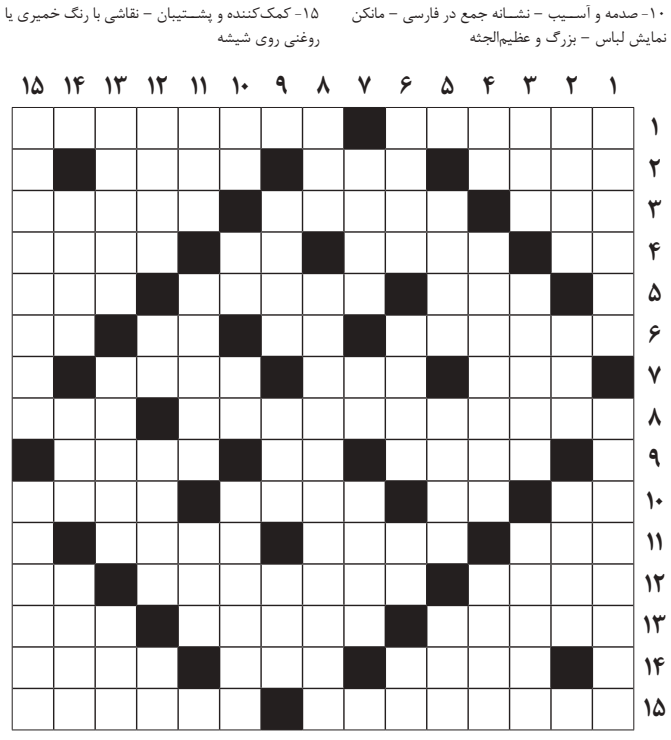

۹۹۲

حل سودوکو ساده

۷	۱	۸	۴	۵	۹	۲	۳	۶
۴	۵	۶	۱	۲	۳	۷	۸	۹
۹	۳	۲	۷	۸	۶	۴	۱	۵
۱	۹	۴	۲	۳	۷	۵	۶	۸
۶	۷	۵	۸	۹	۴	۱	۲	۳
۸	۲	۳	۶	۱	۵	۹	۷	۴
۵	۶	۹	۳	۷	۲	۸	۴	۱
۳	۸	۷	۵	۴	۱	۶	۹	۲
۲	۴	۱	۹	۶	۸	۳	۵	۷

حل سودوکو سخت

۴	۳	۷	۵	۲	۹	۱	۶	۸
۶	۱	۵	۳	۷	۸	۹	۴	۲
۸	۲	۹	۱	۴	۶	۷	۳	۵
۲	۴	۸	۹	۳	۵	۶	۱	۷
۱	۹	۶	۲	۸	۷	۳	۵	۴
۵	۷	۳	۴	۶	۱	۲	۸	۹
۹	۸	۲	۶	۵	۳	۴	۷	۱
۳	۵	۱	۷	۹	۴	۸	۲	۶
۷	۶	۴	۸	۱	۲	۵	۹	۳

جواب جدول شماره ۲۴۰۶

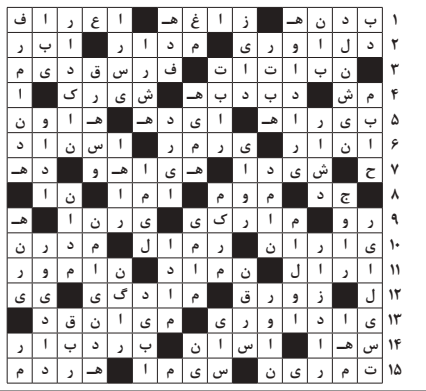

طراح: محمود کیمیایی

سودوکو ساده

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

۹۹۳

۲		۷				۶		۵
۴					۲		۳	۹
	۸				۶			۴
							۴	
	۷	۲	۴			۹	۶	
	۱							
۷			۸				۹	
۸	۴		۹		۵			۲
۱		۹				۳		

سودوکو سخت

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

	۱				۶	۷	۴	
			۵					۲
۹				۴		۱		
۳	۷	۸	۲					
					۳	۹	۶	۸
		۴		۳				۱
۲					۸			
	۸	۷					۹	

روزنامه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
شماره ۵۱۹۱ - سال نوزدهم
صنعت جهان
۲۳ بهمن ۱۴۰۱ | ۲۱ رجب ۱۴۴۴ | ۱۲ فوریه ۲۰۲۳
عضو انجمن صنفی روزنامه‌های غیر دولتی و تعاونی مطبوعات
پایان نامه | یک شنبه
آیین نامه اخلاق حرفه‌ای: http://www.jahanesanat.ir

■ صاحب امتیاز و مدیر مسوول: محمدرضا سعدی
■ تلفن تحریریه: ۸۸۰۴۲۳۵۸- ۸۸۰۵۰۸۹۳- ۸۸۰۶۰۳۱۷
■ نمابر: ۸۸۲۱۰۷۵۳
■ تلفن سازمان آگهی‌ها: ۸۸۰۵۰۲۸۶-۸۸۰۵۰۶۸۴

■ نشانی: خیابان شیخ بهایی جنوبی، روبه‌روی مسجد بقیه‌الله- بن‌بست سامان- پلاک ۴
■ شماره پیامک: ۳۰۰۰۸۳۸۸
■ روابط عمومی: ۸۸۰۳۹۸۹۴
■ لیتوگرافی و چاپ: ایرانچاپ

www.jahanesanat.ir | jahan1383@yahoo.com

خبر

اصغر فرهادی رییس هیات داوران جشنواره لوکزامبورگ شد

اصغر فرهـادی به عنوان رییس هیات داوران جشنواره بین‌المللی فیلم لوکزامبورگ انتخاب شد.

سیزدهمین جشنواره فیلم لوکزامبورگ از تاریخ ۲ تا ۱۲ مارس ۲۰۲۳ (۱۱ تا ۲۱ اسفند) برگزار می‌شود و اصغر فرهادی سینماگر ایرانی در راس هیات داوران این رویداد سینمایی قرار دارد. اصغر فرهادی چندی پیش ریاست هیات داوران جشنواره فیلم زوریخ در کشور سوییس را بر عهده داشت و سال گذشته در جشنواره کن یکی از داوران اصلی بود. این سینماگر ایرانی پیش از این در چندین جشنواره سینمایی دیگر چون برلین سابقه ریاست یا حضور در میان اعضای هیات داوران را داشت.

رییس‌جمهوری به تماشای فیلم «غریب» نشست

رییس‌جمهوری ایران به تماشای فیلم سینمایی «غریب» با بازی بابک حمیدیان در نقش شهید بروجردی نشست.

فیلم سینمایی «غریب» ساخته محمدحسین لطیفی که در جشنواره فیلم فجر مورد تحسین اصحاب رسانه، منتقدان و مـردم قرار گرفت، مخاطبانی ویژه داشـت؛ رییس‌جمهور با همراهانـش برای دیدن «غریب» در سـالن وزارت ارشـاد به تماشای فیلم نشستند.

به گفته یکی از مدیران وزارت فرهنگ و ارشـاد اسـلامی سیدابراهیم رییسی آن را تحسین کرده و بسیار مناسب شرایط امروز جامعه خوانده اسـت. در کنار تحسینی که «غریب» به نویسندگی و تهیه‌کنندگی حامد عنقا، از سوی منتقدان و اهالی رسانه دریافت کرد اما این فیلم جایی در میان نامزدهای بهترین فیلم نداشت. «غریب» تنها فیلمی است که رییس‌جمهوری در میان مشغله‌هایش در شـب سالگرد پیروزی انقلاب موفق به تماشای آن شده است.

سینمای جهان

بازگشت باب راس به دنیای «نقاشی»

با انتشار تریلر فیلم جدید اوون ویلسون، وی در نقش جدیدش یادآور باب راس نقاش مشهور تلویزیون شد.

در این فیلم ویلسون در نقش نقاشی تلویزیونی به نام «کارل نـارگل» بازی می‌کند که همه چیز در اختیار دارد؛ از طرفدار فـراوان تا یـک ون و برنامه‌اش در ورمانت محبوبیت زیادی به دست آورده ولی پیدا شدن یک نقاش بهتر و جوان‌تر همه چیز را به هم می‌زند.

ناگیل یادآور باب راس نقاشـی که از سال ۱۹۸۳ تا ۱۹۹۴ برنامه آموزشـی «لذت نقاشی» را برای تلویزیون می‌ساخت و سال ۱۹۹۵ در حالی که ۵۲ ساله بود، درگذشت. با وجود گریم ویلسـون برای یادآوری باب راس، داستان فیلم به کلی تصویر متفاوتی از نقاش و زندگـی وی ارائه می‌کند. بریت مک‌آدامز کارگردانی و نویسندگی این فیلم را برعهده دارد.

ویلسون که نقش اصلی فیلم را برعهده دارد بازیگر فیلم‌هایی چون «زولاندر» و «گزارش فرانسوی» است. دیگر بازیگران فیلم میکیلا واتکینز، وندی مک‌لندن-کاوی، کیارا رنی و لوییزا استراس هستند. نتفلیکس سال گذشته مستندی با عنوان «باب راس: حوادث شاد، خیانت و حرص» درباره باب راس منتشر کرده بود. «نقاشی» ۷ آوریل ۲۰۲۳ به سالن‌های سینما می‌رود و پس از آن از ای‌ام‌سی+ پخش خواهد شد.

تمدید فصل سوم سریال ضدایرانی «تهران»

سریال «تهران» با ساخته شدن فصل سوم ادامه می‌یابد و این بار هیو لوری هم به مجموعه بازیگران افزوده می‌شود.

به گزارش خبرگزاری مهر، اپل تی‌وی با دستور ساخته شدن فصل سوم، سریال «تهران» را تمدید کرد. در این فصل هیو لوری هم به مجموعه ملحق می‌شود.

در فصل سوم این سریال جاسوسی هیو لوری بازیگر بریتانیایی نقش اریک پترسون بازرس تاسیسات هسته‌ای از آفریقای جنوبی را بازی می‌کند. «تهران» درباره یک مامور هکر موساد به نام تامار (با بازی نیو سلطان) است که باید ماموریت خطرناکی در شهر تهران انجام دهد ولی وی در پایان فصل دوم سرکش می‌شود و از یکی از نزدیک‌ترین متحدانش سرپیچی می‌کند. حالا در فصـل ۳ تامار باید راهی پیدا کند تا دوباره حمایت موسـاد را برای زنده ماندن جلب کند.شـان توب و شیلا اومی دوباره در نقـش فراز و ناهید بازی می‌کنند و بازیگران تازه‌وارد سـاسـن گابی، بهار پارس و فینیکس راعی هم به آنها می‌پیوندند. نوید نگهبان، شروین آل‌نبی، لیراز چرهی هم از بازیگران این مجموعه هستند. لوری که بیش از همه برای بازی در نقش دکتر گریگوری هاوس در درام پزشکی «هاوس» فاکس شناخته می‌شود بازیگر سریال‌های متعددی بوده که «مدیر شب»، «ویپ» و «لاشه» از جمله آنها هستند. در سینما هم او بازیگر «عقل و احساس»، «قرض‌گیرندگان» و «تاریخچه شخصی دیوید کاپرفیلد» بوده است. سریال «تهران» از سال ۲۰۲۰ شروع شد و فصل دوم آن سال ۲۰۲۲ روی آنتن رفت.

موشه زوندر که سریال «فائودا» را در کارنامه دارد با دانا ادن و ماور کوهن نویسندگان سریال بوده‌اند و دنیل سیرکین کارگردان و خالق این مجموعه است.

ساخت دنباله‌های بیشتری از «داستان اسباب‌بازی» و «یخ‌زده»

دیزنی اعلام کرد دنباله‌های جدیدی از «داستان اسباب‌بازی» و «یخ‌زده» را می‌سازد.

دیزنی اعلام کرد دو دنباله جدید برای «داستان اسباب‌بازی» و «یخ‌زده» در حال ساخت هستند. انیمیشن «زوتوپیا» هم دنباله خواهد داشت. تاکنون ۴ فیلم و یک اسپین آف («لایت‌یر» در سال ۲۰۲۲) از «داستان اسباب بازی» ساخته شده که گرچه فیلم دوم چندان موفق نبود، ولی فیلم‌های سوم و چهار آن بیش از یک میلیارد دلار فروش کردند.

در همین حال اولین فیلم «یخ‌زده» در سـال ۲۰۱۳ اکران و کاملا موفق ظاهر شد و دنباله آن هم در سال ۲۰۱۹ بیش از ۱/۴ میلیارد دلار در گیشه‌های جهانی فروش کرد و این موفقیت ساخته شدن یک موزیکال در برادوی، ساخته شدن فیلم‌های کوتاه متعدد و فیلم‌های تلویزیونی و چندین کتاب را به دنبال خود آورد. همزمان اعلام شده تجربه فضای «آواتار» هم در دیزنی‌لند آناهایم ممکن می‌شود. در حال حاضر فضای «پاندورا- دنیای آواتار» در اورلاندو خلاقیت‌های جیمز کامرون را برای علاقه‌مندان ملموس کرده و «سفر در رودخانه ناوی» و «پرواز بر گذرگاه آواتار» در این دیزنی‌لند در دسترس علاقه‌مندان است.

تلنگر

منبع: cartoonmovement

نگاه کارتونیست‌های جهان به زلزله در ترکیه و سوریه

همه بلیت‌های سه کنسرت جدید در تهران به فروش رفت

داغ شدن دوباره بازارِ «سولد آوت»ها

کنسرت‌های موسیقی خوانندگان پاپ؛ سیروان خسروی، گروه ماکان و رضا صادقی پس از هفت ماه در تهران برگزار می‌شوند.

در روزهای گذشته هیاهوی بزرگی در شبکه‌های اجتماعی به پا شد و از آغاز اعلام برگزاری کنسرت سه خواننده پاپ در ایران، واکنش‌های فراوانی را در بازار موسیقی و فضای مجازی شاهد بودیم.

در این بین بار دیگر سایت‌های بلیت‌فروشی کنسـرت‌ها خبر از اتمام بلیت‌های این برنامه‌ها را داده تا بار دیگر بازار «سـولد آوت»ها داغ شود و حرف‌وحدیث واقعی بودن این فروش‌ها بیشتر و بیشتر شود، حرف‌وحدیث‌هایی که حکایت از بی‌اعتمادی مخاطب به تهیه‌کنندگان موسیقی دارد و جریان‌های تبلیغاتی‌ای که با این ترفندها در تلاشـند نشـان دهند خواننده‌هـای پاپ در ایران همچنان می‌فروشـند. در این بین عده‌ای نیز معتقدند دوری هفت ماهه اهالی موسیقی از مخاطبان‌شان باعث این استقبال شده است و همه چیز را به شکلی طبیعی و واقعی می‌بینند.

بهمن مـاه امسـال تک‌آهنگ‌هـای برخی خواننده‌های شناخته‌شده پاپ منتشر و به دنبال آن، کنسـرت‌های موسیقی نیز پس از هفت ماه وقفه به‌صورت رسمی آغاز شد. بعد از کنسرت‌های زانکو که ششـم بهمن در سالن میلاد نمایشگاه بین‌المللی تهران و مهدی مدرس که ۱۳ بهمن در فرهنگسـرای بهمن برگزار شـد، قرار اسـت کنسرت‌های موسیقی سیروان خسروی، گروه ماکان و رضا صادقی دیگر خواننده‌های پاپ نیز در این ماه پیش از سی‌وهشتمین جشنواره موسیقی فجر (۲۸ بهمن تا سوم اسفند) برگزار شود.

هر چند که اجرای بعضی از کنسرت‌های این خواننده‌ها با حاشیه‌هایی همراه بوده است و برخی از آنان مخالف برگزاری کنسرت بودند اما اکنون در صفحه‌های شـخصی خود در فضای مجازی این موضوع را اعلام کرده‌اند. کنسـرت سیروان خسروی با همراهی برادرش زانیار خسروی یکشنبه (۲۳ بهمن) سـاعت ۲۲ در مرکز همایش‌های برج میلاد تهران برگزار می‌شـود. قیمت بلیت این کنسـرت ۱۹۰ تا ۶۹۰ هزار تومان اسـت. کنسرت گروه ماکان یکشنبه (۲۳ بهمن) در دو سانس ۱۸:۳۰ و ۲۱:۳۰ در سالن میلاد نمایشگاه بین‌المللی تهران اجرا می‌شود. قیمت بلیت این کنسرت ۱۷۰ تا ۴۹۵ هزار تومان است. این گروه بـه تازگی تک‌آهنگ «قصه مـن» را با تنظیم امیرمیلاد نیکزاد منتشر کرده است. گروه ماکان درباره کنسرت پیش‌رو در صفحه خود در فضای مجازی نوشته اسـت: «این کنسرت بحث آبرو هستش. خانواده ماکان، ما فقط و فقط یک روز اجرا گذاشتیم و تمدید نخواهد شد. این اجرا بنا به دلایلی هست که خودتون میدونید. امیدواریم بعد از مدت‌ها در این اجرا همتونو ببینیم و یک جورایی رفع دلتنگی باشه و این اجرارو در کنار هم به یک خاطره خیلی متفاوت تبدیل کنیم. حضورتون در این اجرا برای (نوع کنسـرتی که در نظر داریم) خیلی مهم هستش. یادتون باشه ما جز شماها هیچکسو نداریم؛ رهام- امیر.» رضا صادقی اوایل بهمن امسال با فراخوان «لبخند ۳»؛ کمک به مردم زلزله‌زده شهر خوی اعلام کرده بود که قرار است برای همدلی با مردم این شهر ۲۵ بهمن کنسرتی را در تهران برگزار کند که تمام درآمد کنسرت برای تهیه ملزومات مردم زلزله‌زده شهر خوی هزینه خواهد شد. این وعده صادقی محقق شد و کنسرت او سه‌شنبه (۲۵ بهمن) در دو سـانس؛ ۱۹ و ۲۲ در سالن میلاد نمایشگاه بین‌المللی تهـران برگزار می‌شـود که قیمت بلیت‌های آن ۱۷۰ تـا ۴۹۵ هزار تومان تعیین شده است. صادقی به تازگی تک‌آهنگ «شانس آخر» را برای قدردانی از همراهی مردم با فراخوان کمک به مردم زلزله‌زده شهر خوی منتشر کرده است. همچنین بعضی از رسانه‌ها اعلام کردند که خواننده‌های پاپ همچون حامد همایون، مسعود صادقلو، آرون افشار، امید جهان، زانکو، رضا بهرام، حمید هیراد، گرشا رضایی، معین زندی، مصطفی راغب و علیرضا طلیسـچی قرار است امسال در بخش جنبی سی‌وهشتمین جشنواره موسیقی فجر حضور داشـته باشـند که تاکنون از سوی دبیرخانه جشنواره تایید نشده است.

نگاهی به فیلم «آنها مرا دوست داشتند»

کُند، کشدار و بی‌رمق

«آنها مرا دوست داشتند» یکی از فیلم‌هایی اسـت که سـبب دوری و قهر و فاصله بیشـتر تماشـاگران بـا سـینمای ایران خواهد شـد؛ تماشاگرانی که مدت هاست به دلایل مختلف از سینما فاصله گرفته‌اند و وجود و اکران فیلم‌هایی همچون این فیلم نیز در تقویت دوری تماشاچی از سینما اثر بیشتری خواهد داشت.

«مهشـید و پدرام که قادر به فرزنددار شدن نیستند، به دلیل موقعیت ویژه خانواده‌هایشان اقدام به بچه‌دار شـدن از طریـق رحم اجاره‌ای می‌کنند. دو سـال بعد کودک دچـار بیماری خاصی می‌شـود و در آزمایش‌ها می‌فهمند که گروه خونی‌اش بـا گروه خونی پدرام همخوانی ندارد. تلاش‌های پدرام و مهشید برای پیدا کردن پدر و مادر اصلی نوزاد پای آنها را به ماجراهایی عجیب باز می‌کند.»

پنجمین سـاخته محمدرضا رحمانی یک موضـوع اجتماعی ملتهب که بحث روز جامعه کنونی ایران است را به تصویر کشیده است. مساله زوج‌های نابـارور و رحم‌های اجاره‌ای، موضوعی که همچنان مخالفـان و موافقان خود را دارد و در این بین نویسندگان فیلمنامه موضوع مذکور را به برخی مسائل مبتلابه جامعه مثل صاحبان قدرت و ثروت، مساله اعتیاد و کارتن‌خواب‌ها و زباله‌خواب‌ها و فقر گره زده‌اند و اتفاقا بزرگترین نقطه‌ضعف فیلمنامه نیز همینجاست که مخاطب را بین موضوعات مختلف سـرگردان می‌کند تا نداند که بالاخره دغدغه فیلمسـاز کدام یک از آنهاسـت و بالطبع با وارد ساختن موضوعات و خرده‌پیرنگ‌های گوناگون به فیلمنامه که معتقدم هر یک از این خرده‌پیرنگ‌ها به تنهایی قادر بود به یک فیلمنامه و فیلم سینمایی تبدیل شود، شخصیت‌ها و داستانک‌های متفاوت و متنوعی نیز به قصه اضافه می‌شود و به همین دلیل تقریبا اکثر داستانک‌ها به سرانجام نمی‌رسند و در مسیر کمک و تقویت خط اصلی داستانی قرار نمی‌گیرند و از طرف دیگر، بیشتر شخصیت‌ها نیز پرداخت کامل نداشته و بیننده نمی‌تواند به شخصیت جامع و کاملی که به پیشبرد قصه کمک کند، مواجه شـود تا جایی که این مشکل حتی در خصوص شخصیت‌های اصلی داستان یعنی مهشید و پدرام نیز به طرز شگفت‌آوری خودنمایی می‌کند.

از سوی دیگر، به تصویر کشیدن این حجم از فقر و ذلت و تباهی آنقدر در سینمای ایران تکرار شده و آنقدر که فیلمسازان ما همه این سیاهی را در نقاط جنوبی و حاشـیه‌ای شهر به تصویر کشـیده‌اند که این تصور به وجود می‌آید که در نقاط شمالی شهر همه چیز گل و بلبل است و همه چیز در آرامش و نظم خوبی قرار دارد و هر چه بدبختی و مصیبت است در جنوب و حاشیه شهر قرار دارد که قطعا چنین دیدگاهی ناشی از نگاه نادرست فیلمسازان سینمای ایران به شهر نشأت گرفته است.

از طرف دیگر همیـن تکرار مصایب، زمانی شاید می‌توانست هشداردهنده باشد، اما از فرط تکرار دیگر تبدیل به یک کلیشـه دم‌دسـتی و عاری از هرگونه آسیب‌شناسـی شده و حتی در قالب یک تلنگر ساده هم نمی‌تواند عمل کند و شاید بدترین نتیجه‌اش رویگردانی عامه مخاطبان از این همه افشـا تباهی‌ای است که در این‌گونه فیلم‌ها به تصویر کشیده شده و به یک کارکرد ابزاری صرف فارغ از تبعات سهمگین آن مبدل ساخته است.

ساختار فیلم هم کند و کشدار و بی‌رمق است از بازی کلیشه‌ای بازیگران گرفته تا طراحی صحنه و فیلمبرداری مثلا مسـتندگونه اثر که تلاشی نافرجام است برای واقعی‌تر نشان دادن صحنه‌ها و داستانی که پیش نمی‌رود و پایان‌بندی باسمه‌ای که با هیچ چسبی به فیلم نمی‌چسبد و مقادیری هم مثلا اداهای سیاسی و نقد صاحبان قدرت که هیچکدام باورپذیر نیستند و صرفا سبب پوزخند مخاطب می‌شوند.

آنها مرا دوست داشتند یکی از فیلم‌های پول بر باد بده سـینمای ایران اسـت و بدون تردید چنانچه بتواند رنگ پرده را به خود ببیند -که بعید می‌دانم- چنین اتفاقی بیفتد سبب دوری و قهر و فاصله بیشتر تماشاگران با سینمای ایران خواهد شد، تماشاگرانی که مدت‌هاست به دلایل مختلف از سینما فاصله گرفته‌اند و وجود و اکران فیلم‌هایی همچون این فیلم نیز در تقویت دوری تماشاچی از سینما اثر بیشتری خواهد داشت.

صنعت جهان
قابل توجه فعالان اقتصادی
تیم کارشناسی متشکل از کارشناسان اقتصادی و حقوقی به منظور کمک به رفع موانع تولید آماده ارایه خدمات به تولیدکنندگان و صاحبان کالا وخدمات در حوزه های زیر است:
■ موانع صادرات و واردات
■ پرونده های حقوقی
■ مشکلات تامین سرمایه
■ تهیه بیزنس پلن
■ معرفی شرکای تجاری داخلی و خارجی
■ برندسازی و دیجیتال مارکتینگ
■ موفقیت در مذاکرات تجاری
■ بازاریابی و فروش
۰۹۱۲۲۹۷۶۶۰۴ | ۸۸۰۳۹۸۹۴

گفت و گو

با فیلم‌های مجیدی گریه کردم

آهنگساز هندی و دستیار آی آر رحمان هنرمند مطرح موسیقی کشور هند در بازدید از موزه ملی سینما از دستاوردهای مثبت همکاری با فیلمسازان ایرانی خبر داد. دلشاد شبیر شیخ گفت: به شدت طرفدار سینمای ایران هستم و شانس خوب من این بود که در اولین همکاری با ایران در فیلم محمد رسول‌الله(ص) ساخته مجید مجیدی تحت سرپرستی آی‌آر رحمان حضور داشته باشم و باعث افتخار من است که در این فیلم بسـیار خوب همکاری داشـتم و بعد از آن در فیلم دیگری از آقای مجیدی به نام «آن سوی ابرها» نیز کار کردم و بعد از آن در فیلم «سلام بمبئی» به عنوان آهنگساز همکاری داشتم.وی با بیان اینکه باعث افتخارش است که در سینمای ایران کار کرده است، افزود: همکاری با فیلمسازان ایرانی برای من تجربه متفاوتی است، زیرا سینمای ایران بسیار خالص و زلال است. اولین فیلمی که از سینمای ایران دیدم «بچه‌های آسمان» ساخته مجید مجیدی است. یادم می‌آید زمانی که این فیلم را دیدم گریستم و بعد از آن شروع به دیدن فیلم‌های ایرانی دیگری کردم و درحال حاضر برای فیلم‌های ایرانی نیز موسیقی می‌سازم. دلشاد شبیر شیخ یادآور شد: برای حضور در ورک‌شاپ آقای «آی آر رحمان» به ایران و جشنواره فیلم فجر دعوت شدم و از اینکه این کلاس در یک باغ ایرانی زیبا برگزار شد، بسیار هیجان‌زده شدم. زیرا تعریف این باغ ایرانی را زیاد شنیده بودم و درست به همان زیبایی است که از آن تعریف می‌کردند. وی با بیان اینکه از همه بخش‌های موزه سینمای ایران بازدید کرده است، بیان کرد: از همه فیلم‌دوستان و سینماگران دعوت می‌کنم تا از این بنای تاریخی دیدن کنند زیرا بسیار زیبا است و افتخارآمیز است که یادگاری‌های فیلمسازان در این محل نگهداری می‌شود زیرا تجهیزات منحصربه‌فرد خاصی دارد که این موزه را دیدنی‌تر کرده است.

■ **شیفته عباس کیارستمی و اصغر فرهادی هستم**

فیلم صامتی از سـینمای ارمنسـتان در موزه سینما به همراه موسـیقی زنده به نمایش درآمد و مدیر فیلمخانه ملی ارمنستان در این مراسـم حضور داشت.ویگن گالستیان مدیر فیلمخانه ملی ارمنستان در موزه سینما گفت: به عنوان پژوهشگر سینما با سینمای ایران آشنایی تخصصی دارم. درباره سینمای ایران سال‌ها تحقیق‌های بسیاری کردم و سینمای معاصر به خصوص سینمای بعد از انقلاب ایران را دوست دارم.وی با بیان اینکه شیفته اصغر فرهادی و عباس کیارستمی است، افزود: به نظرم سینمای ایران نه تنها الگوی ارزشمند برای سینمای جهان و منطقه است، بلکه برای سینمای ارمنستان هم بهترین الگوی فیلمسازی می‌تواند باشد.مدیر فیلمخانه ملی ارمنستان همچنین بیان داشت: خوشبختانه به لطف جشنواره فیلم فجر فرصتی فراهم شد تا به ایران بیایم و اولین بار است که به موزه سینما آمدم و بسیار حیرت‌زده شدم. بنای بسیار زیبایی دارد و محتوای تاریخی‌اش من را حیرت‌زده کرد. انتظار نداشتم موزه‌ای به این ابعاد را ببینم به همین دلیل برایم بسیار جالب است و معتقدم سینمای ایران شایسته چنین موزه‌ای است.وی ادامه داد: حس خوبی نسبت به موزه سینما پیدا کردم. در تلاش برای راه‌اندازی موزه‌ای با کمک مرکز سینمایی ارمنستان هستیم و امیدوارم در سال‌های آینده چنین موزه‌ای را تاسیس کنیم. قطعا موزه سینمای ایران الگوی خوبی برای تاسیس موزه در ارمنستان خواهد بود.

تئاتر

درخواست بازیگر پیشکسوت تئاتر از تماشاگران

آیین افتتاحیه نمایش «قویتر» به نویسندگی آگوست استریندبرگ و کارگردانی جواد تولمی با حضور آتش تقی‌پور بازیگر پیشکسوت تئاتر، سینما و تلویزیون و تعدادی از تماشاگران در تالار سایه مجموعه تئاتر شهر برگزار شد.

جواد تولمی در ابتدای این مراسم ضمن قدردانی از تماشاگران به جهت حضور در اجرای این اثر نمایشی در تالار سایه تئاتر شهر توضیح داد: آگوسـت استریندبرگ یکی از مهم‌ترین و مطرح‌ترین نمایشنامه‌نویسان دنیاست که متن «قویتر» به عنوان اثرگذارترین و بااهمیت‌ترین متون نمایشـی او به مخاطبان معرفی شده است. نمایشنامه «قویتر» از عمیق‌ترین آثار نمایشی این هنرمند محسوب می‌شود که بنده و گروه اجرایی تلاش کردیم آن را در قالبی متفاوت پیش روی شما مخاطبان فهیم تئاتر قرار دهیم.آتش تقی‌پور بازیگر پیشکسوت تئاتر، سینما و تلویزیون هم در آیین افتتاحیه نمایش «قویتر» گفت: جواد تولمی از جمله هنرمندان دوست‌داشتنی تئاتر ایران است که بنده از سال‌ها پیش شاهد تلاش‌ها و کوشش‌های موثر وی در عرصه‌های مختلف پژوهشی بوده‌ام. او از جمله افرادی است که چه در حوزه‌های آموزشی و چه در حوزه‌های اجرایی در نقش یک استاد حوزه تئاتر فعالیت‌های موثری را انجام داده و امیدوارم چنین نگاه استادانه و دلسوزانه‌ای که از او سراغ دارم در نمایش قوی‌تر هم پیش روی مخاطبان قرار گیرد.این هنرمند پیشکسوت ضمن قدردانی از جواد تولمی و گروهش برای اجرای نمایش «قویتر» در تالار سایه تئاتر شـهر تصریح کرد: هر کسـی در این دنیا بتواند برای اعتلای انسانیت فعالیت کند برای من فرد ارزشمند و قابل احترامی است. حوزه تئاتر نیز از این قاعده مستثنی نیست و همه هنرمندانی که در این چارچوب ارزشمند مشغول به کارند، انسان‌های ارزشمندی هستند که باید از تک‌تک آنها قدردانی کرد. جواد تولمی هم یکی از همین هنرمندان است که تلاش می‌کند ضمن توجه به انسانیت و تولد آن در وجود خودش، آن را در دیگران نیز متولد کند. شرایطی که امیدوارم در اجرای نمایش «قویتر» با نوآوری‌هایی که می‌تواند در صحنه پیش‌روی مخاطبان قرار گیرد به بهترین شکل ممکن فرصتی برای ارائه داشته باشد.تقی‌پور در بخش پایانی صحبت‌های خود گفت: این نمایش یکی از بهترین نمایشنامه‌هایی است که می‌توانست در تالار سـایه تئاتر شهر روی صحنه برود و از شما تماشاگران فهیم عرصه تئاتر درخواست می‌کنم در این شرایط زبان گویای تبلیغ برای نمایشی باشیم که حرف‌های زیادی برای گفتن دارد.نمایش «قویتر» به نویسندگی آگوست استریندبرگ، کارگردانی جواد تولمی، بازی آرزو صراف رضایی، صداپیشگی مریم قلهکی و عروسک‌گردانی آنا نمکچیان، ساجده باقری، مطهره قدسی‌زاده هر روز ساعت ۱۸:۳۰ در تالار سایه مجموعه تئاتر شهر روی صحنه می‌رود.

JS NEWS
جهان صنعت را درفضای مجازی دنبال کنید
jsnews
jsnewsir
jsnewsir
jsnewsir_
jsnewsir_